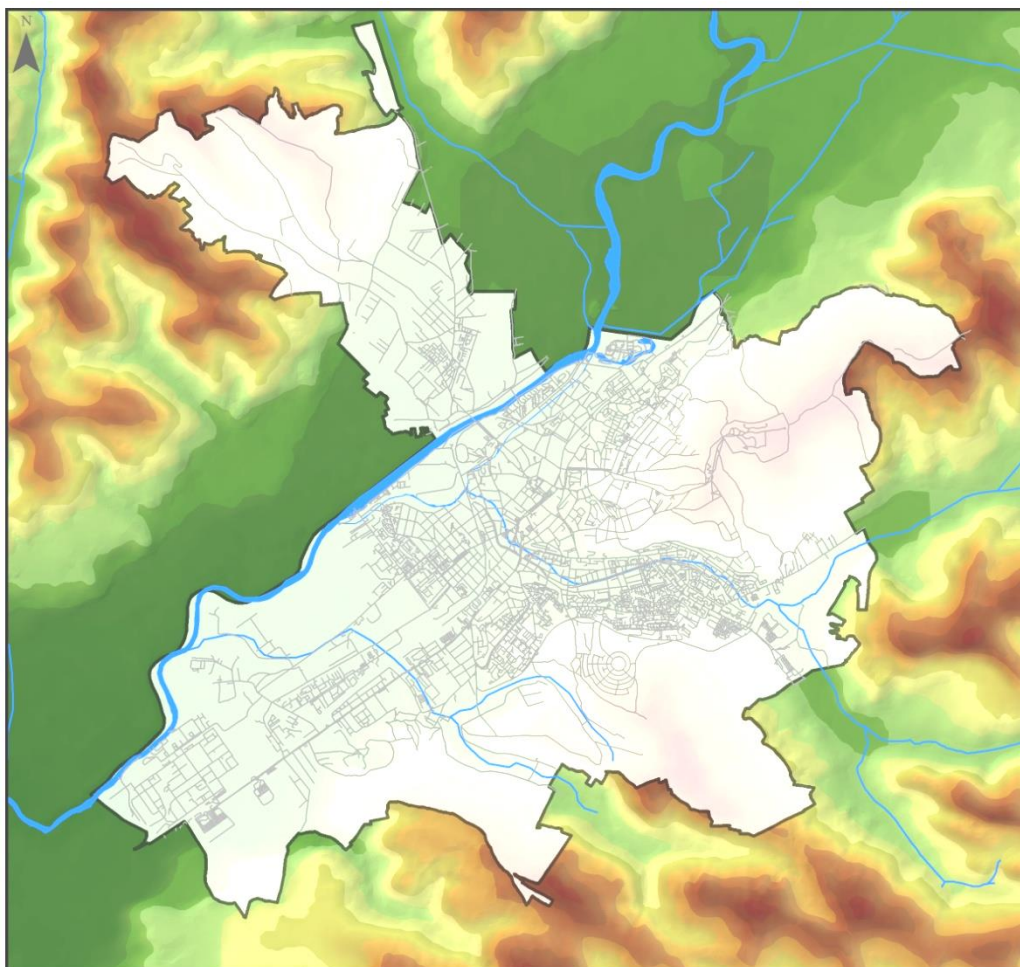

2017

ECOANALITIC srl
și
p.f. Petrescu Mihai-Ciprian

Raport de mediu asupra Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Tîrgu Mureș

**COMISIA DE ÎNREGISTRARE REGISTRUL NAȚIONAL
AL ELABORATORILOR DE STUDII PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI**

*** EXTRAS ***

Nr. Crt.	Nume și date de contact ale PERSOANEI JURIDICE/ PERSOANEI FIZICE	Localitatea	Jud.	Data susținerii interviului și înscrierii în Registrul National/ Reînnoire certificat	Tipul de studii pentru protecția mediului pentru care este înregistrată persoana fizică/persoana juridică RM, RIM, BM, RA, RS, EA	Tipul Certificatului de înregistrare emis și valabilitatea acestuia
381	PETRESCU MIHAI-CIPRIAN Str. Ogorului, nr.28, bl.2, sc. A, ap.4 Tel 0742 843 351 Fax - Email petrescu.pfa@gmail.com	Sibiu	Sibiu	14.04.2011 Evaluare reînnoire 19.05.2016 Reînnoire certificat cu data 20.05.2016	RM, RIM, EA RM, RIM, EA	Certificat de înregistrare valabil 5 ani Certificat de înregistrare valabil 5 ani

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ŞI PĂDURILOR

CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE

În conformitate cu prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 195/2005 privind protecţia mediului, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 265/2006, cu modificările şi completările ulterioare şi ale Ordinului ministrului mediului nr. 1026/2009 privind condiţiile de elaborare a rapoartelor de mediu, rapoartelor privind impactul asupra mediului, bilanşurilor de mediu, rapoartelor de amplasament, rapoartelor de securitate şi studiilor de evaluare adecvată.

În urma evaluării solicitării de reînnoire din data de 19.05.2016 depuse în procedura de înregistrare de:

PETRESCU MIHAI-CIPRIAN

cu domiciliul în: Sibiu, Str. Ogorului, nr.28, bl.2, sc.A, ap.4, judeţul Sibiu
Telefon: 0742 843 351, Email petrescu.pfa@gmail.com
CNP1760609323921

persoana fizică este înscrisă în *Registrul Naţional al elaboratorilor de studii pentru protecţia mediului la poziţia nr. 381* pentru

RM	☒
RIM	☒
BM	☐
RA	☐
RS	☐
EA	☒

Evaluat la data de: **19.05.2016**
Reînnoit cu data de : **20.05.2016**
Valabil până la data de : **20.05.2021**

PREŞEDINTELE COMISIEI DE ÎNREGISTRARE

Simona Olimpia NEGRU
SECRETAR DE STAT

Colectiv de elaborare:

- ecol. Mihai Petrescu
- ecol. Gabriel Buian
- geogr. Călin Gengher
- ecol. Alexandru Nicoară
- ing. silv. Rareş Buian
- ecol. Ciprian Negru
- ecol. Corina Jude
- ecol. Cătălin Fuciu
- ecol. József Szabó

SC ECOANALITIC SRL
adm. Buian Gheorghe Gabriel

p.f. Petrescu Mihai-Ciprian

CUPRINS

Introducere.....	11
A. Informații generale	11
B. Aspecte privind evaluarea de mediu pentru planuri și programe	11
1. Expunerea conținutului și a obiectivelor principale ale planului sau programului, precum și a relației cu alte planuri și programe relevante.....	13
1.1. Obiectivele formulate în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Tîrgu Mureş	14
1.2. Obiectivele formulate în cadrul PUG Tîrgu Mureş	18
1.3. Obiectivele formulate în cadrul Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (P.M.U.D.) Tîrgu Mureş	20
1.4. Obiectivele formulate în cadrul Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (P.A.E.D.) al municipiului Tîrgu Mureş 2013 – 2020	20
1.5. Obiectivele formulate în cadrul Strategiei Energetice a municipiului Tîrgu Mureş pentru perioada 2012-2025.....	22
1.6. Descrierea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (S.I.D.U.) Tîrgu Mureş	24
2. Aspectele relevante ale stării actuale a mediului și ale evoluției sale probabile în situația neimplementării planului sau programului propus	54
2.1. Așezare geografică; Relief.....	54
2.2. Condiții climatice.....	58
2.3. Hidrologie; Hidrogeologie	59
2.4. Geologie	59
2.5. Solul	60
2.6. Flora și fauna.....	60
2.7. Spațiile verzi urbane	60
2.8. Arii protejate	64
2.9. Situația economică și socială.....	70
3. Caracteristicile de mediu ale zonei posibil a fi afectată semnificativ	76
3.1. Delimitarea arealului de impact al planului.....	76
3.2. Calitatea factorilor de mediu	76
3.3. Utilități	77
4. Orice problemă de mediu existentă, care este relevantă pentru plan sau program, inclusiv, în particular, cele legate de orice zonă care prezintă o importanță specială pentru mediu, cum ar fi ariile de protecție specială avifaunistică sau ariile speciale de conservare reglementate conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 462/2001	84
4.1. Alunecări de teren	84
4.2. Procese hidrice: torențialitatea.....	85
4.3. Identificarea alunecărilor de teren și a proceselor hidrice	86
4.4. Calitatea apei	86
4.5. Calitatea aerului.....	91

4.6. Poluarea fonică.....	103
4.7. Poluarea luminoasă.....	105
4.8. Evidențierea situației actuale a solurilor și categoriilor de folosință	106
4.9. Spațiile verzi	108
4.10. Managementul deșeurilor	109
5. Obiectivele de protecție a mediului stabilite la nivel național sau comunitar relevante pentru plan sau program și modul în care s-a ținut cont de acestea și de orice alte considerații de mediu în timpul pregătirii planului sau programului	116
6. Potențiale efecte semnificative asupra mediului inclusiv asupra aspectelor ca: biodiversitate, populație, sănătatea umană, fauna, flora, solul, apa, aerul, factorii climatici, valorile materiale, patrimoniul cultural inclusiv cel arhitectonic și arheologic, peisajul - și asupra relațiilor dintre acești factori	123
6.1. Metodologia de evaluare a impactului.....	123
6.2. Evaluarea impactului	129
6.3. Evaluarea impactului asupra ariilor naturale protejate.....	146
7. Posibilele efecte semnificative asupra mediului, asupra sănătății în context transfrontalier	158
8. Măsurile propuse pentru a preveni, reduce și compensa cât de complet posibil orice efect asupra mediului al implementării planului sau programului.....	159
8.1. Factor de mediu sau de interes protectiv: SOL-SUBSOL.....	160
8.2. Factor de mediu sau de interes protectiv: APĂ	161
8.3. Factor de mediu sau de interes protectiv: AER și CONDIȚII CLIMATICE	162
8.4. Factor de mediu sau de interes protectiv: SĂNĂTATE UMANĂ.....	163
8.5. Factor de mediu sau de interes protectiv: BIODIVERSITATEA ȘI ARII NATURALE PROTEJATE	163
8.6. Factor de mediu sau de interes protectiv: PEISAJ	164
9. Expunerea motivelor care au dus la selectarea variantelor alese și o descriere asupra modului în care s-a efectuat evaluarea, inclusiv orice dificultăți întâmpinate în prelucrarea informațiilor cerute	165
9.1. Analiza variantelor strategice.....	165
9.2. Scenariul optim ales și motivația selectării.....	205
10. Monitorizarea efectelor semnificative ce pot să apară prin implementarea planului propus	206
11. Rezumat fără caracter tehnic al informației furnizate conform prevederilor Anexei nr. 2 la HG 1076/2004.....	212

GLOSAR TERMENI

ANAR	- Administrația Națională Apele Române
APM	- Agenția pentru Protecția Mediului
ANPM	- Agenția Națională pentru Protecția Mediului
GNM	- Garda Națională de Mediu
SGA	- Sistemul de Gospodărire a Apelor
HG	- Hotărârea Guvernului României
Ord.	- Ordin Ministerial - (fără altă specificație = Min. Mediului)
OUG	- Ordonanță de Urgență a Guvernului României
OG	- Ordonanța Guvernului României
MMDD	- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
MMGA	- Ministerul Mediului și Gospodării Apelor
SIDU	Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (a municipiului Tîrgu Mureș)

acord de mediu	actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și, după caz, măsurile pentru protecția mediului, care trebuie respectate în cazul realizării unui proiect
aviz de mediu	aviz de mediu pentru planuri și programe - act tehnico-juridic scris, emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului, care confirmă integrarea aspectelor privind protecția mediului în planul sau în programul supus adoptării
arie/sit	zonă definită geografic exact delimitată
arie naturala protejată	zonă terestră, acvatică și/sau subterană, cu perimetru legal stabilit și având un regim special de ocrotire și conservare, în care există specii de plante și animale sălbatice, elemente și formațiuni biogeografice, peisagistice, geologice, paleontologice, speologice sau de altă natură, cu valoare ecologică, științifică sau culturală deosebită
autorizație de mediu	actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și/sau parametrii de funcționare al unei activități existente sau al unei activități noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului, obligatoriu la punerea în funcțiune;
autoritate competentă pentru protecția mediului	autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Mediului sau, după caz, autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului, respectiv agențiile regionale pentru protecția mediului, agențiile județene pentru protecția mediului, Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării", precum și Garda Națională de Mediu și structurile subordonate acestora;
biodiversitate	variabilitatea organismelor din cadrul ecosistemelor terestre, marine, acvatice continentale și complexelor ecologice; aceasta include diversitatea intraspecifică, interspecifică și diversitatea ecosistemelor;
deșeu	orice substanță, preparat sau orice obiect din categoriile stabilite de legislația specifică privind regimul deșeurilor, pe care deținătorul îl aruncă, are intenția sau are obligația de a-l arunca
deteriorarea mediului	alterarea caracteristicilor fizico-chimice și structurale ale componentelor naturale și antropice ale mediului, reducerea diversității sau productivității biologice a ecosistemelor naturale și antropizate, afectarea mediului natural cu efecte asupra calității vieții, cauzate, în principal, de poluarea apei, atmosferei și solului, supraexploatarea resurselor, gospodărirea și valorificarea lor deficitară, ca și prin amenajarea necorespunzătoare a teritoriului

echilibru ecologic	ansamblul stărilor și interrelațiilor dintre elementele componente ale unui sistem ecologic, care asigură menținerea structurii, funcționarea și dinamica ideală a acestuia
ecosistem	complex dinamic de comunități de plante, animale și microorganisme și mediul abiotic, care interacționează într-o unitate funcțională
efluent	orice formă de deversare în mediu, emisie punctuală sau difuză, inclusiv prin scurgere, jeturi, injecție, inoculare, depozitare, vidanțare sau vaporizare
emisie	evacuarea directă sau indirectă, din surse punctuale sau difuze, de substanțe, vibrații, căldură ori de zgomot în aer, apă sau sol
evaluare de mediu	elaborarea raportului de mediu, consultarea publicului și a autorităților publice interesate de efectele implementării planurilor și programelor, luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor acestor consultări în procesul decizional și asigurarea informării asupra deciziei luate
evaluarea impactului asupra mediului	proces menit să identifice, să descrie și să stabilească, în funcție de fiecare caz și în conformitate cu legislația în vigoare, efectele directe și indirecte, sinergice, cumulative, principale și secundare ale unui proiect asupra sănătății oamenilor și a mediului;
exemplar	orice plantă sau animal în stare vie sau moartă, sau orice parte sau derivat din acestea, precum și orice alte produse care conțin părți sau derivate din acestea, așa cum sunt specificate în documentele ce le însoțesc, pe ambalaje, pe mărci sau etichete sau în orice alte situații
GA	gospodărirea apelor
habitat natural	arie terestră, acvatică sau subterană, în stare naturală sau seminaturală, ce se diferențiază prin caracteristici geografice, abiotice și biotice;
habitat natural de interes comunitar	acel tip de habitat care: a) este în pericol de dispariție în arealul său natural; sau b) are un areal natural redus fie ca urmare a restrângerii acestuia fie datorită faptului că în mod natural suprafața sa este redusă; sau c) prezintă eșantioane reprezentative cu caracteristici tipice pentru una sau mai multe din cele cinci regiuni biogeografice: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică
habitat al unei specii	mediul natural sau seminatural definit prin factori abiotici și biotici în care trăiește o specie în oricare stadiu al ciclului sau biologic
instalație	orice unitate tehnică staționară sau mobilă precum și orice altă activitate direct legată, sub aspect tehnic, cu activitățile unităților staționare/mobile aflate pe același amplasament, care poate produce emisii și efecte asupra mediului
mediu	ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul, subsolul, aspectele caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv unele valori materiale și spirituale, calitatea vieții și condițiile care pot influența bunăstarea și sănătatea omului;
mediu geologic	ansamblul structurilor geologice de la suprafața pământului în adâncime: sol, ape subterane, formațiuni geologice;
monitorizarea mediului	supravegherea, prognozarea, avertizarea și intervenția în vederea evaluării sistematice a dinamicii caracteristicilor calitative ale elementelor de mediu, în scopul cunoașterii stării de calitate și a semnificației ecologice a acestora, a evoluției și implicațiilor sociale ale schimbărilor produse, urmate de măsurile care se impun
monument al naturii	specii de plante și animale rare sau periclitate, arbori izolați, formațiuni și structuri geologice de interes științific sau peisagistic;

plan / program	planuri și programe - planurile și programele, inclusiv cele cofinanțate de Comunitatea Europeană, ca și orice modificări ale acestora, care: (i) se elaborează și/sau se adoptă de către o autoritate la nivel național, regional sau local ori care sunt pregătite de o autoritate pentru adoptarea, printr-o procedură legislativă, de către Parlament sau Guvern; și (ii) sunt cerute prin prevederi legislative, de reglementare sau administrative;
poluant	orice substanță, preparat sub formă solidă, lichidă, gazoasă sau sub formă de vapori ori de energie radiație electromagnetică, ionizantă, termică, fonică sau vibrații care, introdusă în mediu, modifică echilibrul constituenților acestuia și al organismelor vii și aduce daune bunurilor materiale;
poluare	introducerea directă sau indirectă a unui poluant care poate aduce prejudicii sănătății umane și/sau calității mediului, dăuna bunurilor materiale ori cauza o deteriorare sau o împiedicare a utilizării mediului în scop recreativ sau în alte scopuri legitime;
prejudiciu	o schimbare adversă cuantificabilă a unei resurse naturale sau o deteriorare cuantificabilă a funcțiilor îndeplinite de o resursă naturală în beneficiul altei resurse naturale sau al publicului, care poate să survină direct sau indirect
proiect	documentație privind execuția lucrărilor de construcții sau alte instalații ori amenajări, alte intervenții asupra cadrului natural și peisajului, inclusiv cele care implică extragerea resurselor minerale;
public	una sau mai multe persoane fizice sau juridice și, în concordanță cu legislația ori cu practica națională, asociațiile, organizațiile sau grupurile acestora
raport de mediu	parte a documentației planurilor sau programelor care identifică, descrie și evaluează efectele posibile semnificative asupra mediului ale aplicării acestora și alternativele lor raționale, luând în considerare obiectivele și aria geografică aferentă, conform anexei nr. 2 la HG 1076/2004
sit de interes comunitar	arie/sit care, în regiunea sau în regiunile biogeografice în care există, contribuie semnificativ la menținerea sau restaurarea stării de conservare favorabilă a habitatelor naturale sau a speciilor de interes comunitar și care pot contribui astfel semnificativ la coerența rețelei NATURA 2000 și/sau contribuie semnificativ la menținerea diversității biologice în regiunea sau regiunile respective. Pentru speciile de animale ce ocupă arii întinse de răspândire, ariile de interes comunitar corespund zonelor din teritoriile în care aceste specii sunt prezente în mod natural și în care sunt prezenți factorii abiotici și biologici esențiali pentru existența și reproducerea acestora
specii de interes comunitar	specii care pe teritoriul Uniunii Europene sunt: a) periclitare, cu excepția celor al căror areal natural este situat la limita de distribuție în areal și care nu sunt nici periclitare, nici vulnerabile în regiunea vest-paleartică; sau b) vulnerabile, speciile a căror încadrare în categoria celor periclitare este probabilă într-un viitor apropiat dacă acțiunea factorilor perturbatori persistă; sau c) rare, speciile ale căror populații sunt reduse din punct de vedere al distribuției sau/și numeric și care chiar dacă nu sunt în prezent periclitare sau vulnerabile, riscă să devină. Aceste specii sunt localizate pe arii geografice restrânse sau sunt rar dispersate pe suprafețe largi; sau d) endemice și care necesită o atenție specială datorită caracteristicilor specifice ale habitatului lor și/sau a impactului potențial pe care îl are exploatarea acestora asupra stării de conservare
stare de conservare a unui habitat natural	totalitatea factorilor ce acționează asupra unui habitat natural și a speciilor caracteristice acestuia și care pot influența pe termen lung atât distribuția naturală, structura și funcțiile acestuia, cât și supraviețuirea speciilor caracteristice

stare de conservare a unei specii	totalitatea factorilor ce acționează asupra unei specii și care pot influența pe termen lung distribuția și abundența populațiilor speciei respective
titular	titularul planului sau programului - orice autoritate publică, precum și orice persoană fizică sau juridică care promovează un plan sau un program în înțelesul definiției din prezentul Glosar
kV	kilovoltj
LEA	linie electrică aeriană
LES	linie electrică subterană

Introducere

A. Informații generale

Lucrarea de față reprezintă Raportul de mediu asupra Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Tîrgu Mureș, pentru perioada 2017-2023, scopul acestuia fiind acela de a identifica, descrie și evalua efectele potențiale semnificative asupra mediului asociate planului analizat, iar întocmirea sa este parte a procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe.

Raportul de mediu a fost elaborat în conformitate cu cerințele Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe și cu precizările și recomandările prevăzute în Manualul pentru aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe elaborat de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor în colaborare cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului. Raportul a ținut seama de toate observațiile și propunerile venite din partea publicului.

B. Aspecte privind evaluarea de mediu pentru planuri și programe

Evaluare de mediu pentru planuri și programe reprezintă un concept și în același timp un instrument preluat în legislația românească prin transpunerea Directivei 2001/42/EC (SEA Directive). În legislația europeană conceptul se numește Evaluare Strategică de Mediu (ESM), termen care face referire la caracterul sau de planificare strategică, anticipată. În România acesta a fost preluat ca evaluare de mediu pentru planuri și programe.

ESM este asociată cu sisteme complexe de evaluare. Această complexitate este în mod evident determinată de obiectivele ESM, foarte cuprinzătoare și extrem de vulnerabile la politica decizională din domeniile cu incidență. Prin urmare, procesul ESM nu este unul stereotipic, ci mai degrabă adaptat contextului geopolitic și economic al fiecărei unități administrative la care se raportează. Pornind de la aceste aspecte, au fost dezvoltate diverse moduri de abordare în evaluarea strategică de mediu.

Experiența științifică și practică în domeniu a făcut posibilă identificarea unor dimensiuni comune pe care le implică toate sistemele ESM, între care următoarele au o importanță deosebită:

a) Dimensiunea politică

Se referă la măsura sau modul în care politicile de planificare încorporează ESM în structura lor. Doua modele consacrate de planificare sunt elocvente în această privință, modelul linear de planificare și modelul ciclic de planificare, cu importante consecințe asupra procesului de evaluare strategică. Primul model, planificarea lineară, beneficiază de un cadru de desfășurare rigid, care nu permite schimbări rapide sau adaptări în funcție de context. Modelul ciclic de planificare se desfășoară într-un cadru flexibil, adaptat complexității și dinamicii sistemelor de luare a deciziilor, inițiatorii își asumă un rol activ, de manager al grupurilor implicate, cu evidente avantaje și în ce privește aplicarea procedurilor ESM.

b) Dimensiunea decizională

Aceasta se referă la deciziile cu privire la prioritățile de dezvoltare (creștere economică necondiționată, gestiune eficientă a resurselor mediului). În ultimii 25 de ani s-au lansat numeroase dezbateri privind gestiunea eficientă a resurselor, dar chiar dacă la nivel politic

aceasta este considerată o necesitate stringentă, la nivel microscalar deciziile sunt în continuare propulsate exclusiv de interese economice.

c) Dimensiunea de evaluare a mediului

Evaluarea strategică de mediu s-a dezvoltat ca măsură de precauție, deoarece evaluarea impactului la nivel de proiect s-a dovedit o măsură destul de limitativă, având în vedere că procedura EIA intervine relativ târziu în procesul decizional și acționează mai mult ca un instrument de reacție. De exemplu, în momentul în care se efectuează EIM pentru un proiect, s-a răspuns deja la întrebările de înalt nivel referitoare la locul sau tipul de dezvoltare ce trebuie aplicată, iar EIM se va putea axa doar pe măsurile de reducere și ameliorare a impactului.

În ceea ce privește aplicarea ESM la planurile de amenajare a teritoriului, următoarele avantaje pot fi menționate:

- Management de mediu durabil. ESM poate determina o integrare efectivă a considerentelor de mediu în întocmirea planurilor de amenajare a teritoriului. De asemenea, o bună aplicare a ESM oferă din timp semnale de avertizare cu privire la opțiunile de dezvoltare care nu asigură o dezvoltare durabilă, înaintea formulării proiectelor specifice și atunci când încă există alternative majore, începând de la nivelul Planului Național de Amenajare a Teritoriului și până la nivelul localităților urbane sau al comunelor. Ca atare, ESM facilitează o mai bună luare în considerare a criteriilor de mediu în formularea planurilor de amenajare care creează cadrul pentru proiectele specifice.
- Sporirea eficienței procesului decizional prin implicarea publicului care va determina reducerea numărului de contestații la nivelul EIM sau reducerea costurilor prin evitarea unor acțiuni corective ulterioare.
- Sporirea eficienței instituționale prin lărgirea spațiului de participare a publicului, care va determina o mai mare credibilitate și transparență a procesului de planificare. Un plan de amenajare va deveni mai eficace dacă valorile, opiniile și cunoștințele publicului la nivel local sau ale specialiștilor vor fi incorporate în procesul de luare a deciziei.
- Întărirea cadrului EIM pentru proiecte. ESM oferă un cadru favorabil pentru acordurile unice privind proiectele supuse EIM, ajutând astfel la o mai bună focalizare și eficientizare a EIM la nivel de proiect, ceea ce va duce la o reducere a timpului și eforturilor necesare întocmirii acestora.

Din punct de vedere procedural, se poate menționa că ESM este un instrument folosit în mod sistematic la cel mai înalt nivel decizional, care facilitează, încă de foarte devreme, integrarea considerentelor de mediu în procesul de luare a deciziilor, conduce la identificarea măsurilor specifice de ameliorare a efectelor și stabilește un cadru pentru evaluarea ulterioară a proiectelor din punct de vedere al protecției mediului. Evaluarea strategică de mediu s-a dezvoltat ca măsură de precauție la nivel decizional înalt, deoarece evaluarea impactului la nivel de proiect s-a dovedit a fi o măsură destul de limitativă, având în vedere că procedura EIA intervine relativ târziu în procesul decizional în cazul planurilor și programelor.

1. Expunerea conținutului și a obiectivelor principale ale planului sau programului, precum și a relației cu alte planuri și programe relevante

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană reprezintă un instrument flexibil și adaptabil în timp nevoilor în schimbare, menită să contribuie pe termen lung la dezvoltarea competitivă a municipiului și reducerea disparităților din interiorul acesteia.

Orice strategie trebuie construită pe principiul dezvoltării locale integrate. Prin dezvoltarea locală integrată se înțelege dezvoltarea care corelează trei aspecte majore ale dezvoltării, și anume:

- Dezvoltare economică
- Dezvoltare socială
- Gestionarea echilibrată a resurselor și a mediului natural

SIDU a fost realizată pe principiul „bottom-up“, adică o planificare de jos în sus ce pornește de la nivelul membrilor societății spre autoritatea locală și de la nivel local la nivel național și European. Așadar, pentru a pune în valoare potențialul endogen al teritoriului, strategia pleacă de la măsurile identificate în teritoriul municipiului, transpuse în măsurile propuse la nivel național și European.

Pe lângă principiul „bottom-up“ s-a aplicat și principiul „top-down“, pentru asigurarea corelării cu strategiile naționale, sectoriale, locale, dar și cu documentele europene relevante. S-a asigurat corelarea cu politicile europene, fiind luate în considerare Strategia Europa 2020, cu respectarea obiectivelor tematice și priorităților de investiții aferente politicii de coeziune 2014–2020. Aceasta presupune o concentrare tematică a intervențiilor și stabilirea unor intensități financiare diferite a obiectivelor tematice în funcție de categoria de regiuni.

SIDU este elaborată în baza strategiilor și politicilor sectoriale existente la nivel local, județean, regional, național și european astfel încât să asigure o dezvoltare integrată și durabilă:

- Acordul de parteneriat 2014-2020 (variantele aprobate de Guvern, martie 2014)
- Master Planul General de Transport al României
- Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007–2026
- Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România
- Strategia de dezvoltare teritorială a României - SDTR
- Planul de Amenajare a Teritoriului Național - PATN
- Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030
- Strategia de transport intermodal în România–2020
- Strategia Națională a României privind schimbările climatice 2013–2020
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013–2020–2030
- Strategia Națională de Siguranță Rutieră 2015–2020
- Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015–2020
- Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.870/2013

- Strategia Națională pentru Infrastructura de Educației
- Strategia națională privind învățarea pe tot parcursul vieții
- Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii
- Strategia Națională de Competitivitate
- Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei
- Strategia privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035 (2014)
- Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 – 2020
- Studiile sectoriale realizate la nivel regional de ADR Centru, în perioada 2012-2013
- Planul de Dezvoltare a Județului Mureș pentru perioada 2014 – 2020
- Planul de amenajare a teritoriului județean Mureș (PATJ)
- Master Plan sector apă și canal - județul Mureș
- Master Plan pentru Sistem integrat de gestionare a deșeurilor, județul Mureș (februarie 2009)
- Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în județul Mureș 2014 – 2020
- Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în județul Mureș în domeniul protecției și promovării
- drepturilor copilului și a persoanelor adulte cu handicap sau aflate la nevoie 2014 - 2020
- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a Municipiului Tîrgu Mureș (2016)
- Planul Urbanistic General al Municipiului Tîrgu Mureș
- Planul de acțiune pentru energie durabilă (PAED) al Municipiului Tîrgu Mureș 2013 – 2020
- Strategia energetică a municipiului Tîrgu Mureș pentru perioada 2012-2025
- Strategia privind adaptarea la schimbările climatice în Municipiul Tîrgu Mureș (Septembrie 2016) - Calea Verde spre Dezvoltare Durabilă

1.1. Obiectivele formulate în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Tîrgu Mureș

SIDU Tîrgu Mureș își propune o serie de obiective strategice constituite din obiective specifice, la a căror realizare contribuie un portofoliu de proiecte.

Obiectivele strategice au fost generate de nevoile, problemele și provocările care au fost identificate în baza analizei teritoriale, iar obiectivele specifice au fost astfel dezvoltate încât să răspundă principiilor provocări economice, sociale, climatice, demografice și de mediu cu care se confruntă Municipiul Tîrgu Mureș în prezent. S-au stabilit mai multe obiective specifice care să răspundă obiectivelor strategice.

Provocările cu care se confruntă mediul urban sunt strâns legate între ele, astfel se propun programe și măsuri integrate care să asigure dezvoltarea urbană sustenabilă, combinând măsuri privind renovarea fizică a zonelor urbane cu măsuri care promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului.

1.1.1. Obiectivul Strategic nr. 1. - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureș

Os1.1. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2023 prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă;

- D.A.¹1.1.1. - Realizarea de investiții privind stimularea deplasării nemotorizate
- D.A.1.1.2. - Investiții destinate dezvoltării unui sistem de transport public urban accesibil, atractiv și eficient și promovarea utilizării unor categorii de autoturisme nepoluante
- D.A.1.1.3. - Alte investiții destinate reducerii emisiilor de CO₂ în zona urbană

Os1.2. Promovarea mobilității urbane durabile

- D.A.1.2.1. - Realizarea infrastructurii rutiere pentru fluidizarea traficului auto din interiorul orașului precum și investiții necesare preluării traficului de pe Autostrada Transilvania
- D.A.1.2.2. - Zone de promenadă și trasee mai prietenoase față de pietoni
- D.A.1.2.3. - Alte investiții privind creșterea mobilității urbane și îmbunătățirea conectivității

1.1.2. Obiectivul Strategic nr. 2. - Îmbunătățirea managementului energetic, creșterea calității factorilor de mediu și a condițiilor de locuire

Os2.1. Asigurarea unui standard de viață ridicat prin creșterea eficienței energetice

- D.A 2.1.1. - Creșterea eficienței energetice a fondului construit
- D.A 2.1.2. - Creșterea eficienței energetice a clădirilor de interes public
- D.A 2.1.3. - Eficientizarea sistemului de iluminat public și reducerea consumului global de energie primară și alte investiții privind eficiența energetică

Os2.2. Revitalizarea Municipiului Tîrgu Mureș în vederea îmbunătățirii standardului de viață

- D.A 2.2.2. - Amenajare parcuri, locuri de joacă, spații de agrement și de promenadă și odihnă, etc.

Os2.3. Reconversia funcțională și/sau reutilizarea unor terenuri și suprafețe abandonate și neutilizate din interiorul Municipiului Tîrgu Mureș

- D.A 2.3.1. - Realizarea de zone de agrement și petrecere a timpului liber pentru comunitate pe terenuri și suprafețe abandonate și neutilizate din interiorul orașului (amenajare spații verzi, alei pietonale, piste de biciclete, crearea de diverse facilități pentru recreere pe terenurile amenajate etc)
- D.A 2.3.2. - Ecologizarea terenurilor

Os2.4. Eficientizarea gestionării deșeurilor municipale până în anul 2023

- D.A 2.4.1. - Puncte de colectare ecologice

---

¹ D.A. = Direcții de Acțiune

1.1.3. Obiectivul Strategic nr. 3 - Susținerea mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare - inovare

Os 3.1. Dezvoltarea unui mediu socio-economic atractiv, competitiv și inovator până în anul 2023

- D.A 3.1.1. - Dezvoltarea de centre de cercetare – dezvoltare – inovare pentru susținerea mediului economic, administrativ și universitar
- D.A 3.1.2. - Susținerea și promovarea consorțiilor universitare
- D.A 3.1.3. - Dezvoltarea de parcuri industriale și centre expoziționale
- D.A 3.1.4. - Sprijinirea mediului economic
- D.A 3.1.5. - Susținerea activităților desfășurate de ONG-uri și incurajarea parteneriatelor sector public – societate civilă

OS 3.2. Municipiul Tîrgu Mureș - centru medical-farmaceutic de interes internațional, național și regional până în anul 2023

- D.A 3.2.1. - Investiții în cercetare-dezvoltare-inovare și tehnologie informațională în domeniul sănătății

1.1.4. Obiectivul Strategic nr. 4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale

OS 4.1. Dezvoltarea facilităților urbane din Municipiul Tîrgu Mureș prin îmbunătățirea siguranței populației, îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de bază și a spațiilor publice până în anul 2023

- D.A 4.1.1. - Modernizarea și/sau extinderea rețelelor de apă potabilă și apă uzată din Municipiul Tîrgu Mureș
- D.A 4.1.2. - Surse alternative de producere a energiei electrice și realizare canalizație subterană Municipală pentru rețele integrate de comunicații
- D.A 4.1.3. - Dezvoltarea și îmbunătățirea distribuției de gaze naturale în interiorul orașului
- D.A 4.1.4. - Lucrări de prevenție pentru evitarea dezastrelor

OS 4.2. Creșterea ocupării, dezvoltării resurselor umane și a serviciilor sociale până în anul 2023

- D.A 4.2.1. - Construirea/ modernizarea și echiparea locuințelor sociale
- D.A 4.2.2. - Înființarea/reabilitarea/ modernizarea/extinderea centrelor sociale (cu sau fără rezidență) și a centrelor multifuncționale
- D.A 4.2.3. - Înființarea/reabilitarea/ modernizarea/extinderea unităților de îngrijire la domiciliu, cantinelor sociale, centrelor de zi pentru persoane vârstnice
- D.A 4.2.4. - Accesibilizarea clădirilor publice pentru persoane cu dizabilități
- D.A 4.2.5. - Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii
- D.A 4.2.6. - Modernizarea serviciului public de ocupare și promovarea măsurilor active de ocupare

Os 4.3. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială până în anul 2023 prin regenerarea zonelor dezavantajate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, printr-o abordare integrată și participativă

- D.A 4.3.1. - Investiții în clădiri destinate utilizării publice pentru activități educative, culturale și recreative, socio-culturale, îmbunătățirea utilităților de bază la scară mică Investiții privind utilitățile de bază la scară mică în zone marginalizate și alte investiții conexe pentru regenerarea acestora
- Os 4.4. Eficientizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice
- D.A 4.4.1. - Înființarea/reabilitarea/ modernizarea/extinderea infrastructurii pentru situații de urgență
- Os 4.5. Creșterea calității infrastructurii educaționale până în anul 2023 pentru învățământul gimnazial, liceal, profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții
- D.A 4.5.1. - Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul gimnazial și liceal
  - D.A 4.5.2. - Construcția/reabilitarea/ modernizarea/extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții (licee tehnologice și școli profesionale)
- Os 4.6. Creșterea calității infrastructurii până în anul 2023 în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă
- D.A 4.6.1. - Construcția/reabilitarea/ modernizarea/extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru educația timpurie antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe)
- Os. 4.7. Îmbunătățirea serviciilor de educație incluzivă
- D.A 4.7.1. - Construcția/reabilitarea/ modernizarea/extinderea/ echiparea infrastructurii pentru educația incluzivă
- Os. 4.8. Îmbunătățirea serviciilor medicale din școli
- D.A 4.8.1. - Modernizarea și dotarea cabinetelor medicale din unitățile de învățământ
- Os. 4.9. Dezvoltarea capacității administrative și îmbunătățirea serviciilor oferite de administrația publică
- D.A 4.9.1. - Investiții privind cadastrul imobiliar, implementare sisteme GIS, acoperire zone publice cu semnal wireless și altele
  - D.A 4.9.2. - Implementarea unor măsuri și realizarea de investiții pentru îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor în administrația publică
- Os. 4.10. Diversificarea și creșterea calității și accesului populației la servicii de sănătate la standarde europene prin extinderea, reabilitarea amenajarea, dotarea și modernizarea infrastructurii de sănătate
- D.A 4.10.1. - Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii de sănătate
  - D.A 4.10.2. - Înființarea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ unor centre de consiliere și educație non-formală în domeniul sănătății

1.1.5. Obiectivul Strategic nr. 5 - Creşterea atractivităţii a municipiului Tîrgu Mureş ca destinaţie turistică pe direcţiile cu potenţial maxim de dezvoltare: turism sportiv, de recreere, natural şi cultural

OS 5.1. Dezvoltarea turismului şi crearea unui brand al oraşului

- D.A.5.1.1. - Dezvoltarea infrastructurii turistice, şi de recreere pentru promovarea turismului şi crearea unui brand al oraşului
- D.A.5.1.2. - Diversificarea ofertei de produse turistice

OS 5.2. Conservarea, protejarea şi valorificarea patrimoniului cultural–istoric şi a identităţii culturale

- D.A.5.2.1. - Restaurarea, protecţia conservarea şi valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

OS 5.3. Dezvoltarea infrastructurii de sport şi agrement

- D.A.5.3.1. - Înfiinţarea/reabilitarea/ modernizarea/extinderea infrastructurii de agrement

1.2. Obiectivele formulate în cadrul PUG Tîrgu Mureş

Prin Planul urbanistic general se identifică zone pentru care se pot institui reglementări ce nu pot fi modificate prin planuri urbanistice zonale sau planuri urbanistice de detaliu şi de la care nu se pot acorda derogări. Aceste reglementări se formulează cu claritate în Regulamentul local de urbanism aferent Planului urbanistic general. Planul Urbanistic General cuprinde reglementări pe termen scurt şi pe termen lung, la nivelul întregii unităţi administrativ-teritoriale.

P.U.G. Tîrgu Mureş aflat în vigoare în prezent a fost elaborat între anii 1998-2002 şi aprobat prin H.C.L. nr.257/19.12.2002 şi momentan se află în curs de reactualizare.

a) Relaţii în teritoriu

Obiectivul nr. 1

Extinderea şi consolidarea rolului de pol regional al municipiului Tîrgu Mureş asupra întregii zone periurbane, prin distribuţia activităţilor în acord cu potenţialele locale şi prin modernizarea reţelelor de comunicaţie şi transport;

Obiectivul nr. 2

Structurarea funcţiunilor urbane în scopul conlucrării cu inelul 1 şi 2 a teritoriului periurban pentru optimizarea şi diversificarea acestora care să deservească o populaţie considerate pe ansamblu.

b) Profil dezvoltare economică

Obiectivul nr. 1

Profilarea şi dezvoltarea mun.Tg. Mureş ca centru universitar de cercetare şi promovare a sănătăţii, de dezvoltare IT, logistică, centru de servicii, turism, afaceri, cultură, comunicare.

Obiectivul nr. 2

Protejarea și valorificarea potențialului uman, cultural și de mediu pentru creșterea atractivității orașului pentru turism și îmbunătățirea calității vieții.

Obiectivul nr. 3

Menținerea și modernizarea profilului de producție industrială (înalta tehnologie), logistică și transport.

c) Cadrul construit

Obiectivul nr. 1

Atenuarea dezechilibrului spațial dat de concentrarea activităților pe axa tradițional istorică nord-est sud-vest, reechilibrarea distribuției funcțiunilor prin dezvoltarea de axe și legături suplimentare, cu prioritate pentru valorificarea râului Mureș și rezolvarea unui sistem echilibrat de circulații.

Obiectivul nr. 2

Valorificarea, conservarea și protejarea fondului construit valoros și a peisajului cultural ca factor al dezvoltării și al identității teritoriale.

Obiectivul nr. 3

Reabilitarea și asigurarea calității locuirii în diferitele zone de locuit (locuințe colective, locuințe individuale, locuințe în condiții speciale de construibilitate, alte tipuri de locuinte.

Obiectivul nr. 4

Asigurarea necesarului de suprafețe pentru locuințe noi, cu prioritate în zone aflate în proximitatea orașului și în vecinătatea unor elemente naturale cu potențial de agrement.

d) Circulație și transport

Obiectivul nr. 1

Optimizarea sistemelor de circulație globale, intermodale, cu componentele lor internațională, națională, regională, zonală, locală;

Obiectivul nr. 2

Modernizarea, eficientizarea și extinderea sistemului de circulație urbană ca suport pentru schema spațială propusă;

e) Echipare edilitară

Obiectivul nr. 1

Dezvoltarea de programe pentru surse de energii regenerabile, neconvenționale.

Obiectivul nr. 2

Modernizarea și eficientizarea rețelelor edilitare existente.

Obiectivul nr. 3

Asigurarea echipării edilitare pentru zonele de urbanizare.

f) Protecția mediului

Obiectivul nr. 1

Protejarea habitatelor naturale valoroase și a cadrului natural (ape, păduri)

Obiectivul nr. 2

Protecția și conservarea zonelor naturale în sensul menținerii biodiversității și valorificării durabile a resurselor naturale.

Obiectivul nr. 3

Protejarea și reabilitarea spațiilor verzi din interiorul cartierelor de locuințe colective, a altor zone orășenești;

Obiectivul nr. 4

Reabilitare și creare de noi zone verzi în scopul satisfacerii necesarului de spații verzi raportat la numărul de locuitori;

Obiectivul nr. 5

Reducerea emisiilor și a factorilor de poluare, precum și prevenirea potențialelor riscuri naturale sau tehnologice.

1.3. Obiectivele formulate în cadrul Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (P.M.U.D.) Tîrgu Mureș

Obiectivul strategic general urmărit prin PMUD este creșterea calității vieții la nivelul comunității municipiului și ariei sale periurbane prin creșterea accesibilității bunurilor și persoanelor și conectarea mai strânsă a acestora printr-un sistem de transport durabil, inclusiv, sigur și prietenos cu mediul.

Obiective specifice:

1. asigurarea accesibilității persoanelor în manieră inclusivă, echitabilă și echilibrată la servicii publice de sănătate, educație și alte facilități de interes general, concentrate în aria urbană și periurbană;
2. asigurarea nevoilor de mobilitate prin servicii de transport cu efecte externe negative reduse (consum de spațiu, consum de energie, poluare a aerului și a solului, poluare fonică, efect de seră);
3. optimizarea transportului de persoane și bunuri prin îmbunătățirea utilizării resurselor și prin integrare modală adecvată;
4. îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate modurile de transport din aria vizată;
5. asigurarea nevoilor de mobilitate prin servicii de transport eficiente și economice și financiare;
6. îmbunătățirea amenajării spațiilor urbane;
7. dezvoltarea transportului nemotorizat.

1.4. Obiectivele formulate în cadrul Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (P.A.E.D.) al municipiului Tîrgu Mureș 2013 – 2020

Planul are ca scop identificarea priorităților de acțiune pentru realizarea angajamentului public care a fost asumat de Primarul municipiului Tîrgu-Mureș la semnarea «Convenției Primarilor» și anume acela de a reduce nivelul de emisii de CO₂ pe teritoriul orașului cu mai mult de 20% până în anul 2020.

Acțiunile propuse prin PAED au încercat să acopere toate sectoarele importante în consumurile de energie/emisii și prin estimarea efectelor produse de implementarea lor să

conducă la economiile de energie, respectiv la reducerea de emisii de 20,5% până în 2020 în arealul oraşului.

Planul de Acţiune pentru Energie Durabilă (PAED), realizat cu sprijinul Agenţiei Locale a Energiei Alba – ALEA şi a Observatorului Energetic ANERGO este un document cheie care defineşte politicile energetice ale administraţiei publice locale pentru perioada 2013-2020, cu scopul reducerii emisiilor de CO₂ pe întreg teritoriul municipiului, şi este integrat în perspectivele strategice stabilite prin „Strategia energetică a Municipiului Tîrgu Mureş pentru perioada 2012-2025” elaborată în anul 2011.

Strategia energetică a municipiului Tîrgu Mureş constituie un prim pas în implementarea planului de acţiuni, menit să respecte Politica Energetică a UE privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră şi a consumului global de energie primară cu cel puţin 20% până în anul 2020, precum şi de eficientizare a consumurilor de energie, promovând în acelaşi timp energia verde din surse regenerabile şi a biocarburanţilor, existente la nivelul municipiului.

Un prim pas a fost analiza consumurilor energetice şi realizarea inventarului de bază al emisiilor în anul 2004, stabilit ca an de referinţă în evaluarea acestor emisii, faza care este decisivă în identificarea impactului şi ponderii fiecărei zone de consum energetic la realizarea cantităţii totale de emisii şi astfel se pot numi domeniile de intervenţie majoră pentru reducerea consumurilor/emisiilor echivalente.

Planul de Acţiune pentru Energia Durabilă are ca scop identificarea priorităţilor de acţiune pentru realizarea angajamentului public care a fost asumat de Primarul municipiului Tîrgu Mureş la semnarea «Convenţiei Primarilor», şi anume acela de a reduce nivelul de emisii de CO₂ pe teritoriul oraşului cu mai mult de 20% până în anul 2020; prin acest plan se identifică şi responsabilităţile de realizare a acţiunilor, se evaluează efortul financiar necesar şi se prioritizează în acest fel alocarea resurselor financiare şi se cuantifică efectul benefic de realizare a acestor măsuri, toate acestea realizându-se printr-o planificare judicioasă în timp.

Acţiunile prezentate în cadrul PAED au fost identificate după ce s-au făcut analizele care au rezultat din evaluarea inventarului emisiilor de bază/consumurilor energetice, pentru anul de referinţă 2004. Ele au încercat să acopere toate sectoarele importante în consumurile de energie/emisii şi prin estimarea efectelor produse de implementarea lor să conducă la economiile de energie, respectiv la reducerea de emisii de 20,5% până în 2020 în arealul oraşului. În practică, implementarea PAED va ridica numeroase provocări legate de identificare de soluţii tehnice, accesul la finanţarea necesară, menţinerea deciziei politice de realizare a lor.

PAED reprezintă un plan coerent, ce necesită pentru implementarea corectă susţinerea financiară şi politică a comunităţii locale şi care este parte integrantă a documentelor politice strategice menite să asigure un grad ridicat de dezvoltare durabilă locală a municipiului Tîrgu Mureş.

1.5. Obiectivele formulate în cadrul Strategiei Energetice a municipiului Tîrgu Mureș pentru perioada 2012-2025

Scopul strategiei energetice a municipiului Tîrgu Mureș pe perioada 2012– 2025, este de a eficientiza consumurile de energie și de a oferi o alternativă marilor și micilor consumatori de energie din surse epuizabile, în vederea obținerii unui consum rațional de energie prin re tehnologizare și utilizarea eficientă a diferitelor surse de energii regenerabile, existente la nivelul municipiului.

Obiectivul general al strategiei constă în satisfacerea imediată și pe termen lung a cererii de energie electrică și termică, la un preț cât mai scăzut, în condiții de calitate și siguranță, cu limitarea impactului instalațiilor energetice asupra mediului. Prin strategia energetică a Municipiului Tîrgu Mureș se urmărește creșterea securității energetice prin economisirea resurselor epuizabile și înlocuirea graduală a acestora în timp, pe baza conceptului dezvoltării durabile. În acest sens, în lucrare sunt prezentate succint potențialele energetice și resursele identificate la nivelul municipalității, pentru a cunoaște parametrii tehnico-economici ai acestora, în scopul aplicării concrete a măsurilor care să ducă la exploatarea surselor regenerabile de energie de care dispune.

a) Obiective strategice la nivelul Municipiului Tîrgu-Mureș în managementul energetic

Strategia energetică a municipiului Tîrgu Mureș, are la bază Strategia Energetică Națională a României, circumscrisă Directivelor U.E., urmărind obligatoriu următoarele direcții:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% până în anul 2020, în comparație cu anul 1990.
- creșterea ponderii energiei regenerabile la 20% din totalul surselor sale de energie până în anul 2020
- creșterea ponderii biocombustibililor la cel puțin 10% din totalul combustibililor utilizați în anul 2020;
- reducerea consumului global de energie primară cu 20% până în anul 2020.
- utilizarea rațională și eficientă a resurselor primare neregenerabile și scăderea progresivă a ponderii acestora în consumul final;
- promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale de cogenerare de înaltă eficiență.

b) Obiectivele specifice în managementul energetic al Municipiului Tîrgu Mureș

1. Realizarea de capacități de producție, pentru producerea de energie termică și electrică prin cogenerare cu ardere a biocombustibililor sau ardere a deșeurilor și livrarea energiei astfel obținute către instituții pentru acoperirea necesității de căldură a acestora (încălzire, respectiv climatizare);
2. Extinderea rețelei de termoficare existente în funcțiune în vederea asigurării posibilității de utilizare a energiei termice obținute din cogenerare, arderea biocombustibili sau arderea deșeurilor;
3. Prezervarea traseelor instalațiilor de termoficare scoase din funcțiune datorită numărului mare de debranșări de la sistemul centralizat de distribuție a energiei

termice și sprijinirea investițiilor necesare care să determine recâștigarea încrederii populației în sistemul centralizat de producere și distribuție a energiei termice; (liberalizarea prețurilor la energie va putea determina o reorientare a populației spre sistemul centralizat de termoficare)

4. Implementarea proiectului de captare și valorificare a gazelor de haldă de pe fosta groapă de gunoi a Municipiului Tîrgu Mureș; (acest lucru se va putea face în cadrul unui proiect de incinerare a gunoierului menajer și valorificarea energetică prin co-arderea acestuia alături de biogazul obținut);
5. Monitorizarea consumatorilor energetici prin implementarea de programe pe termen scurt, mediu și lung în vederea atingerii obiectivelor stabilite prin protocolul de la Kyoto;
6. Monitorizarea și gestionarea consumului fluidelor energetice de la furnizor la consumatorul final pentru care municipiul este proprietar sau administrator, precum și punerea în aplicare a unor soluții de sisteme de măsură, control și monitorizare care să poată stabili cantitățile transferate zilnic, orar, anual, trimestrial, pentru bugetarea corectă a sumelor ce se vor aloca de către municipalitate.
7. Asigurarea mentenanței echipamentelor și a dotărilor energetice în vederea asigurării prognozei de consum necesară participării la sursele internaționale de energie.
8. Adoptarea unor soluții moderne pentru creșterea randamentului de transformare a resurselor energetice dintr-o formă de energie în alta.
9. Implementarea de soluții care au drept scop creșterea gradului de siguranță în alimentare pentru consumatorii municipiului;
10. Elaborarea de programe de creștere a gradului de siguranță în alimentarea cu energie a rețelelor în vederea asigurării previziunilor de consum cu acuratețe.
11. Asistență la lichidarea proiectelor energetice pentru actualizarea curbei previzionale.
12. Montarea de echipamente pentru reducerea intensității luminoase a corpurilor de iluminat public.
13. Instruirea profesională pentru management energetic a personalului propriu al administrației locale.
14. Eficiența energetică în cadrul locațiilor municipale și serviciilor publice.
15. Consultanță energetică pentru noile proiecte, concretizată prin aviz energetic unitar.
16. Identificare, proiectare și avizare implementare pentru proiectele de energie alternativă.
17. Consultanța și analiza schemelor de montaj financiar, mai ales la proiectele noi cu componentă energetică, ale autorității publice locale.
18. Realizarea unei canalizații de transfer de informație, care să poată fi închiriată operatorilor de servicii de telecomunicații (transmitere de voce, imagini date), fiind previzionată o creștere exponențială a numărului de utilizatori și de conexiuni internet.

19. Crearea unui sistem informatic integrat interconectat pentru managementul activităţilor în Municipiul Tîrgu-Mureş, care sa cuprindă regiile şi unităţile aflate în subordinea Consiliului Local.
20. Implementarea unui sistem de reacţie rapidă, alarmare şi supraveghere municipală în caz de dezastre
21. Realizarea unui sistem informatizat pentru emiterea acordului unic sau a avizelor edilitare, certificatelor de urbanism într-un timp foarte scurt.

1.6. Descrierea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (S.I.D.U.) Tîrgu Mureş

1.6.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT are bază în primul rând date statistice relevante din teritoriu, apoi aplicarea de chestionare către următoarele grupuri ţintă: persoane fizice – locuitori ai municipiului, reprezentanţi ai agenţilor economici, angajaţi din sectorul public, reprezentanţi ai asociaţiilor, fundaţiilor, organizaţiilor. Răspunsurile au fost analizate şi prelucrate pentru analiza SWOT. Astfel, punctele tari, punctele slabe, oportunităţile şi ameninţările au fost identificate pe situaţia reală şi actuală a comunităţii.

Pe baza analizei SWOT s-a ales strategia de urmat pentru stabilirea obiectivelor şi a priorităţilor, având în vedere evitarea materializării problemelor majore prin eliminarea punctelor slabe şi valorificarea punctelor tari precum şi valorificarea şanselor apărute prin valorificarea punctelor tari şi eliminarea punctelor slabe.

Tabelul nr. 1

Analiza SWOT (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

LOCALIZARE GEOGRAFICĂ, POZIȚIONARE ÎN TERITORIU, CADRUL NATURAL, RESURSE	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ■ Așezarea centrală, prin care se realizează conexiuni cu celelalte orașe și județe din regiune; ■ Amplasarea în teritoriu, îi conferă unicitate și o mare diversitate, datorită formelor de relief variate; ■ Din punct de vedere al accesibilității la nivel regional Tîrgu Mureş are avantajul situației de-a lungul culoarului natural oferit de valea Mureşului de-a lungul căruia s-au canalizat căile de comunicație, rutiere și feroviare favorizând legăturile spre Reghin, Sovata, Borsec și respectiv spre Alba Iulia; ■ Existența zonei periurbane formată din din 15 unități administrativ-teritoriale; 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Posibilitatea redusă de extindere a orașului pe orizontală datorată lipsei de teren în proprietate; ■ Cursul râului Mureş și calea ferată care traversează orașul îngreunează circulația urbană; ■ Valorificare slabă a resurselor existente (ex. energia solară, biomasă etc); ■ Trecerea peste calea ferată se face la nivel cu aceasta, cu bariere clasice, fapt care conduce la creșterea timpului de deplasare în oraș; ■ Reducerea suprafețelor terenurilor agricole și extinderea suprafeței intravilane a condus la creșterea temperaturilor în interiorul orașului; ■ Investițiile reduse la nivel de zonă

LOCALIZARE GEOGRAFICĂ, POZIȚIONARE ÎN TERITORIU, CADRUL NATURAL, RESURSE	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Tîrgu Mureş face parte din categoria „municipiilor- centru de importanță județeană și interjudețeană, cu influențe la nivel național“(conf. PATN); ■ este clasificat ca și aglomerație urbană de rang II, fiind municipiu de importanță inter-județeană cu rol de echilibru în rețeaua de localități (conf. SDTR); ■ Tîrgu Mureş este Municipiu de gradul I de importanță națională, cu influență potențială la nivel european; ■ este POL Supraregional OPUS: 50.000–249.999 locuitori ■ dispunerea pe nivele de altitudine îi imprimă o accentuată configurație în amfiteatru; ■ dispune de o rețea hidrografică bogată, cu potențial energetic; ■ este situat într-o zonă cu risc seismic redus; ■ comparativ cu zonele urbane din județul Mureş; ■ cadrul natural favorabil pentru evitarea inundațiilor și aluviunilor pe carosabil (pante pentru scurgere rapidă etc.); ■ resurse naturale: energia solară, biomasă zăcăminte de gaz metan, zăcămintele de sare; ■ Municipiul Tîrgu Mureş se situează pe primul loc din punct de vedere al populației situate în zone nedezavantajate. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ periurbană; ■ Existența unor zone de protecție sanitară, a infrastructurii sau a unităților cu risc tehnologic (SEVESO): SC COMPANIA AQUASERV SA; SC DEPOMURES SA, SC AZOMURES SA, SC DAFCOCHIM SRL.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ■ Încurajarea reutilizării terenurilor abandonate sau a altor terenuri urbane care sunt vacante sau neutilizate corespunzător și transformarea lor zone verzi și de agrement va contribui la creșterea calității vieții locuitorilor și dezvoltarea socio-economică la nivel local; ■ Extinderea zonei periurbane; ■ Utilizarea surselor de energie regenerabilă disponibile: potențial ridicat de valorificare a biomasei, a resurselor hidroenergetice 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Risc ridicat pentru inundații datorită râului Mureş; ■ Distrugerea cadrului natural datorită dezvoltării cartierelor rezidențiale, industriei și a creșterii nivelului de poluare; ■ Tendința de creștere a fenomenelor extreme, care afectează infrastructura precum și sănătatea populației;

LOCALIZARE GEOGRAFICĂ, POZIȚIONARE ÎN TERITORIU, CADRUL NATURAL, RESURSE	
<p>din bazinul hidrografic al Mureşului, a energiei solare;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Darea în folosință a acumulării Răstolița ar contribui la eliminarea deficitului potențial și suplimentarea debitului râului Mureş în secțiunea 4 Tîrgu Mureş – Postul hidrometric Glodeni – aval priză Azomureş. 	

FONDUL DE LOCUINȚE, URBANISM ȘI SPAȚII VERZI	
Puncte tari	Puncte slabe
<p>Fondul de locuințe și urbanism</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Construirea spațiilor locative noi a cunoscut o dezvoltare după anul 2000, prin programul ■ derulat de Agenția Națională pentru Locuințe; ■ Aplicarea impozitului majorat pentru proprietarii care nu își întrețin clădirile sau scutirea de impozit ■ (pentru 5 ani) pentru privați care fac investiții privind izolarea termică a locuinței; ■ Tendință de creștere a cererii de locuințe pe fondul dezvoltării economice și a creșterii ■ veniturilor (creștere a cuantumului spațiului locativ care revine unui membru al familiei); ■ Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe: 75 de blocuri reabilite termic (din acestea 36 de blocuri au fost reabilite cu fonduri nerambursabile POR); ■ Realizarea a 331 de apartamente/11 blocuri de tip ANL; ■ Dezvoltarea pieței imobiliare prin proiecte rezidențiale de mari dimensiuni, mai ales în zonele periurbane, destinate populației cu venituri medii; ■ Dezvoltarea de noi cartiere rezidențiale (Cartierul Belvedere, zone în cartierul Unirii, Livezeni s.a). 	<p>Fondul de locuințe și urbanism</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Accentuarea efectelor negative ale insulelor de căldură în interiorul arterelor de locuit ce s-au extins în ultimii 30 de ani afectează calitatea locuirii; ■ Diferența de temperatură între zonele centrale și arealele periferice sau rurale adiacente orașului poate ajunge la 5-6 grade Celsius; ■ Acoperișuri și fațade degradate ale clădirilor; ■ Creșterea numărului aparatelor de aer condiționat amplasate fără a lua în considerare aspectul estetic; ■ Existența clădirilor sau a terenurilor abandonate sau neutilizate; ■ Zone de locuințe densificate, cu potențial redus de restructurare; ■ Tendința demografică negativă și sporul migratoriu negativ afectează dezvoltarea fondului de locuințe ■ Tendința de scădere treptată a construcțiilor noi; ■ 1,07% din totalul locuințelor convenționale nu au apă potabilă/nu sunt racordate la rețeaua de apă potabilă; ■ 1,40% dispun de sistem de canalizare al apelor menajere. <p>Spații verzi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Distribuție neomogenă a spațiilor verzi în oraș - în unele cartiere de locuințe spațiile verzi și zonele de agrement sunt aproape inexistente; ■ Rezerve reduse de teren aflate în

FONDUL DE LOCUINȚE, URBANISM ȘI SPAȚII VERZI	
<p style="text-align: center;">Spații verzi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Cadru natural valoros și diversificat, cu un important aport ecologic și factor de atractivitate turistică pentru oraș; ■ 523.109mp de parcuri amenajate și spații verzi întreținute în interiorul orașului; ■ Dintre municipiile reședință de județ din regiunea Centru, Tîrgu Mureș ocupă locul II privind suprafața spațiilor verzi deținute; ■ Prezența râului Mureș și a altor cursuri de apă în oraș și în zona periurbană a căror albie pot fi amenajate ca spații verzi și zone de circulație alternativă; ■ Tîrgu Mureș deține 15,27 mp spații verzi/cap de locuitor, ocupând locul III la nivelul municipiilor din Regiunii Centru după Miercurea Ciuc și Alba Iulia; ■ Spații generoase care pot fi plantate și/sau amenajate pentru agrement cum ar fi malurile râului Mureș, pădurea de la Platoul Cornești, Complexul de agrement și Sport Mureșul (Week-end) numeroase scuaruri și peluze; ■ Spălarea regulată a străzilor și întreținerea spațiilor verzi; Strategia privind adaptarea la schimbările climatice 	<ul style="list-style-type: none"> ■ proprietate publică pentru amenajarea de noi parcuri; ■ Suprafețele de zone verzi sunt prea puține în raport cu extinderea zonelor rezidențiale; ■ Datorită densității ridicate a populației unele zone din cartierele noi, au indici de suprafețe pe diferite funcțiuni cu mult inferiori valorilor medii; ■ Deși s-au realizat mai multe investiții pentru crearea de noi spații verzi și întreținerea spațiilor existente, fiind în mare parte bine întreținute, acestea nu sunt suficiente raportat la numărul populației.
Oportunități	Amenințări
<p style="text-align: center;">Fondul de locuințe și urbanism</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Existența oportunităților de finanțare în perioada 2014-2020 pentru dezvoltarea fondului de locuințe destinat populației, ca măsură pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; ■ Dezvoltarea unor ansambluri de locuit în unele zone neutilizate ale orașului; ■ O creștere a variației în ceea ce privește tipologia locuirii și a mediului de viață înconjurător va oferi locuitorilor mai multe opțiuni de a trăi și va 	<p style="text-align: center;">Fondul de locuințe și urbanism</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Menținerea instabilității financiare, condiții restrictive de acordare a creditelor; ■ Îndatorarea familiilor peste posibilitățile de rambursare a creditelor ipotecare; ■ Utilizarea tot mai multor materiale de construcții poluante cu impact major asupra mediului înconjurător; ■ Timpul redus de construcție care poate contribui la calitatea slabă a fondului locuit; ■ Creșterea numărului de lucrări

FONDUL DE LOCUINȚE, URBANISM ȘI SPAȚII VERZI	
<p>configura orașul mult mai interesant din punct de vedere spațial;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Dezvoltarea unui program de parcaje subterane sau supraetajate; ■ Reducerea treptată a circulației autovehiculelor în zona istorică și centrală; ■ Concursuri de proiecte pentru obiective și spații publice de calitate; ■ Atragerea de fonduri nerambursabile pentru reconversia terenurilor abandonate sau neutilizate (Axa 4 POR); ■ Limitarea reconstrucției locuințelor situate pe versanți în parametri care să asigure securitatea vieții și bunurilor locuitorilor. <p style="text-align: center;">Spații verzi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Reconversia spațiilor abandonate; ■ Utilizarea pădurilor adiacente în scop de recreere și activități ecologice; ■ Continuarea amenajării verzi în cetate și zona clinicilor; ■ Crearea de noi spații verzi în interiorul orașului și împrejurimi, amenajate cu spații de joacă, sport, plimbare; ■ Încercarea de a combina noile dezvoltări rezidențiale cu dezvoltarea spațiilor verzi; ■ Construirea de parcări subterane sau supraetajate pentru degajarea spațiului și lărgirea spațiilor verzi; ■ Atragerea de fonduri pentru realizarea de perdele forestiere – aliniamente de arbori cu capacitate mare de retenție (Axa 4 POR). 	<p>neautorizate și implicit care nu respectă Planul Urbanistic General;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Lipsa conservării elementelor de arhitectură specifice orașului; ■ Lipsa consultării arhitecților privind proiectele de construcții. <p style="text-align: center;">Spații verzi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Intensificarea insulelor de căldură din interiorul cartierelor; ■ Intensificarea perioadelor de secetă; ■ Investiții scăzute în amenajarea și modernizarea parcurilor și scuarurilor; ■ Plantarea spațiilor verzi cu specii de arbori și arbuști nepotriviți climatului Municipiului Tîrgu Mureș și nepotriviți cu concepția peisagistică; ■ Extinderea suprafețelor construite fără a se ține cont de suprafețele de zone verzi; ■ Creșterea poluării.

CONECTIVITATE ȘI MOBILITATE	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rețea bine reprezentată de drumuri publice traversată de șosele europene E578, E60; ■ Existența Aeroportului Internațional 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inexistența variantelor deocolire pentru vehiculele grele de transport mărfuri, lipsa centurilor ocolitoare îngreunează traficul și crește durata de deplasare în

CONECTIVITATE ȘI MOBILITATE	
<p>„Transilvania“ Tîrgu- Mureș;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Modernizarea Gării Tîrgu Mureș în cadrul proiectului finanțat prin Programul Operațional Sectorial Transport 2007–2013; ■ Construcția autostrăzii Transilvania (Brașov - Tg. Mureș - Cluj – Oradea); ■ Existența pe teritoriul județului Mureș a unor linii ferate cu ecartament îngust, care pot fi valorificate în scop turistic (Tîrgu Mureș-Band- Miheșu de Câmpie; Tîrgu Mureș–Band-Lechința; Tîrgu Mureș-Sovata, Sighișoara-Apold-Agnita); ■ Realizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă; ■ Realizarea unui proiect pilot: studiu pentru realizarea de tramvaie și alte mijloace ecologice; ■ Experiență în accesarea împrumuturilor pentru dezvoltare; ■ Există planuri, strategii și proiecte de dezvoltare aflate în implementarea sau planificate, precum SIDU, PIDU, PUG, PAED, Studiu de oportunitate privind investiții de TPMC Tîrgu Mureș, Studiu de circulație, Studiu Transport Public ș.a; ■ Implicarea activă a comunității în deciziile autorităților locale – existența unui număr mare de ONG. 	<p>orașele mari: Tîrgu Mureș, Reghin, Sighișoara, Târnăveni;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Starea tehnică deficitară a aproximativ 20% din lungimea totală a rețelei stradale; ■ Capacitatea de circulație redusă a tramei stradale majore; ■ Disfuncționalități legate de operarea serviciilor de transport public; ■ Nivel ridicat al poluării fonice generat de emisii și trepidații; ■ Numărul parcarilor este insuficient, raportat la parcul de autovehicule deținut, atât în zonele rezidențiale, cât și în zonele de servicii, în special zona centrală. În cartiere, criza spațiilor de parcare este accentuată de utilizarea garajelor în alte scopuri; ■ Statistică defavorabilă a accidentelor rutiere; ■ Serviciile de transport public de persoane nu asigură un grad ridicat de confort al călătorilor și nu sunt conforme cu standardele UE; ■ Investiții scăzute în întreținerea infrastructurii feroviare; ■ Numărul pasagerilor pe cale ferată și volumele de marfă pe cale ferată sunt în scădere; ■ Lipsă cale ferată Tîrgu- Mureș– Sighișoara care ar reduce cu peste 200km accesul pe calea ferată între Tîrgu Mureș și București; ■ Podurile peste râul Mureș sunt insuficiente și crează congestii de trafic; ■ Lipsa de trasee exclusiv pietonale, promenade, piste pentru biciclete; ■ Infrastructura de transport electric slab dezvoltată.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ■ Construirea centurilor rutiere ocolitoare care să decongestioneze traficul din interiorul orașului, în general din zona centrală; 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Creșterea nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea nivelului de poluare datorită dezvoltării traficului rutier și a lipsei de susținere a

CONECTIVITATE ŞI MOBILITATE	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Crearea posibilităţii de reducere şi eventual de eliminare a traficului rutier în Piaţa Trandafirilor, contribuind în acest fel la rezolvarea unui punct slab pentru turismul oraşului; ■ Dezvoltarea şi implementarea de proiecte cu finanţare europeană nerambursabilă care vizează modernizarea şi construcţia de drumuri, care să asigure creşterea gradului de accesibilitate; ■ Disponibilitatea surselor de finanţare nerambursabile (POR, Intelligence Energy Europe, FP7-Civitas, POIM, Urbact) şi de creditare din surse IFI; ■ Finanţarea prioritară la nivel european a transportului sustenabil; ■ Reglementarea subvenţionării transportului public local; ■ Construcţia autostrăzii Tîrgu Mureş-Iaşi-Ungheni ar facilita legătura cu estul Europei; ■ Dezvoltarea unei platforme multimodale de transport la Aeroportul „Transilvania“ Tîrgu Mureş, inclusiv zonă cargo; ■ Crearea Centrului intermodal de transport rutier la Ungheni la care se adaugă un terminal feroviar intermodal de transport marfă, conectat la reţeaua naţională de cale ferată, la intersecţia drumului european E60, în apropierea Aeroportului „Transilvania“ Tîrgu Mureş; ■ Atragerea de fonduri nerambursabile pentru promovarea turismului feroviar prin redeschiderea spre folosinţă a liniilor ferate înguste folosite în trecut pentru transportul de persoane; ■ Modernizarea şi extinderea căii ferate; ■ Construirea de noi poduri peste râul Mureş; ■ Existenţa unor exemple de bune practici pentru realizarea şi implementarea planurilor de mobilitate urbană; 	<ul style="list-style-type: none"> ■ mijloacelor de transport alternative; ■ Întârzieri în finalizarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii rutiere de interes naţional şi judeţean; ■ Fondurile financiare insuficiente disponibile pentru reabilitarea infrastructurii de transport în raport cu necesităţile întârzie investiţiile necesare pentru modernizarea şi extinderea infrastructurii rutiere; ■ Scăderea nivelului de atractivitate a municipiului pentru investitori şi turişti datorită lipsei unei infrastructuri rutiere moderne şi a transportului în comun; ■ Lipsa măsurilor concrete de dezvoltare a reţelei feroviare; ■ Bariere legislative pentru angajarea de personal specializat în cadrul autorităţilor locale; ■ Proceduri administrative greoaie pentru accesarea fondurilor comunitare şi implementarea proiectelor; ■ Stagnarea dezvoltării Aeroportului Transilvania în condiţii de concurenţă şi dezvoltare a aeroporturilor din judeţele învecinate (Cluj, Sibiu, Braşov), poate determina o scădere a traficului de pasageri la Aeroportul „Transilvania“ Tîrgu Mureş; ■ Situaţia juridică a terenurilor şi birocrăţia excesivă privind exproprierile împiedică realizarea unor investiţii în infrastructură sau conduce la întârzieri în realizarea proiectelor; ■ Izolarea municipiului Tîrgu Mureş din punctul de vedere al mobilităţii, conform priorităţilor din Masterplanul de Transport care ocoleşte Municipiul Tîrgu Mureş privind investiţiile în infrastructura de transport şi infrastructura aeriană (ex: modificarea traseului autostrăzii Transilvania); ■ Supraaglomerarea reţelei stradale datorate lipsei unor acţiuni concrete prin care să se faciliteze mersul cu

CONECTIVITATE ŞI MOBILITATE	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Crearea de alei pietonale pentru locuitori prin valorificarea străzilor de lângă cursul pârâului Pocloş; ■ Înfiinţarea de piste de biciclete, parcaje pentru acestea, puncte de închiriere; ■ Înfiinţarea de noduri intermodale, parcări park&ride; ■ Îmbunătăţirea transportului public urban prin înlocuirea flotei de autobuze cu unele noi, ecologice, extinderea traseelor şi regândirea acestora. 	<p>bicicleta şi transportul public în comun;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Congestia traficului, ca o consecinţă directă a creşterii motorizării şi a lungimii deplasărilor; ■ Creşterea indicelui de motorizare al familiilor.

CONDIŢII CLIMATICE ŞI DE MEDIU	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ■ Implementarea proiectului „Sistem integrat de gestionare a deşeurilor în judeţul Mureş”, din fonduri POS Mediu, finalizat prin construirea Depozitului zonal de deşeuri municipale de la Sânpaul cu o suprafaţă de 31,14ha; ■ Reducerea semnificativă a impactului negativ al deşeurilor asupra sănătăţii populaţiei prin închiderea depozitelor neconforme de la Cristeşti, Reghin, Iernut, Sovata, Luduş; ■ Evitarea poluării factorilor de mediu, în special a apelor de suprafaţă, a celor subterane şi a solului prin extinderea sistemului de colectare şi transport al deşeurilor la nivelul întregului judeţ; ■ Pentru perioada următoare se are în vedere delegarea operării pentru Staţia de tratare mecano-biologică de la 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Impactul depozitării deşeurilor industriale asupra mediului este semnificativ, factorii de mediu agresaţi fiind solul, aerul, apele (de suprafaţă şi subterane); ■ Lipsa unui depozit de deşeuri industriale nepericuloase în judeţul Mureş; ■ Grad redus de colectare selectivă a deşeurilor; ■ Deteriorarea calităţii solului prin depozitarea necontrolată a deşeurilor menajere şi industriale, depozitarea necorespunzătoare a deşeurilor; ■ Groapa de gunoi situată la 500 m de Centrul Comercial Promenada reprezintă încă o sursă mare de poluare şi un cadru inestetic pentru viitoarea Autostradă Transilvania care va avea traseul în apropierea acesteia; <p style="text-align: center;">Noxele emise de traficul rutier</p>

CONDIȚII CLIMATICE ȘI DE MEDIU	
<p>Sânpaul, stațiile de sortare, transfer și compostare de la Cristești, și apoi delegarea serviciului de colectare și transport deșeurilor pe cele 7 zone SMIDS din județul Mureș;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Infrastructură de gestionare a deșeurilor echilibrată dezvoltată pe teritoriul județului Mureș; ■ Stații de transfer la: Cristești, Reghin, Tîrnăveni, Bălăușeri, Râciu; ■ Stații de sortare la: Cristești, Reghin, Tîrnăveni, Bălăușeri, Acățari, Sighișoara; ■ Existența Asociației de dezvoltare intercomunitară „Ecolect Mureș“; ■ Existența, la nivelul municipiului Tîrgu Mureș, a unei gândiri care favorizează dezvoltarea orașului în baza principiilor Urbanismului Inteligent. Aceste principii acordă importanță deosebită protecției mediului și promovării oricăror mijloace tehnice sau de altă natură care să permită realizarea unui echilibru cu natura. Acestea se referă la schimbarea accentului de la un transport bazat pe automobil la unul bazat pe circulații alternative și pe transport în comun, la utilizarea eficientă a teritoriului, etc. 	<p>cauzează încă probleme locale de calitate a aerului;</p> <p>Amoniacul este poluant specific pentru municipiul Tîrgu Mureș, iar în perioadele de calm atmosferic sau ceață se înregistrează episoade de poluare a aerului înconjurător;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ În cursul anului 2011 au fost înregistrate în Tîrgu Mureș 7 cazuri de depășire a concentrației zilnice maxime admise; ■ Din cauza poluării produse de S.C. AZOMUREȘ S.A. și S.C. Compania AQUASERV S.A. (Stația de epurare Cristești) este afectat din punct de vedere fizico-chimic și mai ales bacteriologic, râul Mureș, în aval de municipiul Tîrgu Mureș. Probleme deosebite la indicatorii regimului de nutrienți apar în lunile cu debite scăzute (ianuarie, februarie, iulie, august, decembrie); ■ Deteriorarea calității solului prin depozitarea necontrolată a deșeurilor menajere și industriale, depozitarea sau chiar stocarea temporară de îngrășăminte și pesticide; ■ Investiții reduse în tehnologii de protecție a mediului; ■ Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind gestionarea adecvată a deșeurilor.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ■ Oportunități de finanțare pentru protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (Axa prioritară 3: Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării resurselor alternative de energie – POR 2014-2020); ■ Campanii de conștientizare și educare a populației asupra colectării selective a deșeurilor și prevenirii producerii deșeurilor; ■ Achiziția de echipamente pentru colectare separată a deșeurilor 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Resurse financiare insuficiente pentru investiții majore privind protecția mediului; ■ Rezistența la schimbare a populației privind colectarea selectivă a deșeurilor și prevenirea producerii deșeurilor; ■ Creșterea efectului de seră și a fenomenului de încălzire globală ■ Creșterea „insulelor de căldură” din interiorul orașului; ■ Întârzierea ecologizării iazului batal de la SC Azomureș SA; ■ Reducerea spațiilor împădurite și

CONDIȚII CLIMATICE ȘI DE MEDIU	
<p>reciclabile și distribuirea acestora populației;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Dezvoltarea de noi facilități de reciclare care să permită valorificarea superioară a reciclabililor (ex. instalații pentru procesarea materialelor reciclabile în semiproduse); ■ Ecologizarea siturilor industriale constituie o oportunitate pentru creșterea economică locală; ■ Crearea centurilor ocolitoare, înierbarea spațiilor adiacente drumurilor publice și creșterea spațiilor verzi sunt măsuri care contribuie la îmbunătățirea calității aerului. 	<p>dezvoltarea excesivă a zonelor construite fără a respecta suprafețele necesare de spații verzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Neatingerea obiectivelor de mediu asumate până în anul 2020; ■ Neconformarea unităților economice poluatoare privind implementarea de tehnologii mai puțin poluante; ■ Excesul de pesticide prezent în sol, poate afecta sănătatea umană prin intermediul contaminării apelor, solului, alimentelor și a aerului;

DEZVOLTARE ECONOMICĂ	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ■ Sector industrial diversificat; ■ Sectorul IT foarte dezvoltat; ■ Existența parcului tehnologic Mureș – Vidrasău, Ungheni, la doar 14km de Tîrgu Mureș; ■ Forță de muncă înalt calificată în următoarele domenii industriale: forajul și extracția gazelor naturale, exploatarea și prelucrarea lemnului, producția de mobilă, industria chimică, industria textilă și de confecții, industria de prelucrare a pielii, industria alimentară, prelucrarea metalelor, construcții de mașini și articole electrice; ■ Municipiul Tîrgu Mureș ocupă locuri fruntașe în economia națională la producția mobilei și instrumentelor medicale, tricotaje, confecții textile, piele; ■ Diversitatea ramurilor industriale: extractivă, metalurgică, prelucrare a 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Serviciile de consultanță în domeniul afacerilor sunt slab dezvoltate; ■ Echipamente și tehnologii de producție învechite; ■ Lenta adaptare a întreprinderilor la modificările din structura piețelor; ■ Insuficiența terenurilor pentru construirea de noi unități economice mari; ■ Lipsa serviciilor de cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și inovare din cadrul întreprinderilor economice; ■ Număr ridicat și trend crescător al societăților intrate în insolvență; ■ Activitățile antreprenoriale sunt slab dezvoltate; ■ Investiții străine reduse; ■ Lipsa unor planuri și politici care să atragă mai mulți investitori în Municipiul Tîrgu Mureș, Conectivitate și mobilitate precară: lipsa unor centuri ocolitoare și

DEZVOLTARE ECONOMICĂ	
lemnului, chimică, prelucrare a pielii, constructoare de mașini, medicamente, materiale de construcții, tricotaje, confecții, alimentară etc.; <ul style="list-style-type: none"> ■ Existența unor resurse naturale importante, inclusiv resurse energetice. 	congestiile de trafic din <ul style="list-style-type: none"> ■ Interiorul orașului afectează negativ atragerea de noi investiții sau păstrarea celor existente; ■ Lipsa dezvoltării aeroportului și lipsa investițiilor în transportul feroviar creează dezavantaje față de orașele din apropiere: Cluj Napoca, Brașov.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientarea dezvoltării industriei spre valorificarea resurselor din domenii care sporesc renumele ■ Județului Mureș (ex: specific medical și farmaceutic, în strânsă colaborare cu mediul academic și de afaceri); ■ Potențial de forță de muncă ridicat, bine calificat în numeroase domenii; ■ ■ Programele europene care vizează sprijinirea afacerilor; ■ Potențial de dezvoltare a cercetării în domeniile productive; ■ Dezvoltarea turismului, prin crearea unei rețele informaționale turistice la nivel național; ■ Dezvoltarea de structuri specializate pentru atragerea de investiții străine; ■ Facilitarea parteneriatelor dintre întreprinzătorii locali și cei străini; ■ Dezvoltarea comerțului electronic; ■ Construirea unui „incubator de afaceri“; ■ Dezvoltarea antreprenoriatului. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Concurența Polilor de Creștere din apropiere: Brașov și Cluj Napoca; ■ Instabilitate legislativă; ■ Fiscalitate ridicată; ■ Insuficienta susținere a sectorului IMM (lipsa facilităților); ■ Capacitatea scăzută de adaptare a întreprinderilor la modificările care apar în structura piețelor; ■ Incapacitatea de a face față competiției cu localități din zonă (Reghin) sau din regiune (Cluj- ■ Napoca) în privința atragerii de investiții și dezvoltării economice; ■ Migrarea forței de muncă înalt calificată.

STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI, FORȚA DE MUNCĂ	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ■ Diversitate etnică, lingvistică și religioasă a populației; ■ Implementarea de către organisme de specialitate a programelor de formare profesională destinate persoanelor neîncadrate în muncă; ■ Elaborarea și implementarea planurilor anuale de formare profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Scăderea continuă a numărului populației; ■ Accelerarea procesului de îmbătrânire a populației; ■ Creșterea dezechilibrelor între grupele mari de vârstă; ■ Creșterea raportului de dependență al vârstnicilor; ■ Rata natalității înregistrează o scădere de 1,03% în perioada 2011–2015;

STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI, FORȚA DE MUNCĂ	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Tîrgu Mureș nu se regăsește între orașele cu scăderi de peste 20% ale populației; ■ Scăderi progresive ale ratei șomajului în ultimii 5 ani. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Creșterea ratei mortalității cu 1,08‰ în 2015 comparativ cu anul 2011; ■ Spor natural negativ; ■ Sold migratoriu negativ începând cu anul 2015 privind schimbările de reședință; ■ Accentuarea fenomenului de migrație, în special a celei externe, soldul migratoriu privind schimbările de domiciliu este negativ(2011-2014); ■ Rata șomajului mai ridicată în rândul persoanelor de sex feminin; ■ Activitățile antreprenoriale sunt slab dezvoltate
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ■ Revenirea în oraș a unei părți din populația care a emigrat temporar din motive economice; ■ Reconversia profesională a personalului disponibilizat în domenii de interes conform Strategiei 2020 (cercetare-inovare, tehnologia informației, eficiență energetică, energie regenerabilă, schimbări climaterice, protecția mediului, servicii sociale și medicale etc); ■ Identificarea specializărilor căutate pe piața forței de muncă și pregătirea profesională a persoanelor în aceste domenii - corelarea programelor de învățământ preuniversitar și superior cu cererea de pe piața forței de muncă; ■ Existența unor instituții guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă cu pregătirea și reconversia profesională; ■ Programe guvernamentale de sprijin pentru încadrarea șomerilor; ■ Fonduri alocate de către UE pentru dezvoltarea resurselor umane. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Continuarea și accentuarea declinului demografic; ■ Acutizarea procesului de îmbătrânire demografică; ■ Rata îmbătrânirii demografice poate crește de 3 ori până în anul 2050 față de valoarea de 953‰, atinsă în anul 2010; ■ Creșterea ratei de dependență demografică: ■ potrivit estimărilor, va ajunge la 71% până în anul 2050; ■ Creșterea dezechilibrelor demografice (între grupele majore de vârstă, între populația activă și populația inactivă) și geodemografice (îmbătrânirea accentuată a unor localități, depopularea unor localități rurale) cu consecințe importante în plan social și economic: restrângerea activităților economice, închiderea unor unități de învățământ, creșterea numărului de persoane asistate etc.; ■ Creșterea fenomenului de migrație internă și externă a forței de muncă; ■ Migrarea tinerilor specialiști spre alte zone din țară mai puternic dezvoltate și în străinătate; ■ Risc social, ca urmare a stabilirii domiciliului ■ părinților în străinătate; ■ Ritm lent de dezvoltare economică,

STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI, FORȚA DE MUNCĂ	
	neatractiv pentru forța de muncă.

1.6.2. Direcțiile de dezvoltare și investițiile realizate în perioada 2010-2016

Procesul de realizare a investițiilor la nivelul municipiului Tîrgu Mureș are la bază Planul Integrat de Dezvoltare Urbană (PIDU), aprobat în luna martie 2010.

Proiectele de investiții la nivelul municipiului Tîrgu Mureș s-au realizat pe baza documentelor strategice elaborate în perioada 2008-2010, astfel:

- investiții publice pentru dezvoltare - Planul Integrat de Dezvoltare Urbană (PIDU);
- investiții în domeniul gestionării deșeurilor –Master Plan deșeuri;
- investiții în sectorul edilitar – Master Plan apă-canalizare.

Proiectele de investiții inițiate au vizat cinci direcții de dezvoltare:

- I. Reabilitarea și modernizarea spațiului urban
  - Amenajarea și modernizarea spațiilor publice în zona centrală
  - Reabilitarea și amenajarea spațiilor publice la nivelul cartierului
  - Planificarea dezvoltării urbane a municipiului integrat în zonele sale de influență
  - Reabilitarea locuințelor și crearea de mini-cartiere noi
- II. Modernizarea infrastructurii și serviciilor de transport de interes regional, periurban și local
  - Crearea rețelei de centuri ocolitoare și căi rapide de acces în vederea descongestionării traficului la nivel urban și fluidizării tranzitului la nivel regional
  - Reabilitarea rețelei de străzi la nivelul cartierelor
- III. Infrastructură și servicii de sănătate, sociale și de protecție a populației
  - Protecția persoanelor aflate în situații de risc
  - Modernizarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale
  - Dezvoltarea și modernizarea bazelor operaționale și pregătirea resurselor umane necesare pentru intervenții în situații de urgență
- IV. Mediul de afaceri
  - Creșterea capacității de cercetare dezvoltare (C&D), stimularea cooperării între instituții de cercetare dezvoltare și inovare (CDI) și întreprinderi, precum și creșterea accesului întreprinderilor la CDI;
  - Cercetare – dezvoltare în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi (industrie) în vederea obținerii de rezultate aplicabile în economie
  - Reabilitarea, restaurarea și dotarea clădirilor monument istoric, precum și a celor aflate în patrimoniul cultural de interes local și național
- V. Infrastructura de mediu
  - Extinderea și modernizarea rețelei tehnico-edilitare
  - Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată
  - Crearea unui sistem de management integrat al deșeurilor

- Reabilitarea sistemului municipal de energie termică Modernizarea centralelor termice de cartiere.
- Eficientizarea și modernizarea sistemului de iluminat public urban
- Lucrări de reabilitare și modernizare a iluminatului public urban în zona centrală, a bulevardelor și rețeaua străzilor de cartier;
- Utilizarea rațională a resurselor de energie și utilizare de energii alternative

În acest sens s-a promovat o politică investițională, iar activitatea departamentelor din cadrul Primăriei a fost concentrată pe următoarele **măsuri**:

- inițierea și elaborarea documentațiilor tehnico-economice: expertize, studii de fezabilitate, studii de fezabilitate, documentații de avizare a lucrărilor de intervenții, proiecte tehnice, acorduri, avize;
- armonizarea planificării spațiale cu planificarea socio-economică în contextul protejării mediului;
- corelarea planificării multianuale a investițiilor cu procesul de planificare strategică;
- program complex de investiții direcționate pe reabilitarea rețelei stradale la nivelul arterelor principale, dar și la nivelul cartierelor;
- atragerea fondurilor prin programe guvernamentale și proiecte europene;
- reabilitarea și amenajarea spațiilor verzi, parcurilor de agrement și joacă pentru copii;
- construire de minicartiere și locuințe sociale pentru tineri;
- reabilitarea fațadelor clădirilor în zona centrală a orașului;
- reabilitarea termică a blocurilor de locuit;
- modernizarea sistemului de termoficare;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- modernizarea instituțiilor de învățământ;
- asigurarea unui sistem integrat de servicii sociale și locative pentru persoanele aflate în stare de dificultate;
- asigurarea serviciilor eficiente de salubritate la nivelul municipiului;
- modernizarea serviciilor de transport local pentru cetățeni, oferind condiții de confort și siguranță;
- paza și ordinea la nivelul municipiului;
- dezvoltarea relațiilor de cooperare cu orașe din Europa;
- promovarea municipiului în cadrul unor evenimente de anvergură de interes regional.

PROIECTE DE INVESTIȚII FINANTATE DIN FONDURI EUROPENE/FONDURI GVERNAMENTALE ÎN PERIOADA 2010-2016**INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ / TRANSPORT**

1. Denumire proiect: Modernizare străzi în Municipiul Tîrgu-Mureş
2. Denumire proiect: Modernizarea reţea stradală la nivelul municipiului Tîrgu-Mureş – tranşa I
3. Denumire proiect: Modernizarea reţea stradală la nivelul municipiului Tîrgu-Mureş– tranşa II
4. Denumire proiect: Creare stradă de legătură între strada Livezeni şi Spitalul Judeţean de Urgenţă Mureş, Tîrgu-Mureş

INVĂȚĂMÂNT

1. Denumire proiect: Mansardare şi reamenajare la Colegiul Naţional Alexandru Papiu Ilarian, din Tîrgu- Mureş
2. Denumire proiect: Mansardarea şi reabilitarea internatului – Liceul de Artă Tîrgu-Mureş

PROTECȚIA MEDIULUI

1. Denumire proiect: Casa Verde în Municipiul Tîrgu-Mureş
2. Denumire proiect: Întocmirea hărţii de zgomot a Municipiului Tîrgu-Mureş
3. Denumire proiect: Reabilitare sitului poluat istoric Iaz Batal 30 ha – Tîrgu-Mureş
4. Denumire proiect: Calea Verde spre dezvoltare durabilă

TURISM / AGREMENT

1. Denumire proiect: Reamenajare Cetatea Medievală Tîrgu-Mureş
2. Denumire proiect: Modernizare şi reamenajare spaţii publice de agrement Platoul Corneşti
3. Denumire proiect: Reamenajarea şi modernizarea Grădinii Zoologice
4. Denumire proiect: Parcuri noi în Municipiul Tîrgu-Mureş - Aleea Carpaţi, Aleea Haţeg şi Aleea Vrancea

ASISTENȚĂ SOCIALĂ /LOCUIŢE

1. Denumire proiect: Centru de consiliere şi sprijin pentru părinţi şi copii– Rozmarin
2. Denumire proiect: Modernizare Cămin pentru Persoane Vârstnice
3. Denumire proiect: Reabilitare termică a 10 blocuri de locuinţe în municipiul Tîrgu-Mureş - Lot I
4. Denumire proiect: Reabilitare termică a 26 blocuri de locuinţe în municipiul Tîrgu-Mureş - Lot II
5. Denumire proiect: Reabilitare termică a blocurilor de locuinţe în municipiul Tîrgu-Mureş - Lot IV
6. Denumire proiect: Reabilitare termică a blocurilor de locuinţe în municipiul Tîrgu-Mureş - Lot V
7. Denumire proiect: Reabilitare termică a blocurilor de locuinţe în municipiul Tîrgu-Mureş - Lot VI
8. Denumire proiect: Reabilitare termică a blocurilor de locuinţe în municipiul Tîrgu-Mureş - Lot VII

1.6.3. Lista propunerilor de proiecte pe orizontul de timp 2017 – 2023

Implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Tîrgu Mureş se va realiza prin intermediul unor proiecte concrete care vor contribui la realizarea obiectivelor specifice și în cele din urmă la vizunea 2023. Proiectele individuale din cadrul prototoliului au fost concepute pe baza analizei teritoriale și a tendințelor pentru orizontul de timp 2023.

Portofoliul de proiecte centralizează propunerile din partea direcțiilor de specialitate, a celor din partea factorilor interesați, participanți la grupurile de lucru, și include:

Tabelul nr. 2

Lista propunerilor de proiecte pe orizontul de timp 2017 – 2023

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

OS1 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureş		
Transport în comun		
1	TC 1	Modernizarea transportului public de călători al municipiului Tîrgu Mureş
2	TC 2	Relația între Platoul Cornești-Gradina Zoo - Zona de agrement "Weekend" (telegondolă)
3	TC3v1	Tren Urban Gara de Sud - Nod Platforma Azomureş - Strada Dezrobirii - Strada Rozmarinului - Gara Centrală - Stadionul Municipal - Gimnaziul Friedrich Schiller - Gara de Nord - Nod Weekend (Str. Luntrașilor)- Nod Weekend (Tangentă CF-Str. 22 Decembrie)
4	TC 4	Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona vest –centru a municipiului Tîrgu Mureş
5	TC 5	Achiziția de minim 30 autobuze ecologice
Transport nemotorizat		
6	TN 1	Prelungire pistă de bicicletă în lungul căii ferate, în prelungirea celei existente
7	TN 2	Realizare pistă în lungul canalului Pocloş
8	TN 3	Reamenajarea podurilor pietonale și pentru biciclete peste Pocloş – accesibilizare și lărgire
9	TN 4	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 1
10	TN 5	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 2
11	TN 6	Realizare pistă velo Centru- Zona Medicală
12	TN 7	Realizare pistă velo Traseu Weekend – B-dul Cetații – Piața Trandafirilor
13	TN 8	Reamenajarea pod pietonal și pentru biciclete peste Mureş-zona Aleea Carpați
14	TN 9	Realizare pistă velo de legatura între Pocloş și P-ta Trandafirilor
15	TN10	Realizare pista velo Complex Weekend
16	TN 11	Realizare pista de biciclete pe malul Mureşului
17	TN 12	Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești
18	TN 13	Realizare pista velo Pădurea Budiului
19	TN 14	Realizare pista velo: Zoo - Cimitir- Livezeni
20	TN 15	Realizare Piste in cartierul Unirii

OS1 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureș		
21	TN 16	Pistă propusă pe B-dul 1848 - Calea Sighișoarei
22	TN 17	Amplasarea a 16 puncte de inchiriere-parcare biciclete
23	TN 18	Remodelare zona centrală a municipiului Tîrgu Mureș
24	TN 19	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agrement)
25	TN 20	Coridoare verzi pe malurile Mureșului și ale Pocloșului
26	TN 21	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – Zona Clinicilor - în trasee mai prietenoase față de pietoni
27	TN 22	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – zona din vecinătatea străzii Cornești - în trasee mai prietenoase față de pietoni
28	TN 23	Amenajarea sensurilor giratorii pentru a deveni mai prietenoase față de pietoni și bicicliști
29	TN 24	Realizare pista velo B-dul 1848
30	TN25	Realizare pista Cartier Mureseni, pe str. Dezrobirii
31	TN 26	Prelungire pista velo de pe strada Libertatii până în P-ta Trandafirilor
32	TN 27	Realizare pista velo pe B-dul 1 Decembrie
Alte investiții care conduc la reducerea emisiilor CO₂		
33	AI 0	Construirea a 15 parking-uri supraterane în interiorul cartierelor
34	AI 1	Construire parking subteran in zona centrala
35	AI 2	Construire parking subteran/suprateran în spate La Piața Teatrului
36	AI 3	Stradă de legătură între Autostrada Transilvania și podul nou zona Azomureș
37	AI 4	Prelungire Strada Libertății
38	AI 5	Prelungire Strada Insulei în două direcții
39	AI 6	Reparație capitală a podului peste râul Mureș cu pasaj superior peste linia CF - Tîrgu Mures (str. Călărașilor)
40	AI 7	Realizare pod nou peste Mureș, Zona Aleea Carpați
41	AI 8	Realizare stradă de legatură cu str. Nordului;
42	AI 9	Legatura intre pod nou peste râul Mureș și strada Voinicenilor
43	A I10	Prelungire Calea Sighișoarei în 2 direcții:Proiectul cuprinde 3 subproiecte, denumite astfel:-Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13; -Tronson de legătura între strada Budiului și Autostrada Transilvania; -Stradă de legătură între Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13 și Tronson de legătura între str. Budiului și Autostrada Transilvania
44	AI 11	Strada de legatura in cartierul Unirii propusa pe traseul vechi prezervat pentru CF
45	AI 12	Reabilitare infrastructura rutieră pe coridorul cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
46	AI 13	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni- cartier Dâmbul Pietros, deservit de transportul public

OS1 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureş		
47	AI 14	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Unirii - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
48	AI 15	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureşeni-Cartier 22 Decembrie 1989, traseu 1, deservit de transportul public
49	AI 16	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Libertății -Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public.
50	AI 17	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureseni- 22 Decembrie 1989 traseu 2 , deservit de transportul public
51	AI 18	Reparație capitală a podurilor peste Canalul Turbinei
52	AI 19	Reparație capitală a podurilor în cartierul Tudor Vladimirescu peste pâraul Pocloş
53	AI 20	Reparație capitală a podurilor în cartierul Libertății
54	AI 21	Reparație capitală a podurilor în cartierul Budai Nagy
55	AI 22	Reparație capitală a podurilor în zona Bega Budiului
56	AI23	Accesibilizarea zonelor marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate.
57	AI 24	Sistem de management al traficului în Municipiul Tîrgu Mureş
58	AI 25	Modernizare strada Revoluției- Republicii- B-dul 22 Decembrie 1989
59	AI 26	Modernizare str. Gh. Doja între str. Recoltei - P-ta Trandafirilor
60	AI 27	Modernizare B- dul 1 Decembrie 1918, între intrarea în Mun. Tg. Mures- str. Lalelor, respectiv str. Stefan cel Mare- P-ta Trandafirilor
61	AI 28	Construirea a 5 parcări de tip park and ride - intermodalitate
62	AI 29	Parcare supraetajată/subterană la Spitalul Clinic Județean de Urgență Mureş

OS2 – Îmbunătățirea managementului energetic, creșterea calității factorilor de mediu și a condițiilor de locuire		
Zone verzi		
63	ZV 1	Dezvoltarea și modernizarea piețelor de alimente pe cartiere
64	ZV 2	Remodelarea spațiului urban în municipiul Tîrgu Mureş prin valorificarea potențialului pâraului Pocloş
65	ZV 3	Amenajare parc zona centrală cartierul Belvedere
66	ZV 4	Crearea și reabilitarea infrastructurii de agrement la nivelul cartierelor: locuri de odihnă, locuri de joacă, terenuri de sport
Protejarea mediului		
67	PM 1	Puncte de colectare ecologice, subterane a deșeurilor din cartierele de locuințe
68	PM 2	Achiziționarea de: eurocontainere, europubele, mijloace de transport destinate colectării selective a deșeurilor și transportului acestora
Eficiența energetică și condiții de locuire		

OS2 – Îmbunătățirea managementului energetic, creșterea calității factorilor de mediu și a condițiilor de locuire		
67	CL 1	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureș (aproximativ 50 blocuri lotizate)
68	CL 2	Reabilitarea termică clădirilor publice (aproximativ 5 clădiri) precum: unități de învățământ, spații administrative aparținătoare Municipiului
69	CL 3	Linie tehnologică pentru utilizarea de biomasă uscată forestieră în fabricarea peleților
70	CL 4	Eficientizarea iluminatului public, adaptarea continuă la condițiile meteo, la activitățile umane, la cerințele sociale, prin telegestiune
71	CL 5	Eficientizarea energetică și luminotehnică a iluminatului public, corelată cu modernizarea infrastructurii de alimentare a punctelor de monitorizare
72	CL 6	Producerea și implementarea folosirii combustibililor de tip „BIO-DIESEL“
73	CL 7	Eficientizare energetică și lucrări conexe la clădirea sediului administrativ al Consiliului Județean Mureș
74	CL 8	Reabilitare energetică și lucrări conexe la Secția Oncologie din cadrul Spitalului Clinic Județean Mureș
75	CL 9	Reabilitare energetică și lucrări conexe la Secția Pneumologie
76	CL 10	Reabilitarea energetică a unor secții din cadrul Spitalului Clinic Județean Mureș
77	CL 11	Reabilitarea energetică a Spitalului Clinic Județean de Urgență Mureș
78	CL 12	Construcția unei instalații de valorificare energetică a nămolurilor în Tîrgu Mureș
79	CL 13	Extindere sistem SCADA
Revitalizarea terenurilor abandonate sau neutilizate		
80	RT 1	Reabilitarea sitului poluat istoric - Iaz Batal 30ha - Tg Mureș
81	RT 2	Revitalizarea terenului neutilizat din zona Complexului de Agrement și Sport Mureșul
82	RT 3	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureșeni
83	RT 4	Demolarea cazarmă militară și revitalizarea terenului neutilizat
84	RT 5	Reconversia funcțională și/sau reutilizarea unor terenuri și suprafețe abandonate și neutilizate din interiorul Municipiului Tîrgu Mureș
85	RT 6	Crearea de facilități pentru recreere /agrement pe terenuri amenajate

OS3 - Susținerea mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare - inovare		
86	ME/CI 1	Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală - Tîrgu Mureș
87	ME/CI 2	Tehnologii informaționale în domeniul e-Health, medical records și telemedicină, e-learning medical
88	ME/CI 3	Centru regional de Cercetare-Dezvoltare în Științe Comportamentale
89	ME/CI 4	Centru de Cercetare și Imagistică Cardiacă Multimodală Avansată,

OS3 - Susținerea mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare - inovare		
		Imagistică Hibridă și Imagistică de Fuziune
90	ME/CI 5	Centru Medical-Educațional Multidisciplinar de Cercetare de Excelență în Bolile Cardiovasculare, de referință în Regiunea Centru
91	ME/CI 6	Centrul Regional de Cercetare Dezvoltare, Experimentare și Educație Medicală de Excelență
92	ME/CI 7	Formarea unui consorțiu universitar cu caracter mixt (pentru a putea face față concurenței)
93	ME/CI 8	Proiecte de C&D în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi
94	ME/CI 9	Proiecte C&D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate
95	ME/CI 10	Investiții în infrastructura de CDI și dezvoltarea capacității administrative
96	ME/CI 11	Dezvoltarea municipiului Tîrgu Mureș „Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală”. Presupune realizarea a două componente: -Realizarea unui parc tehnologic (clădiri, laboratoare, birouri etc, cu toate facilitățile conexe pentru corporații din domeniul cercetării medicale) - Realizarea unui cartier rezidențial (destinat personalului care lucrează în acest domeniu)
97	ME/CI 12	Crearea unui pol de excelență
98	ME/CI 13	Incubator de afaceri
99	ME/CI 14	Promovarea și acreditarea clusterelor economice în servicii și industrie, incluzând cercetare – dezvoltare – inovare în domenii „hard”, producție în domenii de înaltă tehnologie, verde, IT, turism, cultură, sport
100	ME/CI 15	Centru de promovare și consultanță pentru IMM
101	ME/CI 16	Crearea unui parc industrial
102	ME/CI 17	Centru expozițional și de afaceri
103	ME/CI 18	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri
104	ME/CI 19	Modernizarea și dotarea infrastructurii de cercetare-dezvoltare a Spitalului Clinic Județean Mureș
105	ME/CI 20	Centru de Cercetare și Educație Avansată în Medicină Computațională
106	ME/CI 21	Centru de Cercetare-Dezvoltare în Medicină Personalizată
107	ME/CI 22	Centru de Cercetare și Transfer Tehnologic în domeniul medical
108	ME/CI 23	Centru de Cercetare în Boli Cradiovasculare
109	ME/CI 24	Centru de Cercetări Experimentale în Boli Aterotombotice
110	ME/CI 25	Centru de Educație Avansată și Formare Profesională în Medicina Inovativă
111	ME/CI 26	Centru de congrese și expoziții
112	ME/CI 27	Centru de inovare și transfer tehnologic pentru Industria auto
113	ME/CI 28	Ingineria Materialelor Biomedicale – IMBioMed
114	ME/CI 29	Rețea regională de proiectare concurentă pentru dezvoltare și

OS3 - Susținerea mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare - inovare		
		specializare inteligentă în industria auto și mecatronică
115	ME/CI 30	Centrul de Excelență Tg. Mureș (propunere Simona Ciff)
116	ME/CI 31	Dezvoltarea competențelor manageriale în cadrul ONG-urilor

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale		
Infrastructura de utilități		
117	IU 1	Reabilitarea și extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare din Municipiul Tîrgu Mureș
118	IU 2	Canalizație subterană Municipală pentru rețele integrate de comunicații
119	IU 3	Producerea de energie electrică din resurse hidroelectrice prin valorificarea potențialului economic al hidrocentralei din Municipiul Tîrgu Mureș, construită pe un canal artificial al râului Mureș
120	IU 4	Echipare sonde cu elemente suplimentare de siguranță
121	IU 5	Dezvoltarea depozitului de înmagazinare subterană gaze naturale Tîrgu Mureș
122	IU 6	Înlocuiri Conducte și Branșamente (zona CFR, Str. Rodnei, Str. Valea rece, Str. Plopilor, Str. Széchenyi István, Str. Bradului, Str. Papiu Ilarian, Str. Lămâiței, Str. Violetelor, Str. Banatului, Str. Dâmbu Pietros, Str. Belșugului, Str. Parc Sportiv Municipal, Str. Tamás Ernő, Str. Pășunii, Str. 8 Martie, Str. Duziilor, Str. Gheorghe Doja, Str. Rampei, Str. Bega)
123	IU 7	Trecerea în subteran a rețelelor aeriene și reabilitarea S.I.P pe 57 de străzi cu prioritate pe str.Cuza Vodă, str.Târgului, str.Poștei, str.Bărăga-nului, str. Agricultorilor
Lucrări de prevenție		
124	LP 1	Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc
125	LP 2	Lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanților și refacerea stabilității acestora
126	LP 3	Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier
127	LP 4	Modernizare schemă de amenajare râu Mureș și afluenți în Municipiul Tîrgu Mureș
Modernizarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale		
128	SS 1	Dezvoltarea fondului locativ municipal prin: cumpărare, construire de locuințe sociale și modernizarea celor existente
129	SS 2	Construire bloc de locuințe sociale în cartierul Rovinari din Tîrgu Mureș

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale		
119	SS 3	Construire bloc ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa I – 3 blocuri x 20 apartamente
120	SS 4	Construire blocuri ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa II – 3 blocuri x 20 apartamente
121	SS 5	Construire blocuri ANL pentru armată pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa III – 10 blocuri x 20 apartamente
122	SS 6	Construire locuințe ANL destinate tinerilor pe strada 8 Martie din Tîrgu Mureş - 4 blocuri x 20 apartamente
123	SS 7	Construire bloc locuințe ANL pentru medici rezidenți pe strada Gheorghe Marinescu din Tîrgu Mureş - 48 apartamente
124	SS 8	Centru multifuncțional de servicii medico-sociale integrate de zi/rezidențial pentru persoane care necesită recuperare în cazul unor boli cronice sau în perioade de convalescență
125	SS 9	Centru de zi pentru persoane fără adăpost în Municipiul Tîrgu Mureş
126	SS 10	Centru de servicii sociale integrate de zi pentru copii proveniți din familii defavorizate cu vârsta cuprinsă între 3 și 15 ani
127	SS 11	Extinderea și echiparea Centrului social „Rozmarin“
128	SS 12	Servicii sociale integrate la domiciliu pentru familii/persoane singure dezavantajate social
129	SS 13	Înființare cantină socială
130	SS 14	Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădirea Primăriei a Municipiului Tîrgu Mureş
131	SS 15	Centre de recreere, cultural–educative și de dezvoltare personală
132	SS 16	Reabilitare/Modernizare/Construcție clădiri destinate utilizării publice pentru activitățile de servicii sociale
133	SS 17	Reamenajarea spațiilor urbane cu centru multifuncțional în zonele de locuit marginalizate, în vederea creării de facilități destinate utilizării publice în zone marginalizate din Municipiul Tîrgu Mureş
134	SS 18	Investiții privind utilitățile de bază la scară mică în zone marginalizate din Municipiul Tîrgu Mureş
135	SS 19	Furnizarea serviciilor integrate de orientare și consiliere pentru persoanele expuse riscului de părăsire timpurie a școlii
136	SS 20	Implementarea programelor de tip școală după școală, educație remedială și învățarea asistată
137	SS 21	Centrul de consiliere și orientare profesională, consiliere și îndrumare în sprijinul tranziției de la școală la viața activă
138	SS 22	Reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala (inclusiv programe de educație de „a doua șansă”)

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale		
139	SS 23	Calificarea – o șansă pentru viitor!
140	SS 24	Servicii de ocupare eficiente
141	SS 25	Profesioniști în piața muncii
142	SS 26	Dezvoltarea serviciului de asistență personalizată și abordare individuală pentru șomerii cu dificultăți de integrare/reintegrare pe piața muncii
Eficientizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice		
143	SU 1	Dezvoltarea Dispeceratului Integrat de Urgență 112
144	SU 2	Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală – Inspectoratul pentru Situații de Urgență – SMURD în vederea optimizării acțiunilor de salvare a cetățenilor în situația unei stări de urgență
145	SU 3	Formarea și calificarea unui grup de voluntari pentru intervenție în situații de urgență și dotarea serviciului de voluntariat cu echipament pentru a acționa cu promptitudine și eficiență în situații de urgență
146	SU 4	Amenajarea unui heliport utilitar pentru intervenții în caz de urgență
147	SU 5	Înființarea Centrului de Comandă Municipal pentru Situații de Urgență Mureș
148	SU 6	Planul de acțiune pentru Cazuri de Urgență (accidente chimice, fenomene meteorologice periculoase, cutremure etc.)
149	SU 7	Monitorizare video a arterelor principale de circulație, a unităților de învățământ și a zonelor cu infrafracționalitate crescută
Facilități urbane – Infrastructură educațională		
150	IE 1	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AVRAM IANCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
141	IE 2	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „CONSTANTIN BRÂNCUȘI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
142	IE 3	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ION VLASIU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
143	IE 4	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE ȘINCAI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
144	IE 5	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ELECTROMUREȘ“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
145	IE 6	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AUREL PERȘU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
146	IE 7	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „TRAIAN VUIA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
147	IE 8	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale		
		MARINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
148	IE 9	Reabilitarea și modernizarea Liceului Vocațional de Artă, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
149	IE 10	Reabilitarea și modernizarea Liceului VOCAȚIONAL PEDAGOGIC „MIHAI EMINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
150	IE 11	Reabilitarea și modernizarea Liceului cu program sportiv „SZÁSZ ADALBERT“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
151	IE 12	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Național „Alexandru Papiu Ilarian“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
152	IE 13	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Economic „Transilvania“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
153	IE 14	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Agricol „Traian Săvulescu“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
154	IE 15	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „FRIEDRICH SCHILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
155	IE 16	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „ROMULUS GUGA, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
156	IE 17	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Gheorghe Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
157	IE 18	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
158	IE 19	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
159	IE 20	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „EUROPA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
160	IE 21	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP A + B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
161	IE 22	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP C, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
162	IE 23	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Beșa“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
163	IE 24	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „LIVIU REBREANU“ CORP A și CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
164	IE 25	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
165	IE 26	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale		
166	IE 27	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „MIHAI VITEAZUL“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
167	IE 28	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „TUDOR VLADIMIRES.C.U“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
168	IE 29	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DR.BERNÁDY GYÖRGY, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
169	IE 30	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
170	IE 31	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
171	IE 32	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.3 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
172	IE 33	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.4 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
173	IE 34	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.14 (Școala N. Bălcescu), din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
174	IE 35	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.18, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
175	IE 36	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.20 (Școala Romulus Guga) , din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
176	IE 37	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „Pițigoii“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
177	IE 38	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „George Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
178	IE 39	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.6, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
179	IE 40	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.10, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
180	IE 41	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.11, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
181	IE 42	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.12, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
182	IE 43	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.15, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
183	IE 44	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Căsuța din povești“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
184	IE 45	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Albinuța“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
185	IE 46	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Rândunica“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale		
186	IE 47	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Licurici“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
187	IE 48	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Lumea Copiilor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
188	IE 49	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Dumbrava minunată“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
189	IE 50	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Arlechino“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
190	IE 51	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Paradisul Copilăriei“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
191	IE 52	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Raza de soare“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
192	IE 53	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Codrișor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
193	IE 54	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „FRIEDRICH S.C.HILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
194	IE 55	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Manpel“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
195	IE 56	Extindere si modernizare cladire pentru amenajare cresa, str.Apeductului , nr.54
196	IE 57	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr. 1, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
197	IE 58	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr. 2, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
198	IE 59	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr. 3, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
199	IE 60	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr. 4, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
200	IE 61	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr. 5, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
201	IE 62	Amenajare spațiu comercial, grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere
202	IE 63	Modernizarea și dotarea cabinetelor medicale din unitățile de învățământ
203	IE 64	Clădire secundară la Centrul Scolar de Educație Incluzivă nr. 1
204	IE 65	Centru pentru prevenție, recuperare și reabilitare - „Șansa” pentru Educație Incluzivă nr.2
Facilități urbane – Servicii publice		
224	P 1	Implementarea sistemelor: GIS urbanism, GIS cadastru, GIS patrimoniu local, GIS registru agricol
225	P 2	Cadastru imobiliar-edilitar pentru municipiu
226	P 3	Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale		
227	P 4	Modernizare platforme software și hardware
228	P 5	Crearea unui cadru adecvat pentru servicii electronice
229	P 6	Creșterea responsabilizării administrației publice și îmbunătățirea eficacității organizaționale
230	P 7	Dezvoltarea unui mecanism de consultare cu partenerii sociali în domeniul dezvoltării de socio-economice a municipiului
231	P 8	Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor în administrația publică
232	P 9	Prevenirea corupției la nivelul UAT a Municipiului Tîrgu Mureș
233	P 10	Creșterea transparenței la nivelul UAT a Municipiului Tîrgu Mureș
234	P 11	Fundamentare decizii și planificare strategică în UAT Municipiului Tîrgu Mureș
235	P 12	Măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul UAT Municipiului Tîrgu Mureș
236	P 13	Dezvoltarea mecanismelor de informare, consultare publică și asigurarea transparenței decizional
FACILITĂȚI URBALE – SERVICII MEDICALE		
237	SM 1	Construirea Spitalului Regional la Tîrgu Mureș
238	SM 2	Finalizarea modernizării infrastructurii de sănătate din str. Gh. Marinescu nr. 1 – Reparații capitale bucătărie, centrală termică și extindere clădire cu 2 niveluri pentru servicii medicale
239	SM 3	Execuție spital cu cinci nivele – comasare clinici din structura Spitalului Clinic Județean Mureș
240	SM 4	Construirea unui spital intravențional dotat cu săli operatorii, săli intarvenționale, săli hibride, unități de ATI și USTACC și clinici cu profil chirurgical sau intarvențional cu dotare ultramodernă inclusiv robotică
241	SM 5	Centru imagistic de înaltă performanță de referință pe plan național și regional
242	SM 6	Rețea de asistență de urgență a sindroamelor coronariene acute în jurul unei unități de „chest pain”
243	SM 7	Rețea de urgență a accidentelor vasculare cerebrale (rețea de stroke)
244	SM 8	Centru de recuperare medicală și de prevenție secundară în bolile aterotrombotice
245	SM 9	Centru de consiliere nutrițională sportivă în vederea unui stil de viață sănătos
246	SM 10	Centru de Excelență în Medicină sportivă
247	SM 11	Centru de consiliere în vederea reinserției sociale și îmbătrânirii active pe conceptul „healthy ageing”
248	SM 12	Centru de Educație Non-Formală
249	SM 13	Modernizarea/echiparea infrastructurii Spitalului Județean

OS5 - Creşterea atractivităţii a municipiului Tîrgu Mureş ca destinaţie turistică pe direcţiile cu potenţial maxim de dezvoltare: turism sportiv, de recreere, natural şi cultural		
Turism, Sport, Agrement şi Cultură		
250	TAC 1	Prelungire pista agrement prin Pădurea Corneşti
230	TAC 2	Amenajare spaţii de agrement: zona de agrement Tudor Vladimirescu
231	TAC 3	Extinderea Complexului de Agrement „Weekend“ spre bucla veche a Mureşului, pe un areal de circa 20 de hectare, unde se doreşte realizarea a două proiecte: „Complex olimpic“ şi a unui „Parc municipal“ de dimensiuni mari. În acest sens, se intenţionează preluarea de la Romgaz a Bazei Olimpice aflate în construcţie, precum şi a Hipodromului de la Ministerul Apelor şi Pădurilor
232	TAC 4	Extinderea şi modernizarea spaţiilor publice de agrement Platoul Corneşti
233	TAC 5	Modernizarea piscinei „Mircea Birău“
234	TAC 6	Amenajarea unui teren de golf
235	TAC 7	Valorificarea în scop turistic şi de agrement a cabanei cinegetice
236	TAC 8	Punerea în valoare a unui circuit auto
237	TAC 9	Amenajare parc dendrologic în Parcul Municipal
238	TAC 10	Crearea, dezvoltarea şi promovarea unui brand turistic „Circuit Dracula“
239	TAC 11	Patrimoniu MS: realizarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală
240	TAC 12	Realizarea unui centru de concerte şi spaţii expoziţionale
241	TAC 13	Renovare şi reabilitarea clădirii din str.Gheorghe Doja nr.9 şi înfiinţarea centru ONG
242	TAC 14	Extinderea Grădinii Zoologice
243	TAC 15	Sistem de informare şi promovare turistică la nivelul Municipiului Tîrgu Mureş
245	TAC 16	Reabilitarea monumentului istoric-Palatul Administrativ Tîrgu Mureş
246	TAC 17	Reabilitarea şi reamenajarea Centrului Cultural de Interes Judeţean „Apollo“
247	TAC 18	Reţea de locuri amenajate în jurul unor fântâni cu acces public
248	TAC 19	Reabilitarea Muzeului de Ştiinţele Naturii Tîrgu Mureş
	TAC 20	Reabilitarea exterioară a Palatului Culturii din Tîrgu Mureş şi înfiinţarea unor noi spaţii multifuncţionale
249	TAC 21	Noi vrem Turişti! - Investiţii integrate privind dezvoltarea turismului în Municipiul Tîrgu Mureş

OS5 - Creșterea atractivității a municipiului Tîrgu Mureș ca destinație turistică pe direcțiile cu potențial maxim de dezvoltare: turism sportiv, de recreere, natural și cultural		
250	TAC 22	Conservarea capitalului patrimoniului cultural existent, asigurarea infrastructurii și serviciilor necesare valorizării acestuia, în special reabilitarea clădirilor istorice și punerea în valoare a identității colective a spațiului moștenit
251	TAC 23	Promovarea identității colective și a diversității culturale locale
252	TAC 24	Promovarea evenimentelor culturale.
253	TAC 25	Crearea, dezvoltarea și promovarea unui brand turistic
254	TAC 26	Centrul Local de Informare și Promovare Turistică
255	TAC 27	Conectarea la sistem național integrat, cu acces on-line, pentru colectarea și diseminarea informațiilor turistice

2. Aspectele relevante ale stării actuale a mediului și ale evoluției sale probabile în situația neimplementării planului sau programului propus

2.1. Așezare geografică; Relief

În conformitate cu Carta Verde privind politica de dezvoltare regională în România, Tîrgu Mureș are statutul de municipiu reședință de județ, fiind reședința județului Mureș. Orașul este situat în centrul Transilvaniei, zona central-nordică a României, în Regiunea 7 Centru și are o suprafață de 66,96km².

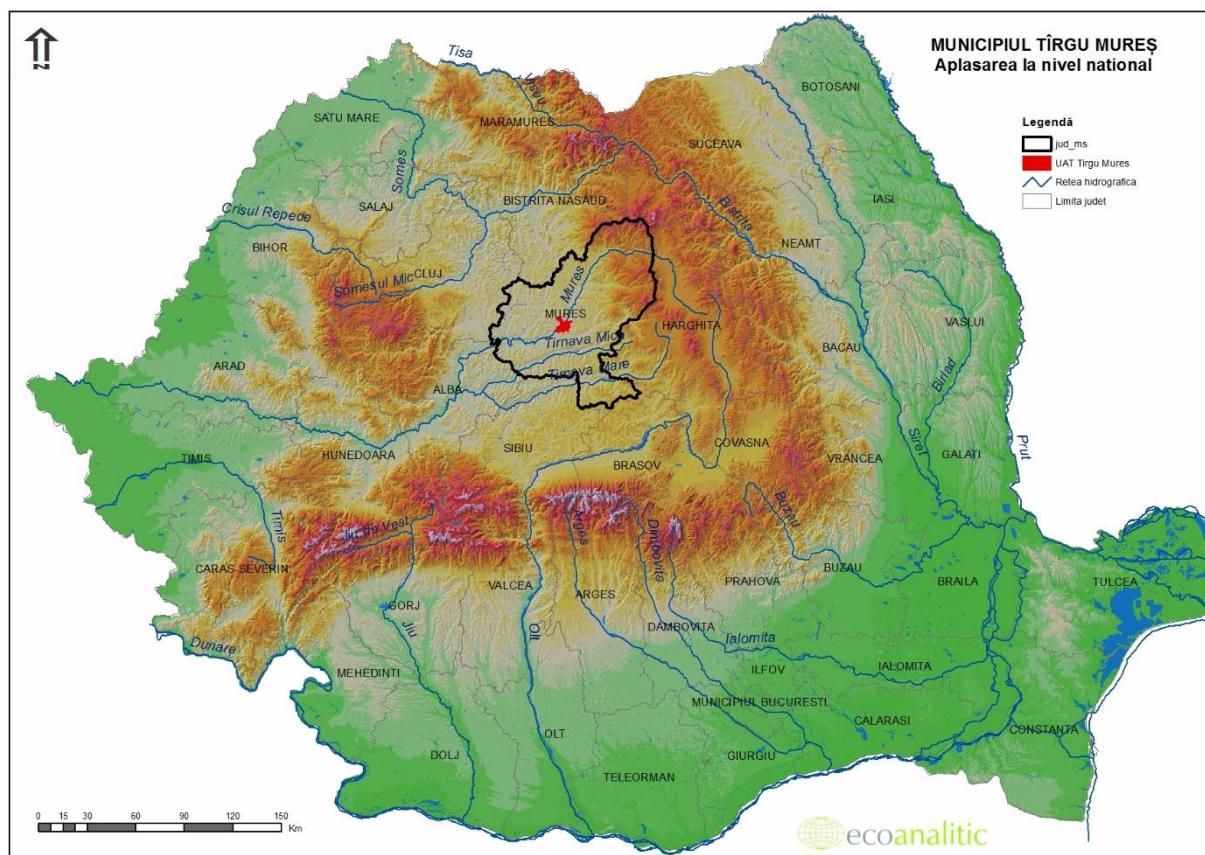

Fig. nr. 1 - Localizarea municipiului Tîrgu Mureș în teritoriul national și județean

Municipiul Tîrgu Mureș are ca delimitare geografică râul Mureș și dealul Cornești și se învecinează cu comunele: Sângeorgiu de Mureș, Livezeni, Corunca, Crăciunești, Vălureni, Cristești, Sâncraiu de Mureș și Sântana de Mureș, având coordonate centrale:

- 46°32'25.56" latitudine nordică;
- 24°33'27.15" longitudine estică.

Municipiul este situat în culoarul larg al Mureșului după ce acesta trece de defileul Mureșului Superior. Amplasarea în teritoriu, îi conferă unicitate și o mare diversitate din punct de vedere geografic fiind amplasat la intersecția a trei zone geografice: Câmpia Transilvaniei (Dealurile Mădărașului), Valea Mureșului, Dealurile și Valea Nirajului.

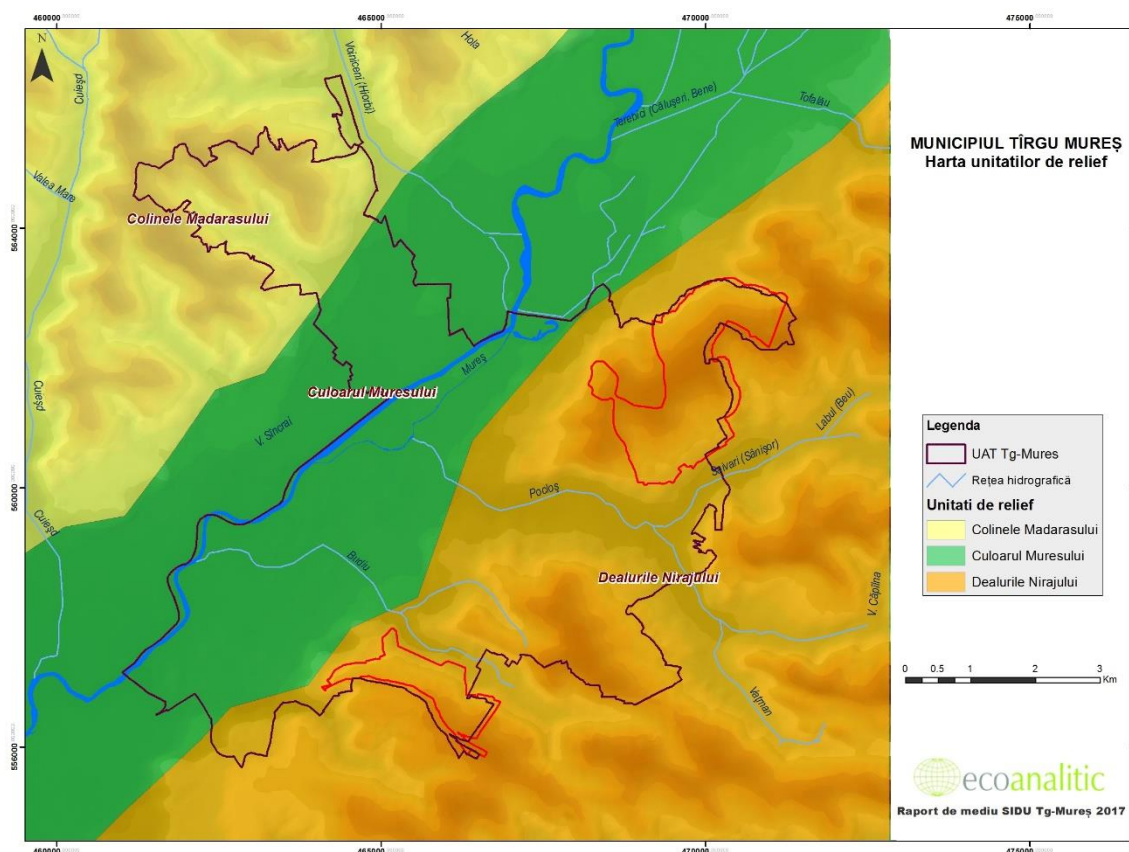

Fig. nr. 2 – Unitățile de relief

Din punct de vedere al reliefului, municipiul Tîrgu Mureș prezintă un avantaj ce-i conferă unicitate: la doar câțiva kilometri spre cele patru puncte cardinale se pot întâlni zone de câmpie, de deal sau de munte. Vatra localității este dispusă nivele de altitudine astfel: între 310 metri pe lunca Mureșului și 450 metri pe culmea dealului Cornești. Disponerea pe nivele de altitudine îi imprimă o accentuată configurație în amfiteatru. Zona în care este amplasat orașul este una dintre ariile cu cea mai slabă activitate seismică raportată la nivel național, fiind de preferat pentru amplasarea unor activități ce necesită un grad ridicat de protecție față de riscul seismic.

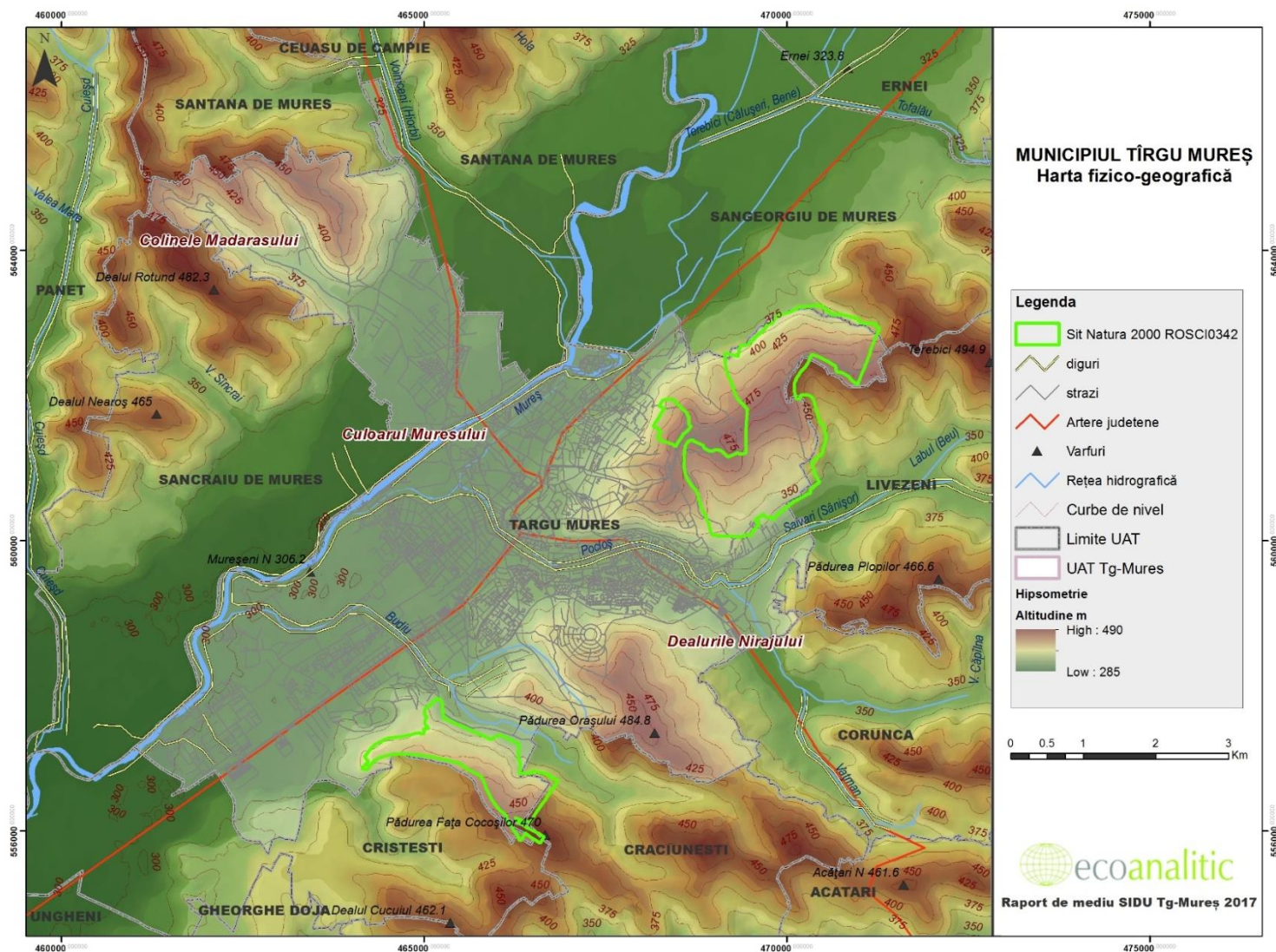

Fig. nr. 3 - Harta fizico-geografică

Situat în cadrul regiunii Centru, judeţul Mureş şi implicit Municipiul Tîrgu Mureş are o poziţie avantajoasă, făcând legătura cu alte două regiuni de dezvoltare: Nord-Vest şi Nord-Est.

Amplasarea municipiului în cadrul regiunii Centru îi conferă o poziţie favorabilă datorită:

- poziţiei centrale, realizând cu uşurinţă conexiunea cu celelalte 7 regiuni de dezvoltare;
- particularităţilor fizico-geografice ale regiunii, respectiv varietatea reliefului;
- potenţialului turistic ridicat şi diversificat din regiune;
- patrimoniului cultural de mare valoare;
- sectorului economic competitiv

Fig. nr. 4 - Regiunile de dezvoltare din România (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Împreună cu zona periurbană, municipiul Tîrgu Mureş, se întinde pe o suprafaţă de aproximativ 678,40km². Zona periurbană este formată din 15 unităţi administrativ-teritoriale astfel: Municipiul Tîrgu Mureş, Oraşul Ungheni şi 13 comune: Ceuşa de Câmpie, Sântana de Mureş, Ernei, Sângeorgiu de Mureş, Livezeni, Corunca, Acăţari, Crăciuneşti, Cristeşti, Gheorghe Doja, Sânpaul, Pănet, Sâncraiu de Mureş. Interdependenţa dintre municipiul Tîrgu Mureş şi zona periurbană se manifestă în primul rând prin fluxul de forţă de muncă care se deplasează dinspre zona rurală spre zona urbană şi viceversa. Relaţiile de natură socială, economică, culturală şi administrativă cu zona periurbană stau la baza unei dezvoltări regionale echilibrate.

În cazul municipiului Tîrgu Mureş, unde conceptul de dezvoltare urbană implică o strategie comună cu spaţiul periurban, aceasta funcţionează ca o structură de bază pentru comunele care fac parte din zonă, oferind posibilitatea armonizării proiectelor derulate pe teritoriul comun în parteneriat sau individual.

Conform Planului De Amenajare A Teritoriului Naţional – PATN, Tîrgu Mureş este Municipiu de rang II, avînd accesibilitate directă la reţeaua majoră de căi de comunicaţii paneuropene (rutiere, feroviare, navale şi aeriene), o bază economică la înalt nivel tehnologic şi flexibilă (sector secundar, servicii productive, social-culturale şi de natură informatică), universităţi, instituţii de învăţămînt superior diversificate şi o viaţă culturală bogată. De asemenea conform PATN, Tîrgu Mureş face parte din categoria „municipiilor-centru de importanţă judeţeană şi interjudeţeană, cu influenţe la nivel naţional“, în această categorie fiind încadrate, la nivelul ţării doar 33 de localităţi.

Conform Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României - SDTR, Municipiul Tîrgu Mureş, este clasificat ca şi aglomeraţie urbană de rang II, fiind municipiu de importanţă interjudeţeană cu rol de echilibru în reţeaua de localităţi. Totodată, Tîrgu Mureş este POL Supraregional OPUS: 50.000 – 249.999 locuitori, fiind un centru regional cu premise favorabile de afirmare: aeroport, situare pe coridoare trans – europene de transport, cu învăţămînt universitar şi anumite funcţiuni specializate „de excelenţă“, care se fac remarcate şi prin amploarea zonei de influenţă.

2.2. Condiţii climatice

Trăsăturile climatice ale zonei sunt o consecinţă a poziţiei sale în centrul Transilvaniei, respectiv în zona climatului temperat-continental moderat. Amplitudinea medie termică este de 23-24°C. Maximele absolute pot urca pînă la 38-39°C, iar cele minime absolute pot coborî sub -32°C.

Precipitaţiile atmosferice nu sunt foarte consistente, atingînd în jur de 600 mm anual. Umezeala atmosferică este destul de mare (77% anual). Ploile torenţiale nu au un caracter prea accentuat. Inversiunile de temperatură sunt destul de frecvente în perimetrul oraşului, deşi valea Mureşului mai atenuază din intensitatea acestora.

Vânturile cele mai frecvente sunt cele din sectorul nordic şi nord-vestic, favorizate de orientarea generală a reliefului şi, în special, de orientarea culoarului văii Mureşului.

Una dintre informaţiile importante necesare pentru calculul pierderilor de căldură ale unui imobil este cea referitoare la zona climatică în care este amplasat imobilul respectiv. În funcţie de aceasta se stabileşte temperatura exterioară de calcul care, la rîndul ei, influenţează decisiv schimbul termic prin elementele care compun anvelopa clădirii. Tîrgu Mureş este situat în zona climatică IV, cu temperaturi minime pînă la -21°C.

Municipiul Tîrgu Mureş este expus în principal circulaţiei generale a aerului dinspre Vest, peste care se suprapune o circulaţie locală. În oras, construcţiile şi suprafeţele pavate sau betonate creează un climat urban specific, cu temperaturi mai ridicate şi o restricţie a circulaţiei aerului, ceea ce conduce la producerea aşanumitului efect de „insulă de căldură“. Decongestionarea traficului rutier, prin realizarea unor artere exterioare (centura municipiului, drumuri de legătură), vor diminua amplitudinile dintre centrul şi periferia urbei.

2.3. Hidrologie; Hidrogeologie

Judeţul Mureş aparţine în totalitate bazinului râului Mureş, acesta fiind principalul colector de apă din întreg bazinul Transilvaniei. Râul Mureş străbate teritoriul judeţului pe o lungime de 187km, de la Ciobotani, unde pătrunde în judeţ şi până în aval de Cheţani unde îl părăseşte.

Municipiul Tîrgu Mureş este de asemenea traversat de Râul Mureş, pe o lungime de aprox. 9,1km, oraşul întinzându-se de o parte şi de alta a râului (mai accentuat pe partea stângă).

Intravilanul oraşului este străbătut şi de 5 pâraie:

- pâraul Pocloş
- pâraul Sărat
- pâraul Budiul
- pâraul Mureşeni
- pâraul Cocoş

Sursele hidrogeologice de pe teritoriul administrativ al municipiului

- i. *Sursele de suprafaţă* sunt reprezentate de cursurile de apă care traversează intravilanul, dintre care doar râul Mureş are debit permanent, deci apt pentru a putea fi luat în considerare ca sursă pentru alimentarea cu apă.
- ii. *Sursele subterane*. Debitul acestora este extrem de redus şi prezintă o mare variabilitate în timp şi spaţiu.

Luciul de apă:

Există două luci de apă în partea de Nord Est a oraşului astfel:

- Canalul artificial al Turbinei având o lungime de 1,6km şi o suprafaţă de cca. 0,51ha.
- Lacul din zona de agrement Weekend cu o suprafaţă de cca. 5,2ha.

2.4. Geologie

Localitatea Tîrgu Mures se află în centrul Bazinului Transilvănean, într-o zonă deluroasă în care râul Mureş şi-a creat o vale largă, cu lunca majoră larg dezvoltată, care în dreptul municipiului atinge trei kilometri lăţime. Pe cele două laturi ale văii sunt bine dezvoltate în special terasele III şi IV. Substratul geologic este reprezentat de formaţiunea de vârstă Panoniană, alcătuită din argile marnoase slab tectonizate, caracteristice domurilor gazeifere. Din punct de vedere geotehnic au importanţă numai depozitele cuaternare Holocene, având în vedere că aceste roci prezintă de obicei terenul de fundare pentru construcţii. Terenul de fundare în municipiu este constituit din aluviuni şi deluvii, mai rar fiind reprezentat de argila marnoasă de bază. În aceste roci cantonează o pânză freatică cu nivel liber sub presiune, patul ei fiind argila marnoasă panoniană. O formă de apariţie a apei subterane sunt izvoarele descendente, care apar sub fruntea terasei III. Un caz special reprezintă apele ascendente-sărate la Sâgeorgiu de Mureş.

2.5. Solul

Sub aspect pedologic, pe terasele Râului Mureş, mai ales cele inferioare domină aluviunile recente precum și solurile hidromorfe și de mlaștini. În zonele de luncă apar solurile aluviale și lăcoviștile, tipuri de sol generate atât de materialul parental cât și de caracteristicile hidro-geologice și hidrologice ale zonei. Zona colinară este acoperită cu un strat de soluri negre, soluri brun acide, soluri coluviale, cernoziom și regosoluri. În cazul cursurilor de apă, cu debite mici sau sezoniere (ex. Pocloș), afluenți ai Râului Mureş, se dezvoltă soluri gleice din clasa solurilor hidromorfe.

În funcție de compoziția granulometrică a terenurilor de fundare se deosebesc: - la suprafață este în general sol vegetal sau de umplură cu grosimea stratului în jur de 1m; - complexul argilo-prăfos este mai subțire în zona de luncă și mai gros în zona de terasă. Apar combinații variate între prafuri, argile și nisipuri fine. Uneori apar intercalații de mături în zonele de luncă mai ales în lunca Pocloșului. Complexul argilo-prăfos are caracter mai consolidat pe terase și dealuri. - pietrișul cu nisip are răspândire generală în lunca Mureșului și pe terase. Pietrișul apare în intercalații subțiri în deluviile de pe pantele de sub terasele înalte. În aluviunile pârâului Pocloș lipsește pietrișul, deseori. Acest material constituie un teren bun de fundare cu presiune normală ridicată și practic incompresibil. În formațiunile de luncă pot apărea intercalații de mături cu nisipuri; - Argila marnoasă de bază constituie rar teren de fundare, fiind la adâncimi mari.

2.6. Flora și fauna

Distribuția speciilor de floră și faună respectă zonalitatea biogeografică impusă de altitudine, conturându-se trei etaje: al fagului la peste 700m, al gorunului între 400-700m și al stejăretelor în culoarele principalelor artere hidrografice. Vegetația intrazonală apare în luncile râurilor, în apropierea lacurilor, pe terenuri sărăturoase și este reprezentată de plop, salcie, stuf, papură, rogoz, specii higrofile și halofile. Fauna cuprinde cervide, mistrețul, lupul, rozătoare, insecte, numeroase specii de păsări și pești.

Cea mai întinsă zonă de pădure din municipiul Tîrgu Mureş se află la cea mai înaltă cotă a orașului, Pădurea Mare, pe Platoul Cornești. Aceasta este situată la 505 m deasupra Mării Negre și la 190m deasupra localității, este alcătuită din stejar și carpen. Pădurea de stejar și carpen, numită „Pădurea Mare“ oferă condiții ideale pentru animalele grădinii zoologice, în cadrul acesteia fiind și Situl Natura 2000: „ROSCI10342 Pădurea Tîrgu Mureş“.

2.7. Spațiile verzi urbane

Spațiile verzi au un rol important în reducerea poluării cu pulberi și a diminuării poluării fonice, în schimb, construcțiile și suprafețele pavate sau betonate crează un climat urban specific, cu temperaturi mai ridicate și o restricție a circulației aerului, ceea ce conduce la producerea așa numitului efect de „insulă de căldură“. Spațiile verzi urbane au o deosebită importanță și din punct de vedere estetic, deoarece atenuează impresia de rigiditate și ariditate a oricărui mediu construit.

Tîrgu Mureş deţine spaţii generoase care pot fi plantate şi/sau amenajate pentru agrement cum ar fi malurile râului Mureş, pădurea de la Platoul Corneşti, Complexul de agrement şi Sport Mureşul (Week-end) numeroase scuaruri şi peluze.

Cadastrul verde cuprinde:

- spaţii verzi publice cu acces nelimitat;
- spaţii verzi publice cu acces limitat de folosinţă specializată; spaţii verzi pentru agrement (inclusiv bazele sportive); păduri de agrement;
- spaţii verzi pentru protecţia cursurilor de apă, protecţia faţă de infrastructura tehnică şi activităţi poluante, protecţia versanţilor, protecţie sanitară.

La nivelul studiilor realizate pentru actualizarea PUG Tîrgu Mureş în ceea ce priveşte spaţiile verzi s-au propus următoarele:

- a. amenajarea integrată a malului râului Mureş în interiorul intravilanului şi în cooperare cu comunele limitrofe periurbane, deschiderea acestui spaţiu spre cadrul construit urban;
- b. amenajarea spaţiilor evidenţiate ca rezervă domeniului public;
- c. crearea unor spaţii verzi publice pe terenurile în pantă neconstruibile care au şi rol de protecţie al acestor versanţi.

La stabilirea perimetrelor de intravilan propuse s-au consultat organele locale, luându-se în considerare, opţiunile populaţiei. Având în vedere posibilităţile de dezvoltare, cerinţele populaţiei şi a autorităţilor locale, intravilanul localităţii a fost extins. Noile zone vor fi amenajate în funcţie de trama stradală şi posibilităţile de echipare pe baza unor documentaţii urbanistice conform legislaţiei în vigoare, pentru a ocupa cât mai economic şi raţional terenul.

Extinderea mediului construit în defavoarea mediului natural, prin creşterea zonei rezidenţiale în lipsa oricărei concepţii generale, directoare creează dificultăţi de durată în dezvoltarea coerentă a oraşului, cum ar fi:

- deficit semnificativ de spaţii verzi amenajate în raport cu numărul de locuitori;
- stare deficitară a spaţiilor verzi existente, cu precădere în interiorul cartierelor de locuire colectivă;
- ocuparea spaţiilor verzi publice prin construcţii şi parcări;
- lipsa unui regim adecvat de protecţie pentru unele zone care prezintă habitate naturale valoroase;
- lipsa rezervelor de teren aflate în proprietate publică pentru amenajarea de noi parcuri.

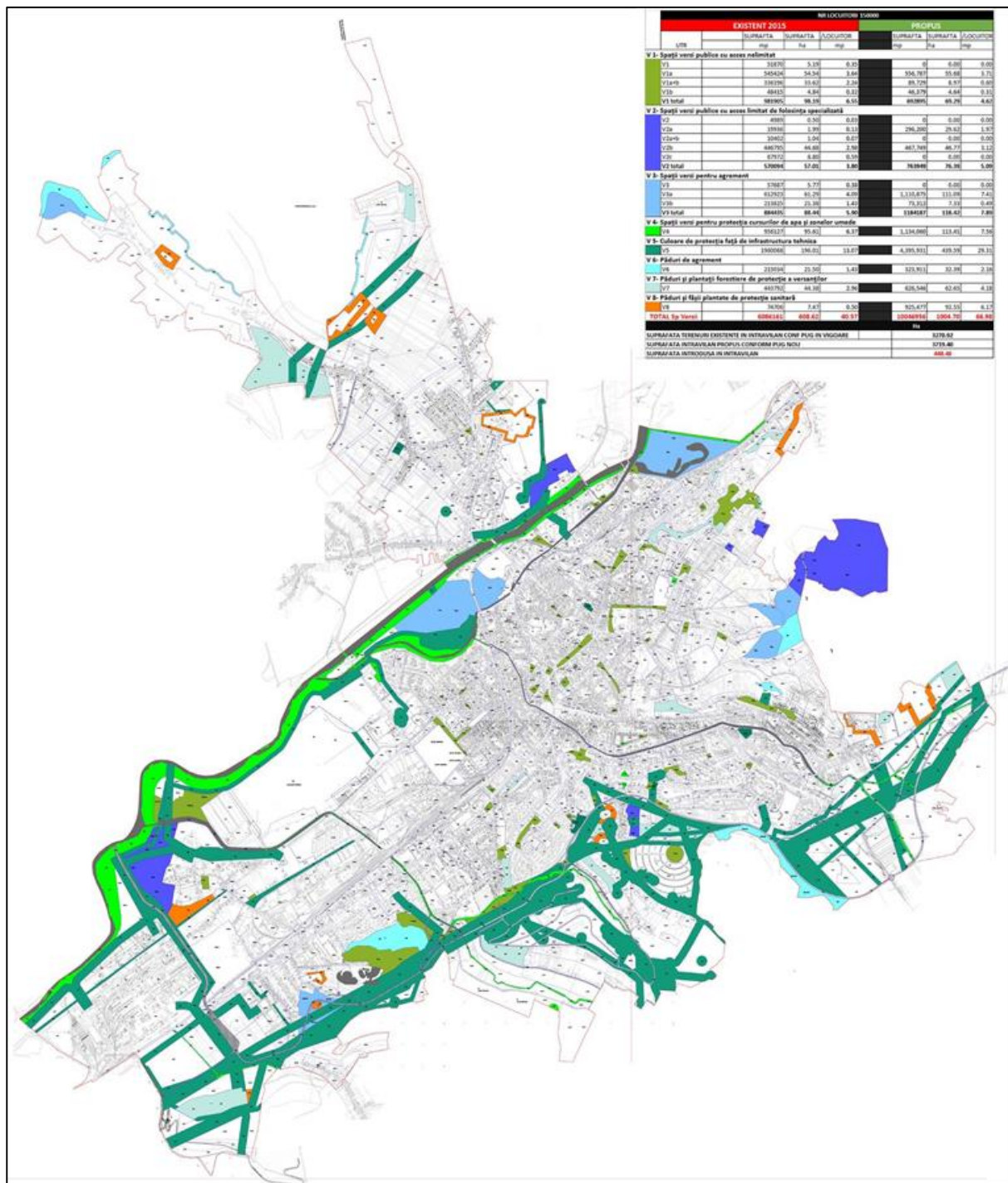

Fig. nr. 5 - Reprezentarea spațiilor verzi și de loisir
(sursa: PUG Tîrgu Mureș - Prezentare Generală)

Conform datelor furnizate de Institutul de Statistică, la nivelul anului 2011, suprafața spațiilor verzi în Municipiu este de 205ha și se referă la suprafața spațiilor verzi amenajate sub formă de parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile. În cadrul spațiilor verzi, respectiv în suprafața de 205ha, nu se includ serele, pepinierele, grădinile de zarzavaturi, cimitirele, terenurile agricole, suprafața lacurilor etc.

Aşadar, la nivelul anului 2011, suprafaţa verde pe cap de locuitor este de 15,27mp/cap de locuitor.

Suprafaţa totală a spaţiilor verzi întreţinute permanent este de 52,31ha, aşa cum se prezintă în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 3

Suprafaţa zonelor verzi şi a vegetaţiei din Municipiul Tîrgu Mureş
 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Funcţionalitate	Nr.	Suprafaţa zonă verde (mp)	Peluze flori (mp)	Vegetaţie			
				arbori (buc)	arbuşti (buc)	gard viu (ml)	trandafiri (buc)
Parcuri	3	10.407	429	314	1067	693	2600
Scuaruri	57	286.609	2947	2864	5130	5280	2163
Grădini instituţii şi grădini de cartier	33	117.373	1040	1057	2456	3318	1296
Plantaţii artere de circulaţie	22	3.263	1636	123	1535	915	3608
Spaţii verzi de pe lângă instituţiile de învăţământ	3	4.686	63	101	80	305	0
Spaţii verzi din cimitire	2	50.341	2791	784	797	657	1400
Spaţii verzi din cadrul instituţiilor sanitare	3	50.430	66	101	860	800	205
TOTAL		523.109	8.972	5.344	11.925	11.968	11.272

Gradul de ocupare al intravilanului cu construcţii, având diverse funcţiuni (rezidenţiale, industriale, comerciale, instituţii publice) este mare. În unele cartiere de locuinţe spaţiile verzi şi zonele de agrement sunt aproape inexistente. Datorită densităţii ridicate a populaţiei unele zone din cartierele noi, construite în deceniile opt şi nouă ale secolului XX, au indici de suprafeţe pe diferite funcţiuni cu mult inferiori valorilor medii. Creşterea suprafeţei spaţiilor verzi în mediul urban a devenit o necesitate recunoscută şi de administraţiile locale. Deşi s-au realizat mai multe investiţii pentru crearea de noi spaţii verzi şi întreţinerea spaţiilor existente, fiind în mare parte bine întreţinute, acestea nu sunt suficiente raportat la numărul populaţiei.

Având în vedere, importanţa spaţiilor verzi şi de recreere, municipiul îşi stabileşte ca obiectiv prioritar pe termen mediu menţinerea, reamenajarea şi întreţinerea spaţiilor verzi existente.

În acest sens, prin „Strategia privind adaptarea la schimbările climatice“ (realizată în cadrul proiectului „Calea Verde spre Dezvoltare Durabilă“) municipiul a propus diverse acţiuni privind spaţiile verzi.

2.8. Arii protejate

Singura arie naturală protejată din cadrul UAT Tîrgu Mureș este situl de importanță comunitară ROSCI0342 Pădurea Tîrgu Mureș, declarat prin Ordinul ministrului mediului apelor și pădurilor nr. 46/2016 privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. Situl este amplasat în sectorul estic al municipiului și este format din două trupuri de pădure de cvercinee: Pădurea Tîrgu Mureș la nord și un trup la sud, în zona Pădurea mare – Budiu.

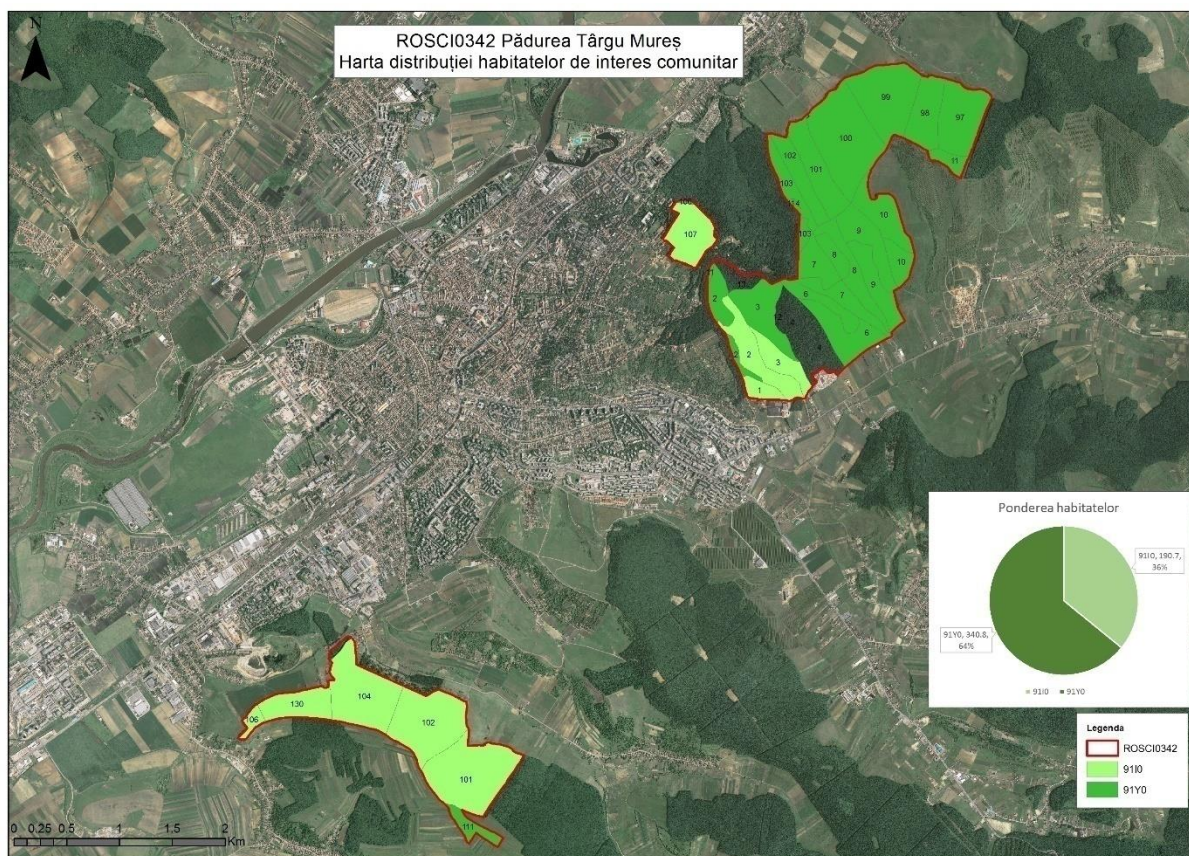

Fig. nr. 6 - Harta distribuției habitatelor de interes comunitar din ROSCI0342

2.8.1. Caracteristici generale ale sitului ROSCI0342 Pădurea Tîrgu Mureș

Marea majoritate a sitului este formată din păduri natural fundamentale de interes comunitar, cu structuri naturale, vârsta medie aproximativ 100 de ani, în anumite zone cu exemplare seculare, asociate cu diversitate biologică corespunzătoare pădurilor climax. Pe lângă multe specii de lilieci, păsări, amfibieni, amintim populațiile importante de *Ceramix cerdo* și *Lucanus cervus*. Pe o parte semnificativă pădurile sunt rezervații de semințe forestiere pentru gorun - existând 2 în județul Mureș - reconfirmate la ultima revizuire a Catalogului Național al rezervațiilor pentru semințe forestiere (2009).

2.8.2. Tipuri de habitate

Cu toate că în Formularul Standard figurează doar tipul de habitat 91Y0, atât cu ocazia consultării amenajamentelor silvice, cât și la parcurgerea terenului s-a constatat în fapt prezența a două tipuri de habitate Natura 2000 în situl vizat și anume:

- ⇒ Tipul de habitat 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen care ocupă o suprafață totală de 339,7ha distribuită în sectorul nordic al sitului și, insular în sectorul sudic (doar în u.a. 111)
- ⇒ Tipul de habitat 9110* - Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.* care ocupă o suprafață de 194,9ha distribuită în special în sectorul sudic al sitului (Pădurea Budiului - în cadrul a 10 u.a.-uri). Starea de conservare a acestui tip de habitat în sit s-a constatat a fi însă una nefavorabilă - inadecvată

1. Tipul de habitat 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen

Situl comunitar ROSCI0342 Pădurea Tîrgu Mureş este recunoscut pentru habitatul de Păduri dacice de stejar și carpen - 91Y0, habitatele din România sunt: R4124, R4125, R4126, R4128, R4135, R4143, R4147.

Caracteristici generale:

- Păduri de *Carpinus betulus* și diverse specii de *Quercus*, de pe versanții și piemonturile Carpaților Orientali și Meridionali și din podișurile din vestul Ucrainei; păduri extrazonale, adesea izolate, de stejar și carpen din arealul moesiatic al lui Quercion frainetto, din zona de silvostepă est-panonică și vest-pontică și din dealurile pre-pontice din sud-estul Europei. Acestea se caracterizează printr-un amestec de specii submediteraneene de Quercion frainetto și, în est, de specii pontice – euxinice.
- Specii caracteristice: *Carpinus betulus*, *Quercus robur*, *Quercus petraea*, *Quercus dalechampii*, *Quercus cerris*, *Quercus frainetto*, *Tilia tomentosa*, *Pyrus eleagrifolia*, *Cotinus coggygria*, *Stellaria holostea*, *Carex pilosa*, *Carex brevicollis*, *Carpesium cernuum*, *Dentaria bulbifera*, *Galium schultesii*, *Festuca heterophylla*, *Ranunculus auricomus*, *Lathyrus hallersteinii*, *Melampyrum bihariense*, *Aposeris foetida*, *Helleborus odoratus*.

Informații ecologice conform formularului standard:

- Reprezentivitate: A - excelentă, B - bună, C - semnificativă, D - nesemnificativă
 Suprafața relativă: A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$. Starea de conservare: A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă.
 Evaluarea globală: A - valoare excelentă, B - valoare bună, C - valoare considerabilă

Cod	Pondere	Reprezentativitate	Suprafață relativă	Stare de conservare	Evaluare globală
91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen	80.00	B	C	B	B

2. Tipul de habitat 9110* - Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.*

Tipul de habitat nu este menționat în Formularul Standard.

Caracteristici generale:

- stratul arborescent este compus în etajul superior din: *Quercus robur* în amestec cu *Quercus petraea*, cu puține exemplare de *Prunus avium*, *Fraxinus excelsior*, *Tilia cordata*, *Acer platanoides*, iar în cel inferior din exemplare de *Acer campestre*, *Carpinus betulus*
- stratul arbustiv bine dezvoltat, compus din: *Corylus avellana*, *Crataegus monogyna*, *Prunus spinosa*, *Euonymus europaeus*, *E. verrucosus*, *Cornus sanguinea*, *Ligustrum vulgare*, *Sambucus nigra* și alte specii asemenea
- stratul ierbaceu: *Helleborus purpurascens*, *Ajuga reptans*, *Brachypodium sylvaticum*, *Melampyrum bihariense*, *Melica uniflora*, *Viola reichenbachiana* și alte specii asemenea
- gradul de acoperire al arboretului: 80-90%

Caracteristici ecologice esențiale:

- versanți slab- mediu înclinați, cu expoziții în general umbrite
- soluri eutrofice, hidric echilibrate

2.8.3. Specii

Între cele mai importante specii care din cadrul Pădurii Tîrgu Mureş le amintim pe cele pentru care a fost declarat situl, și anume:

2.8.3.1. Specii de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

1. *Myotis emarginatus* - liliacul cărămiziu

- Caracterile speciei: Marginea liberă a uropatagiului prezintă uneori peri vizibili, dar de obicei cu păr rar, scurt și moale care uneori se observă greu sau poate fi chiar absent. Pielea care acoperă testiculele și epidimidele este pigmentată în negru, chiar și în cazul masculilor în vârstă.
- Ecologie: Coloniile de vară pot fi găsite în podurileclădirilor, uneori chiar și în orașe mari, sau în peșteri. Formează frecvent colonii mari, de sute de exemplare, adesea împreună cu alte specii. Hibernează în peșteri, mine, pivnițe, ca indivizi izolați sau în grupuri mici, la temperaturi relativ ridicate (6-12°C). Vânează în păduri de foioase, deasupra pășunilor cu arbori, tufărișuri, evitând habitatele deschise. Zboară aproape de vegetație și în coronament, capturând preda și de pe frunze.
- Informații ecologice conform formularului standard:
  - Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă
  - Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă
  - Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă
  - Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată,

B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migrație			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	P				B	B	C	B

2.8.3.2. Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

1. *Bombina variegata* – buhaiul de baltă cu burtă galbenă

- Habitus mai puternic și mai îndesat decât *B. bombina*, în general lungimea medie a adulților rar depășește 5cm. Capul mai lat decât lung, botul rotunjit cu limba circulară, imobilă, aderentă la planșeul bucal. Ochii mari cu pupila cordiformă, timpanul nu este vizibil. Dacă se îndoaie picioarele în unghi drept față de axul corpului articulațiile tibio-tarsale se ating, iar tibia e egală cu femurul. Grosimea pielii este în medie 296,6 microni, mai mare decât la *B. bombina*, datorită faptului că este mai terestră. Pielea este verucoasă, fiind acoperită de negi mari, ascuțiți, înconjurați de numeroși negi, mai mici. Negii prezintă spini. Masculii au în general corpul mai scurt decât femelele. Membrile lor anterioare sunt mai groase, iar în timpul împerecherii apar calozități nupțiale închise la culoare pe partea internă a degetelor și a brațului. Masculul nu are saci vocali (Fuhn, 1960; Cogălniceanu et al., 2000).
- Colorit: dorsal este cenușiu închis, pământiu sau măsliniu pătat cu negru. De obicei, are o pereche de pete deschise între umeri și o singură pată la mijlocul spatelui. Ventral este marmorat, cu pete galbene pe fond negru sau gri închis, foarte rar cu puncte albe.
- Habitat: *B. variegata* ocupă regiunile de deal, colinare și montane, de la 150 m până la aproape 2000m (în Munții Retezat).

2. *Triturus cristatus* – tritonul cu creastă

- Este cea mai mare specie de triton din România, având până la 16cm. Corpul este robust și oval în secțiune, capul este lat, cu botul rotunjit, lipsit de șanțuri longitudinale. Cuta gulară bine pronunțată. Membrile lungi și puternice, când se întind de-a lungul corpului - cele posterioare spre cele anterioare - degetele se ating. Lungimea cozii este mai mică sau egală cu a corpului și se termină ascuțit. Tegumentul este rugos atât dorsal cât și ventral. Masculii sunt mai mici decât femelele, au membrele mai lungi, în perioada de reproducere au o creastă dorsală înaltă și dințată care începe între ochi, lipsește în dreptul cloacei și se continuă apoi cu creasta caudală, la fel de bine dezvoltată, dar mai puțin zimțată; aceasta este dezvoltată și pe partea ventrală a cozii (Baker, 1999). Cloaca

masculilor este umflată și închisă la culoare. Femelele au un șanț medio-dorsal în locul crestei, iar crestele caudale sunt foarte slab dezvoltate (Fuhn, 1960; Cogălniceanu et al., 2000). Masculii în perioada de reproducere au un colorit de fond, dorsal și lateral, brun-închis cu pete negre până la măsliniu-pământiu, uneori cu nuanțe brun-roșcate; lateral și latero-ventral apar puncte albe, care se aglomerează la cap și pe gușă, putând forma vermiculații albe.

- Habitat: este răspândit în zone împădurite, poieni, parcuri, grădini; preferă ape stagnante mari și adânci, cu vegetație submersă și palustră, la noi fiind întâlnit de la câmpie până la 1000-1400m altitudine (Cogălniceanu et al., 2013).

3. *Triturus vulgaris ampelensis* - triton românesc sau triton comun transilvănean

- Este un triton de mici dimensiuni, adulții având în jur de 7cm. Creasta dorsală a masculului în timpul rutului este scundă de obicei până la 4mm înălțime. Creasta începe din dreptul zonei occipitale și crește treptat atingând înălțimea maximă în dreptul cloacei. Creasta este striată cu galben și negru și este foarte puțin vălurită. Spatele cu muchii tegumentare bine exprimate. Coda se termină cu un filament negru fără margine tegumentară sau cu un filament ascuțit având margine tegumentară. Degetele picioarelor posterioare ale masculului în rut au o palmatură foarte bine dezvoltată pe ambele părți ale falangelor. Are un colorit foarte asemănător cu al tritonului comun din subspecia vulgaris. Dorsal, masculii variază între gri închis până la brun gălbui femelele fiind mai deschise decât masculii. Masculii prezintă pete negre, mari, rotunde foarte vizibile în perioada de reproducere iar pe cap au 7 dungi caracteristice pe maxilarul superior, pe ochi, în regiunea supraoculară și una nepereche între dungile supraoculare. Abdomen cu pete negre, rotunde de cele mai multe ori cu o dungă mediană portocaliu-roșu. Flancurile au reflexe aurii. Femelele sunt colorate de cele mai multe ori galben deschis, cu muchii laterale pe spate și o tivitură dorsală mediană. Abdomenul și gușa sunt de obicei nepătate.
- Specie predominant acvatică. Preferă bălțile stagnante cu sau fără vegetație, fiind întâlnit adeseori în bălți limnocene limpezi. Hibenează în nămol pe fundul apelor sau pe uscat
- Este întâlnit de la 300 la 1.200m altitudine
- Informații ecologice conform formularului standard:
  - Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă.

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migrație			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1193	<i>Bombina variegata</i>	P				C	B	C	B
1166	<i>Triturus cristatus</i>	P				C	B	B	B
4008	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	P				C	B	B	B

2.8.3.3. Specii de nevertebrate enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

1. *Cerambyx cerdo* - croitorul mare al stejarului

- Corpul este alungit, robust, cu antene foarte lungi - mai lungi decât corpul la masculi și ajungând până la vârful elitrei la femelă - Ruicănescu, 2008a, segmentele bazale fiind mult mai îngroșate decât cele apicale. Ochii sunt puternic distanțați de mandibule, dispuși în 90 adâncituri puternic pronunțate - Özdikmen & Turgut, 2009. Pronotul este puternic rugos, la partea laterală cu un tubercul ascuțit. Elitrele sunt lungi, vârful elitrei este prelungit într-un spin sutural. Corpul și picioarele sunt negre cu excepția elitrelor care sunt brun-roșcate apical. Femurul este lung, turtit lateral. Primul articol al tarsului este la fel de lung precum următoarele două segmente la un loc. Primul și al doilea articol al tarsului posterior au la partea ventrală o linie îngustă lucioasă și glabră, iar abdomenul macroscopic apare lucios întrucât pubescența este fină și rară - Ruicănescu, 2008a; Gîdei & Popescu, 2012.
- Specie monovoltină. Larvele acestei specii se dezvoltă în lemnul viu de *Quercus* - în Europa Centrală, dar și în alte specii - *Prunus*, *Crataegus*, *Juglans*, *Fagus*, *Castanea*, *Carpinus*, *Betula*, *Ulmus*, *Salix*, *Populus*, *Malus*, *Pyrus*, *Vitis*, *Acer* și altele asemenea. Specie stenotopă, xilodetricolă, lignicolă, xilofagă, saproxilică, preferă pădurile bătrâne de foioase, mai ales cvercinee - Tatole et al., 2009.
- Este o specie care nu zboară pe distanțe mari, adulții, nocturni și crepusculari, rar îndepărtându-se mai mult de 500m de copacul lor - Ruicănescu, 2008.

2. *Lucanus cervus* - rădașca

- Este o specie forestieră, întâlnită în mod particular în pădurile de cvercinee în care se mențin arbori bătrâni, cioate sau resturi consistente de lemn (trunchiuri doborâte) în diverse stadii de putrefacție. Este o specie holometabolă, al cărei ciclu reproductiv durează 4-6 ani, în funcție de condițiile climatice. Femelele depun ouăle în zone cu lemn putrezit, într-un „cuib” pregătit sub pământ. Ouăle eclozează după aproximativ 3 săptămâni, iar larvele sunt saproxilofage și se dezvoltă în lemnul putrezit al unor specii de arbori cu frunze căzătoare, în special stejar, frasin, mesteacăn, hrănindu-se cu acesta. Indivizii maturi apar toamna – întâi masculii și apoi femelele, dar nu părăsesc camera larvară decât

În primăvara următoare. Masculii sunt activi aproximativ o lună de zile și apar cu 7-14 zile înaintea femelelor; femelele în schimb sunt mai longevive, putând să trăiască 2-3 luni, timp în care își epuizează energia depunând ouă, în ponte succesive în zona îngropată a ciatelor (rădăcini uscate, trunchiuri semiîngropate). Astfel, pentru această specie sunt importante volumele de lemn mort de la nivelul solului (semiîngropate) și nu lemnul mort uscat pe picior.

- Informații ecologice conform formularului standard:
  - Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă
  - Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă
  - Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă
  - Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă
  - Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1083	<i>Lucanus cervus</i>	P				C	A	C	A
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	P				B	B	B	B

2.9. Situația economică și socială

În anul 2011 în municipiul Tîrgu Mureş se înregistrează un număr de 12.260 de clădiri rezidențiale destinate să fie locuite de una sau mai multe gospodării, precum și clădiri din spații colective de locuit în care se află locuințe. Din acestea, majoritatea au fost construite în perioada 1919 – 1980 respectiv 60,22%. Acest fapt se datorează expansiunii industriale a orașului Tîrgu Mureş din această perioadă, ce a determinat migrarea populației din mediul rural în mediul urban și creșterea explozivă a populației (*între anii 1966 și 1977 numărul de locuitori ai orașului se mărește cu 43.612 persoane*).

În prezent 6,26% din fondul de locuințe este construit înainte de 1919, marea majoritate, respectiv 60,22% sunt construite în perioada 1919 – 1980 și doar 23,09% sunt construite mai recent, în perioada 1981 – 2011. Concomitent cu creșterea economică a Municipiului după anul 2000, a crescut și numărul construcțiilor noi.

Pe plan național, după numărul de locuitori, Municipiul Tîrgu Mureş (134.290 locuitori) se situează pe locul 16, după Pitești, Sibiu și Bacău. Densitatea populației municipiului Tîrgu Mureş, la nivelul anului 2011, este de 2005 loc/km².

Populația municipiului Tîrgu Mureş reprezintă 24,38% din populația totală a județului Mureş. Conform Recensământului Populației și al Locuințelor din 2011, populația stabilă a Municipiului Tîrgu Mureş era de 134.290 locuitori, din care 63.349 populație de gen masculin și 70.941 populație de gen feminin.

Tabelul nr. 4

Evoluția numărului de locuitori din municipiul Tîrgu Mureş conform recensămintelor din perioada 1956 - 2011 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Anul recensământului	Numărul de locuitori
1956	65.194
1966	86.464
1977	130.076
1992	164.445
2002	150.041
2011	134.290

Tabelul nr. 5

Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale
 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

POPULAȚIA STABILĂ OCUPATĂ TOTAL	58.993
Grupe de ocupații	
Industria prelucrătoare	12.178
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	11.010
Sănătate și asistență socială	6.200
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4.725
Învățământ	4.206
Construcții	3.584
Transport și depozitare	2.983
Alte activități de servicii	2.202
Informații și comunicații	1.571
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1.488
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.457
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.394
Intermedieri financiare și asigurări	1.304
Hoteluri și restaurante	1.300
Agricultură, silvicultură și pescuit	844
Activități de spectacole, culturale și recreative	795
Industria extractivă	762
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	735
Tranzacții imobiliare	110
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	100
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	45

Municipiul Tîrgu Mureş a fost recunoscut de-a lungul timpului ca un important centru comercial şi industrial al regiunii, având în vedere bogățiile naturale specifice zonei: fond forestier bogat, păşuni şi terenuri agricole întinse în apropiere, resurse energetice semnificative. Economia oraşului s-a dezvoltat treptat, fiind favorizat şi de poziţia sa geografică, susţinând apariţia bâlciurilor şi târgurilor, devenind astfel un important centru de schimburi economice. Sectoarele reprezentative la nivelul municipiului au fost: industria constructoare de maşini, chimică, confecţii, textilă şi cea de prelucrare a lemnului.

Specializarea preponderent industrială a municipiului, s-a diminuat după evenimentele din 1989, baza economiei devenind comerţul şi serviciile. Din punct de vedere industrial, o parte din specificul municipiului Tîrgu Mureş a fost păstrat. Azomureş, Mobex, Armedica şi Sandoz (fabrici de medicamente) sunt industrii care funcţionează, în timp ce fabrica de pielărie, fabrica de cablaj, Electromureş (electrocalorice, cablaj, calculatoare), Textila Mureş, Fabrica de conserve, Fabrica de cărămidă, Imatex (industrie uşoară), Fabrica de maşini de calcul etc. şi-au încetat activitatea sau lucrează la capacitate redusă. Zona industrială funcţională şi o mare parte din marile centre comerciale nou apărute se află în partea de SV a oraşului, de o parte şi de alta a E60 la ieşirea spre Cluj.

Tot în această zonă a oraşului se află şi spațiile aparţinând fostelor fabrici, care necesită reorganizare şi atribuirea de noi funcţiuni. O parte mai mică din activitatea de retail se desfăşoară şi în zona de SE a oraşului (zona Livezeni), la ieşirea spre Sighişoara. Aici se află şi fosta fabrică de maşini de calcul care în prezent a fost preluată de Universitatea Petru Maior şi se află în proces de reconversie pentru a putea fi folosită pentru învăţământ.

a) Sectoare de activitate

- Sectorul primar

Având în vedere suprafeţele reduse de terenuri agricole (25,4% din total suprafaţă fond funciar) la nivelul municipiului Tîrgu Mureş agricultura nu ocupă un loc important în economia municipiului, predominând celelalte sectoare economice.

Din analiza structurii sectorului primar rezultă faptul că în municipiul Tîrgu Mureş predomină sectorul de producţie vegetală, întrucât la nivelul municipiului există suprafeţe foarte mici de păşuni şi se impun numeroase restricţii în ceea ce priveşte creşterea animalelor, mai ales în proximitatea zonelor rezidenţiale.

Cele mai reprezentative ramuri ale industriei alimentare sunt: industria de morărit şi panificaţie, industria conservelor de legume, fructe şi a pastei de tomate, industria cărnii, abatorizarea şi fabricarea preparatelor din carne, industria laptelui, industria zahărului şi a produselor zaharoase şi industria vinului şi a băuturilor alcoolice.

În municipiul Tîrgu-Mureş mai există o singură staţiune de cercetare şi producţie cu impact direct şi indirect asupra agriculturii, celelalte fiind treptat desfiinţate: Staţiunea de Cercetare pentru Creşterea Bovinelor Tîrgu Mureş- are două obiective de cercetare, respectiv: cercetarea vegetală şi cercetarea zootehnică, în privinţa tehnologiei de creştere şi exploatare a taurinelor din rasa Bălţată Românească.

- Sectorul secundar

Municipiul Tîrgu Mureş are o specializare industrială, atenuată în ultimii ani de restructurarea activităţilor secundare, a căror dominanţă este preluată de comerţul şi serviciile în creştere. Conform analizei sectoriale putem delimita următoarele sectoare industriale

reprezentative pentru municipiul Tîrgu Mureș: industria chimică și industria farmaceutică, industria alimentară, industria de prelucrare a metalelor și construcții de mașini, industria extractivă, industria de prelucrare a lemnului și producția de mobilă, industria de textile, confecții, pielărie, industria de echipamente electrice, electronice și optice, fabricarea produselor din minerale nemetalice.

Sectorul industriei chimice este dominat de operatorul foarte mare SC AZOMURES SA, care este și cel mai mare angajator din industria prelucrătoare. Putem delimita industria produselor farmaceutice de cea a industriei chimice datorită dezvoltării treptate din ultimii ani, ajungând a fi o ramură reprezentativă pentru municipiul Tîrgu Mureș și determinând o evoluție semnificativă a comerțului cu produse farmaceutice, atât pe segmentul retail cât și pe segmentul de comerț en-gros. Ar mai fi de notat faptul că datorită investițiilor mari care s-au făcut în ultima perioadă, industria farmaceutică a ajuns să dețină cea mai mare pondere din totalul activelor din industria municipiului Tîrgu Mureș.

Industria extractivă este dominată de operatorii economici cu activitate în domeniul extracției gazelor naturale, având în vedere resursele importante de care dispune județul Mureș.

În industria alimentară se remarcă sectorul producției de lapte de consum, lactate și brânzeturi. Alte domenii bine reprezentate ale industriei alimentare sunt prelucrarea cărnii, producția de mezeluri și panificația, domenii în care activează multe întreprinderi mici.

Dintre toate ramurile industriale, domeniul prelucrării metalelor și al construcțiilor de mașini a trecut prin cel mai complex proces de restructurare, pierzând teren în fața celorlate industrii, în special al industriei farmaceutice.

Industria de exploatare și prelucrare a lemnului a rămas în continuare una dintre cele mai reprezentative ramuri industriale, a cărei dezvoltare este favorizată și de abundența de masă lemnoasă din județul Mureș.

Industria de textile, confecții, pielărie și încălțăminte a înregistrat o tendință negativă în ultimii ani datorită procesului de restructurare, aprecierea monedei naționale, reducerea activității de perfecționare activă, intensificarea concurenței asiatice puternice din acest domeniu, creșterea prețului materiilor prime necesare în sectoarele primare din industria textilă și de pielărie etc.

- Sector terțiar

Evoluția sectorului terțiar este unul semnificativ la nivelul municipiului Tîrgu Mureș: în domeniul construcțiilor a ajuns să își desfășoare activitatea un număr din ce în ce mai mare de societăți comerciale, reprezentând aproximativ 10% din totalul operatorilor economici din municipiul Tîrgu Mureș.

Comerțul intern este un domeniu reprezentat de un număr mare de societăți comerciale cca. 36% din totalul firmelor active din Tîrgu Mureș. Mai mult de jumătate dintre comercianți activează în sectorul de comerț cu amănuntul. O dezvoltare din zona comerțului, ce merită atenție, o constituie segmentul de retail și comerț en-gros cu produse farmaceutice care s-a dezvoltat mult în ultimii ani, atât prin contribuția operatorilor locali cât și prin prezența unor mari lanțuri naționale și multinaționale specializate în distribuția produselor farmaceutice. Comerțul internațional: principalele produse importate sunt mașinile și paratele electrice și electronice, mijloacele de transport, produsele chimice și metalurgice, materialele textile și îmbrăcămintea, produsele alimentare. Ponderea cea mai ridicată în volumul exporturilor o

deţin produsele industriei chimice şi farmaceutice, articole de îmbrăcăminte, mobila şi articole din lemn, adică principalele produse realizate de sectorul industrial.

În sectorul serviciilor regăsim cel mai mare număr de societăţi comerciale reprezentând cca. 42% din totalul firmelor active din Tîrgu Mureş.

Sectorul de activitate care înregistrează cea mai accentuată scădere în privinţa noilor înmatriculărilor în anul 2015 faţă de anul 2011 este Agricultură, silvicultură şi pescuitul, o scădere de 61,54%, iar sectorul care a înregistrat cea mai mare creştere la nivelul anului 2015 faţă de 2011 este cel al Tranzacţiilor Imobiliare.

Conform datelor statistice prezentate se poate observa că cele mai multe societăţi comerciale sunt deţinute de persoane cu vârsta cuprinsă între 40-49 ani.

Evoluţia suspendărilor de activitate în perioada 2011-2015 arată că la nivelul anului 2015 şi-au suspendat activitatea mai puţine firme faţă de anul 2011, o scădere de 27,93%, în schimb în anul 2015 s-au înregistrat cu 16,75% mai multe radieri faţă de anul 2011, iar evoluţia societăţilor intrate în insolvenţă a urmat acelaşi trend al radiatorilor, crescând numărul societăţilor intrate în insolvenţă cu 102,98% în anul 2015, faţă de anul 2011.

b) Societăţi reprezentative pe principalele ramuri industriale:

Lista societăţilor reprezentative pentru principalele ramuri industriale prezente în municipiul Tîrgu Mureş se prezintă astfel:

Industria construcţiilor de maşini:

- SC ELECTROMUREŞ SA – produce articole electrocasnice: fiere electrice de călcat, plite electrice, radiatoare şi convectoare electrice; produse electrice industriale: rezistenţe în tub, ştanţe şi matriţe; elemente de conectică.
- SC CIE MATRICON SA - produce şi comercializează maşini de cusut, maşini de cusut saci polipropilenă, maşini – unelte, piese de mecanică fină, maşini numerice, produse realizate prin turnătorie de precizie, maşini de tricotat.
- SC PRODCOMPLEX SA - produce utilaje pentru industria prelucrării maselor plastice, construcţii şi confecţii metalice, articole din mase plastice şi sticla artizanat şi menaj

Industria chimică:

- SC AZOMURES SA, combinat de îngrăşăminte chimice – produce şi comercializează amoniac, acid azotic, azotat de amoniu, oxigen tehnic, îngrăşăminte, melamină. Acţiunile societăţii sunt cotate la Bursa de valori din Bucureşti , înregistrând creşteri constante.
- SC GEDEON RICHTER SA produce o gamă largă de produse farmaceutice şi materii prime pentru
- medicamente.
- SC SANDOZ SRL – companie farmaceutică

Industria prelucrării lemnului:

- SC MOBEX SA cea mai mare întreprindere de prelucrarea lemnului şi producerea mobilierului de lemn pentru locuinţe şi birou, din România.

Industria textilă:

- SC TEXTOR SA produce ţesături din fibre sintetice şi din mătase.

Industria pielăriei:

- SC MANPEL SA a fost cel mai important producător de mănuşi din piele – din România, mai produce articole confecţii din piele, articole de marochinărie şi produse de tăbăcărie.

Industria alimentară:

Este cel mai bine reprezentată ca număr de unităţi productive şi ca specializare:

- SC PRIMACOM SRL, SC PONDEROSA SRL -întreprinderi de industrializarea cărnii. Întreprinderea de Industrializare a Laptelui – produce produse lactate.
- SC TIM KO BRUT SRL, SC PÂINEA DE CASĂ SRL - întreprinderi de morărit şi panificaţie.
- SC ROMARK SA - întreprinderea de legume şi fructe.
- SC APEVIN SRL produce vinuri, băuturi spirtoase şi răcoritoare

Regii

- S.C. COMPANIA AQUASERV S.A. - Sectorul de activitate: captarea, tratarea şi distribuţia apei potabile colectarea şi epurarea apelor uzate
- S.C. SALUBRISERV S.A. - Execută lucrări de salubritate stradală şi administrează rampa de deşuri a municipiului - Sectorul de activitate: adunat noroi şi zăpadă de pe străzi şi trotuare spart gheaţă de pe străzi şi trotuare măturat manual străzi şi trotuare întreţinere străzi măturat mecanic străzi; spălat străzi cu furtunul transportul deşeurilor stradale provenite în urma salubrităţii străzilor şi trotuarelor.
- S.C. LOCATIV S.A - Specificul societăţii constă în activitatea unor grupuri de experţi specializaţi pe domenii extrem de precise, închirieri locuinţe sau spaţii cu altă destinaţie decât locuinţe, proiectare, marketing locativ, precum şi întreţinere şi intervenţii
- S.C. TRANSPORT LOCAL S.A. - aflată în subordinea Consiliului local municipal Tîrgu Mures, prestează servicii de interes public, având ca principal obiect de activitate transportul în comun de persoane cu autobuzul pe teritoriul municipiului Tîrgu Mures şi a comunelor suburbane, precum şi activităţi de întreţinere – reparaţii a parcului propriu de autobuze.

3. Caracteristicile de mediu ale zonei posibil a fi afectată semnificativ

3.1. Delimitarea arealului de impact al planului

Arealul de impact al Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Tîrgu Mureș, pentru perioada 2017-2023 se răsfrînge asupra tuturor ariilor înconjurătoare asupra cărora direcțiile de dezvoltare propuse își răsfrîng efectele. Aria de implementare a planului este definită în general de limita administrativă a Municipiului, însă o serie de proiecte sunt extinse ca impact și în spațiul metropolitan.

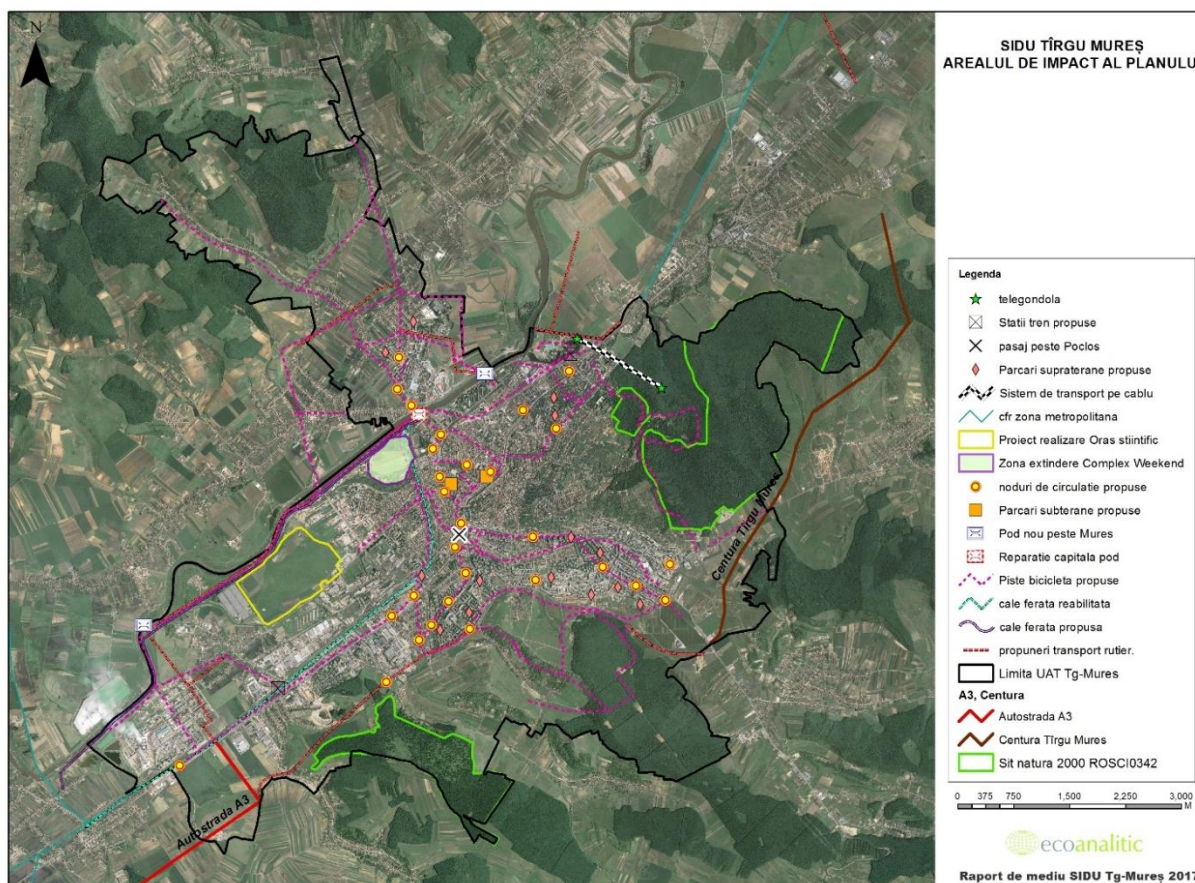

Fig. nr. 7 - Arealul de impact al planului

3.2. Calitatea factorilor de mediu

Calitatea factorilor de mediu este prezentată în cadrul Capitolului 2, sub aspect general și în cadrul Capitolului 4 sub aspect particular, în funcție de condiționalitățile ce le induc planului.

3.3. Utilităţi

3.3.1. Alimentarea cu apă

În Tîrgu Mureş funcţionează un sistem centralizat de alimentare cu apă încă din anul 1908 (bazat la început pe captarea apelor subterane prin puţuri săpate, apoi pe captarea din râul Mureş) şi un sistem centralizat de canalizare şi epurare din 1911. Între anii 1914-1944, oraşul era alimentat cu energie electrică de la Uzina hidroelectrică de pe Canalul Turbinei, precedat din anul 1898 de o uzină electrică bazată pe maşini cu abur.

Datorită dezvoltărilor ulterioare, populaţia este acum deservită de reţele publice de alimentare cu apă în proporţie de cca 98%, iar Uzina de apă deserveşte şi câteva sisteme zonale de alimentare cu apă. Gradul de deservire a intravilanului de reţele publice de canalizare, în sistem mixt, este de cca. 90%, iar Staţia de epurare, prin extinderea reţelei de canalizare menajeră, primeşte apele uzate şi din localităţile limitrofe. Deşi parţial în stare de funcţionare, începând cu anul 1998 Uzina hidroelectrică nu mai funcţionează din lipsă de fonduri.

Operatorul licenţiat al reţelelor de alimentare cu apă şi canalizare menajeră este SC COMPANIA AQUASERV SA, cu activitate principală în domeniul captării, tratării, transportului şi distribuţiei apei şi al gestiunii apelor uzate. SC COMPANIA AQUASERV SA s-a înfiinţat în anul 2006 ca urmare a reorganizării REGIEI AUTONOME AQUASERV Tîrgu Mureş, fiind o societate pe acţiuni de interes regional, cu capital social integrat public. Societatea a rezultat prin asocierea Municipiului Tîrgu Mureş cu Consiliul Judeţean Mureş, respectiv cu localităţile Sighişoara, Reghin, Luduş, Târnăveni, Iernut şi Cristuru Secuiesc, aceste localităţi reprezentând acţionariatul companiei.

SC COMPANIA AQUASERV SA, ocupă rolul de operator regional, deservind aproximativ 306.586 de locuitori şi 4.530 agenţi economici şi instituţii publice, din 10 oraşe/municipii şi 27 de comune de pe teritoriul judeţului Mureş. Volumul anual de vânzări pentru apa potabilă se ridică la 15,08 mil. mc/an şi 17,20 mil. mc/an pentru canalizare⁴⁷. Aquaserv a devenit însă o companie de importanţă regională asigurând acest tip de servicii şi pentru localităţi din judeţele Harghita şi Bistriţa Năsăud.

În prezent societatea derulează proiectul de investiţii „Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă şi apă uzată în judeţul Mureş”, proiect finanţat în cadrul POS Mediu – Axa prioritară 1. Investiţia a fost aprobată în anul 2011, iar valoarea acesteia se ridică la 110,08 mil euro fără TVA.

Tot în anul 2011 s-a semnat Contractul de Finanţare dintre Ministerul Mediului şi Pădurilor şi S.C. Compania Aquaserv S.A. prin care se asigură finanţarea proiectului din fonduri nerambursabile în valoarea de 99,4 mil. Euro, iar pentru diferenţa de 11,4 mil. Euro societatea a contractat în cursul anului 2012 un împrumut de cofinanţare de la BERD. În cadrul acestui proiect, în perioada 2012 – 2015, s-au realizat următoarele lucrări:

- Reabilitarea a 4 staţii de epurare
- Construirea unei noi staţii de epurare
- Reabilitări la 5 staţii de tratare a apei potabile
- Construirea unei noi staţii de tratare a apei potabile
- Reabilitări staţii de pompare Construirea unei staţii de pompare noi Reabilitarea unei aducţiuni
- Construirea a două noi aducţiuni

- Reabilitare rezervoare
- Reabilitări de reţele de distribuţie Extinderi de reţele de distribuţie Reabilitări de reţele de canalizare Extinderi de reţele de canalizare

În luna iulie 2015 S.C. Compania Aquaserv S.A. a încheiat cu Ministerul Fondurilor Europene un contract în cadrul POS Mediu, pentru implementarea proiectului „Investiţii pentru exploatarea şi întreţinerea sistemelor de apă şi canalizare la nivelul ariei de operare a operatorului regional S.C. Compania Aquaserv S.A. “. Valoarea totală a proiectului s-a ridicat la 7,58 milioane de euro fără TVA, fiind achiziţionate următoarele:

- Autolaborator pentru detectare pierderi -1 bucată Autospecială combinată de mică capacitate – 3 bucăţi Staţie de recepţie deşuri vidanjare/nămoluri – 7 bucăţi Autolaborator de videoinspecţie – 2 bucăţi
- Încărcător frontal – 2 bucăţi
- Prelevator automat de probe – 7 bucăţi
- Contoare de apă electromagnetice cu citire la distanţă 38.830 bucăţi

ADI „Aqua Invest Mureş“ a aplicat pentru obţinerea unei finanţări în cadrul POS Mediu, AP 1, pentru implementarea unui proiect de investiţii în valoare de peste 110 milioane euro pentru „Reabilitarea şi extinderea sistemelor de alimentare cu apă şi canalizare din judeţul Mureş“. Beneficiarul proiectului, care include şi sistemul de alimentare cu apă şi de canalizare a municipiului Tîrgu Mureş, este operatorul regional SC Compania Aquaserv SA care acţionează la nivelul judeţelor Mureş, Harghita şi Bistriţa Năsăud.

Sursa de alimentare cu apă este apa de suprafaţă şi anume captarea din râul Mureş. În funcţie de debitul sursei de apă şi de nivelul asigurat pe râul Mureş, captarea apei se face: simultan prin prizele din albie şi de mal, la debite mari sau, atunci când nu este asigurat nivelul minim amonte, prin pompare, prin intermediul prizei pentru situaţii accidentale.

Din staţia de tratare a apei, apa potabilă este distribuită prin trei conducte magistrale Dn 800 mm, două conducte Dn 600 mm şi o conductă Dn 350 mm. Reţeaua de distribuţie este în cea mai mare parte în sistem inelar. Lungimea totală a reţelei de distribuţie a apei potabile la nivelul Municipiului Tîrgu Mureş este de 315km. Conductele de distribuţie a apei au o vechime între 5 şi 25 de ani.

Apa pentru stingerea incendiilor este asigurată din circuitul de apă potabilă, pe toată lungimea reţelei de distribuţie existând un număr de 1113 hidranţi subterani.

Numărul bransamentelor la reţeaua de alimentare cu apă potabilă este de 11.344, din care 1.972 blocuri de locuinţe, 7.320 case particulare, 1.581 agenţi economici şi 471 instituţii publice.

Staţii de tratare a apei

Din cele două uzine de apă situate pe acelaşi amplasament, doar uzina numărul 2 este în exploatare, cealaltă aflându-se în conservare. Uzina de tratare a apei este situată în partea de N-V a municipiului Tîrgu Mureş, str.Apeductului nr.56. Aceasta are o capacitate instalată de 2880mc/h, iar în exploatare aproximativ 2106mc/h.

În cadrul acestei uzine se execută operaţiuni tehnologice precum captarea apei brute, îndepărtarea corpurilor plutitoare, deznisipare, pompare apă brută, tratarea apei, predecantare, decantare, filtrare pe nisip, oxidare intermediară cu ozon, filtrare, dezinfecţie, înmagazinare şi pomparea apei potabile în reţeaua de distribuţie.

Consumul de apă
Tabelul nr. 6
Consumul mediu zilnic de apă/cap de locuitor în perioada 2011 – 2015

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

	UM	2011	2012	2013	2014	2015
Consum mediu zilnic de apă/cap de locuitor	Litri/pers/zi	99	97	93	101	95
Consum mediu anual de apă/cap de locuitor	Litri/pers/an	36.135	35.405	33.945	36.865	34.675

Tabelul nr. 7
Consumul total de apă la nivelul municipiului Tîrgu Mureş în perioada 2011 – 2015

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

	UM	2011	2012	2013	2014	2015
Consum apă	mc.	9.085.016	9.162.575	8.492.614	8.202.439	8.600.214
Populație	Nr.	153.708	153.067	152.287	151.684	151.129

3.3.2. Canalizarea apelor uzate

Sistemul de canalizare a municipiului este sistem mixt. Oraşul a fost canalizat inițial în sistem unitar, care s-a păstrat până azi în zona centrală a oraşului. Cartierele noi, construite după 1950 au fost canalizate în sistem separativ, apele menajere colectate separat fiind racordate la sistemul unitar existent, iar pluvialul este evacuat în cursul de apă cel mai apropiat (râul Mureş, pâraiele Pocloş şi Budiului). Localitățile limitrofe: Sângeorgiu de Mureş, Cristeşti, Sântana de Mureş sunt racordate prin sistem separativ la canalizarea oraşului.

Reţeaua unitară de canalizare este concentrată în final în două colectoare principale care conduc apele uzate la stația de epurare amplasată aval de Tîrgu Mureş în zona localității Cristeşti. În cadrul reţelei de canalizare ape urbane se găseşte *Nodul hidrotehnic Libertății*, cu rolul de a limita debitul admis în stația de epurare la maxim 3000 l/s. Canalizarea oraşului Tîrgu Mureş este de tip unitar, în proporție de 45% fiind de tip casnic şi 24% de tip pluvial. Procentul din populație conectat la sistemul de canalizare este în jur de 98%.

Conductele de canalizare sunt foarte vechi, respectiv între 40 şi 80 de ani.

Lungimea totală a reţelelor de canalizare este de 386,12km din care: reţea menajeră - 100,86km, unitară - 164,76km, pluvială - 120,5km.

Numărul total de racorduri la canalizare menajeră este de 12.554, din care: 2.170 blocuri de locuințe, 8.965 case particulare, 1.226 agenți economici, 192 instituții.

Stația de epurare se află pe malul stâng al râului Mureş, pe teritoriul administrativ al comunei Cristeşti, la 8km de Tîrgu Mureş, unde ocupă o suprafață totală de 93.467,25mp. Suplimentar canalizării oraşului, există sisteme de canalizare pentru comunele cele mai apropiate, cum ar fi Sângeorgiu de Mureş, Cristeşti sau Sântana de Mureş.

Stația de epurare de tip mecano-biologic cu epurare avansată preia apele uzate urbane, compuse din ape uzate menajere provenite de la populația oraşului Tîrgu Mureş şi localitățile limitrofe, ape uzate de la unitățile industriale şi o parte din apele meteorice.

Stația de epurare a fost recent reabilitată, şi are treaptă mecanică, treaptă biologică şi treaptă terțiară de epurare. Capacitatea stației este de 1080 l/s. Apele epurate sunt evacuate în râul Mureş. Stația de epurare este capabilă ca în condițiile actuale de încărcare să reducă

cantitatea substanțelor poluante sub limitele maxime admise de normativul NTPA 001 (HG 188\2002).

Disfuncționalitatea majoră a stației de epurare este reprezentată de gradul de uzură avansată a rețelei de canalizare, care permite infiltrarea unor debite semnificative de apă subterană în rețeaua de canalizare.

3.3.3. Alimentare cu energie electrică

Principalele categorii de consumatori ai municipiului Tîrgu Mureș sunt:

- Unitățile de învățământ
- Instituțiile de cultură și artă
- Clădirile administrative
- Obiective locale de sport și agrement
- Ateliere de întreținere și producție
- Spații comerciale și locative
- Sistemul de iluminat public

Conform evidențelor Biroului Energetic din cadrul Municipiului Tîrgu Mureș, numărul total de străzi racordate la rețeaua de iluminat public este de 463, iar numărul de străzi care nu sunt racordate la rețeaua de iluminat public este de 6 străzi. Realizarea iluminatului public pe străzile respective este dificilă datorită problemelor de proprietate asupra terenului (cum ar fi str. Molter Károly) sau intră în sarcina dezvoltatorilor imobiliari (str. Budapesta, str. București, etc).

Pe 65 de străzi din municipiu există rețea comună cu SC ELECTRICA SA dar care urmează a fi demolată (proprietatea SFDEE ELECTRICA), fiind necesară construcția unei rețele noi (cablu subteran, stâlpi, corpuri de iluminat).

Lungimea rețelelor electrice din municipiu însumează 1009,25km.

Consumul total de energie electrică a scăzut cu aproximativ 5% în perioada 2012 – 2014, datorat utilizării în număr cât mai mare de aparate electronice și electrocasnice mult mai eficiente energetic. În anul 2015 se observă o creștere a consumului total de energie electrică față de anii anteriori care se poate datora creșterii calității vieții ce a condus la utilizarea unui număr mai mare de aparate electronice și electrocasnice și utilizării în număr mai mare a centralelor termice electrice.

Tabelul nr. 8

Consumurile de energie electrică în perioada 2011 – 2015 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015
Consum mediu zilnic de energie electrică (ee) casnici (kWh/zi)	3,822	3,892	3,867	3,777	3,791
Consum mediu zilnic de energie electrică noncasnici mici (kWh/zi)	24,255	24,395	24,433	24,194	25,061
Consum mediu zilnic de energie electrică noncasnici mari (kWh/zi)	7.088,163	6.222,425	5.848,636	5.737,099	5.790,829
Consum mediu anual de energie electrică (kWh/loc de consum)	8.861,517	8.150,097	8.041,963	8.096,768	8.316,615
Consum total de energie electrică (MWh)	578.480	548.779	542.913	548.313	563.991
Consum iluminat public (MWh)	4.920	4.743	5.258	5.170	4.861

Furnizarea și distribuția energiei electrice

Furnizarea și distribuția energiei electrice se realizează de către Filiala de Distribuție a energiei Electrice ELECTRICA DISTRIBUȚIE TRANSILVANIA SUD, lider pe piața de distribuție și furnizare a energiei electrice din România, precum și unul dintre cei mai importanți jucători din sectorul serviciilor energetice. Poziția de top este susținută atât de rezultatele economice, cât și de o experiență în domeniu de aproape 120 de ani.

Numărul total al locurilor de consum cu contract în vigoare la sfârșitul anului 2015, în Municipiul Tîrgu Mureş este de 67.257 din care: 60.220 consumatori casnici, 7.108 noncasnici mici și 199 noncasnici mari.

Pentru perioada 2016–2023 furnizorul de energie electrică estimează lucrări de investiții pentru înlocuirea rețelelor existente învechite pe o porțiune de 316,91 km.

Totodată se prevăd lucrări de modernizare a liniei electrice subterane (LES), modernizarea rețelelor de Medie Tensiune (MT), trecerea unor linii electrice aeriene (LEA) în linii electrice subterane astfel:

- Modernizare LES 20 kV CE m.t. – j.t. Tîrgu Mureş (linia LEA 20 k V Ungheni-Cristeşti, LEA 20 kV Ungheni– Prodcomplex, LEA 20 kV Livezeni – Sg. de Mureş), jud. Mureş,
- Mărire Grad de Siguranță (MGS) și modernizare LES m.t. – j.t. și firide – zona Post Trafo (PT) 18 - Tîrgu Mureş, jud. Mureş
- Trecere la tensiunea de 20kV a rețelelor de Medie Tensiune (MT) ce funcționează la tensiunea de 6 kV în Tîrgu Mureş, jud. Mureş
- Trecerea din LEA - linie electrică subterană în LES - linie electrică aeriană a instalațiilor din Tîrgu Mureş (zona str.Cuza Vodă, Târgului, Poștei, Bărăganului, Agriculturilor, Avram Iancu, Avram Iancu, A. Şaguna, Cosminului, Bd. Cetății, N. Iorga, Bujorului, Spitalul Vechi, Toplița, Pasaj Palas, Cibirului)
- Mărire Grad de Siguranță (MGS) la Stația Tîrgu Mureş

Pentru investițiile noi privind iluminatul public va trebui să se țină cont și de necesitatea construcției unei canalizații pentru trecerea în subteran a rețelelor aeriene de telecomunicații.

O serie de măsuri pe termen scurt și mediu care vizează creșterea eficienței energetice a clădirilor publice, utilizarea rațională a energiei în locuințe și clădiri din sectorul terțiar, sustenabilitatea sistemului de transport urban, modernizarea sistemului de iluminat public, producerea unei părți importante a energiei necesare pe plan local din surse regenerabile au fost stabilite în cadrul **Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă**. P.A.E.D. a fost elaborat în anul 2013 pentru orizontul de timp 2013–2020, integrând perspectivele strategice stabilite prin „**Strategia energetică a Municipiului Tîrgu Mureş pentru perioada 2012-2025**” elaborată în anul 2011.

Strategia energetică conține doar direcții de urmat și tratează la modul general ideile principale care stau la baza implementării Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă, datele concrete necesitând un studiu amănunțit care va face obiectul unor proiecte de studiu de fezabilitate ulterior. Iar Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED), realizat împreună cu Agenția Locală a Energiei Alba, este un document cheie care definește politicile energetice ale administrației publice locale pentru următorii 8 ani cu scopul **reducerii emisiilor de CO2 pe întreg teritoriul municipiului, cu mai mult de 20% până în anul 2020**, angajament asumat prin aderarea în anul 2010 la Inițiativa „Convenția Primarilor” promovată de Comisia Europeană. De asemenea acțiunile propuse sunt menite să atragă fonduri europene care vor

viza realizarea de investiții în municipiul Tîrgu Mureş, pentru încălzire, iluminat și forțe motrice, care în momentul de față constituie cheltuieli importante pentru oraș, din cauza randamentului scăzut al infrastructurii.

3.3.4. Telecomunicații

În Tîrgu Mureş, funcționează un post public de radio regional „Radio România Tîrgu Mureş”, care emite pe unde medii și ultrascurte, emisiuni în limba română, maghiară și germană, căruia i se adaugă numeroase alte posturi private pe unde ultrascurte. Este un post de radio „full service station” oferind servicii complete: știri, materiale de actualitate, informații cultural și sociale, muzică și divertisment. Postul transmite pe raza județelor Mureş, Harghita, Covasna și Braşov.

În perioada 2009 – 2016 s-au realizat o serie de investiții pentru realizarea îngroparea rețelelor electrice și realizarea de canalizații pentru fibra optică. Lungimea totală a canalizației realizată în această perioadă este de 34,594km.

În perioada următoare se are în vedere exinderea canalizației pentru fibra optică existentă deținută de Municipiul Tîrgu Mureş odată cu lucrările pentru iluminatul public.

3.3.5. Alimentarea cu energie termică și gazele naturale

Județul Mureş este principalul producător de gaz din România, furnizând peste 60% din cantitatea totală extrasă în țară. Localitățile principale unde există exploatari de gaz natural sunt: Şărmaş, Şărmăşel, Ulieş, Sânmartin, Crăieşti-Ercea, Zau de Câmpie, Luduş, Lunca, etc. Filiala regională Gaz Metan (ROMGAZ) Mediaş exploatează aceste unități.

Amplasat într-o zonă a țării cu bogate zăcăminte de gaz metan, Municipiul Tîrgu Mureş și localitățile din zona sa periurbană sunt echipate cu rețele de distribuție de gaze naturale amplasate pe aproape toate străzile din respectivele localități. Alimentarea cu gaze naturale a Municipiului Tîrgu Mureş se face din sistemul de conducte de transport de înaltă presiune prin intermediul Stațiilor de reglare – măsurare – predare (SRMP) de la înaltă la medie presiune.

Amplasarea conductelor este în general subterană, conductele fiind confecționate din oțel sau polietilenă. Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor în Municipiul Tîrgu Mureş este de 245km. Cantitatea gazelor naturale distribuite se determină pe baza contoarelor, iar în cazul în care acestea se defectează, pe baza consumului realizat în luna corespunzătoare a anului precedent.

Tabelul nr. 9

Distribuția gazelor naturale după destinație (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Destinatia gazelor naturale distribuite	Localitatea	Ani				
		Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015
		UM: Mii mc				
Total din care:		888.721	666.601	534.011	76.715	83.652
Pentru uz casnic	Municipiul Tîrgu Mureş	60.147	55.065	53.710	48.005	51.602
Sector economic		828.574	611.536	480.301	28.710	32.050

Dacă în anul 2011, din totalul consumului de gaze naturale, 93,23% era utilizat de sectorul economic și doar 6,77% de persoanele fizice, în anul 2014 avem de a face cu o răsturnare de situație unde majoritatea consumului aparține persoanelor fizice 62,58% și doar 37,42% sectorului economic.

În prezent distribuția gazelor naturale în municipiul Tîrgu Mureș și în localitățile periurbane este operată de E.ON Gaz Distribuție SA, E.ON Gaz România SA, având în administrare rețele de joasă și de medie presiune.

Atât pe teritoriul municipiului Tîrgu Mureș, cât și în zona periurbană există și alte rețele subterane, cum ar fi cele aflate în administrația ROMGAZ, TRANSGAZ – conducte de alimentare, de transport, magistrale de gaz cu zone de protecție și siguranță extinse.

E-ON Distribuție România administrează o rețea de distribuție a gazelor naturale în lungime de peste 21.000km din care **249km în Municipiul Tîrgu Mureș, ce racordează la sistemul de distribuție 426 de străzi.**

Numărul total de brașamente gestionate de E-ON Distribuție România în Tîrgu Mureș este de 11.755 din care 2.397 la blocurile de locuințe (21%), 8844 case particulare(75%), 514 brașamente instituții (4%).

În ultimii 5 ani (perioada 2011–2016) operatorul rețelelor de distribuție a gazelor naturale a realizat numeroase investiții pentru reabilitarea și modernizarea acestora, în majoritatea zonelor/cartierelor din oraș. Astfel, pe 2 străzi s-au efectuat lucrări de deviere/protejare a conductelor, din anul 2011 și până în anul 2014 rețeaua s-a extins cu cel puțin 5 km⁵⁴, fiind realizate lucrări de extindere pe 21 de străzi, pe alte 5 străzi s-au instalat stații de reglare-măsurare, iar lucrări de înlocuiri conducte și brașamente au fost executate pe 51 de străzi.

Momentan există în derulare lucrări de înlocuire a conductelor și brașamentelor pe 23 de străzi. Pentru perioada următoare operatorul E-ON Distribuție România prevede lucrări de înlocuire a conductelor și brașamentelor pe 20 de străzi din următoarele cartiere: Unirii, cartierul Dâmbul Pietros, cartierul Tudor Vladimirescu, cartierul Gheorghe Doja - zona gării, zona Bega, cartierul Mureșeni, Centru – zona Parcului Municipal, zona Bolyai Farkas.

4. Orice problemă de mediu existentă, care este relevantă pentru plan sau program, inclusiv, în particular, cele legate de orice zonă care prezintă o importanță specială pentru mediu, cum ar fi ariile de protecție specială avifaunistică sau ariile speciale de conservare reglementate conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 462/2001

4.1. Alunecări de teren

Riscul este estimarea matematică a probabilității producerii de pierderi umane și pagube materiale pe o perioadă de referință, respectiv viitoare și într-o zonă dată, pentru un anumit tip de dezastru. Riscul este definit ca produs între probabilitatea de producere a fenomenului generator de pierderi umane/pagube materiale și valoarea pagubelor produse.

Riscurile naturale se referă la evenimente în cadrul cărora parametrii de stare se pot manifesta în limite variabile de la normal către pericol, cauzate de fenomene meteo periculoase, în cauză ploi și ninsori abundente, variații de temperatură - îngheț, secetă, caniculă - furtuni și fenomene distructive de origine geologică, respectiv cutremure, alunecări și prăbușiri de teren. În acest context, activitatea de prevenire a situațiilor de urgență generate de riscurile naturale a fost și rămâne o necesitate, concretizându-se în inițiative conjugate de reducere a vulnerabilității societății la nivel mondial (International Strategy for Disaster Reduction - ISDR), european (Directiva privind inundațiile), regional (acorduri bilaterale, Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, etc.) și național (strategia privind inundațiile, programul de reducere al riscului seismic etc).

Alunecările sunt în special caracteristice pentru versantul drept al pârâului Pocloș. O parte din ele au fost stabilizate prin drenuri și ziduri de sprijin. Este de menționat că toate pantele acoperite cu deluvii, cu caderi de peste 10% prezintă pericol de alunecări de teren dacă cu ocazia construcțiilor nu sunt asigurate condiții de prevenire al acestui fenomen.

4.2. Procese hidrice: torențialitatea

Ploile torențiale acționează asupra coeziunii dintre particule, micșorand-o astfel încât aceasta nu se mai poate opune acțiunii greutății versantului și a celorlalte încărcări verticale, ducând la prăbușirea (alunecarea) versantului.

Tabelul nr. 10

Zonele cu risc la inundații (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Comitetul local pentru situații de urgență	Curs de apă	Obiective aflate în zone de risc la inundații	Construcții hidrotehnice cu rol de apărare existente	Probabilitatea de inundație P % normate/ reale
MUNICIPIUL TÂRGU MUREȘ	Râul Mureș IV-1	Cartierul „Unirii”	Îndiguire și regularizare râu L regularizare = 9,2km Ldig = 15,35km L consolidare = 21,1km Baraj de Priză 1 Tg Mureș Baraj de Priză 2 Tg Mureș	1/0,1 1210mc/s (1%) 1730mc/s (0,1%)
	Pr. Pocloș IV-1-63	Locuințele din străzile: Ecaterina Varga, Crișan, Emil Dandea, Rândunelelor, Govora, Somnului, Sălciilor, Ghiocelului, Primăverii	Îndiguire și regularizare L regularizare = 5,1km L consolidare = 10,2km	2/0.5 96mc/s (2%) 148mc/s (0,5%)
	Pr. Budiu IV-1-64	-	Îndiguire și regularizare L regularizare = 4,0km L dig = 4,1km L consolidare = 0,4km	2/0.5 42mc/s (2%) 63mc/s (0,5%)
	Pr. Roka IV-1-64-N	-	Îndiguire și regularizare L regularizare = 0,5km L dig = 1,0km L consolidare = 1,0km	2/0,5 42mc/s (2%) 63mc/s (0,5%)
	Pr. Cocoș IV-1-N	-	Îndiguire și regularizare L regularizare = 2,4km L consolidare = 2,4km	2/0,5 20mc/s (2%) 43mc/s (0,5%)
	Pr. Beșa	Locuințele din străzile: Cotitura de Jos, Fănului, Inului, Lucernei, Trifoiului, Gurghiului, Pomilor; - 15ha teren agricol	Regularizare și indiguire L. regularizare: 2,9km L. dig: 2,4km L.consolidare: 0,7km	5/1

4.3. Identificarea alunecărilor de teren și a proceselor hidrice

Legea 575 din 21 octombrie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, în secțiunea a V-a “Zone cu risc natural” nu menționează Municipiul Tîrgu-Mureş ca fiind amplasat în zona expusă riscurilor naturale de alunecări de teren

Tabelul nr. 11

Zone cu risc de dezvoltare a fenomenelor de alunecări de teren

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Nr. crt	Localitatea	Gospodării afectate / teren agricol	Persoane afectate	Obs
1	TÎRGU MUREŞ	96	278	Se pot produce alunecări de teren pe suprafață mică, în zonele: Platoul Cornești, Cartierul Tudor Vladimirescu - zona Maşini de Calcul, Cartierul Dâmbul Pietros - Dealul Budiului

În urma ploilor abundente, în perioadele de primăvară și toamnă, mișcări tectonice, eroziuni puternice sau ca urmare a unor activități umane se pot produce alunecări de teren de amploare redusă în următoarele zone: Platoul Cornesti, Cartierul Tudor Vladimirescu - zona Masini de Calcul, Cartierul Dambul Pietros - Dealul Budiului.

Măsurile planificate pentru prevenire, protecție și intervenție în cazul alunecărilor de teren sunt similare celor aplicate în caz de cutremur. O particularitate o constituie faptul că evenimentul nu se desfășoară chiar prin surprindere.

Alunecările de teren se pot desfășura cu viteze foarte variate între 3 m/s și 0,6 m/an.

Poate fi presupusă deplasarea unor straturi de roci, în zonele de risc, creându-se în acest fel posibilitatea realizării măsurilor de protecție. Deci, un rol însemnat revine acțiunilor de observare a condițiilor de favorizare a alunecărilor de teren și alarmarea (avertizarea) populației în timp util realizării protecției.

Pentru stoparea alunecărilor de teren se prevăd următoarele măsuri:

- interzicerea executării de săpături și construcții, neautorizate în versanți;
- interzicerea tăierii copacilor;
- restricționarea aratului și pșsunatului în aceste zone;
- plantarea unor specii de arbori/arbusti care fixează solul;
- suprafețele afectate pot fi ameliorate prin terasari și taluzări urmate de acțiuni de înierbare, plantare de arbuști sau pomi, cu executarea de lucrări de dirijare a apelor.

4.4. Calitatea apei

4.4.1. Calitatea apelor curgătoare.

Calitatea apei în anul 2014 a fost urmărită la nivelul de secțiuni și pe baza rezultatelor obținute în secțiunile de supraveghere s-a făcut încadrarea în categorii de calitate, conform Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor nr.161/2006. Pentru evaluarea stării ecologice a corpurilor de apă naturale s-au luat în considerare atât elementele biologice, cât

și elementele fizico-chimice generale, precum și poluanții specifici, conform „Metodologiei de evaluare globală a stării/potențialului ecologic al apelor de suprafață”. Starea chimică a fost determinată de cea mai nefavorabilă situație (orice depășire a SCM a condus la neconformare și încadrarea în clasa inferioară).

Calitatea corpurilor de apă naturale din punctul de vedere al stării ecologice la nivelul județului Mureș se prezintă astfel:

- 184,68km curs de râu(100 %) - au calitate bună; iar din punctul de vedere al stării chimice:
- 184,68km curs de râu (100%) au calitate bună;

Calitatea corpurilor de apă puternic modificate din punctul de vedere al potențialului ecologic se prezintă astfel:

- 432,93km curs de râu (87,96 %) au potențial ecologic bun;
- 59,24km curs de râu (12,04 %) au potențial ecologic moderat;

Din punctul de vedere al stării chimice: 492,17km curs de râu (100%) au calitate bună;

Calitatea corpului de apă artificială (canalul Vețca) din punctul de vedere al potențialului ecologic se prezintă astfel: 22,31km (100%) are potențial ecologic bun, iar din punctul de vedere al stării chimice 22,31km (100%) are calitate bună.

Din cauza poluării produse de S.C. AZOMUREȘ S.A. și S.C. Compania AQUASERV S.A. (Stația de epurare Cristești) este afectat din punct de vedere fizico-chimic și mai ales bacteriologic, râul Mureș, în aval de municipiul Tîrgu Mureș. Probleme deosebite la indicatorii regimului de nutrienți apar în lunile cu debite scăzute (ianuarie, februarie, iulie, august, decembrie).

4.4.2. Calitatea apei lacurilor

În anul 2014, în județul Mureș, a fost monitorizat din punct de vedere al potențialului ecologic precum și al stării chimice un corp de apă „Lac de acumulare”. Starea chimică este bună (100%), iar potențialul ecologic bun, PEB.

4.4.3. Calitatea apelor subterane

Tabelul nr. 12

Calitatea apelor subterane în jud. Mureș (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

Denumire corp apă subterană	Încadrare	Denumire Foraj
ROMU03- Lunca și terasele Mureșului Superior	Stare chimică slabă	Remetea F1, Cinta F1, Cristești F3, F5, Cuci F1, Zau de Câmpie F1, Crăiești F1
ROMU04-Lunca și terasele râului Târnava Mică	Stare chimică slabă	Bahnea F1
ROMU05- Lunca și terasele râului Târnava Mare	Stare chimică slabă	Adămuș F1, Țopa F2
ROMU24 – Depresiunea Transilvaniei	Stare chimică slabă	Sighișoara F1 AD, Bălăușeri F1AD, Mica Abuș F1AD

Teritoriul județului Mureș are o rețea de ape curgătoare, de lacuri, eleșteie și bazine de retenție artificiale deosebit de bogată, dar un volum de ape subterane, freatice și de adâncime mai redus. Rețeaua de ape subterane asigură doar 3% din cerința de apă potabilă a folosințelor de apă. În județul Mureș, resursele subterane produc 3.500 l/s. Impactul depozitării deșeurilor industriale asupra mediului este semnificativ, factorii de mediu agresați fiind solul, aerul, apele (de suprafață și subterane).

Calitatea apelor freatice din zona Municipiului Tîrgu Mureș prezintă zonele agricole ca fiind vulnerabile la azotați.

4.4.4. Calitatea apelor uzate

Din situația volumelor de ape uzate evacuate în anul 2014 pe activități economice rezultă că în județul Mureș, în cursul anului 2014 s-a evacuat în cursurile de apă un volum de 242149,49 mii mc ape uzate. Principalele activități care evacuează cantități însemnate de ape uzate sunt:

- producerea energiei electrice și termice - evacuează 207777,68 mii m³, din care 207277,92 mii m³ (99,76%) reprezintă apa de răcire, prin urmare nu necesită epurare.
- captare și prelucrare apă pentru alimentare - evacuează 24330,5 mii m³, din care un volum de 4288 mii m³ nu se epurează corespunzător și 480,69 nu se epurează, deși necesită epurare.
- prelucrări chimice - evacuează 8080,43 mii m³, din care 8080,43 mii m³ (100%) se epurează corespunzător.
- Industria alimentară - evacuează 1348,86 mii m³, din care un volum de 1339,08 mii m³ (99,79%) nu se epurează corespunzător.

Compania AQUASERV monitorizează continuu calitatea apei potabile, începând cu procesul de tratare și până la robinetele consumatorilor. Frecvența și punctele de prelevare în vederea efectuării analizelor sunt stabilite în baza Programului de monitorizare de control apă potabilă, pe zone de distribuție pentru toată aria de operare, avizat anual de Direcțiile de Sănătate Publică.

Locul de prelevare al probelor de apă potabilă:

- conducta de refulare spre rețeaua de distribuție, pentru apa potabilă produsă;
- căminele de branșament, pentru apa potabilă distribuită;
- robinet rezervoare înmagazinare.

Analizele fizico-chimice ale apei potabile sunt efectuate de către Laboratorul Analize Apă Potabilă al Companiei AQUASERV S.A. Tîrgu Mureș, înregistrat la Ministerul Sănătății și acreditat pentru efectuarea acestui tip de analize, precum și de către Direcțiile de Sănătate Publică a județelor din raza de operare.

Sursa de apă

Pentru producerea apei potabile se utilizează apă brută – sursă naturală de suprafață (râul Mureș). Calitatea apei potabile produse, tehnologia de tratare, cantitățile de reactivi și energie utilizate în procesele de tratare-dezinfecție depind de calitatea sursei (gradul de poluare) utilizate.

Procesul de tratare

După captare, apa brută este supusă unor procese chimice complexe de tratare și purificare, utilizând tehnologii modernizate continuu. Calitatea apei pe parcursul tuturor etapelor procesului de tratare este atent monitorizată 24 din 24 ore.

Monitorizarea calității apei

Analizele de calitate a apei efectuate de Laboratorul de apă potabilă al Companiei AQUASERV în vederea certificării potabilității, sunt efectuate în conformitate cu Legea 458/2002 republicată în 2011 și Legea 311/2004, legislații aliniată la cerințele directivei cadru UE 98/83/EC/1998 a Consiliului Uniunii Europene privind Calitatea apei potabile.

Laboratorul Companiei AQUASERV S.A. dispune de personal calificat și este dotat cu aparatură modernă și aplică metode de lucru conform celor mai noi standarde în domeniu. De asemenea, laboratorul are dezvoltat un sistem intern de control permanent al calității rezultatelor încercărilor, prin validări primare și secundare.

Laboratorul de Apă Potabilă AQUASERV este înscris în Registrul Laboratoarelor înregistrate la Ministerului Sănătății pentru efectuarea monitorizării de control în cadrul controlului oficial al calității apei potabile, începând cu 09.06.2006. Recunoașterea permanentă a competenței s-a realizat în urma participării la teste interlaboratoare internaționale și prin acreditarea laboratorului.

Verificarea calității apei

Verificarea calității apei potabile produse și distribuite este efectuată de către Direcțiile de Sănătate publică a județelor din aria de operare, în baza Planului de monitorizare de audit. Direcțiile de Sănătate Publică verifică calitatea apei potabile la robinetul consumatorului.

Informarea consumatorilor

Scopul monitorizării de control este de a produce periodic informații despre calitatea organoleptică și microbiologică a apei potabile produse și distribuite și despre eficiența tehnologiei de tratare, în scopul determinării conformității - apa potabilă este corespunzătoare sau nu din punct de vedere al valorilor parametrilor relevanți stabiliți prin lege.

S.C. Compania AQUASERV S.A. comunică rezultatul monitorizării calității apei potabile distribuite în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, rezultatele fiind postate pe siteul www.aquaserv.ro.

Tabelul nr. 13

Valori medii determinate pentru parametrii de calitate a apei potabile

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Parametru de calitate	UM	Valoare determinată 2016									Val. Adm
		Ian.	Feb.	Mar.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug	Sep.	
Clor rezidual liber	mg/l	0,65	0,62	0,53	0,38	0,41	0,25	0,34	0,35	0,36	0,5
Amoniu	mg/l	0,002	0,0012	0,0037	0,052	0,048	0,001	0,004	0,015	0,018	0,5
Aluminiu	µg/l	5	3	4	3	4	5	10	12	82	200
Conductivitate	µS/cm	234,6	238,2	208,97	175,9	179	221	267	249	267	2500
Nitrați	mg/l	3,61	4,94	3,58	2,76	3,1	3,63	3,08	2,97	2,15	50

Parametru de calitate	UM	Valoare determinată 2016									Val. Adm
		Ian.	Feb.	Mar.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug	Sep.	
Nitriți	mg/l	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,5
Oxidabilitate	mg O ₂ /l	2,1	1,21	1,3	1,3	1,5	1,98	1,75	1,84	2,38	5
pH	unitati de pH	7,21	7,43	7,52	7,55	7,44	7,47	7,50	7,50	7,50	6,5-9,5
Turbiditate	FNU	0,27	0,59	0,44	0,4	0,39	0,4	0,45	0,34	0,375	5
Duritate totală	°G	3,2	3,2	3,1	3	2,99	2,8	3,1	3,1	3,1	min 5

4.4.5 Politici, acțiuni și măsuri privind îmbunătățirea stării de calitate a apelor

O cerință esențială a Directivei Cadru Apa este stabilirea obiectivelor de calitate pentru toate corpurile de apă (art. 4) și implicit dezvoltarea de programe de măsuri pentru atingerea acestor obiective (art. 11). Măsurile de bază și măsurile suplimentare, componente ale programului de măsuri sunt:

- prevenirea deteriorării stării apelor de suprafață și subterane;
- protecția, îmbunătățirea și restaurarea tuturor corpurilor de apă de suprafață, inclusiv a celor care fac obiectul desemnării corpurilor de apă puternic modificate și artificiale, precum și a corpurilor de apă subterană în vederea atingerii „stării bune” până în 2015;
- protecția și îmbunătățirea corpurilor de apă puternic modificate și artificiale în vederea atingerii
- „potențialului ecologic bun” și a „stării chimice bune” până în 2015;
- reducerea progresivă a poluării cu substanțe prioritare și încetarea evacuărilor de substanțe prioritare
- periculoase în apele de suprafață prin implementarea măsurilor necesare;
- reducerea tendințelor semnificative și susținute de creșterea ale poluanților în apele subterane;
- atingerea standardelor și obiectivelor stabilite pentru zonele protejate de către legislația comunitară.

În esență, atingerea obiectivelor de mediu până în 2015, include:

- pentru corpurile de apă de suprafață: atingerea stării ecologice bune și a stării chimice bune, respectiv a potențialului ecologic bun și a stării chimice bune pentru corpurile de apă puternic modificate și artificiale;
- pentru corpurile de apă subterane: atingerea stării chimice bune și a stării cantitative bune;
- pentru zonele protejate: atingerea obiectivelor de mediu prevăzute de legislația specifică; nedeteriorarea stării apelor de suprafață și subterane.

În cazul în care unui corp de apă i se aplică unul sau mai multe obiective de mediu, se va selecta cel mai sever obiectiv de mediu pentru corpul respectiv.

Obiectivele de mediu se reactualizează o dată la 6 ani, prin Planurile de Management bazinale. Față de anul 2013 se observă o îmbunătățire a calității corpurilor de apă naturale, astfel că 100% dintre corpurile au o stare ecologică bună (față de 96,41% anul trecut) și 100% au o stare chimică bună.

4.5. Calitatea aerului

La nivelul municipiului Tîrgu Mureș, Agenția pentru Protecția Mediului Mureș exploatează patru stații automate de monitorizare a calității aerului. Acestea sunt amplasate în următoarele locații:

- stație de monitorizare a fondului urban (MS-1) amplasată în Tîrgu Mureș în zona centrală a municipiului - str.Köteles Sámuel nr.33 pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, ozon, bioxid de sulf, benzen și alți compuși organici volatili, particule în suspensie PM 10;
- stație de monitorizare a influenței zonei industriale (MS-2) amplasată în Tîrgu Mureș str.Libertăți nr.120, pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, ozon, bioxid de sulf, particule în suspensie PM 10;
- stație de monitorizare a influenței zonei industriale (MS-3) amplasată în Luduș pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, bioxid de sulf, particule în suspensie PM 10;
- stație de monitorizare a influenței zonei industriale (MS-4) amplasată în Târnăveni pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, benzen și alți compuși organici volatili, bioxid de sulf, particule în suspensie PM 10.

4.5.1. Tendințe privind concentrațiile medii anuale ale poluanților

Deoarece amoniacul este poluant specific pentru municipiul Tîrgu Mureș, iar în perioadele de calm atmosferic sau ceață se înregistrează episoade de poluare a aerului înconjurător, concentrația de amoniac în aerul respirabil este monitorizată continuu în municipiul Tîrgu Mureș. Monitorizarea emisiilor de amoniac se face prin măsurători continue automate în două puncte pe teritoriul municipiului Tîrgu Mureș, astfel:

- într-un punct fix, Str. Podeni nr.10 Tîrgu Mureș, prin metoda clasică ce prevede prelevare în soluție și analiză instrumentală pe un spectrofotometru și
- într-un punct mobil, a cărui locație se schimbă periodic; folosind „Sistemul mobil de monitorizare a emisiilor de amoniac“, achiziționat în 2010 și echipat cu un analizor automat Thermo și un prelevator multicanal.

La sesizările cetățenilor, aceste analize sunt suplimentate cu prelevări momentane (aspirare 30 minute) de probe de aer respirabil din diferite locații ale municipiului Tîrgu Mureș, pentru determinarea concentrației de amoniac în aerul respirabil.

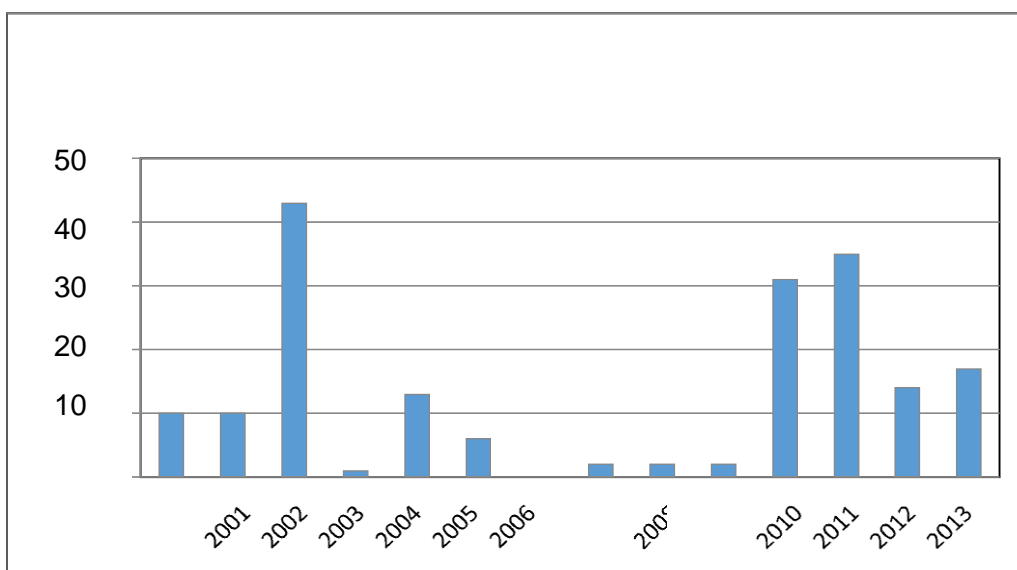

Fig. nr. 8 - Evoluția numărului de zile cu depășiri ale concentrației maxime admise pentru amoniac 2001-2014

La indicatorul amoniac din aerul înconjurător au fost mai multe depășiri ale concentrației momentane (probe mediate 30 minute) de amoniac în aerul înconjurător. Analizorul automat pentru determinarea amoniacului, amplasat în diverse locații din oraș, cu verificare metrologică corespunzătoare, a evidențiat depășiri ale concentrației maxime admise pentru amoniac în aerul înconjurător, în probe aspirate timp de 30 de minute.

4.5.2. Inventarul de monitorizare al emisiilor

Inventarul de monitorizare al emisiilor – prezintă nivelul consumului final de energie și nivelul emisiilor de CO₂ aferente per vector energetic și per sector în anul de monitorizare 2015, obiectivul principal este de a monitoriza evoluția în timp a emisiilor de CO₂.

Conform Raportului de monitorizare al Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă, inventarul emisiilor de bază se prezintă astfel:

Tabelul nr. 14

Consumuri finale de energie municipiul Tîrgu Mures (mai puțin sectorul industrial) pentru anii 2004 și 2015 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

Domeniul de activitate	2004 MWh	2015 MWh	Diferenta (%)
Clădiri, echipamente/instalații municipale	84116	37696	-55
Clădiri, echipamente/instalații terțiare (nemunicipale)	228012	172099	-25
Clădiri rezidențiale	911995	621104	-32
Iluminatul public municipal	3773	4900	30
Parcul municipal	815	1760	116
Transportul public	18939	11596	-39
Transportul privat și comercial	342117	581269	70
Total	1589767	1430424	-10

Tabelul nr. 15
Emisiile de CO₂ municipiul Tîrgu Mures (mai puțin sectorul industrial) pentru anii 2004 și 2015 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Domeniul de activitate	2004 Emisii de CO ₂ [t]	2015 Emisii de CO ₂ [t]	Diferenta (%)
Clădiri, echipamente/instalații municipale	20468	9738	-52
Clădiri, echipamente/instalații terțiare (nemunicipale)	72302	59165	-18
Clădiri rezidențiale	262764	165498	-37
Iluminatul public municipal	2645	3435	30
Parcul municipal	210	460	119
Transportul public	5054	3095	-39
Transportul privat și comercial	89244	151291	70
Total	452687	392682	-13

Tabelul nr. 16
Structura consumului final de energie, funcție de combustibil (în MWh) pentru anii 2004 și 2015 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Valoare (MWh)	Energie Electrică	Energie Termică/căldură	Gaz natural	Motorină	Benzină
în anul 2004	137167	299422	791307	244586	117285
în anul 2015	138288	0	697511	376951	217080
Diferența (%)	-1	-100	-12	54	85

Analizând inventarul de referință (Baseline Emission Inventory -ă BEI) pentru anul 2004 și inventarul de monitorizare (Monitoring Emission Inventory-MEI) pentru anul 2015 avem următoarele date și concluzii:

Tabelul nr. 17
Emisiile de CO₂ municipiul Tîrgu Mures la nivel de locuitori (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Anul	Locuitori (din date statistice)	Emisii t CO ₂	Emisii t CO ₂ / locuitor
2004	159.205	452.310	2,84
2015	150.605	392.684	2,60

Ținta maximă estimată de reducere a emisiilor de CO₂ pentru Municipiul Tîrgu Mureş este de 20,5% în 2020 față de anul de referință 2004, respectiv 90.462 t CO₂, ceea ce înseamnă o reducere de la 452.310 t CO₂ la 361.848 t CO₂.

Ca urmare a stadiul implementării acțiunilor și a efectelor acestora în perioada 2013-2015, se constată o reducere a emisiilor cu 59.626 t CO₂, respectiv 13,5% din obiectivul estimat de reducere al emisiilor până în anul 2020, de 90.462 t CO₂.

Viitoarea perioadă de programare 2016-2020 va fi caracterizată de o dezvoltare și susținere intensă a activităților de investiții, atât prin fonduri structurale de investiții, cât și prin programe europene de finanțare. Nu vor fi neglijate nici fondurile proprii sau eventualele

sponsorizări la nivel de parteneri și factori interesați de domeniul dezvoltării energetice sustenabile inteligente a Municipiului Tîrgu Mureș.

4.5.3. Factorii determinanți și presiunile care afectează starea de calitate a aerului înconjurător

Activitatea industrială are un impact semnificativ asupra mediului prin emisiile de poluanți în aer, apă, sol, prin generarea de deșeuri, prin consumul nerațional de energie. Industria este ramura cu ponderea cea mai mare în economia județului. După evenimentele din anul 1989, procesul de tranziție caracteristic economiei județului s-a resimțit și în sectorul industrial, care a trecut de la un sistem puternic centralizat la promovarea liberei inițiative. Procesul de privatizare a tuturor unităților de producție industrială care s-a desfășurat în anii '90, a fost însoțit de reducerea volumului producției și a capacităților de producție, precum și de dispariția unor ramuri industriale.

Industria din Tîrgu Mureș se caracterizează printr-o varietate mare a ramurilor producătoare, cu specializări de importanță națională, între care menționăm:

- a) industria extractivă a gazului metan ocupă un loc important în industria, respectiv economia județului Mureș, fiind principala sursă de gaze naturale a țării, în ceea ce privește industria națională (SNGN ROMGAZ SA - Sucursala Tîrgu Mureș și E-ON Gaz Romania);
- b) industria de exploatare și prelucrare a lemnului este una dintre cele mai dezvoltate ramuri industriale, în special datorită faptului că în această zonă a țării materia primă se găsește din abundență (S.C. MOBEX S.A. etc.);
- c) industria chimică și producția de medicamente este reprezentată în municipiul Tîrgu Mureș, unde se produc îngrășăminte chimice, produse chimice anorganice de bază, și medicamente (S.C. AZOMUREȘ S.A., S.C. SANDOZ S.R.L., S.C. GEDEON RICHTER ROMANIA S.A., S.C. BIOEEL S.R.L., etc.);
- d) prelucrarea maselor plastice;
- e) industria alimentară, băuturi;
- f) industria textilă, încălțăminte și confecții din textile și piele este reprezentativă în municipiul Tîrgu Mureș, precum și în Municipiul Sighișoara;
- g) produse din minerale nemetalice (geamuri, sticlărie, cărămizi, țigle, var, prefabricate pentru construcții, alte materiale de construcții, sticlă decorativă, porțelan, faianță) cuprinde producția de sticlărie, cărămizi, blocuri ceramice, țigle, coame și olane din argilă, var și prefabricate din beton armat. Tot în ramura produselor din minerale nemetalice este cuprinsă și producția ceramică (faianță menaj, sticlă și porțelan fosfatic) de la Sighișoara, care cunoaște o dezvoltare tot mai mare în ultimii ani;
- h) mașini, echipamente și aparate electrice.

Chiar dacă, în ultimii 10 ani s-au făcut numeroase privatizări în rândul societăților de stat ale industriei mureșene, ceea ce a presupus, implicit, numeroase restructurări, industria rămâne o ramură importantă în ceea ce privește gradul de ocupare a forței de muncă.

O problemă deosebită, a cărei presiune asupra calității aerului, în special în zonele urbane, va crește în următoarea perioadă, este traficul rutier. În această direcție este responsabilitatea administrațiilor publice să asigure un management corespunzător al

traficului concomitent cu realizarea centurilor ocolitoare pentru centrele urbane și să asigure o îmbunătățire continuă a infrastructurii rutiere.

Calitatea aerului din mediul înconjurător este afectat și de efectele schimbărilor climatice, care se fac resimțite și pe teritoriul municipiului Tîrgu Mureș. Efectele climatice induse de urbanizarea continuă a orașelor, reprezintă în prezent o problemă majoră abordată atât în studiile de climatologie aplicată, cât și în studiile de dezvoltare urbană.

Consecința principală a creșterii suprafețelor urbane este intensificarea efectului insulei de căldură urbană deasupra orașelor de mărime medie și mare. Insula de căldură urbană este un fenomen climatologic ce se manifestă prin concentrarea unor temperaturi mai ridicate în arealele urbane dens populate și construite comparativ cu arealele rurale înconjurătoare.

Dintre **efectele pozitive** se pot număra:

- a) reducerea cantității de energie pe perioada iernii;
- b) reducerea perioadelor cu îngheț de primăvară/toamnă;
- c) scăderea intensității și duratei valurilor de frig.

Efectele negative ale intensificării insulei de căldură urbană sunt mai numeroase:

- a) crearea unor probleme de sănătate prin utilizarea instalațiilor de aer condiționat;
- b) scăderea calității aerului prin creșterea consumului de combustibil fosil prin utilizarea aerului condiționat în mașini;
- c) creșterea intensității și duratei valurilor de căldură;
- d) creșterea consumului de energie pentru răcirea interioarelor;
- e) creșterea cheltuielilor pentru coșul zilnic de cumpărături (apă, înghețată, bere etc).

Din analiza datelor, cuprinse în Strategia privind adaptarea la schimbările climatice în municipiul Tîrgu Mureș din septembrie 2016, rezultă **diferențe între arealele periferice sau rurale adiacente și cele centrale ale orașului de până la 4,5°C**, ceea ce înseamnă, că în timpul zilelor senine de vară aceste variații de temperatură în interiorul orașului pot ajunge până la valori de 5-6 °C sau chiar mai ridicate. Spațiile verzi de la marginea orașului sunt cele mai răcoroase, în timp ce arealele cu construcții înalte, de tip blocuri cu 8-10 etaje, mai ales dacă au densitate mare sunt situate în zona centrală sau în cartiere de tip dormitor, sunt cele mai calde. Acest lucru este foarte evident pe următoarele două hărți:

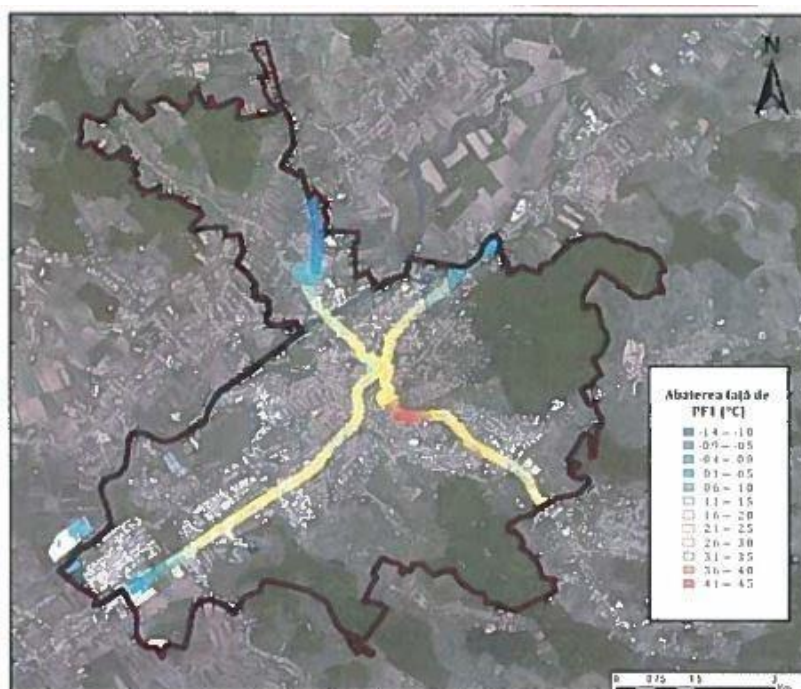

Fig. nr. 9 - Variația temperaturii în lungul profilelor studiate comparativ cu punctul fix situat în Sângeorgiu de Mureș (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

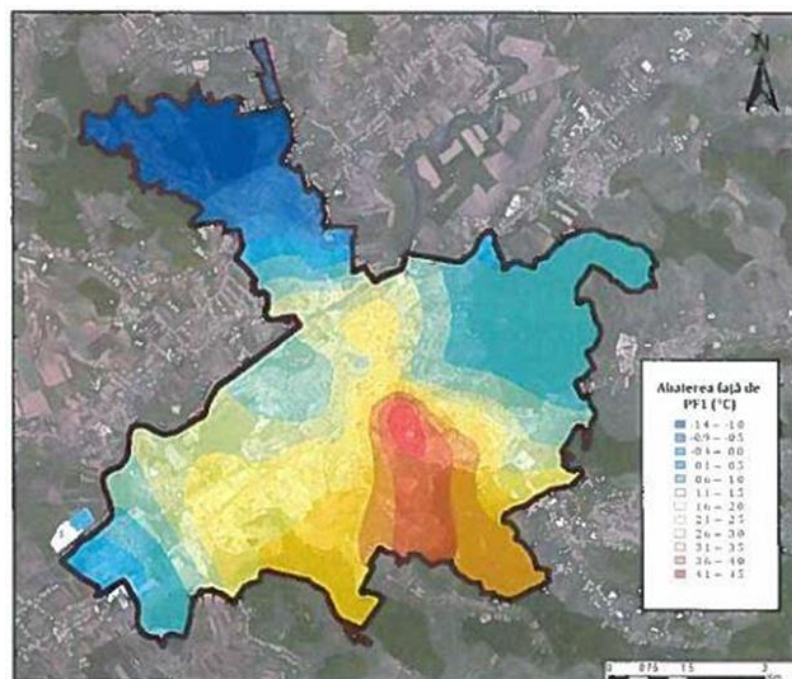

Fig. nr.10 - Variația temperaturii aerului în Tîrgu Mureș comparativ cu punctul fix situat în Sângeorgiu de Mureș (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

S-a efectuat o analiză a insulei de căldură urbană pe baza imaginilor satelitare. Analiza a avut la bază imagini ale misiunilor Landsat 4 și 8 pe un interval de 28 ani (1989-2015). Cel mai important aspect de relevat este faptul, că la nivelul suprafețelor construite, nu numai că se mențin arealele cele mai calde, de tip hotspot, dar se remarcă o extindere a acestora în perioada recentă.

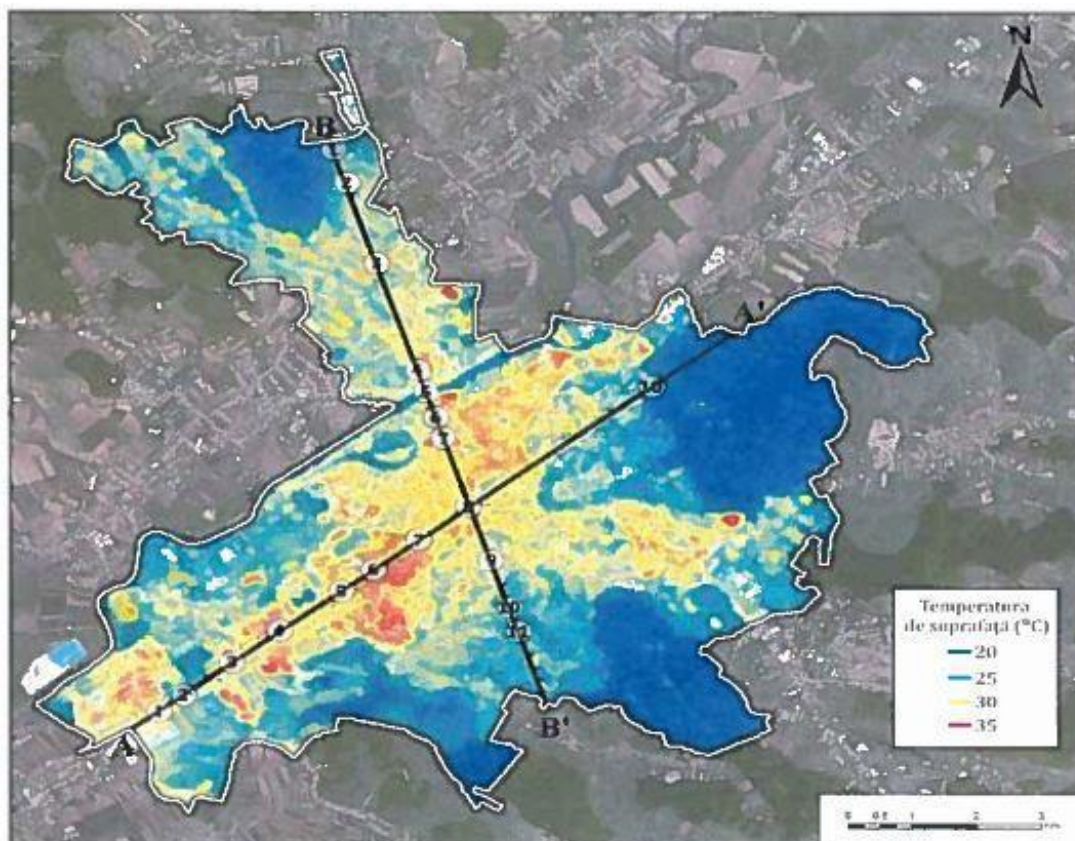

Fig. nr. 11 - Variația temperaturii suprafețelor în Tîrgu Mureș în 29.07.1988 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

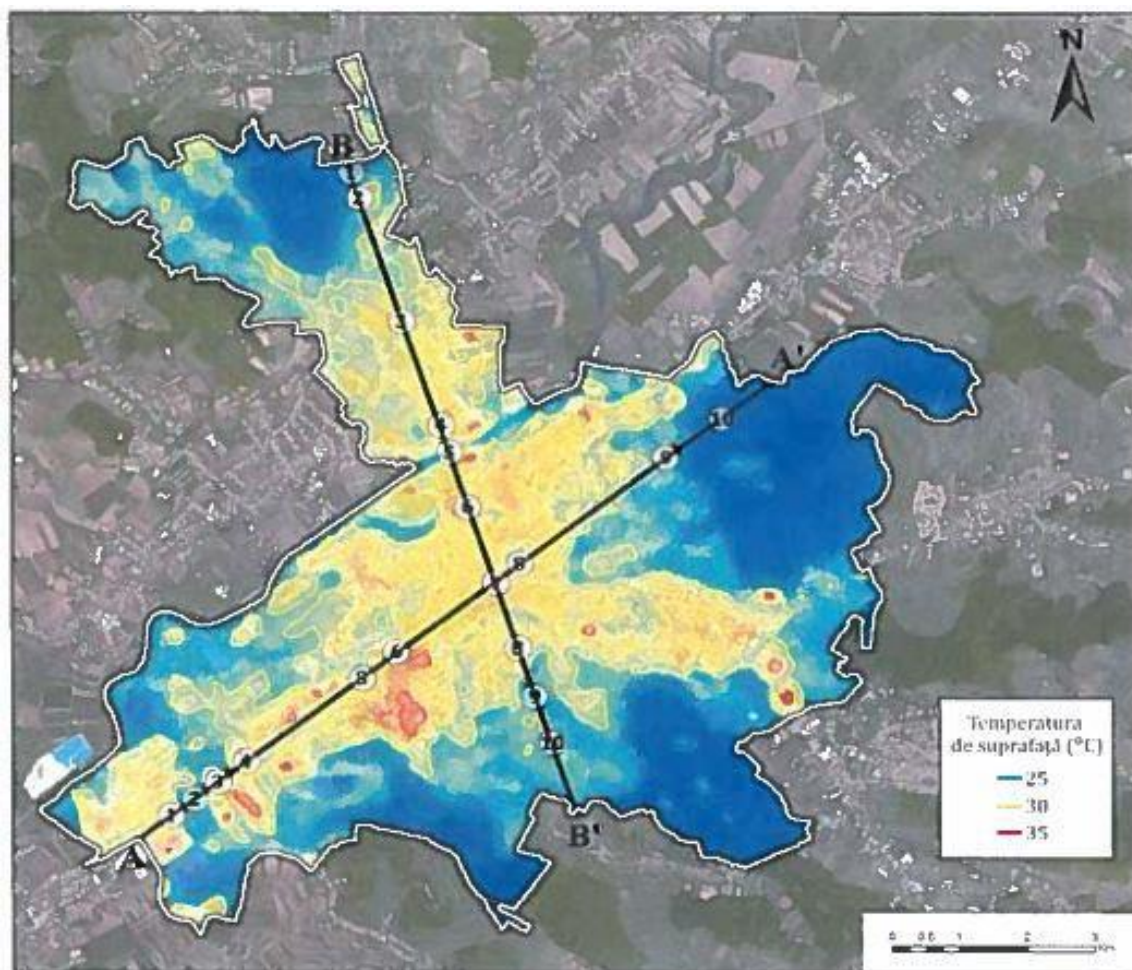

Fig. nr. 12 - Variația temperaturii suprafețelor în Tîrgu Mureș în 14.06.2015 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

Dacă pe imaginea din 1988, temperaturile suprafețelor din arealul urban construit al orașului variau într- un ecart mai larg, suprafețele cu temperaturi de 25-30°C alternând cu cele cu temperaturi de 30-35°C, respectiv mai mari de 35°C, în perioada actuală se observă o uniformizare a temperaturilor în ecartul 30-35°C. **Arealele cele mai calde au fost și rămân zonele cu blocuri înalte, respectiv arealele industriale, mai ales cea din estul orașului (zona fabricii de mobilă).**

4.5.4. Zone cu potențial de risc tehnologic

În ceea ce privește riscurile tehnologice, chiar dacă din punct de vedere al progresului economic și informațional, România nu este la nivelul statelor puternic dezvoltate, ea și-a creat un sistem economic capabil, sub aspect managerial, să evolueze în timpul industrializării intensive și extensive, ceea ce conduce la apariția unui mare număr de surse de risc în toate ramurile economice. În acest context, se impune o prezentare a tipurilor de riscuri existente și a dezastrelor posibile pe teritoriul municipiului:

Riscuri Industriale

Accidentele chimice industriale pot duce la răspândirea în mediul înconjurător, în mod necontrolat, a unor cantități mari de substanțe chimice toxice industriale, în concentrații mult

mai mari decât concentrațiile maxime admise, punând în pericol viața și sănătatea populației din zona afectată.

În urma unui accident chimic, se formează un nor de gaz toxic, care poate să acționeze timp de câteva minute sau ore în funcție de situația meteorologică locală, pe direcția de deplasare a vântului,

În municipiul Tîrgu-Mureş sunt patru operatori economici ce prezintă pericole de producere a accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase și care intră sub incidența prevederilor legii nr. 59/2016, privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase:

- S.C. AZOMUREŞ S.A. produce și folosește în procesul de producție, amoniac,
- S.C. COMPANIA AQUASERV S.A., folosește în procesul de tratare chimică a apei, clor;
- S.C. DAFCOCHIM S.R.L., depozitează și comercializează hidrat de hidrazină 24%;
- S.C. DEPOMUREŞ S.A., desfășoară activități de înmagazinare în depozitul subteran a gazelor naturale.

Municipiul Tîrgu Mureş se află situat în interiorul zonelor de planificare la urgență chimică din punct de vedere al expunerii la riscul de accident chimic. Accidentele chimice în urma cărora s-ar putea produce scăpări masive de substanțe chimice toxice industriale pot avea o serie de cauze cum ar fi:

- nerespectarea parametrilor tehnologici;
- defecțiuni greu detectabile la instalații;
- nerespectarea termenelor de control metrologic;
- nerespectarea graficului de reparații curente;
- depășirea duratei de întrebuințare a unor ansamble, subansamble și a aparaturii de măsură și control; neglijențe în serviciu;
- acțiuni de sabotaj, diversiune, etc.
- fenomene meteo periculoase;
- cutremur de pământ; căderi de obiecte cosmice.

Accidentul chimic poate avea o amploare mai mică sau mai mare, în funcție de situația creată, putând fi localizat în zona operatorului economic sau extinzându-se în exteriorul acesteia, afectând atât angajații cât și populația și unitățile economice din zona de acțiune a norului toxic pe direcția de propagare a acestuia (direcția vântului).

4.5.5 Obiective industriale SEVESO II în municipiul Tîrgu Mureş

Directiva SEVESO II 96/82/EC din 9 decembrie 1996 privind controlul riscurilor de accidente majore implicând substanțe periculoase, amendată cu 2003/105/EC din 16 decembrie 2003 se aplică obiectivelor în care sunt prezente substanțe periculoase în cantități suficiente ca să existe pericolul producerii unui accident major.

Accident major înseamnă producerea unei emisii importante de substanță, a unui incendiu sau a unei explozii, care rezultă dintr-un proces necontrolat în cursul exploatării oricărui amplasament, care intră sub incidența prezentei hotărâri și care conduce la apariția imediată sau întârziată a unor pericole grave asupra sănătății populației și/sau asupra mediului, în interiorul sau în exteriorul amplasamentului, și în care sunt implicate una sau mai multe substanțe periculoase

Scopul acestei Directive este de a preveni accidentele majore în care sunt implicate substanțe periculoase și de a limita consecințele acestora pentru populație și mediu. Titularii de activitate au obligația să ia măsuri de preventive pe baza unor proceduri privind planificarea, inspecția, raportarea și accesul publicului la informații.

În municipiul Tîrgu Mureş, sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 804 din 27 iulie 2007 privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase, tipurile de substanțe chimice periculoase folosite în procesul de producție, intră următorii operatori economici:

Tabelul nr. 18

Operatori care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Nr. Crt	Cod amplasament	Denumire amplasament	Adresa amplasament				Domeniul de activitate	Statut Seveso (Risc Major / risc minor)
			Loc.	Str.	Nr	Cod postal		
1	RO-238_mureş	SC AZOMUREŞ SA	Tg. Mures	Gh. Doja	300	540237	industrie chimica	RM
2	RO-241_mureş	S.C. COMPANIA AQUASERV S.A.	Tg. Mures	str. Apeductulu i	56	540280	tratarea apei potabile	rm
3	RO-243_mureş	S.C. DAFCOCHIM S.R.L.	Tg. Mures	Budiului	68	540390	comert si depozitare	RM
4	RO-245_mures	S.C. DEPOMUREŞ S.A.	extravila n Tg. Mures			540307	depozitare	RM

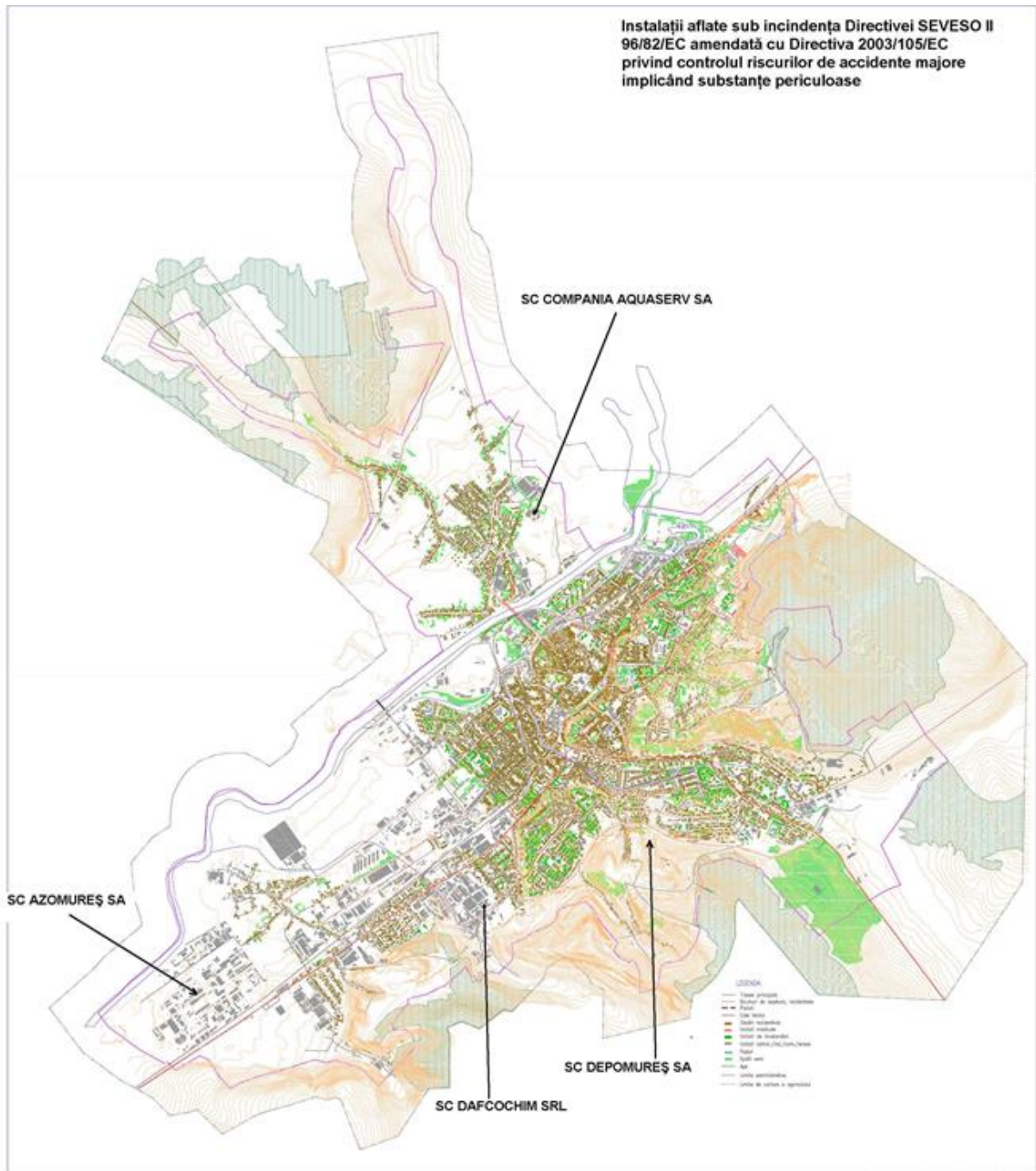

Fig. nr. 13 - Amplasamentul obiectivelor Seveso (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Politici, acțiuni și măsuri pentru îmbunătățirea calității aerului înconjurător

- În anul 2014 s-au realizat investiții asumate în planul de acțiuni pentru conformare, de către S.C. AZOMUREȘ S.A. în valoare de 1.463.455 mii euro pentru factorul de mediu AER, investiții ce au vizat:
- Identificarea și implementarea unei soluții tehnice pentru reducerea emisiilor gazoase de amoniac de la filtrele de CaCO₃, poz. 1402 A, B, C – legată tehnic de măsurile 2.9 și 2.10;
- Instalarea unui sistem de desprăfuire la turnurile de granulare Etapa II - implementarea soluției tehnice identificate;
- Instalarea unor sisteme de reducere a emisiilor în aer la turnurile de granulare. Etapa II - instalarea de sisteme de desprăfuire la turnurile de granulare.

4.5.6. Schimbările climatice

Tendința globală de încălzire a climei are efecte și asupra ecosistemelor forestiere și se manifestă prin creșterea procentului de uscare a puișilor în plantații, uscarea arborilor în arborete (pin, molid, brad, stejar, fag etc.), favorizarea înmulțirii unor dăunători, restrângerea arealului unor specii etc.

Schimbările climatice prezintă câteva amenințări asupra dezvoltării și productivității pădurilor, precum creșterea frecvenței și severității secetelor din anotimpul de vară cu impact asupra speciilor de arbori sensibili la fenomenul de secetă.

În situl Natura 2000 Pădurea Tîrgu Mureș și în raza ocoalelor silvice din zonele colinare fenomenul de uscare a stejarilor a devenit un fenomen mai intens în ultimii ani.

În vederea adaptării la schimbările climatice Municipiul Tîrgu Mureș a făcut un pas important prin realizarea „Strategiei privind adaptarea la schimbările climatice în Municipiul Tîrgu Mureș” și unui Plan de acțiune, regăsindu-se astfel, între cele trei municipii din țară, alături de Brașov și Sibiu, care au realizat o astfel de strategie. Aceste documente au fost realizate în cadrul proiectului „CALEA VERDE SPRE DEZVOLTARE DURABILĂ” finanțat prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European, Granturile SEE 2009-2014, la Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, în cadrul Programului RO 07 ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE.

Aceste documente vor determina creșterea capacității de adaptare a municipiului din punct de vedere economic, tehnic și social la schimbările climatice și vor contribui la reducerea vulnerabilității umane și a ecosistemului, oferind soluții de adaptare pentru următoarele sectoare de activitate: agricultură, silvicultură, resurse de apă, biodiversitate, energie, industrie, transporturi, turism și activități recreative, sănătate publică, infrastructură și urbanism, asigurări și educație, informare și conștientizare.

4.6. Poluarea fonică

Zgomotul ambiental reprezintă o problemă de mediu semnificativă în întreaga Uniune Europeană. Devin disponibile din ce în ce mai multe informații cu privire la efectele zgomotului asupra sănătății. De exemplu, cea mai recentă publicație a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) și a Centrului Comun de Cercetare al Comisiei arată că zgomotul produs de trafic poate fi considerat responsabil de pierderea anuală a peste un milion de ani de viață sănătoasă în statele membre UE și în alte țări din Europa Occidentală.

În plus, „Orientările privind zgomotul în UE” ale OMS confirmă că efectele zgomotului ambiental, inclusiv disconfortul, reprezintă o problemă gravă de sănătate.

În „Orientările OMS privind zgomotul de noapte în Europa” se propune ca valoare orientativă pentru nivelurile de zgomot pe timpul nopții o valoare de numai 40 decibeli (dB, Lnight). Pe lângă aceasta, UE a finanțat în perioada 2009-2011 o amplă acțiune de coordonare la care au participat 33 de institute din Europa.

Studii recente au arătat că zgomotul ambiental reprezintă unul dintre riscurile de mediu importante care amenință sănătatea publică, iar expunerea la zgomot în Europa prezintă o tendință de creștere prin comparație cu alți factori de stres. Urbanizarea, cererea crescândă de transporturi motorizate și planificarea urbană inefficientă sunt principalele forțe responsabile de expunerea la zgomot ambiental. Mai mult, poluarea sonoră este adesea asociată unor zone urbane în care și calitatea aerului poate fi o problemă.

Poluarea sonoră poate să deranjeze, să perturbe somnul, să afecteze funcțiile cognitive la copiii de vârstă școlară, să provoace reacții de stres fiziologic și, totodată, să conducă la afecțiuni cardiovasculare la subiecții expuși în mod cronic la zgomot. Stresul poate declanșa producerea anumitor hormoni care pot avea efecte intermediare variate, inclusiv creșterea tensiunii arteriale. În cazul expunerii pe o perioadă îndelungată, aceste efecte pot, la rândul lor, să conducă la creșterea riscului de afecțiuni cardiovasculare și la tulburări psihice.

Principalul obiectiv în domeniul managementului zgomotului ambiental este evitarea, prevenirea sau reducerea efectelor dăunătoare provocate de expunerea populației la zgomotul ambiant, inclusiv a disconfortului.

Ponderea cea mai mare în zgomotul urban o deține traficul rutier (creșterea puterii motoarelor cu care se echipează autovehiculele, creșterea vitezei de deplasare a acestora, corelate cu creșterea numărului de autovehicule). Principalele surse de zgomote și vibrații la autovehicule sunt motoarele și caroseriile. Deosebit de importantă este îmbrăcămintea străzilor și neuniformitățile acestora. Distribuția procentuală a surselor este: 37,4% transport, 35,7% meșteșuguri și comerț, baruri, restaurante, 17,9% vecini, instalații de încălzire, instalații sanitare, copii și adolescenți, 7,2% șantiere, 1,7% alte surse.

Localitățile județului Mureș nu dispun de centuri ocolitoare și din acest motiv traficul greu este dirijat în zonele rezidențiale. Deși au fost elaborate numeroase proiecte de sistematizare a circulației, acestea nu au fost promovate datorită lipsei de fonduri.

În anul 2014 au fost depuse la Agenția pentru Protecția Mediului Mureș, spre a fi analizate în cadrul Comisiei de analiză tehnică „Harta strategică de zgomot elaborată pentru municipiul Tîrgu Mureș” și „Harta strategică de zgomot a Aeroportului Internațional TRANSILVANIA”. Elaborarea celor două hărți strategice de zgomot, în conformitate de HG NR.321/2005, privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, oferă informații detaliate

asupra surselor de zgomot, modelarea nivelurilor de zgomot pentru actualizarea hărţilor de zgomot, numărul de locuitori expuşi la diferite niveluri de zgomot.

Tabelul nr. 19

Valori reprezentative pentru diverse locaţii din municipiul Tîrgu Mureş
(Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Nr. crt.	Locul măsurării zgomotului	Maxima determinată [dB (A)]
1	Pieţe, spaţii comerciale, restaurante, în aer liber	62
2	Incinte de şcoli şi grădiniţe, creşe, spaţii de joacă pentru copii	61,6
3	Parcuri de recreere şi odihnă	58,6
4	Incinte industriale	71,4
5	Zone feroviare (gări, traseie)	84,6
6	Trafic rutier	76,9
7	Altele, zone locuibile	57,3

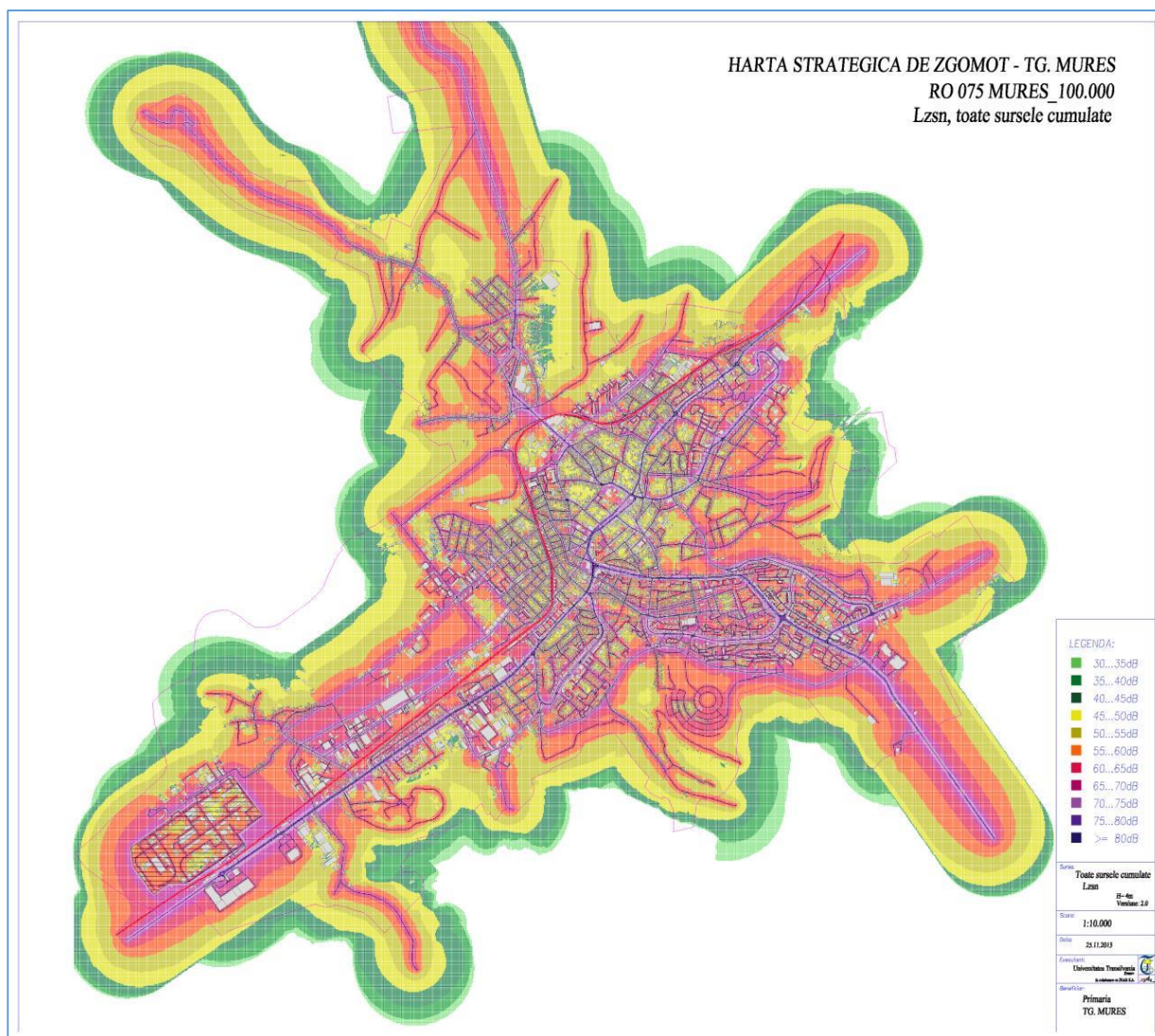

Fig. nr. 14 - Harta strategică de zgomot (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

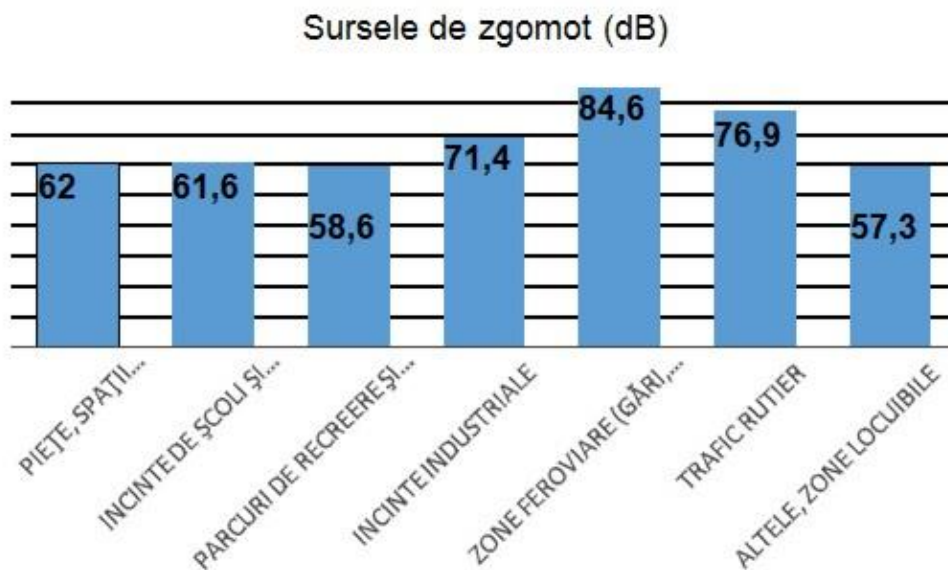

Fig. nr. 15 - Valori zgomot (dB) înregistrate de diferite surse de zgomot

Conform valorilor înregistrate sursa care înregistrează cele mai mari valori de zgomot este traficul feroviar, urmat de traficul rutier și incintele zonelor industriale.

4.7. Poluarea luminoasă

Un alt tip de poluare care afectează viața urbană este poluarea luminoasă, care constă în supraluminarea pe timp de noapte a arterelor și clădirilor, precum și crearea unei cupole de lumină care acoperă orașul, vizibilă de la mare distanță, și care, coroborată cu poluarea atmosferică, împiedică vizibilitatea cerului, respectiv a stelelor pe timp de noapte.

Gradul de poluare luminoasă se măsoară printr-o raportare la o scală cu nouă clase de poluare, de la clasa 1, corespunzătoare locurilor cu cer neobișnuit de întunecos pe timpul nopții, la clasa 9, corespunzătoare cerului de deasupra centrului unui oraș. Primele două clase nu mai pot fi întâlnite deja în centrul Europei.

Acest tip de poluare afectează omul prin influențarea ciclului noapte-zi și tulburarea echilibrului hormonal care reglează alternanța veghe-somn atât la om, cât și la animale, cu efecte dăunătoare asupra sănătății. Vegetația din apropierea surselor de lumină difuzată nu doar în jos, ci și lateral, este și ea afectată, durata de persistență a frunzișului crește și prin aceasta expunerea plantelor în vegetație la gerurile timpurii.

Lumina emisă lateral de corpurile de iluminat stradal produce efect de orbire a șoferilor pe timp de noapte. De asemenea, iluminarea nedirecționată, cu o intensitate prea mare și cu o durată ce depășește durata traficului pietonal sau rutier pe anumite artere înseamnă o risipă de energie.

Pentru limitarea acestor efecte negative ale poluării luminoase, se recomandă:

- folosirea unor corpuri de iluminat care să ilumineze doar în jos, nu și în sus sau lateral, modificarea celor existente în sensul direcționării luminii în jos,
- folosirea becurilor economice,
- iluminarea mai slabă (doar din doi în doi stâlpi de iluminat) în intervalul de timp 00.00-05.00h,
- reducerea în intensitate a iluminatului arhitectonic în intervalul 00.00-05.00h.

4.8. Evidențierea situației actuale a solurilor și categoriilor de folosință

Solurile au un rol direct în desfășurarea proceselor de modelare prin rezistența opusă eroziunii și unul indirect prin micșorarea scurgerilor de suprafață datorită infiltrației apei și prin asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea covorului vegetal. Eroziunea de suprafață depinde de textură, de structura și de gradul de tasare a solului. În solurile cu textură grosieră infiltrația și rezistența la eroziune este mare, dar ele rezistă la eroziune numai dacă panta versantului este redusă și precipitațiile sunt puține.

Diferența de textură dintre orizonturi atrage variația rezistenței la eroziune. Structura solului se modifică în funcție de modul de utilizare a terenurilor. În solurile cu conținut ridicat de humus (care favorizează dezvoltarea covorului vegetal), procesele de eroziune sunt frânate. Gradul de tasare influențează permeabilitatea, astfel încât, cu cât solul este mai tasat cu atât scade permeabilitatea și crește scurgerea în suprafață.

Suprafața fondului funciar din administrarea Municipiului Tîrgu Mureş este de 4.930ha din care 2.690ha în intravilan și 2.240ha în extravilan.

Sub denumirea de sol se înțelege stratul dinamic de la partea superioară a scoarței terestre în care se desfășoară fără întrerupere procese biologice, fiind în permanență sub acțiunea materiei vii: microflora, flora, microfauna și fauna.

Pe terasele Râului Mureş, mai ales cele inferioare domină aluviunile recente precum și solurile hidromorfe și de mlaștini. În zonele de luncă sau treapta de luncă predomină solurile aluviale dar și lacoviștile (din clasa solurilor hidromorfe) tipuri de sol generate atât de materialul parental cât și de caracteristicile hidrogeologice și hidrologice ale zonei. Solurile aluviale formează terasa de luncă și lunca Râului Mureş.

4.8.1 Zone critice sub aspectul deteriorării solurilor
Tabelul nr. 20
Zone contaminate de procese antropice (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Nr. Crt.	Localizarea sitului	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (mii m ²)
1	Sâncraiu de Mures fn	proprietate privată a statului	industria chimică	depozitare deșeuri periculoase	flor, nitrați, amoniac, carbonat de calciu insolubil, fosfați, nisip	1965	304,8
2	Târnăveni str.Avram Iancu nr.144	proprietate privată a statului	industria chimică	depozitare deșeuri periculoase	metale grele, săruri, cianuri, cenuși, zguri	1916	776,0
3	Tîrgu Mureş str.Dorobanți lor nr. 60	proprietate privată a statului	transporturi feroviare, inclusiv dep. carburanți	depozitare combustibili	hidrocarburi	1925	1,12
4	Reghin str.Gării nr. 87	proprietate privată PETROM	depozit carburanți dezafectat	produse petroliere	hidrocarburi, nămol de la stații de epurare	1976	22,19
5	Sighișoara str.Viilor nr.2	proprietate privată PETROM	depozit carburanți dezafectat	produse petroliere	hidrocarburi, nămol de la stații de epurare	1930	9,152
6	Sângeorgiu de Pădure str.Gării nr.14	proprietate privată PETROM	depozit carburanți dezafectat	produse petroliere	hidrocarburi, nămol de la stații de epurare	1936	8,653
7	Ungheni str.Principală	proprietate privată PETROM	depozit carburanți dezafectat	produse petroliere	hidrocarburi, nămol de la stații de epurare		26,57

4.8.2. Utilizarea terenurilor

Suprafaţa fondului funciar aferentă Municipiul Tîrgu Mureş măsoară 4922ha, din care 1.249ha sunt terenuri agricole şi 3.673ha terenuri neagricole.

Tabelul nr. 21

Modul de utilizare al terenurilor – anul 2015 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Municipiul Tîrgu Mureş	Terenuri agricole TOTAL	1.249ha
	Din care:	
	Terenuri arabile	984ha
	Pășuni	105ha
	Fânețe	106ha
	Vii	10ha
	Livezi	44ha
	Terenuri neagricole TOTAL	3.673ha
	Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	1.198ha
	Terenuri cu ape și ape cu stuf	145ha
	Căi de comunicații și căi ferate	802ha
	Terenuri ocupate cu construcții și curți	1.490ha
	Terenuri degradate și neproductive	38ha
TOTAL:	4.922ha	

Din suprafața totală a fondului funciar 72% este reprezentată de terenuri neagricole și 28% de terenuri agricole.

Municipiul Tîrgu Mureş are o suprafață teritorială de 6.990,32ha din care:

- 3.270,92ha Intravilan
- 3.719,40ha Extravilan

4.9. Spațiile verzi

Cele mai reprezentative zone de agrement sunt:

- Platoul Cornești și Grădina Zoologică
- Complexul de agrement și sport Mureşul cunoscut sub denumirea de Complexul „Week-end“
- Hipodromul

1. Platoul Cornești și Grădina Zoologică, aflat la cel mai înalt punct al oraşului Tîrgu Mureş, oferă o privelişte splendidă asupra întregului oraş și a râului Mureş. Recent modernizată prin proiectul „Modernizare și reamenajare spații publice de agrement Platoul Cornești“, în valoare de 3.203.448 Euro.

În urma modernizării Platoul Cornești oferă numeroase atracții precum: trenulețul pentru copii, amfiteatru în aer liber, skate-parc, traseu mountain-bike, pistă de alergare amenajată, spații verzi amenajate, numeroase obiecte de joacă pentru copii etc.

Atracția principală de aici o reprezintă Grădina Zoologică care este secționată pe cinci părți: primate, casa tropicală, carnivore, erbivore și păsări. Grădina Zoologică Tîrgu Mureș este a doua ca mărime din țară, cu o suprafață de peste 40 de hectare și este deosebită prin amenajarea acesteia într-un cadru natural. Recent modernizată, prin proiectul „Reamenajarea și modernizarea Grădinii Zoologice” în valoare de 4.669.438 Euro, grădina Zoo Tîrgu Mureș concurează cu marile grădini zoologice din Europa și domină zona de est a orașului. Aici pot fi admirate peste 500 de animale din 80 de specii din fauna locală și cea exotică.

Deși atrage anual peste 100.000 de vizitatori, promovarea acesteia nu este chiar suficientă, iar conținutul paginii web ar putea să fie îmbunătățit. De asemenea investiții în extinderea acesteia și înlocuirea panourilor informative cu altele mai noi ar fi binevenite și ar aduce o contribuție în atragerea de noi turiști.

2. Complexul de agrement și sport Mureșul - orașul fiind amplasat pe cursul râului Mureș a făcut posibilă construirea unui complex de agrement, cunoscut sub denumirea Weekend. În interiorul complexului există mai multe bazine pentru înot și unul pentru plimbări cu barca, acesta din urma comunicând direct cu râul Mureș. Tot aici sunt amplasate și o serie de terenuri sportive care permit practicarea unor sporturi precum tenis, fotbal, volei.

3. Hipodromul – iubitorii echitației se pot relaxa luând lecții de călărie în maneaj sau pot face plimbări călare, sub supravegherea unui personal calificat. Vastul teren de care dispune hipodromul, oferă nenumărate posibilități, atât pentru agrement cât și pentru sport - antrenament și organizare de competiții de înalt nivel, la diverse discipline (obstacole, concurs complet, atelaje etc).

4.10. Managementul deșeurilor

Gestionarea deșeurilor menajere

Colectarea deșeurilor municipale este responsabilitatea municipalităților, care își pot realiza aceste atribuții fie direct (prin serviciile de specialitate din cadrul Consiliilor Locale), fie indirect (prin delegarea acestei responsabilități pe bază de contract, către firme specializate și autorizate pentru desfășurarea serviciilor de salubritate).

În județul Mureș gestionarea serviciului de salubritate este realizată de către **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Ecolect Mureș”(ADI)** formată din toate unitățile administrative teritoriale din Județul Mureș, asociate în scopul implementării proiectului de investiții „Sistem de Management Integrat al Deșeurilor Solide din județul Mureș” (SMIDS), finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR).

Reglementările cu privire la colectarea, transportul, tratarea, reciclarea, valorificarea și/sau depozitarea deșeurilor municipale, în condiții de protecție a mediului și a sănătății populației au fost stabilite conform Regulamentului Serviciului Public de Salubritate a Localităților din Județul Mureș.

În conformitate cu prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, „deșeurile municipale sunt reprezentate de totalitatea deșeurilor menajere și similare acestora generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale și de la operatori economici, deșeurile stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, la

care se adaugă și deșeuri din construcții și demolări rezultate din amenajări interioare ale locuințelor colectate de operatorii de salubritate“.

În anul 2012, cantitatea de deșeuri municipale colectată prin intermediul serviciilor proprii specializate ale primăriilor sau ale firmelor de salubritate a fost de 166.097,316 tone. Față de anii anteriori, se observă că în anul 2012 cantitatea de deșeuri colectată a fost aproximativ similară celei din anii 2010, 2011.

Din cantitatea totală de deșeuri municipale colectată de operatorii de salubritate, la nivel județean, 81,32% este reprezentată de deșeurile menajere și asimilabile.

Tabelul nr. 22
Cantitățile totale de deșuri și a deșeurilor colectate selectiv în perioada 2011 – 2015 (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Anul	Total Deșuri tone	Colectat selectiv									
		Sticlă		Hârtie		Plastic		Pet		Lemn	
		tone	Realiz. - %	tone	Realiz. - %	tone	Realiz. - %	tone	Realiz. - %	tone	Realiz. - %
2011	49.927,00	4.577,00	9,17	147	0,29	82,0	0,16	2.567,00	5,14	1,23	0,002
2012	62.513,75	9.257,40	14,81	125,78	0,20	62,4	0,10	3.790,75	6,06	384	0,61
2013	55.748,00	10.416,73	18,69	205,34	0,37	836,22	1,50	4.116,85	7,38	520	0,93
2014	52.174,00	9.299,86	17,82	119,83	0,23	782,58	1,50	7.616,20	14,60	150	0,03
2015	84.441,25	4.374,06	5,18	1.536,83	1,82	928,85	1,10	7515,27	8,90	500	0,59

Pentru perioada 2007 – 2013, Planul Național de Gestionare a Deșeurilor a prevăzut realizarea obiectivului de valorificare de 50% și de reciclare de 15 % pentru plastic și lemn până în 2011, precum și realizarea obiectivului de reciclare de 25 % și de 15 % pentru sticlă, hârtie/carton și metale.

Dacă analizăm tabelul de mai sus și obiectivele de reciclare pentru perioada 2007-2013 ajungem la concluzia că în 2015 în Municipiul Tîrgu Mureş nu s-au atins obiectivele naționale prevăzute pentru perioada de programare anterioară (2007-2013) și cele prevăzute de Legea 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje.

Legea nr.249 din 28 octombrie 2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje prevede ca și obiective anuale valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie, precum și reciclarea deșeurilor de ambalaje, care trebuie atinse la nivel național, astfel:

- a. valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie a minimum 60% din greutatea deșeurilor de ambalaje;
- b. reciclarea a minimum 55% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaje, cu realizarea valorilor minime pentru reciclarea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaje.

Valorile obiectivelor anuale prevăzute sunt următoarele:

- a. 60% din greutate pentru sticlă;
- b. 60% din greutate pentru hârtie/carton;
- c. 50% din greutate pentru metal;
- d. 15% din greutate pentru lemn;
- e. 22,5% din greutate pentru plastic, considerându-se numai materialul reciclat sub formă de plastic.

Cifrele din tabelul de mai sus ne arată că în anul 2015 din punctul de vedere al colectării selective a deșeurilor de ambalaje Municipiul Tîrgu Mureș se situa mult sub cerințele impuse de Legea 249/2015 și implicit cele ale UE, de exemplu: la sticlă 5,18% în loc de 60%, la hârtie/carton 1,82% în loc de 60%, la plastic și PET 10% în loc de 22,5%, iar la lemn 0,59% în loc de 15%.

Colectarea separată a deșeurilor municipale în vederea valorificării deșeurilor de ambalaje provenite din deșeurile menajere (hârtie, carton, sticlă, metale, materiale plastice) se practică într-o mică măsură.

Gradul de valorificare redus are în primul rând cauze de natură tehnică (lipsa/insuficiența infrastructurii de colectare separată și de sortare, respectiv lipsa capacităților de reciclare pentru anumite tipuri de materiale, cum ar fi lemnul), dar și economică (lipsa unor instrumente financiare care să stimuleze/oblige operatorii de salubritate să livreze deșeurile colectate către instalații de tratare/valorificare și nu către eliminare).

Gestionarea deșeurilor municipale presupune colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea acestora, inclusiv monitorizarea depozitelor de deșeurile după închidere.

Prin sistemele de management integrat al deșeurilor unitățile administrativ-teritoriale au format asociații de dezvoltare intercomunitare (ADI) în vederea înființării, organizării și exploatării în interes comun a serviciilor de salubritate sau pentru realizarea unor obiective de investiții comune, specifice infrastructurii acestui serviciu.

În anul 2012, în județul Mureș pentru depozitarea deșeurilor nepericuloase, exista în operare depozitul de deșeurile nepericuloase din localitatea Sighișoara și în fază de autorizare depozitul zonal din localitatea Sînpaul.

În paralel, au fost realizate stații de transfer și sortare. La sfârșitul anului 2014 erau în funcțiune 5 instalații de sortare/sortare și transfer și o instalație în curs de autorizare. În județul Mureș au fost construite două stații de compostare-platforme de depozitare și gospodărire a gunoiului de grajd și a deșeurilor biodegradabile din deșeurile menajere în localitățile Crăiești și Gornești.

Prin Master Planul județului Mureș - Sistemul Integrat al Deșeurilor pentru județul Mureș în 2013 s-a finalizat construcția unui Depozit zonal de deșeuri municipale.

Toate celelalte 5 depozite neconforme, care și-au sistat activitatea de depozitare, s-au închis prin proiectul „Sistem integrat de gestiune a deșeurilor în județul Mureș“.

Începând cu data de 07 octombrie 2016, operarea și administrarea depozitului de deșeuri nepericuloase de la Sânpaul și efectuarea transportului deșeurilor de la stațiile de transfer Râciu, Târnăveni și Bălăușeri și a reziduurilor de la stațiile de sortare Acățari, Râciu, Târnăveni și Bălăușeri la depozitul Sânpaul este realizată de către Asocieria SC Iridex Group Import Export SRL – SC Servicii Salubritate București SA, conform contractului semnat între Consiliul Județean Mureș și asocierie. Contractul a fost semnat pe o perioadă de opt ani și are o valoare de 99.188.922,08 lei fără TVA.

Pentru perioada următoare se are în vedere delegarea operării pentru Stația de tratare mecano-biologică de la Sânpaul, stațiile de sortare, transfer și compostare de la Cristești și apoi delegarea serviciului de colectare și transport deșeuri pe cele 7 zone SMIDS din județul Mureș.

Depozitul zonal de la Sânpaul are o suprafață totală de 31,14ha, din care:

- 24,88ha ocupate de depozit, zona administrativă și instalațiile de epurare a apelor uzate;
- 6,26ha ocupate de instalația de tratare mecano-biologică (hala tratare mecanică, platforme pentru descompunerea intensă și maturare).

Prima celulă a depozitului zonal de la Sânpaul are o capacitate totală de 1.250.000m³ și o durată de viață de aproximativ 5 ani, aici vor fi eliminate anual aproximativ 188.843 t de deșeuri menajere și asimilabile colectate din județ.

Stația de tratare mecano-biologică are o capacitate de 65.000 t/an, la această stație în prima fază vor fi tratate deșeuri le provenite din zona Tîrgu Mureș și din zona Reghin.

Municipalitatea a întreprins mai multe acțiuni pentru asigurarea curățeniei din interiorul cartierelor de locuit, printre care achiziționarea și montarea unui număr de 13 containere subterane pentru depozitarea gunoiului menajer, cu o capacitate de aproximativ 3 metri cubi. Montarea acestor dispozitive împiedică răspândirea de mirosuri neplăcute, mai ales în perioada verii, containerele fiind perfect ermetice nu mai atrag câinii vagabonzi și rozătoarele și sunt mult mai estetice față de tomberoanele clasice.

Gestionarea deșeurilor industriale

Organizarea managementului deșeurilor de producție este responsabilitatea celor care le-au generat. Producătorii de deșeuri industriale își gestionează prin mijloace proprii colectarea, transportul și eliminarea/valorificarea deșeurilor sau contractează serviciile respective cu firme specializate și autorizate conform legii. În județul Mureș există firme specializate pentru colectare și depozitare temporară a deșeurilor periculoase.

Există un paralelism clar între evoluția producției industriale și cantitatea de deșeuri generată, ceea ce denotă lipsa utilizării de tehnologii curate. Reciclarea deșeurilor de producție este axată doar pe tipurile de materiale ușor vandabile.

Impactul depozitării deșeurilor industriale asupra mediului este semnificativ, factorii de mediu agresați fiind solul, aerul, apele (de suprafață și subterane). De asemenea o problemă importantă constă în pericolele pe care le reprezintă pentru sănătatea locuitorilor din zonă.

Aceste probleme sunt create datorită unei gestionări necorespunzătoare a deşeurilor generate din procesele de producţie.

Printre cei mai mari producători de deşuri industriale la nivelul municipiului Tîrgu Mureş se enumeră: S.C. AZOMUREŞ S.A. şi SNGN ROMGAZ.

S.C. AZOMUREŞ S.A. Tîrgu Mureş a transferat în anul 2011 iazul batal în suprafaţă de 32ha către Consiliul local al municipiului Tîrgu Mureş. Pe acest iaz batal s-a sistat depozitarea la 31 decembrie 2006, urmând a se realiza ecologizarea zonei.

SNGN ROMGAZ - Sucursala Tîrgu Mureş a construit şi pus în funcţiune în anul 2000 un depozit regional de deşuri cu o suprafaţă de 2,5ha pentru depozitarea deşeurilor specifice de la industria gazeiferă.

Cu excepţia co-incinerării celelalte metode de tratare au ca rezultat deşuri care mai păstrează caracteristicile periculoase astfel că depozitarea trebuie să se facă pe depozite de deşuri periculoase. Cantităţile de deşuri de producţie generate în judeţul Mureş nu se cunosc cu exactitate. Raportarea cantităţilor de deşuri generate se bazează pe estimarea lor ca volum, şi uneori pe bilanţul de materiale.

Pe teritoriul judeţului Mureş nu există în funcţiune depozit de deşuri periculoase şi nici instalaţii pentru co-incinerare deşuri periculoase. Practicile utilizate până în prezent, prezintă un risc mare pentru poluarea solului, a apelor de suprafaţă şi a celor subterane.

Societăţile autorizate pentru colectarea şi transportul deşeurilor periculoase, colectează deşuri le şi le tratează sau le valorifică /elimină prin unităţi autorizate.

În cazul deşeurilor nepericuloase rezultate în procesul de producţie, gestionarea acestor deşuri este încredinţată în mare parte firmelor de salubritate autorizate. Aceste firme colectează deşuri le industriale atât din judeţ cât şi din ţară, cantităţile raportate nefiind reprezentative pentru judeţul Mureş.

Unele tipuri de deşuri nepericuloase sunt reintroduse în circuitul economic în cadrul aceluiaşi proces tehnologic sau utilizate ca materii prime secundare sau combustie în alte procese tehnologice din aceeaşi întreprindere (aşa numitele acţiuni de minimalizare). Alte tipuri de deşuri sunt vândute ca materii prime secundare altor întreprinderi care fie le reciclează direct, fie le pregătesc în vederea reciclării (agenţi economici tip Remat).

Tendenţe şi prognoze privind generarea deşeurilor la nivelul judeţului Mureş

Principalele obiective în domeniul gestionării deşeurilor pentru judeţul Mureş sunt următoarele:

- colectarea deşeurilor menajere de la întreaga populaţie a judeţului;
- implementarea colectării separate a deşeurilor reciclabile, atât în mediul urban, cât şi în mediul rural; realizarea unui grad cât mai mare de valorificare a deşeurilor municipale şi asigurarea îndeplinirii ţintelor privind deşuri le de ambalaje;
- reducerea cantităţii de deşuri biodegradabile la depozitare prin compostare şi alte metode de tratare, astfel încât să se asigure atingerea ţintelor legislative;
- gestionarea corespunzătoare a fluxurilor speciale de deşuri (deşuri municipale periculoase, deşuri voluminoase, deşuri de echipamente electrice şi electronice, nămoluri rezultate de la staţiile de epurare orăşeneşti);
- colectarea şi valorificarea potenţialului util din deşuri le din construcţii şi demolări;
- realizarea unui depozit zonal pentru deşuri industriale nepericuloase.

În judeţul Mureş se constată faptul că în perioada 2008-2012 indicele de generare a deşeurilor municipale variază între 205 şi 343kg/locuitor an în mediul urban şi între 117 până la 187kg/locuitor an în mediul rural. De asemenea se constată o tendinţă de mărire a cantităţilor de deşuri colectate selectiv de la populaţie.

În perioada 2008-2012 în judeţul Mureş s-au închis toate depozitele de deşuri nepericuloase neconforme şi au fost puse în funcţiune 5 staţii de sortare/transfer şi două platforme de compostare deşuri biodegradabile.

5. Obiectivele de protecție a mediului stabilite la nivel național sau comunitar relevante pentru plan sau program și modul în care s-a ținut cont de acestea și de orice alte considerații de mediu în timpul pregătirii planului sau programului

Scopul Raportului de mediu fiind evaluarea modului în care implementarea SIDU Tîrgu Mureș ar putea avea posibile efecte asupra mediului, o importantă parte în analiză constă în identificarea modului în care s-a ținut cont la întocmirea planului de considerațiile de mediu stabilite la nivele superioare (comunitar, național, regional etc.).

S-a apelat astfel la variate documente strategice elaborate pe plan județean, regional, național și comunitar, cu relevanță în cazul SIDU Tîrgu Mureș, precum:

Documente strategice europene privind planificarea teritoriului:

- Carta de la Leipzig privind orașele europene durabile
- Agenda Teritoriale Europene
- Declarației de la Toledo privind regenerarea integrată
- Convenția Europeană a Peisajului

Documente strategice naționale:

- Master Planul General de Transport al României
- Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026
- Strategia de dezvoltare teritorială a României - SDTR
- Planul de Amenajare a Teritoriului Național - PATN
- Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030
- Strategia de transport intermodal în România - 2020
- Strategia Națională a României privind schimbările climatice 2013-2020
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030
- Strategia Națională de Siguranță Rutieră 2015-2020
- Strategia Națională de Ordine și Siguranța Publică 2015-2020
- Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 870/2013
- Strategia Națională pentru Infrastructura de Educației
- Strategia națională privind învățarea pe tot parcursul vieții
- Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii
- Strategia Națională de Competitivitate
- Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei
- Strategia privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035 (2014)

Documente strategice regionale:

- Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020
- Studii sectoriale realizate la nivel regional de ADR Centru, în perioada 2012-2013

Documente strategice judeţene:

- Planul de Dezvoltare a Judeţului Mureş pentru perioada 2014-2020
- Planul de amenajare a teritoriului judeţean Mureş (PATJ)
- Master Plan sector apă şi canal - judeţul Mureş
- Master Plan pentru Sistem integrat de gestionare a deşeurilor, judeţul Mureş
- Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în judeţul Mureş 2014-2020
- Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în judeţul Mureş în domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului şi a persoanelor adulte cu handicap sau aflate la nevoie 2014-2020

Documente strategice locale:

- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a Municipiului Tîrgu Mureş (2016)
- Planul Urbanistic General al Municipiului Tîrgu Mureş
- Planul de acţiune pentru energie durabilă (PAED) al Municipiului Tîrgu Mureş 2013-2020
- Planul de Dezvoltare Urbană Integrată al Municipiului Tîrgu Mureş
- Strategia energetică a municipiului Tîrgu Mureş pentru perioada 2012-2025
- Strategia privind adaptarea la schimbările climatice în Municipiul Tîrgu Mureş

Pe întreg parcursul pregătirii SIDU Tîrgu Mureş, s-a ținut cont în permanență de considerațiile de mediu.

În tabelul de mai jos se prezintă sintetic corespondența obiectivelor specifice ale SIDU Tîrgu Mureş (prin măsurile de implementare prevăzute de acesta) cu obiectivele stabilite prin documente strategice la toate nivelele ierarhic superioare, în funcție de factorii de mediu sau de interes protectiv adresați:

Tabelul nr. 23

Corespondența obiectivelor SIDU cu obiectivele stabilite prin documente strategice

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiectiv stabilit la nivel comunitar, național, regional, județean sau local	Obiective stabilite prin SIDU	Măsuri prevăzute de SIDU (prin portofoliul de proiecte prin care se va implementa strategia)
Sol, subsol	<ul style="list-style-type: none"> • calitatea solului trebuie refăcută și îmbunătățită • este necesară refacerea ecosistemelor terestre, execuția de lucrări pentru combaterea eroziunii solului și apărarea împotriva inundațiilor 	OS1.3 OS2.3 OS4.6	<ul style="list-style-type: none"> • reabilitarea siturilor poluate istoric • îmbunătățirea managementului deșeurilor municipale • reabilitarea sistemelor de canalizare

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiectiv stabilit la nivel comunitar, național, regional, județean sau local	Obiective stabilite prin SIDU	Măsuri prevăzute de SIDU (prin portofoliul de proiecte prin care se va implementa strategia)
	<ul style="list-style-type: none"> • teritoriul României este declarat ca zonă sensibilă la nitrați • legislația națională transpune Directiva 1999/31CE privind depozitarea deșeurilor 		<ul style="list-style-type: none"> • lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren și refacerea stabilității versanților • lucrări de extindere a fondului forestier
Ape	<ul style="list-style-type: none"> • calitatea apei trebuie să corespundă legislației în vigoare care transpune prevederile Directivei Cadru privind apa nr. 2000/60/CE împreună cu directivele fiice • epurarea apelor uzate trebuie să fie conformă cu legislația națională care transpune prevederile Directivei 91/271/CEE • România avea/are termene e aliniere la normelor europene până la 31 decembrie 2015 pentru aglomerările mai mari de 10 mii locuitori echivalenți și până la 31 decembrie 2020 pentru aglomerările cuprinse între 2 mii și 10 mii locuitori echivalenți 	OS2.3 OS4.6	<ul style="list-style-type: none"> • reabilitarea și extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare • lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc • lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren și refacerea stabilității versanților • reabilitarea siturilor poluate istoric • amenajarea unor coridoare verzi de-a lungul apelor curgătoare • lucrări de extindere a fondului forestier
Aer + schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> • calitatea aerului trebuie să corespundă legislației naționale care transpune Directivele 96/62/CE și 1999/30/CE privind valorile limită pentru SO₂, NO₂, NO, particule în suspensie și plumb • strategia națională privind protecția atmosferei urmărește stabilirea unui echilibru între dezvoltarea economico-socială și 	OS1.1; OS1.3 OS2.1; OS2.2	<ul style="list-style-type: none"> • modernizarea pe criterii ecologice a transportului public de călători (infrastructura și parcul de transport) • dezvoltarea și modernizarea infrastructurii velo • promovarea unor mijloace de transport alternative fără emisii sau cu nivel scăzut al acestora (trenuri urbane, autobuze ecologice, telegondolă, biciclete)

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiectiv stabilit la nivel comunitar, național, regional, județean sau local	Obiective stabilite prin SIDU	Măsuri prevăzute de SIDU (prin portofoliul de proiecte prin care se va implementa strategia)
	calitatea aerului (HG nr. 1856/2005 privind plafoanele naționale pentru anumiți poluanți atmosferici) <ul style="list-style-type: none"> • în legislație se prevede întreținerea și modernizarea infrastructurii de transport rutier (drumuri, mijloace de transport nepoluante) • limitarea emisiilor în aer la niveluri care să nu genereze un impact semnificativ asupra climatului zonei • reducerea impactului transporturilor asupra calității aerului la nivel 		<ul style="list-style-type: none"> • reabilitarea și amenajarea de noi spații verzi • reabilitarea termică a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice • producerea și utilizarea unor combustibili de tip biodiesel • modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public • amenajarea unor parking-uri sub- și supraterane • optimizarea infrastructurii rutiere pentru reducerea emisiilor de gaze de eșapament (legături stradale, poduri, refaceri de infrastructură rutieră etc.) • implementarea unui sistem inteligent de monitorizare și management al traficului auto
Sănătate umană	<ul style="list-style-type: none"> • legislația românească este aliniată la legislația europeană în cea ce privește sănătatea populației prin asigurarea condițiilor de igienă (apă curentă, canalizare, depozitarea controlată a deșeurilor) 	OS1.1; OS1.2; OS1.3 OS2.1; OS2.2; OS2.3 OS3.2 OS4.1; OS4.2; OS4.3; OS4.4; OS4.6; OS4.7	<ul style="list-style-type: none"> • modernizarea și dezvoltarea infrastructurii medicale • amenajarea de spații verzi • amenajarea unor coridoare verzi de-al lungul râurilor • reabilitarea termică a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice • îmbunătățirea managementului deșeurilor municipale • reabilitarea siturilor poluate istoric • reabilitarea rețelelor de apă potabilă și canalizare • modernizarea infrastructurii serviciilor sociale

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiectiv stabilit la nivel comunitar, național, regional, județean sau local	Obiective stabilite prin SIDU	Măsuri prevăzute de SIDU (prin portofoliul de proiecte prin care se va implementa strategia)
			<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea sistemul de răspuns la Situațiile de Urgență
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • legislație națională pentru conservarea patrimoniului natural care constă în menținerea nealterată a habitatelor naturale, protecția păsărilor sălbatice, a speciilor de floră și faună sălbatică care transpune prevederile Directivei 79/409/CEE și ale Directivei 92/43/CEE 	OS1.1; OS1.3 OS2.2; OS2.3 OS4.1; OS4.2	<ul style="list-style-type: none"> • amenajarea unor coridoare verzi de-al lungul râurilor • amenajarea de spații verzi • înființarea unui parc dendrologic • extinderea fondului forestier • îmbunătățirea managementului deșeurilor municipale • reabilitarea rețelelor de apă potabilă și canalizare • lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren și refacerea stabilității versanților • lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc
Riscuri naturale	<ul style="list-style-type: none"> • legislația națională are prevederi în ceea ce privește creșterea protecției populației față de riscurile naturale care se pot preveni (alunecări de teren și inundații) prin luarea unor măsuri anticipate apariției fenomenelor sau pentru eliminarea efectelor acestora 	OS4.6	<ul style="list-style-type: none"> • lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc • lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren și refacerea stabilității versanților • extinderea fondului forestier • îmbunătățirea sistemul de răspuns la Situațiile de Urgență

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiectiv stabilit la nivel comunitar, național, regional, județean sau local	Obiective stabilite prin SIDU	Măsuri prevăzute de SIDU (prin portofoliul de proiecte prin care se va implementa strategia)
Patrimoniu istoric și cultural	<ul style="list-style-type: none"> legislația națională (OUG nr. 195/2005) conține prevederi referitoare la menținerea și ameliorarea fondului peisagistic natural și antropic, de refacere peisagistică a zonelor de interes turistic sau de agrement, de protejare, refacere și conservare a monumentelor istorice 	OS2.3 OS5.1; OS5.2	<ul style="list-style-type: none"> amenajarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală renovarea și reabilitarea unor clădiri istorice
Zonare teritorială	<ul style="list-style-type: none"> legislația prevede corelarea intravilanului existent cu evidența OCPI în vederea asigurării unei bune administrări a terenurilor și a unei dezvoltări edilitare judicioase 	OS2.2 OS4.6	<ul style="list-style-type: none"> amenajarea unor coridoare verzi de-al lungul râurilor amenajarea de spații verzi creșterea zonelor din intravilan destinate agrementului și practicării unor activități în natură
Utilizarea eficientă a resurselor naturale	<ul style="list-style-type: none"> legislația națională aliniată la Directivele U.E. impune conservarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale 	OS1.1; OS1.2; OS1.3 OS2.1; OS2.3	<ul style="list-style-type: none"> modernizarea parcului de mijloace de transport în comun pe criterii ecologice reabilitarea termică a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice producerea și utilizarea de combustibili alternativi de tip biodiesel eficientizarea și modernizarea iluminatului public modernizarea rețelelor de apă potabilă și canalizare

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiectiv stabilit la nivel comunitar, național, regional, județean sau local	Obiective stabilite prin SIDU	Măsuri prevăzute de SIDU (prin portofoliul de proiecte prin care se va implementa strategia)
Conștientizarea publicului	<ul style="list-style-type: none"> legislația națională, în concordanță cu cea europeană prevede accesul liber al cetățenilor la informația de mediu (HG nr. 1115/2002) implementarea obligațiilor rezultate din Convenția privind accesul publicului la luarea deciziilor în probleme de mediu semnată la Aarhus la 25 iunie 1998 și ratificată prin Legea nr. 86/2000 privind stabilirea cadrului de participare a publicului la elaborarea anumitor planuri și programe în legătură cu mediul 	OS1.3 OS3.1 OS4.1; OS4.2 OS5.1; OS5.2	<ul style="list-style-type: none"> acțiuni de informare și promovare a proiectelor și activităților prin care va fi implementată SIDU

6. Potențiale efecte semnificative asupra mediului inclusiv asupra aspectelor ca: biodiversitate, populație, sănătatea umană, fauna, flora, solul, apa, aerul, factorii climatici, valorile materiale, patrimoniul cultural inclusiv cel arhitectonic și arheologic, peisajul - și asupra relațiilor dintre acești factori

6.1. Metodologia de evaluare a impactului

Efectele potențiale asupra mediului cauzate de implementarea SIDU Tîrgu Mureș au fost estimate considerându-se relația dintre obiectivele acestei strategii și principalele aspecte de mediu identificate cu ocazia realizării evaluării. În speță s-a evaluat modul și gradul în care acțiunile implicate de implementarea SIDU vin să rezolve problemele de mediu identificate, să le accentueze sau chiar eventual să creeze altele noi.

Întreaga evaluare a ținut cont de criteriile recomandate prin anexa nr. 1 la HG 1076/2004, pentru cuantificarea amplitudinii prognozate a impactului avându-se în vedere efectele asupra mediului:

- directe și indirecte
- pe termen scurt și lung
- reversibile sau ireversibile
- izolate, interactive și cumulative

Efectele interactive apar atunci când un factor de mediu poate suferi schimbări calitative (pozitive sau negative) atât în mod direct sub acțiunea unei presiuni externe cât și indirect, constituindu-se în receptorul unor modificări induse prin intermediu altui factor de mediu (cale) - ex: poluarea solului din cauza traficului poate interveni în mod direct prin scurgeri de produse petroliere dar și indirect prin sedimentarea unor noxe eliminate de trafic în aerul atmosferic. În general, receptorii cei mai susceptibili a fi afectați în acest mod interactiv sunt biodiversitatea și sănătatea populației.

Efectele cumulative pot să apară:

- fie în situația în care un factor de mediu se constituie în receptorul unui același tip de poluant / presiune cauzate de activități diferite din cadrul aceluiași proiect / plan (ex. sănătatea populației = receptor al zgomotelor provenite din surse diferite)
- fie în cazul unor suprapuneri ale unor presiuni similare induse prin implementarea a 2 sau mai multor planuri / proiecte în zone învecinate (parte dintr-un areal comun) (ex: efecte cumulate ale traficului asupra calității aerului; exploatarea în comun a unei surse de apă cu debit limitat, utilizarea comună a unui curs de apă pentru deversarea apelor uzate etc.)

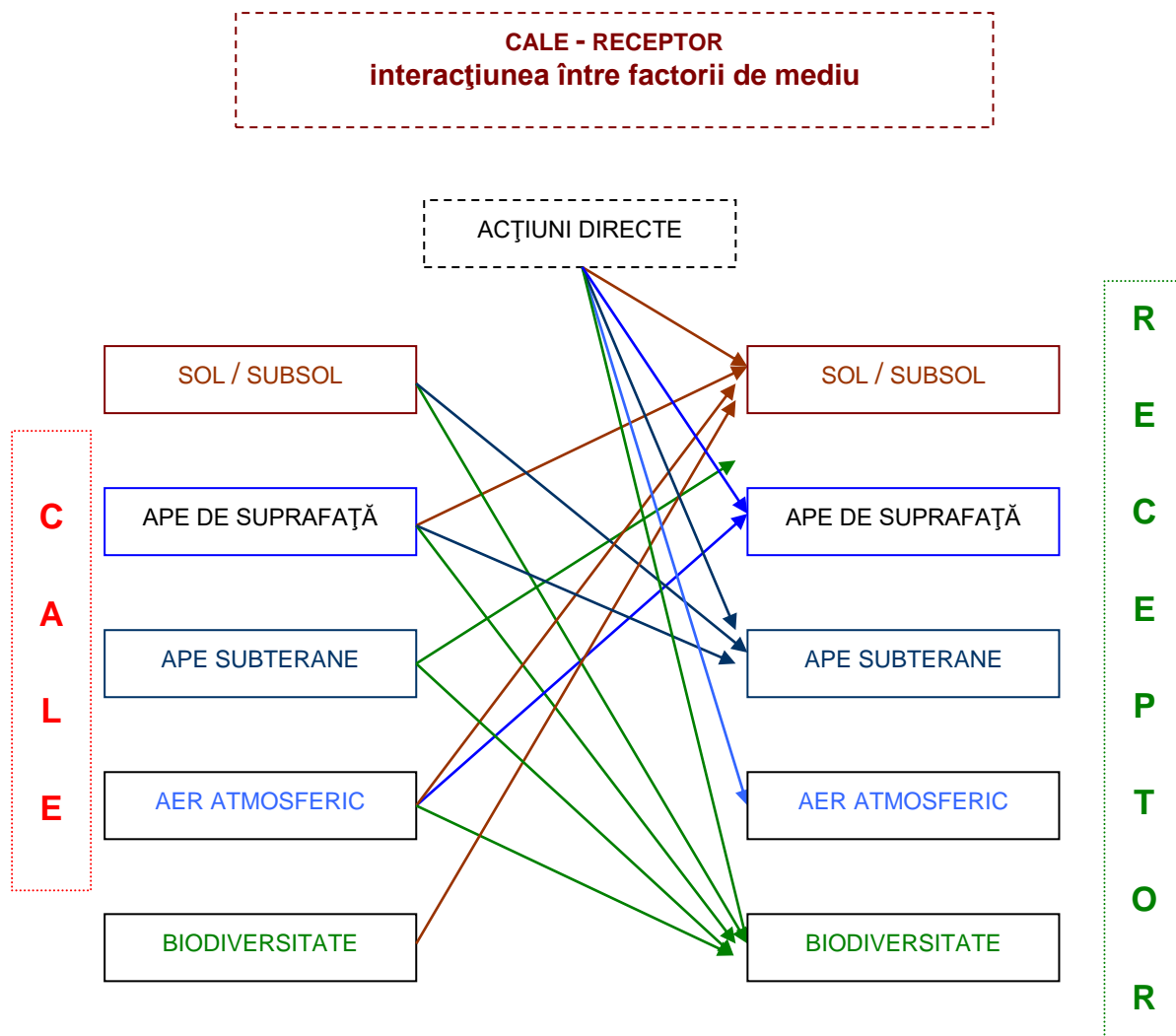
Importanța acestor efecte cumulative apare atunci când se constată că, deși analizate individual, activități sau planuri/programe diferite nu se dovedesc a cauza un impact semnificativ, analizate cumulativ arată că pot genera un impact semnificativ asupra unor factori de mediu sau de alt interes.

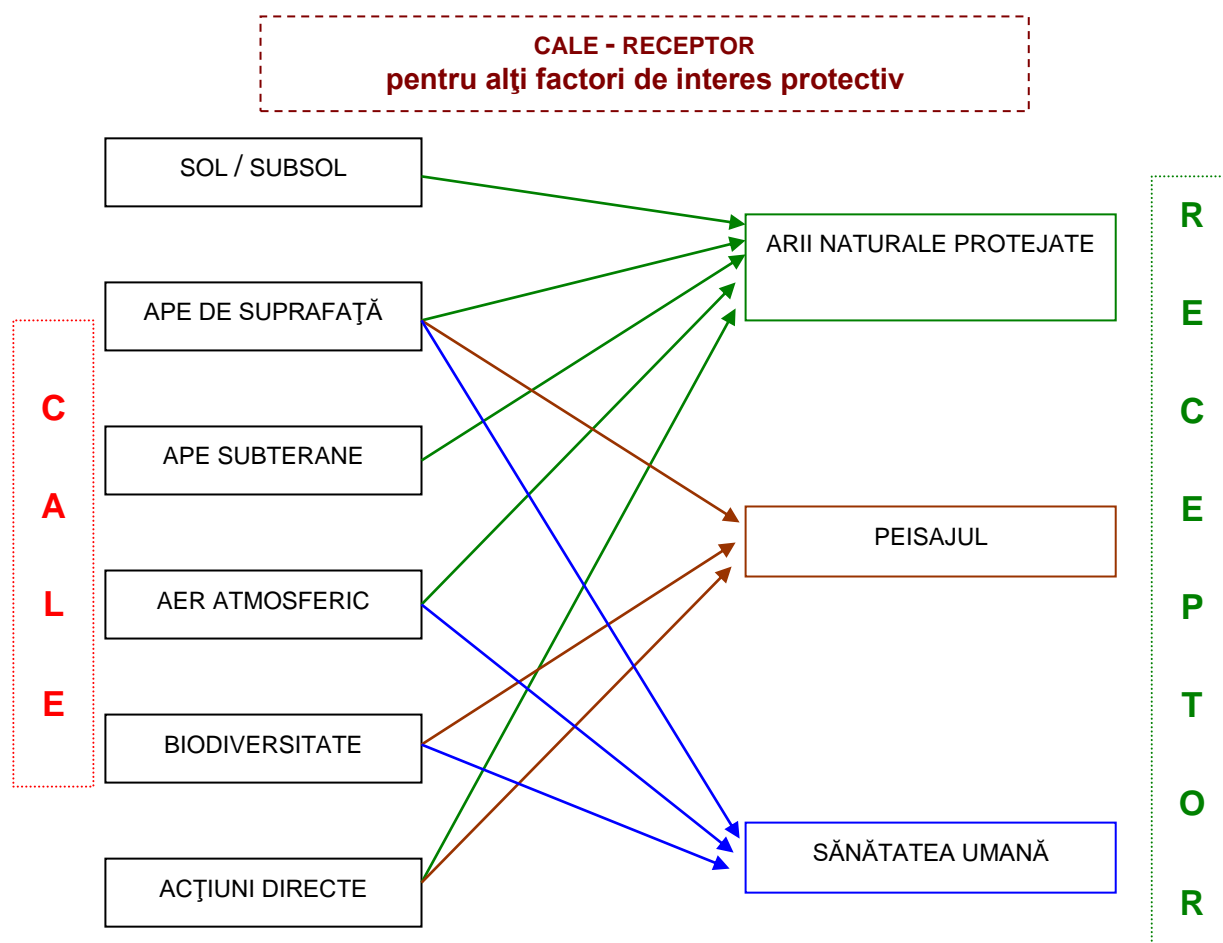
Aplicând principiul precauției, în analiza impactului s-a ținut cont în general de situațiile cele mai puțin favorabile din punct de vedere al calității factorilor de mediu (activități desfășurate simultan, situații accidentale diferite suprapuse etc.).

Pentru depistarea situațiilor în care ar fi posibilă apariția unui impact de tip interactiv, a fost mai întâi realizată matricea sursă-cale-receptor. Au fost astfel identificate posibilele CĂI de transmitere a eventualelor efecte (pozitive sau negative) produse de către activitățile/acțiunile generate de implementarea SIDU (SURSE) spre RECEPTORII specifici prezenți în zonă.

Au fost considerate următoarele interacțiuni posibile:

- interacțiunea obișnuită dintre unii factori de mediu
- interacțiunea dintre acești factori de mediu și alți factori de interes protectiv

În aprecierea impactului posibil s-a ținut cont de modul în care anumite criterii de evaluare au valoare de ponderare pentru altele. Mai jos se redau schematic criteriile considerate în evaluarea impactului.

Tabelul nr. 24

Criteriile în evaluarea impactului asupra mediului

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiective de mediu	Criterii de evaluare / forma impactului preconizat	Tipul impactului preconizat
Sol, subsol	OM1 - protecția și îmbunătățirea calității solului și subsolului	• modificări ale regimului pedologic datorat construcțiilor	negativ
		• lucrări de prevenire sau de ameliorare a efectelor unor fenomene naturale	pozitiv
		• managementul deșeurilor (cu efect indirect asupra calității solului și subsolului)	negativ / pozitiv
		• managementul apelor uzate (cu efect indirect asupra calității solului și subsolului)	negativ / pozitiv

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiective de mediu	Criterii de evaluare / forma impactului preconizat	Tipul impactului preconizat
Ape	OM2 - protecția și îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane	• activități cu efect direct asupra regimului natural de scurgere a apelor de suprafață (acumulări etc.)	negativ
		• prevenirea și combaterea inundațiilor	pozitiv
		• managementul apelor uzate (rețele de canalizare și etape de epurare)	negativ / pozitiv
		• managementul apelor potabile (rețele de distribuție)	negativ / pozitiv
		• măsuri referitoare la reducerea consumului de apă	pozitiv
		• măsuri cu efect direct sau indirect asupra reducerii poluării apelor de suprafață și subterane	pozitiv
Aer și condiții climatice	OM3 - protecția și îmbunătățirea calității aerului atmosferic și combaterea schimbărilor climatice	• gradul de eficientizare a transportului în comun (infrastructura destinată acestuia, precum și parcul de mijloace de transport)	pozitiv
		• măsuri care contribuie la reducerea emisiilor de gaze de eșapament prin fluidizarea/eficientizarea traficului	pozitiv
		• gradul de utilizare a unor alternative ecologice la transportul auto (trenuri urbane, biciclete etc.)	pozitiv
		• măsuri care asigură direct sau indirect reducerea utilizării combustibililor fosili	pozitiv
		• creșterea suprafețelor ocupate de spații verzi și de fondul forestier	pozitiv
Sănătate umană	OM4 - protecția și îmbunătățirea sănătății umane	• măsuri care vizează direct asigurarea sănătății umane (infrastructura medicală)	pozitiv
		• măsuri indirecte cu efecte asupra îmbunătățirii sănătății umane (reducerea emisiilor în aer, creșterea suprafețelor verzi etc.)	pozitiv
Biodiversitate și arii naturale protejate	OM5 - protecția biodiversității și a ariilor naturale protejate	• gradul de afectare a speciilor și habitatelor	negativ
		• gradul de fragmentare a habitatelor unor specii	negativ

Factor de mediu sau de interes protectiv	Obiective de mediu	Criterii de evaluare / forma impactului preconizat	Tipul impactului preconizat
		<ul style="list-style-type: none"> gradul de afectare a integrității unor arii naturale protejate 	negativ
		<ul style="list-style-type: none"> introducerea de specii alohtone cu rol decorativ (plante invazive) 	negativ
		<ul style="list-style-type: none"> gestionarea suprafețelor ocupate de fond forestier 	negativ / pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> suprafețe ocupate cu spații verzi 	pozitiv
Patrimoniul istoric și cultural	OM6 - protecția patrimoniului istoric și cultural	<ul style="list-style-type: none"> măsuri care vizează direct sau indirect protejarea și punerea în valoare a patrimoniului istoric și cultural 	pozitiv
Mediul socio-economic	OM7 - îmbunătățirea mediului social și economic	<ul style="list-style-type: none"> asigurarea calității factorilor de mediu în concordanță cu limitele legal prevăzute pentru sănătatea umană 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> măsuri care îmbunătățesc mobilitatea în municipiu 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> măsuri care îmbunătățesc situația utilităților (apă potabilă, canalizare) 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> măsuri care vizează asigurarea spațiilor verzi și de agrement 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> măsuri care vizează asigurarea calității vieții cetățenilor 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> măsuri care vizează îmbunătățirea sistemelor de educație 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> măsuri referitoare la asigurarea infrastructurii serviciilor sociale 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> gradul de îmbunătățire a mediului de afaceri 	pozitiv
Peisaj	OM8 - protecția și îmbunătățirea calității peisajului	<ul style="list-style-type: none"> gradul în care este menținut sau îmbunătățit peisajul specific 	negativ / pozitiv
Riscuri de mediu	OM9 - prevenirea și managementul riscurilor de mediu (naturale și de origine antropică)	<ul style="list-style-type: none"> acțiuni ce vizează prevenirea și combaterea unor riscuri naturale (alunecări de teren, inundații etc.) 	pozitiv
		<ul style="list-style-type: none"> acțiuni ce vizează prevenirea și managementul unor situații de risc de origine antropică (poluări accidentale etc.) 	pozitiv

Aprecierea impactului s-a realizat ponderând efectul fiecărei activități propuse în baza criteriilor mai sus descrise, ținând seama de următoarele caracteristici ale impactului:

Tabelul nr. 25

Caracteristici ale impactului asupra mediului

PROBABILITATE A APARIȚIEI	CONSECINȚE PROBABILE	ÎNTINDERE SPAȚIALĂ	SENSIBILITATE
apariție continuă sau în majoritatea timpului	impact major legat de principalele aspecte globale de mediu (ex: schimbări climatice, dezvoltare durabilă, conservarea biodiversității)	internațional	<ul style="list-style-type: none"> - reacție extrem de puternică pro sau contra a publicului - susținere/reticență probabilă din partea autorităților - mediatizare puternică - implicații majore asupra reușitei/nereușitei proiectului/planului
apariție regulată	impact major asupra unor factori de mediu cheie (calitatea aerului, calitatea apei, resurse naturale, specii amenințate)	național	<ul style="list-style-type: none"> - reacție importantă pro sau contra a publicului - susținere/reticență posibilă din partea autorităților - mediatizare posibilă - implicații asupra reușitei/nereușitei proiectului/planului
apariție periodică	impact moderat legat de principalele aspecte globale de mediu (ex: schimbări climatice, dezvoltare durabilă, conservarea biodiversității)	regional	<ul style="list-style-type: none"> - reacție posibilă pro sau contra din partea unei categorii a publicului - implicare posibilă din partea autorităților - mediatizare probabilă - implicații asupra reușitei/nereușitei proiectului/planului
apariție puțin probabilă	impact moderat asupra unor factori de mediu cheie (calitatea aerului, calitatea apei, resurse naturale, specii amenințate)	zonal	<ul style="list-style-type: none"> - reacție puțin probabilă pro sau contra din partea publicului - implicare puțin probabilă din partea autorităților - implicații asupra reușitei/nereușitei unor componente ale proiectului/planului
apariție rară sau deloc	impact minor asupra factorilor de mediu locali	local	fără interes din partea <ul style="list-style-type: none"> - publicului - a autorităților - a mas-mediei Irrelevant pentru succesul proiectului/planului

Semnificația impactului

Tabelul nr. 26

Semnificația impactului asupra mediului

CATEGORIE IMPACT	SEMNIFICAȚIE IMPACT	PUNCTAJ
fără impact cuantificabil; impact nesemnificativ	prin natura, dimensiunea, durata sau intensitatea sa nu are capacitatea de alterare a calității unui factor de mediu	0
impact slab pozitiv sau negativ	prin natura, dimensiunea, durata sau intensitatea sa modifică slab calitatea unui factor de mediu	+1 / -1
impact mediu pozitiv sau negativ	prin natura, dimensiunea, durata sau intensitatea sa modifică mediu calitatea unui factor de mediu	+2 / -2
impact puternic pozitiv sau negativ	induce schimbări definitive sau cel puțin pe o perioadă îndelungată (posibil zeci de ani) asupra unor factori de mediu sau de interes protectiv considerați	+3 / -3

Impactul astfel apreciat poate avea semn pozitiv sau negativ.

6.2. Evaluarea impactului

Evaluarea posibilului impact asupra mediului cauzat de implementarea SIDU Tîrgu Mureş s-a realizat prin analizarea fiecărui proiect din portofoliu (lista acestora fiind redată în cadrul capitolului 2) în raport cu obiectivele de mediu stabilite mai sus.

În funcție de specificul fiecărui proiect și de complexitatea acestuia, acolo unde este cazul, efectele preconizate pot să apară asupra unuia sau mai multor factori de mediu sau de interes protectiv.

În evaluare, acolo unde s-a apreciat că impactul asupra mediului va fi nul sau nesemnificativ, efectele implementării au fost preconizate ca fiind neutre din această perspectivă.

În situațiile în care s-a estimat că un proiect cuprins în strategie ar putea avea efecte asupra mai multor factori de mediu simultan (direct sau indirect), aprecierea s-a realizat ca atare.

Totodată, evaluarea impactului cumulativ al SIDU s-a realizat pentru fiecare factor de mediu sau de interes protectiv în parte, la asigurarea calității acestora contribuind cumulativ mai multe proiecte.

Astfel, în cazul implementării SIDU Tîrgu Mureş, în cadrul evaluării impactului acesteia asupra obiectivelor de mediu de referință, au fost acordate următoarele punctaje:

Tabelul nr. 27
Evaluarea impactului proiectelor propuse

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
TC 1	Modernizarea transportului public de călători al municipiului Tîrgu Mureş	+1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TC 2	Relația între Platoul Cornești-Gradina Zoo - Zona de agrement "Weekend" (telegondolă)	0	0	+1	0	-1	0	+1	+1	0
TC3v1	Tren Urban Gara de Sud - Nod Platforma Azomureş - Strada Dezrobirii - Strada Rozmarinului - Gara Centrală - Stadionul Municipal - Gimnaziul Friedrich Schiller - Gara de Nord - Nod Weekend (Str. Luntraşilor)- Nod Weekend (Tangentă CF-Str. 22 Decembrie)	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TC 4	Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona vest – centru a municipiului Tîrgu Mureş	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TC5	Achiziția de minim 30 autobuze ecologice	+1	0	+2	0	0	0	+1	0	0
TN1	Prelungire pistă de bicicletă în lungul căii ferate, în prelungirea celei existente	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN2	Realizare pistă în lungul canalului Pocloş	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN3	Reamenajarea podurilor pietonale și pentru biciclete peste Pocloş – accesibilizare și lărgire	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 4	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 1	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 5	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 2	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 6	Realizare pistă velo Centru- Zona Medicală	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 7	Realizare pistă velo Traseu Weekend – B-dul Cetații – Piața Trandafirilor	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 8	Reamenajarea pod pietonal și pentru biciclete peste Mureş-zona Aleea Carpați	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 9	Realizare pistă velo de legatura între Pocloş si P-ta Trandafirilor	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN10	Realizare pista velo Complex Weekend	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 11	Realizare pista de biciclete pe malul Mureşului	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 12	Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești	-1	0	+1	0	-1	0	+1	0	0
TN 13	Realizare pista velo Pădurea Budiului	0	0	+1	0	-1	0	+1	0	0
TN 14	Realizare pista velo: Zoo - Cimitir- Livezeni	-1	0	+1	0	-1	0	+1	0	0
TN 15	Realizare Piste in cartierul Unirii	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN16	Pistă propusă pe b-dul 1848 - Calea Sighişoarei	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 17	Amplasarea a 16 puncte de inchiriere-parcare biciclete	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
TN 18	Remodelare zona centrală a municipiului Tîrgu Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TN 19	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agrement)	+1	0	+1	0	+1	0	+1	+2	0
TN 20	Coridoare verzi pe malurile Mureşului și ale Pocloşului	+1	+1	+1	0	+2	0	+1	+2	0
TN 21	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – Zona Clinicilor - în trasee mai prietenoase față de pietoni	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TN 22	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – zona din vecinătatea străzii Cornești - în trasee mai prietenoase față de pietoni	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TN 23	Amenajarea sensurilor giratorii pentru a deveni mai prietenoase față de pietoni și bicicliști	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
TN 24	Realizare pista velo B-dul 1848	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN25	Realizare pista Cartier Mureseni, pe str. Dezrobirii	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
TN 26	Prelungire pista velo de pe strada Libertatii până în P-ta Trandafirilor	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
TN 27	Realizare pista velo pe B-dul 1 Decembrie	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
AI 0	Construirea a 15 parking-uri supraterane în interiorul cartierelor	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
AI 1	Construire parking subteran in zona centrala	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
AI 2	Construire parking subteran/suprateran în spate La Piața Teatrului	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
AI 3	Stradă de legătură între Autostrada Transilvania și podul nou zona Azomureş	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
AI 4	Prelungire Strada Libertății	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 5	Prelungire Strada Insulei în două direcții	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 6	Reparație capitală a podului peste râul Mureş cu pasaj superior peste linia CF - Tîrgu Mures (str. Călărășilor)	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 7	Realizare pod nou peste Mureş, Zona Aleea Carpați	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 8	Realizare stradă de legatură cu str. Nordului;	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
AI 9	Legatura intre pod nou peste râul Mureş și strada Voinicenilor	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
A I10	Prelungire Calea Sighișoarei în 2 direcții: Proiectul cuprinde 3 subproiecte, denumite astfel: - Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13; - Tronson de legătura între strada Budiului și Autostrada Transilvania; - Stradă de legătură între Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13 și Tronson de legătura între str. Budiului și Autostrada Transilvania	-1	0	+1	0	-1	0	+1	0	0
AI 11	Strada de legatura in cartierul Unirii propusa pe traseul vechi prezervat pentru CF	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureș		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
AI 12	Reabilitare infrastructura rutieră pe coridorul cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 13	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni- cartier Dâmbul Pietros, deservit de transportul public	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 14	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Unirii - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 15	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni-Cartier 22 Decembrie 1989, traseu 1, deservit de transportul public	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 16	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Libertății -Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public.	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 17	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureseni- 22 Decembrie 1989 traseu 2 , deservit de transportul public	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 18	Reparație capitală a podurilor peste Canalul Turbinei	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 19	Reparație capitală a podurilor în cartierul Tudor Vladimirescu peste pâraul Pocloș	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 20	Reparație capitală a podurilor în cartierul Libertății	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 21	Reparație capitală a podurilor în cartierul Budai Nagy	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 22	Reparație capitală a podurilor în zona Bega Budiului	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI23	Accesibilizarea zonelor marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate.	0	0	0	0	-1	0	+1	0	0
AI 24	Sistem de management al traficului în Municipiul Tîrgu Mureș	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
AI 25	Modernizare strada Revolutiei- Republicii- B-dul 22 Decembrie 1989	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 26	Modernizare str. Gh. Doja intre str. Recoltei - P-ta Trandafirilor	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 27	Modernizare B- dul 1 Decembrie 1918, intre intrarea in Mun. Tg. Mures- str. Lalelor, respectiv str. Stefan cel Mare- P-ta Trandafirilor	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
AI 28	Construirea a 5 parcări de tip park and ride - intermodalitate	-1	0	+1	0	0	0	+1	0	0
ZV 1	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agreement)	+1	0	+1	0	+1	0	+1	+2	0
ZV 2	Remodelarea spațiului urban în municipiul Tîrgu Mureș prin valorificarea potențialului pâraului Pocloș	+1	0	0	+1	0	0	+1	+2	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
ZV 3	Amenajare parc zona centrală cartierul Belvedere	+1	0	+1	+1	+1	0	+1	+1	0
ZV 4	Crearea și reabilitarea infrastructurii de agrement la nivelul cartierelor: locuri de odihnă, locuri de joacă, terenuri de sport	-1	0	0	+1	0	0	+1	+1	0
CL 1	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureş (aproximativ 50 blocuri lotizate)	0	0	+2	+2	0	0	+1	+1	0
CL 2	Reabilitarea termică clădirilor publice (aproximativ 5 clădiri) precum: unități de învățământ, spații administrative aparținătoare Municipiului	0	0	+2	+2	0	0	+1	+1	0
CL 3	Linie tehnologică pentru utilizarea de biomasă uscată forestieră în fabricarea peleților	0	0	-1	0	0	0	+1	0	0
CL 4	Eficientizarea iluminatului public, adaptarea continuă la condițiile meteo, la activitățile umane, la cerințele sociale, prin telegestiune	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
CL 5	Eficientizarea energetică și luminotehnică a iluminatului public, corelată cu modernizarea infrastructurii de alimentare a punctelor de monitorizare	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
CL 6	Producerea și implementarea folosirii combustibililor de tip „BIO-DIESEL“	0	0	-1	0	0	0	+1	0	0
CL 7	Puncte de colectare ecologice, subterane a deșeurilor din cartierele de locuințe	+1	+1	0	+1	0	0	+1	+1	+1
CL 8	Reabilitarea termică a secțiilor Spitalului Clinic Județean Mureş	0	0	+2	+2	0	0	+1	+1	0
CL 9	Reabilitarea termică a Spitalului Clinic Județean de Urgență Mureş	0	0	+2	+2	0	0	+1	+1	0
RT 1	Reabilitarea sitului poluat istoric - Iaz Batal 30ha - Tg Mureş	+3	+3	0	+2	+1	0	+1	+1	+2
RT 2	Revitalizarea terenului neutilizat din zona Complexului de Agrement și Sport Mureşul	+1	0	0	+1	0	0	+1	+1	0
RT 3	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureşeni	+3	+3	0	+2	+1	0	+1	+2	+1
RT 4	Demolarea cazarmă militară și revitalizarea terenului neutilizat	+1	0	0	0	0	0	+1	+1	0
ME/CI 1	Oraș științific pentru Cercetare, Medicină Inovativă și Informatică Medicală – Tîrgu Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 2	Tehnologii informaționale în domeniul e-Health, medical records și telemedicină, e-learning medical	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 3	Centru regional de Cercetare-Dezvoltare în Științe Comportamentale	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 4	Crearea unui Laborator de Excelență în Electrofiziologie și Imagistică Cardiacă Tridimensională ca referință regională a standardelor europene	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0
ME/CI 5	Centru Medical-Educațional Multidisciplinar de Cercetare de Excelență în Bolile Cardiovasculare, de referință în Regiunea Centru	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureș		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
ME/CI 6	Centrul Regional de Cercetare Dezvoltare, Experimentare și Educație Medicală de Excelență	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0
ME/CI 7	Formarea unui consorțiu universitar cu caracter mixt (pentru a putea face față concurenței)	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 8	Proiecte de C&D în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 9	Proiecte C&D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 10	Investiții în infrastructura de CDI și dezvoltarea capacității administrative	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 11	Dezvoltarea municipiului Tîrgu Mureș „Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală”. Presupune realizarea a două componente: -Realizarea unui parc tehnologic (clădiri, laboratoare, birouri etc, cu toate facilitățile conexe pentru corporații din domeniul cercetării medicale) - Realizarea unui cartier rezidențial (destinat personalului care lucrează în acest domeniu)	0	0	-1	+1	0	0	+1	0	0
ME/CI 12	Crearea unui pol de excelență	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0
ME/CI 13	Incubator de afaceri	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 14	Promovarea și acreditarea clusterelor economice în servicii și industrie, incluzând cercetare – dezvoltare – inovare în domenii „hard”, producție în domenii de înaltă tehnologie, verde, IT, turism, cultură, sport	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 15	Centru de promovare și consultanță pentru IMM	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 16	Crearea unui parc industrial	-1	-1	-2	-1	0	0	+1	0	0
ME/CI 17	Centru expozițional și de afaceri	-1	0	0	0	0	0	+1	+1	0
ME/CI 18	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	-1	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 19	Centru de Cercetare și Imagistică Cardică Multimodală Avansată, imagistică Hibridă și Imagistică de Fuziune	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 20	Centru de Cercetare și Educație Avansată în Medicină Computațională	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 21	Centru de Cercetare-Dezvoltare în Medicină Personalizată	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 22	Centru de Cercetare și Transfer Tehnologic în domeniul medical	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 23	Centru de Cercetare în Boli Cradiovasculare	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 24	Centru de Cercetări Experimentale în Boli Aterotombotice	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 25	Centru de Educație Avansată și Formare Profesională în Medicina Inovativă	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 26	Centru de congrese și expoziții	0	0	0	0	0	0	+1	0	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
ME/CI 27	Centru de inovare și transfer tehnologic pentru Industria auto	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 28	Ingineria Materialelor Biomedicale – IMBioMed	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 29	Rețea regională de proiectare concurentă pentru dezvoltare și specializare inteligentă în industria auto și mecatronică	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 30	Centrul de Excelență Tg. Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 31	Dezvoltarea competențelor manageriale în cadrul ONG-urilor	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
ME/CI 32	Modernizarea și dotarea infrastructurii de cercetare-dezvoltare a Spitalului Clinic Județean Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IU 1	Reabilitarea și extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare din Municipiul Tîrgu Mureş	0	+1	0	+1	0	0	+2	0	0
IU 2	Canalizație subterană Municipală pentru rețele integrate de comunicații	+1	+3	0	+1	0	0	+2	0	0
IU 3	Producerea de energie electrică din resurse hidroelectrice prin valorificarea potențialului economic al hidrocentralei din Municipiul Tîrgu Mureş, construită pe un canal artificial al râului Mureş	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
LP 1	Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc	0	+3	0	0	0	0	+1	-1	+3
LP 2	Lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanților și refacerea stabilității acestora	+3	+1	0	0	0	0	+1	+1	+3
LP 3	Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier	+2	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1
SS 1	Dezvoltarea fondului locativ municipal prin: cumpărare, construire de locuințe sociale și modernizarea celor existente	-1	0	0	0	0	0	+2	0	0
SS 2	Construire bloc de locuințe sociale în cartierul Rovinari din Tîrgu Mureş	-1	0	0	0	0	0	+2	0	0
SS 3	Construire bloc ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa I – 3 blocuri x 20 apartamente	-1	0	0	0	0	0	+2	0	0
SS 4	Construire blocuri ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa II – 3 blocuri x 20 apartamente	-1	0	0	0	0	0	+2	0	0
SS 5	Construire blocuri ANL pentru armată pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa III – 10 blocuri x 20 apartamente	-1	0	0	0	0	0	+2	0	0
SS 6	Construire locuințe ANL destinate tinerilor pe strada 8 Martie din Tîrgu Mureş - 4 blocuri x 20 apartamente	-1	0	0	0	0	0	+2	0	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureș		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
SS 7	Construire bloc locuințe ANL pentru medici rezidenți pe strada Gheorghe Marinescu din Tîrgu Mureș - 48 apartamente	-1	0	0	0	0	0	+2	0	0
SS 8	Centru multifuncțional de servicii medico-sociale integrate de zi/rezidențial pentru persoane care necesită recuperare în cazul unor boli cronice sau în perioade de convalescență	-1	0	-1	+1	0	0	+2	0	0
SS 9	Centru de zi pentru persoane fără adăpost în Municipiul Tîrgu Mureș	-1	0	0	+1	0	0	+2	0	0
SS 10	Centru de servicii sociale integrate de zi pentru copii proveniți din familii defavorizate cu vârsta cuprinsă între 3 și 15 ani	-1	0	0	+1	0	0	+2	0	0
SS 11	Extinderea și echiparea Centrului social „Rozmarin“	0	0	0	+1	0	0	+2	0	0
SS 12	Servicii sociale integrate la domiciliu pentru familii/persoane singure dezavantajate social	0	0	0	+1	0	0	+2	0	0
SS 13	Înființare cantină socială	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0
SS 14	Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădirea Primăriei a Municipiului Tîrgu Mureș	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0
SU 1	Dezvoltarea Dispeceratului Integrat de Urgență 112	0	0	0	+2	0	0	+1	0	+1
SU 2	Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală – Inspectoratul pentru Situații de Urgență – SMURD în vederea optimizării acțiunilor de salvare a cetățenilor în situația unei stări de urgență	0	0	0	+1	0	0	+1	0	+1
SU 3	Formarea și calificarea unui grup de voluntari pentru intervenție în situații de urgență și dotarea serviciului de voluntariat cu echipament pentru a acționa cu promptitudine și eficiență în situații de urgență	0	0	0	+1	0	0	+1	0	+1
SU 4	Amenajarea unui heliport utilitar pentru intervenții în caz de urgență	-1	0	0	+1	0	0	+1	0	+1
SU 5	Înființarea Centrului de Comandă Municipal pentru Situații de Urgență Mureș	0	0	0	+1	0	0	+2	0	+1
SU 6	Planul de acțiune pentru Cazuri de Urgență (accidente chimice, fenomene meteorologice periculoase, cutremure etc.)	0	0	0	+1	0	0	+1	0	+1
SU 7	Monitorizare video a arterelor principale de circulație, a unităților de învățământ și a zonelor cu infraționalitate crescută	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1
SU 8	Investiții pentru creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului asupra mediului	0	0	0	+1	0	0	+1	0	+1

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
SU 9	Implementarea unui sistem de monitorizare și management a traficului, în principalele intersecții din municipiu și dezvoltarea unui centru de comandă și control	0	0	+1	0	0	0	+1	0	0
IE 1	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AVRAM IANCU“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 2	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „CONSTANTIN BRÂNCUȘI“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 3	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ION VLASIU“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 4	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE ȘINCAI“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 5	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ELECTROMUREȘ“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 6	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AUREL PERȘU“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 7	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „TRAIAN VUIA“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 8	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE MARINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 9	Reabilitarea și modernizarea Liceului Vocațional de Artă, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 10	Reabilitarea și modernizarea Liceului VOCAȚIONAL PEDAGOGIC „MIHAI EMINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 11	Reabilitarea și modernizarea Liceului cu program sportiv „SZÁSZ ADALBERT“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 12	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Național „Alexandru Papiu Ilarian“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	+1	+1	+1	0
IE 13	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Economic „Transilvania“, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureș		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
IE 14	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Agricol „Traian Săvulescu“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 15	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „FRIEDRICH SCHILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 16	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „ROMULUS GUGA, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 17	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Gheorghe Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 18	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 19	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 20	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „EUROPA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 21	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP A + B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 22	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP C, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 23	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Beșa“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 24	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „LIVIU REBREANU“ CORP A și CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 25	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 26	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 27	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „MIHAI VITEAZUL“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
IE 28	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „TUDOR VLADIMIRES.C.U”, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 29	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DR.BERNÁDY GYÖRGY, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 30	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP A, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 31	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP B, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 32	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.3 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 33	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.4 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 34	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.14 (Școala N. Bălcescu), din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 35	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.18, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 36	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.20 (Școala Romulus Guga) , din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 37	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „Pițigoi”, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 38	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „George Coșbuc”, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 39	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.6, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 40	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.10, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 41	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.11, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0

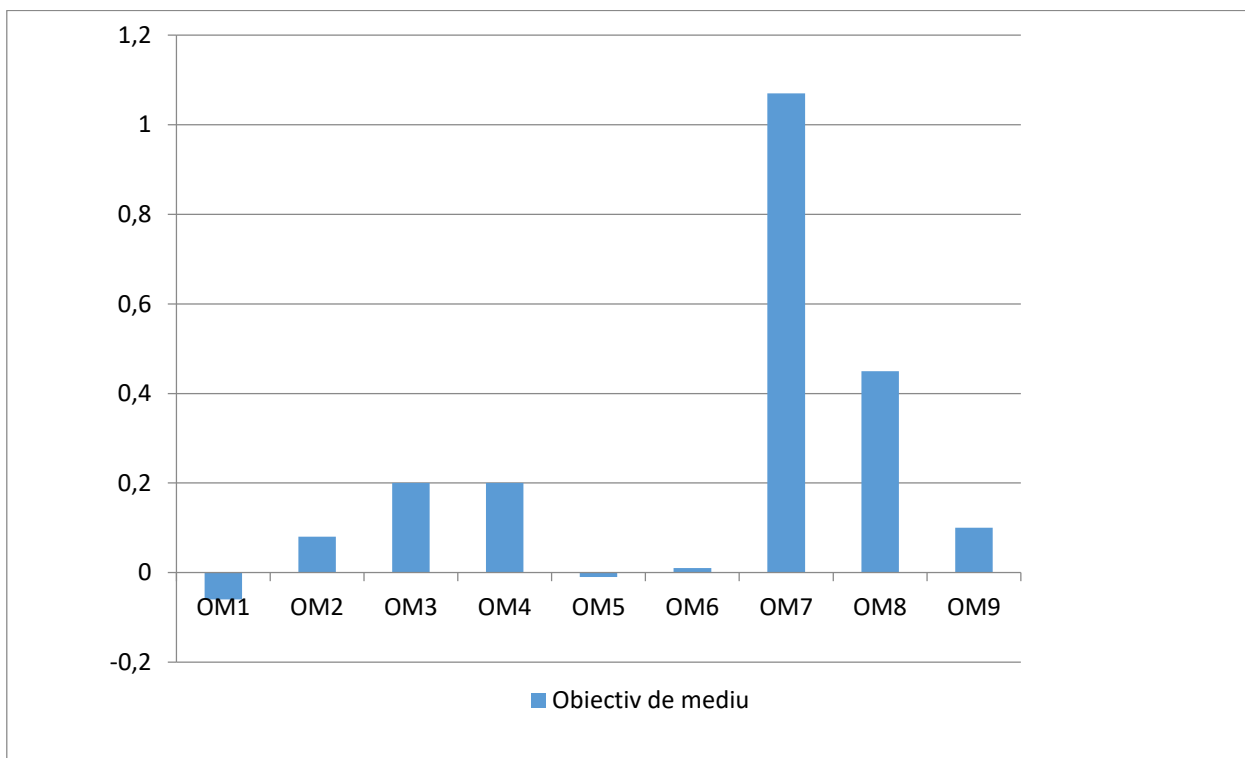
Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureș		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
IE 42	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.12, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 43	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.15, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 44	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Căsuța din povești”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 45	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Albinuța”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 46	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Rândunica”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0		0	0	+1	+1	0
IE 47	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Licurici”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 48	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Lumea Copiilor”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 49	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Dumbrava minunată”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 50	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Arlechino”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 51	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Paradisul Copilăriei”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 52	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Raza de soare”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 53	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Codrișor”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 54	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „FRIEDRICH S.C.HILLER”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 55	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Manpel”, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 56	Extindere si modernizare cladire pentru amenajare cresa, str.Apeductului , nr.54	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
IE 57	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.1, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 58	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.2, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 59	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.3, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 60	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.4, din localitatea Tîrgu Mureş, Județul Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 61	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.5, din localitatea Tîrgu Mureş, jud. Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
IE 62	Modernizarea și dotarea cabinetelor medicale din unitățile de învățământ	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0
IE 63	Construirea unui spital intravențional dotat cu săli operatorii, săli intarvenționale, săli hibirde, unități de ATI și USTACC și clinici cu profil chirurgical sau intarvențional cu dotare ultramodernă inclusiv robotică	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 64	Centru imagistic de înaltă performanță de referință pe plan național și regional	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 65	Rețea de asistență de urgență a sindroamelor coronariene acute în jurul unei unități de "chest pain"	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 66	Rețea de urgență a accidentelor vasculare cerebrale (rețea de stroke)	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 67	Centru de recuperare medicală și de prevenție secundară în bolile aterotrombotice	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 68	Centru de consiliere nutrițională sportivă în vederea unui stil de viață sănătos	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 69	Centru de Excelență în Medicină sportivă	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 70	Centru de consiliere în vederea reinsertiei sociale și îmbătrânirii active pe conceptul "healthy ageing"	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 71	Centru de Educație Non-Formală	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 72	Constituirea unui spital nou, dotat la standarde europene, de referință pentru Regiunea Centru	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 73	Modernizarea/echiparea infrastructurii Spitalului Județean;	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 74	Construirea Spitalului Regional Tîrgu Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 75	Finalizarea modernizării infrastructurii de sănătate din str. Gh. Marinescu nr. 1-Reparații capitale bucătărie, centrală termică și extindere clădire cu 2 niveluri pentru servicii medicale	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 76	Execuție spital cu cinci nivele-comasare clinici din structura Spitalului Clinic Județean Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 77	Parcare supraetajată/subterană la Spitalul Clinic Județean de Urgență Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	0	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureș		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
IE 78	Clădire secundară -Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr.1	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
IE 79	Centru pentru prevenție, recuperare și reabilitare- „Șansa”-Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 2	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
P 1	Implementarea sistemelor: GIS urbanism, GIS cadastru, GIS patrimoniu local, GIS registru agricol	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1
P 2	Cadastru imobiliar-edilitar pentru municipiu	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
P 3	Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
P 4	Modernizare platforme software și hardware	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
P 5	Crearea unui cadru adecvat pentru servicii electronice	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
TAC 1	Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești	-1	0	0	0	-1	0	+1	0	0
TAC 2	Amenajare spații de agrement: zona de agrement Tudor Vladimirescu	-1	0	0	+1	0	0	+1	+1	0
TAC 3	Extinderea Complexului de Agrement „Weekend” spre bucla veche a Mureșului, pe un areal de circa 20 de hectare, unde se dorește realizarea a două proiecte: „Complex olimpic” și a unui „Parc municipal” de dimensiuni mari. În acest sens, se intenționează preluarea de la Romgaz a Bazei Olimpice aflate în construcție, precum și a Hipodromului de la Ministerul Apelor și Pădurilor	-1	0	0	+1	0	0	+1	+2	0
TAC 4	Extinderea și modernizarea spațiilor publice de agrement Platoul Cornești	-1	0	0	+1	-1	0	+1	+1	0
TAC 5	Modernizarea piscinei „Mircea Birău”	-1	0	0	+1	0	0	+1	0	0
TAC 6	Amenajarea unui teren de golf	-1	0	0	0	-1	0	+1	+1	0
TAC 7	Valorificarea în scop turistic și de agrement a cabanei cinegetice	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
TAC 8	Punerea în valoare a unui circuit auto	0	0	-1	0	0	0	+1	0	0
TAC 9	Amenajare parc dendrologic în Parcul Municipal	+1	0	+1	+1	0	0	+1	+2	0
TAC 10	Crearea, dezvoltarea și promovarea unui brand turistic „Circuit Dracula”	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
TAC 11	Patrimoniu MS: realizarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0
TAC 12	Realizarea unui centru de concerte și spații expoziționale	-1	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TAC 13	Renovare și reabilitarea clădirii din str. Gheorghe Doja nr. 9 și înființarea centru ONG	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TAC 14	Extinderea Grădinii Zoologice	-1	0	0	0	-1	0	+1	-1	0
TAC 15	Sistem de informare și promovare turistică la nivelul Municipiului Tîrgu Mureș	0	0	0	0	0	0	+1	0	0

Portofoliu de proiecte prevăzut pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş		Obiective de mediu în raport cu care s-a evaluat posibilul impact								
Cod proiect	Denumire proiect	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9
TAC 16	Reţea de locuri amenajate în jurul unor fântâni cu acces public	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TAC 17	Reabilitarea monumentului istoric-Palatul Administrativ Tîrgu Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TAC 18	Reabilitarea Palatului Apollo din Tîrgu Mureş-Dezvoltarea educaţiei permanente de tip comunitar, prin crearea unui centru cultural zonal de referinţă în Palatul Apollo	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TAC 19	Reabilitarea Muzeului de Ştiinţele Naturii Tîrgu Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TAC 20	Reabilitarea exterioară a Palatului Culturii din Tîrgu Mureş şi înfiinţarea unor noi spaţii multifuncţionale	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0
TAC 21	Noi vrem Turişti! - Investiţii integrate privind dezvoltarea turismului în Municipiul Tîrgu Mureş	0	0	0	0	0	0	+1	0	0
Punctaj acordat cumulativ pentru fiecare obiectiv de mediu		-0,05	+0,07	+0,18	+0,19	-0,01	+0,01	+1,06	+0,41	+0,08
Punctaj global		+0,22								
Punctaj global - fără obiectivul OM7 - îmbunătăţirea mediului social şi economic		+0,11								
Punctaj cumulativ pentru obiectivul OM7 - îmbunătăţirea mediului social şi economic		+1,06								

În figura nr. 16 se prezintă sintetic imaginea globală a impactului posibil a fi generat prin implementarea SIDU Tîrgu Mureș, prin portofoliul de proiecte selectat.

Fig. nr. 16 - Impactul global al implementării SIDU Tîrgu Mureș prin portofoliul de proiecte selectat asupra obiectivelor de mediu stabilite în evaluare

Concluzie

Pentru a se putea reliefa cât mai obiectiv posibil efectele implementării SIDU Tîrgu Mureș asupra mediului, s-a optat pentru prezentarea distinctă a rezultatelor evaluării din perspectiva obiectivului socio-economic față de restul obiectivelor de mediu stabilite.

Astfel, rezultatele au fost prezentate atât global, considerând și impactul socio-economic dar și fără acesta, respectiv impactul preconizat asupra restului obiectivelor de mediu stabilite în evaluare (sol/subsol, ape, aer și schimbări climatice, sănătate umană, biodiversitate și arii naturale protejate, patrimoniu istoric și cultural, peisaj li riscuri de mediu).

Fără îndoială că scopul de bază al strategiei se concentrează pe îmbunătățirea calității aspectelor socio-economice însă, din perspectiva protecției mediului primează restul obiectivelor stabilite (asociate factorilor de mediu sau de interes protectiv). Aceasta este rațiunea pentru care s-a optat în prezentarea impactului distinct, neconsiderând artificial și componenta socio-economică.

În urma evaluării impactului au rezultat următoarele punctaje pe obiective de mediu și globale:

Tabel nr. 28

Rezultatele sintetice ale evaluării impactului posibil a fi cauzat de implementarea SIDU Tîrgu Mureș prin portofoliul de proiecte selectat

Obiective de mediu stabilite în evaluarea impactului		Factor de mediu sau de interes protectiv vizat	Punctaj acordat cumulativ pentru fiecare obiectiv de mediu	Punctaj global	Punctaj global - inclusiv obiectivul ce vizează mediul socio-economic
OM1	Protecția și îmbunătățirea calității solului și subsolului	Sol, subsol	-0,05	+0,11	+0,22
OM2	Protecția și îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane	Ape	+0,07		
OM3	Protecția și îmbunătățirea calității aerului atmosferic și combaterea schimbărilor climatice	Aer și condiții climatice	+0,18		
OM4	Protecția și îmbunătățirea sănătății umane	Sănătate umană	+0,19		
OM5	Protecția biodiversității și a ariilor naturale protejate	Biodiversitate și arii naturale protejate	-0,01		
OM6	Protecția patrimoniului istoric și cultural	Patrimoniu istoric și cultural	+0,01		
OM8	Protecția și îmbunătățirea calității peisajului	Peisaj	+0,41		
OM9	Prevenirea și managementul riscurilor de mediu (naturale și de origine antropică)	Riscuri de mediu	+0,08		
OM7	Îmbunătățirea mediului social și economic	Mediul socio-economic	+1,06		

Ca și concluzie, se observă că și eliminând din evaluare criteriul socio-economic (eminamente pozitiv ca și efecte), **implementarea SIDU nu este de natură a cauza un impact negativ semnificativ**. Mai mult, impactul posibil a fi cauzat asupra restului factorilor de mediu sau de interes protectiv (mai importanți din perspectiva protecției mediului) va fi unul **slab pozitiv**.

6.3. Evaluarea impactului asupra ariilor naturale protejate

Evaluarea eventualului impact cauzat de SIDU Tîrgu Mureş asupra reţelei de arii naturale protejate s-a realizat fără a se lua în considerare măsurile de reducere a impactului.

6.3.1. Identificarea și evaluarea impactului direct și indirect

Analiza impactului propunerilor de reamenajare/amenajare a unor piste de biciclete asupra obiectivelor de conservare ale sitului Natura 2000 ROSCI0342 Pădurea Tîrgu Mureş

În conformitate cu memoriul general al SIDU se propune refacerea și extinderea pistelor de biciclete existente în zona Grădinii Zoologice. În imaginea de mai jos este prezentat traseul pistelor de biciclete existente/ce vor fi amenajate comparativ cu distribuția habitatelor Natura 2000 pentru care a fost declarat situl Natura 2000 ROSCI0342 Pădurea Tîrgu Mureş.

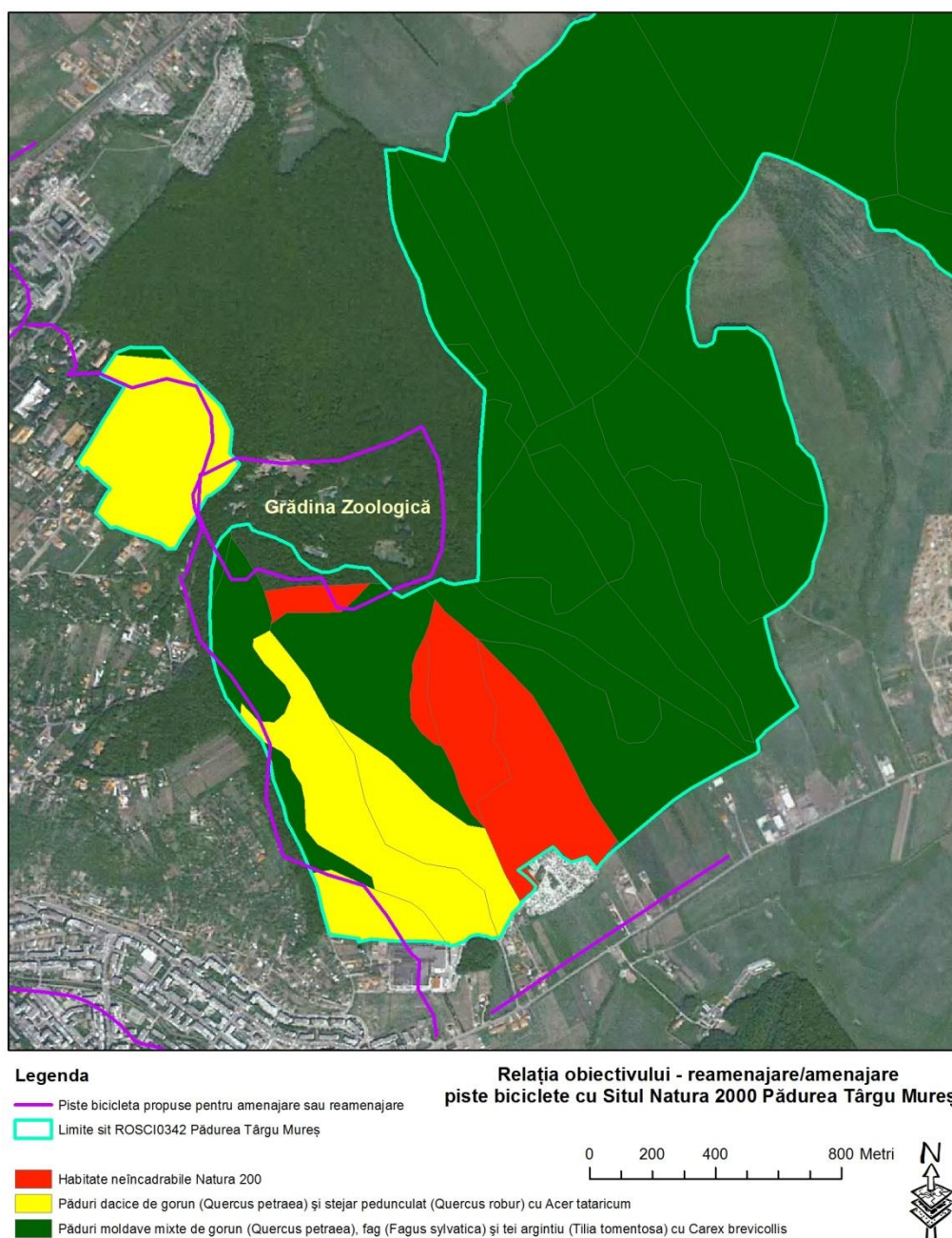

Fig. nr. 17 - Relația proiectelor de reamenajare / amenajare piste de biciclete cu habitatele Natura 2000

Intrare pe traseul mountain-bike în prezent

Traseul mountain-bike în prezent

Podet amenajat pe traseul mountain-bike

Traseul mountain-bike în prezent

Fig. nr. 18 - Situația existentă - trasee de mountain-bike existente în zona grădinii zoologice

Prin aplicarea legislației în domeniul ariilor protejate se consideră că evaluarea adecvată a efectelor planurilor/proiectelor asupra siturilor Natura 2000 trebuie să analizeze impactul asupra integrității ariei protejate astfel:

Integritatea ariei naturale protejate de interes comunitar este afectată dacă proiectul/ planul poate:

- A. să reducă suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar;
- B. să ducă la fragmentarea habitatelor de interes comunitar;
- C. să aibă impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar;
- D. să producă modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.

Evaluarea stabilește inițial impactul direct sau indirect, impactul pe termen scurt sau lung generat de implementarea proiectului fără a lua în considerare măsuri de reducere a impactului, precum și impactul rezidual după aplicarea măsurilor recomandate în studiu și impactul cumulat cu alte proiecte dacă este cazul.

Obiectivul - reamenajare/amenajare a unor piste de biciclete și impactul asupra obiectivelor de conservare ale sitului Natura 2000 ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș

Obiective de conservare – specii

Specii de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Cod	Nume	Prezent/Absent din zona pistelor de biciclete (A/P)
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	P

Fig. nr. 19 - Habitate ale speciilor de lilieci conform Formular Standard

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Cod	Nume	Prezent/Absent din zona pistelor de biciclete (A/P)
1193	<i>Bombina variegata</i>	P
1166	<i>Triturus cristatus</i>	A
4008	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	A

Fig. nr. 20 - Habitate ale speciilor de amfibieni conform Formular Standard

Specii de nevertebrate enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Cod	Nume	Prezent/Absent din zona pistelor de biciclete (A/P)
1083	<i>Lucanus cervus</i>	A
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	A

Evaluarea impactului cauzat de SIDU fără a lua în considerare măsurile de reducere a impactului

Identificarea și evaluarea impactului direct și indirect

Impactul direct în cazul implementării obiectivelor SIDU poate fi de următoarele naturi:

- afectarea directă a unor exemplare din speciile de interes conservativ existente pe amplasamentul pistelor de biciclete (specii puțin sau deloc vagile – ex: specii de amfibieni).
- perturbarea speciilor de faună din vecinătatea pistelor de biciclete prin generarea de zgomote în etapa de execuție și de funcționare ale unor obiective.

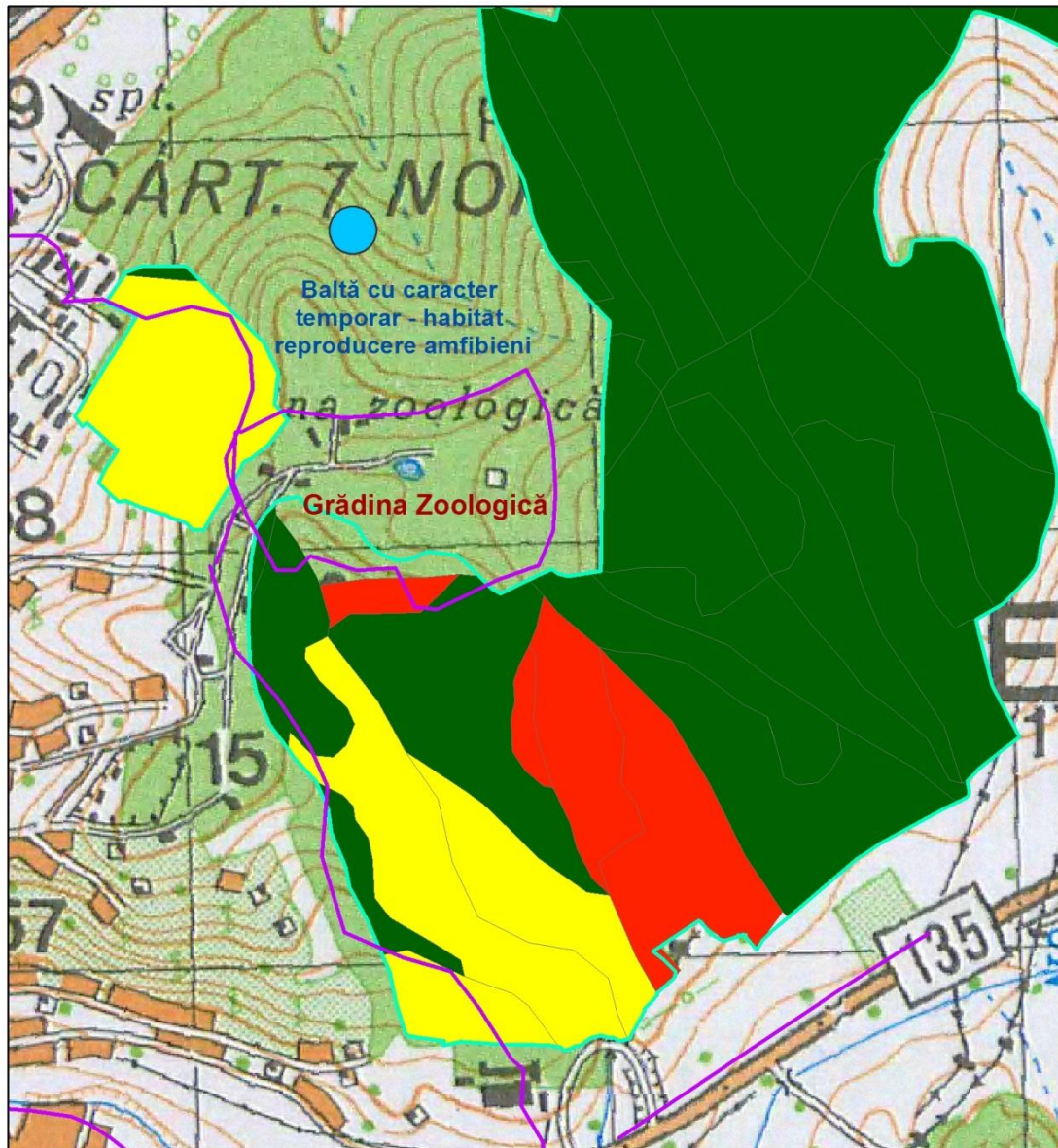
Impactul indirect poate fi de următoarele naturi:

- afectarea speciilor ce utilizează suprafața pe care se suprapune obiectivul analizat, ca habitat de adăpost, hrănire, cuibărire;
- perturbarea speciilor și habitatelor din vecinătatea amplasamentului prin generarea de emisii sau deșeuri rezultate în etapa de execuție și de funcționare a obiectivului.
- fragmentarea habitatelor
- afectarea stării favorabile de conservare și afectarea dinamicii relațiilor structurale și funcționale ale ariei protejate

A. Analiza reducerii suprafeței habitatelor și/sau numărului exemplarelor speciilor de interes comunitar:

Această reducere se poate manifesta în urma impactului direct sau indirect asupra speciilor prezente pe amplasament sau în vecinătatea suprafeței. Nu este cazul – prin extinderea pistelor de biciclete nu se vor afecta specii pentru care a fost declarat situl Natura 2000.

Habitatele importante pentru speciile de amfibieni, în special cele de reproducere, reprezentate de bălți cu caracter temporar sau permanent sunt prezente la aproximativ 300 m NE de amplasamentul propus al pistelor de bicicletă.

Legenda

- Piste bicicleta propuse pentru amenajare sau reamenajare
- Limite sit ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș

- Habitate neîncadrabile Natura 200
- Păduri dacice de gorun (*Quercus petraea*) și stejar pedunculat (*Quercus robur*) cu *Acer tataricum*
- Păduri moldave mixte de gorun (*Quercus petraea*), fag (*Fagus sylvatica*) și tei argintiu (*Tilia tomentosa*) cu *Carex brevicollis*

Relația obiectivului - reamenajare/amenajare piste biciclete cu Situl Natura 2000 Pădurea Târgu Mureș

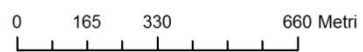

Fig. nr. 21 - Localizarea habitatelor de reproducere ale speciilor de amfibieni și reptile

B. Fragmentarea habitatelor de interes comunitar:

Fragmentarea habitatelor este un proces prin care un areal natural continuu este divizat în două sau mai multe suprafețe prin amplasarea unor obiective cu caracteristici diferite de cele inițiale. Efectele fragmentării sunt cu atât mai mari cu cât suprafețele habitatelor rămân mai mici și sunt mai izolate.

Nu este cazul. Având în vedere că reamenajarea/amenajarea pistelor de biciclete nu constă în construcția unor trasee betonate, fragmentarea habitatelor de interes comunitar și implicit a habitatelor speciilor de amfibieni sau nevertebrate este inexistentă.

C. Analiza impactului negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar:

Până la realizarea studiilor necesare întocmirii planului de management al ariei protejate, studii ce vor evidenția factorii ce mențin starea favorabilă de conservare la nivelul întregii arii, o astfel de analiză se poate realiza doar local.

Factorii identificați sunt următorii:

- funcționalitatea ca ecosistem viabil, cu șanse reale de perpetuare în timp și spațiu a caracteristicilor și structurilor corespunzătoare condițiilor naturale a suprafețelor din zona proiectului identificate ca habitate pentru speciile de interes comunitar;
- resurse teritoriale suficiente pentru speciile de interes comunitar;
- resurse trofice suficiente pentru speciile de interes comunitar;
- condiții climatice și geologice favorabile speciilor și habitatelor de interes comunitar.

Astfel, la nivel local și chiar la nivelul sitului, cel mai important factor pentru menținerea unei stări favorabile de conservare este funcționalitatea ecosistemelor în special a celor forestiere, acestea fiind preponderente. Această funcționalitate determină menținerea tipurilor de habitate corespunzătoare condițiilor naturale.

Așa cum am arătat la pct. A, prin reamenajarea/amenajarea pistelor de biciclete și a activităților ce sunt generate de operarea acestui obiectiv, nu este afectată starea de conservare a habitatelor din tipurile identificate.

Așadar, după analiza factorilor prezentați concluzionăm că proiectul nu are un impact negativ în menținerea stării favorabile de conservare a ariilor protejate în care este propus.

D. Analiza modificărilor dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar:

Aceste relații structurale și funcționale la nivelul întregului sit nu sunt în momentul de față pe deplin cunoscute, determinarea lor făcând obiectul unor lucrări specifice de durată și extrem de costisitoare și având ca finalitate întocmirea planului de management al ariei.

În cazul de față, de interes pentru evaluarea acestui proiect din punctul de vedere al dinamicii relațiilor structurale și funcționale ce mențin integritatea ariei naturale protejate este analiza relațiilor ce mențin suprafața de pădure din zona proiectului ca un ecosistem viabil, precum și relația dintre habitate și speciile protejate care le utilizează.

Astfel, cunoscând deja că implementarea obiectivelor nu afectează starea de conservare favorabilă a celor două tipuri de habitate și nu afectează mărimea populațiilor speciilor protejate pe cuprinsul ariei, putem afirma că aceste relații nu sunt afectate de proiect. Nu este cazul inducerii unor dezechilibre populaționale prin mortalități sau crearea unor condiții favorabile unei anumite specii în special în detrimentul altora.

Pe termen scurt sau lung

Impactul pe termen scurt este determinat de faza de construcție, când datorită în principal zgomotelor produse de utilajele folosite pentru reamenajarea/amenajarea pistelor există posibilitatea perturbării activității unor exemplare de specii de faună din vecinătatea terenului vizat. Perturbarea este temporară, nu afectează fizic habitatele învecinate, după încetarea lucrărilor acestea putând fi reocupate în liniște de către exemplarele care le preferă. Nivelul de emisii atmosferice și de zgomot aferent lucrărilor de construcții nu afectează semnificativ fauna din zonă. Nivelul mare de zgomot din perioadele în care se vor executa lucrări va determina perturbarea pe termen scurt a speciilor ce utilizează habitatele învecinate, acestea cel mai probabil relocându-se în zone mai liniștite. După finalizarea lucrărilor exemplarele disturbate își pot recupa nișele abandonate sau acestea pot fi ocupate de alte exemplare.

Referitor la speciile de amfibieni și reptile:

Impactul este inexistent, pistele de biciclete nu se află localizate în zonele de reproducere ale acestora, aceste bălți cu caracter permanent/temporar sunt localizate la aproximativ 300m NE de trasee.

Referitor la impactul asupra speciilor de lilieci:

Impactul este absent specia de lilieci folosește pădurea ca habitat de hrănire pe timpul nopții când pistele de biciclete nu sunt folosite.

Referitor la speciile de păsări ce se hrănesc/cuibăresc în arborete:

Zgomotul este un agent de disturbare care se disipează mult în mediu, deși este foarte greu de măsurat comparativ cu noxele și praful, acesta este considerat unul dintre factorii majori de poluare. Păsările par a fi foarte sensibile la zgomotul traficului, deoarece acesta interferează în mod direct cu comunicarea interspecifică prin intermediul sunetelor și în acest mod afectează indirect comportamentul de teritorialitate și rata împerecherii (Reijnen and Floppen, 1994).

Numeroase studii au documentat densitatea redusă a populațiilor de păsări din zonele cu trafic intens. Pe pajiștile din zona de trafic intens s-a observat declinul populațional acolo unde zgomotul de fond depășește 50db, de asemenea păsările din păduri manifestă efecte sesizabile la un nivel de 40dbA.

Cu toate acestea, particularitățile terenului precum și tipurile de habitate de pe marginea frontului de lucru pot influența propagarea zgomotului și implicit densitatea populațiilor de păsări.

Dacă pe marginea frontului de lucru se găsesc habitate rare care lipsesc din restul sitului, densitățile populaționale ale speciilor pot rămâne constante chiar dacă poluarea și disturbarea reduc calitatea habitatului respectiv (Laursen, 1981, Warner, 1992, Meunier et al. 1999). Cu toate acestea habitatele identificate în urma vizitei în teren sunt prezente pe suprafețe extinse în restul sitului.

Se poate concluziona că prin desfășurarea activității de ciclism nivelul de decibeli nu va determina deplasarea unora dintre speciile de păsări aval și amonte de traseele amenajate..

Concluzii:

Se poate concluziona că impactul asupra speciilor de amfibieni și reptile precum și nevertebrate și lilieci pentru care a fost declarat situl va fi unul inexistent.

Impactul asupra speciilor de păsări va fi unul negativ nesemnificativ zgomotul produs de extracție va face ca acestea să se deplaseze amonte și aval de exploatare acolo unde sunt disponibile habitate de hrănire și cuibărire. Trebuie menționat faptul că deranjul va avea un caracter temporar, durata de manifestare a acestuia este temporară, exploatarea analizată are un caracter temporar, lucrările se vor sista la momentul în care volumul de material mineral, conform actelor de reglementare, va fi atins.

Pe termen lung impactul este determinat de activitatea de exploatare a pistelor de biciclete, acesta fiind unul neutru asupra speciilor și habitatelor.

Evaluarea impactului cumulativ al planului propus cu alte planuri

Tratarea efectelor cumulate este o componentă importantă în procesul de evaluare a impactului, un proiect cu toate că analizat singular poate să nu aibă efecte negative semnificative asupra mediului, în combinație cu alte proiecte dezvoltate simultan sau cu activități existente sau preconizate poate avea un impact semnificativ asupra unui factor de mediu sau mai mulți.

Pentru a putea identifica proiectele și activitățile cu care se poate cumula impactul proiectului studiat este necesar să fie determinate aria în care se manifestă impactul proiectului, scara temporală de manifestare a impactului și căile (atât ca vectori cât și ca modalitate) de manifestare a unui eventual impact cumulat.

Scara de timp în care se poate manifesta un eventual impact cumulativ este atât pe termen scurt (perioada de execuție) cât și pe termen lung (perioada de funcționare).

Căile prin care impactul se cumulează

- căile posibile de cumulare a impactului potențial la nivelul zonei proiectului sunt apa și aerul atmosferic (eventuale emisii de poluanți în apă și aer, precum și zgomotul produs de utilaje);
- la nivelul ariei un impact cumulat se poate manifesta prin diminuarea suprafețelor ocupate de habitate similare celor din zona planului cu efecte direct asupra stării de conservare la nivelul ariei și cu efect indirect asupra speciilor ce le utilizează.

Plecând de la aceste elemente s-au identificat următoarele activități în zona proiectului:

- exploatări forestiere în vecinătate

Aceste activități se caracterizează la rândul lor prin emisii de poluanți în apă și producerea de zgomot.

Planul nu propune măsuri de diminuare a impactului cumulativ. Ca urmare, impactul rezidual este cel apreciat mai jos.

Analiza impactului cumulativ al planului la scară extinsă (la nivel de sit)

Rețeaua Natura 2000 nu este concepută ca un sistem de arii protejate cu impunerea unor restricții totale asupra activităților antropice, ci își propune menținerea habitatelor și speciilor într-o stare favorabilă de conservare și în condițiile dezvoltării economice a societății.

**Evaluarea impactului proiectului:
Propunere - reamenajare / amenajare a unor piste de biciclete – zona Grădina Zoologică**

Propunere proiect	Calea de cumulare a impactului	Alte proiecte sau activități posibile	Relația cu obiectivul	Amploare impact
Îndepărtare vegetație, decopertare sol, amplasare strat de pietre	APA (corpul principal de apă este reprezentat de un pârâu cu caracter temporar aflat la aproximativ 300m de pistele de bicicletă	Exploatare forestiere aflate in vecinatate	Relație indirectă: în conformitate cu informatiile noastre pe suprafețele aflate in vecinatatea pistei se practică activități forestiere însă acestea au un caracter minimal	neutru
Îndepărtare vegetație , decopertare sol, amplasare strat de pietre	ZGOMOTUL	Exploatare forestiere aflate in vecinatate	Relație indirectă: zgomotul produs de utilajele forestiere este minim și cu caracter temporar	neutru

Impact negativ semnificativ
 Impact negativ nesemnificativ
 Neutru
 Impact pozitiv nesemnificativ
 Impact pozitiv semnificativ

Pentru a sintetiza mai ușor informațiile legate de evaluarea impactului în raport cu indicatorii cheie, s-a întocmit tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 30

Evaluarea impactului asupra speciilor și habitatelor în raport cu indicatorii cheie

Indicator cheie	Faza de construcție	Faza de operare	Faza de dezafectare	Natura impactului indus	Măsuri de diminuare	Impact rezidual	Observații
1. Procentul din suprafața habitatului care va fi pierdut	Nu este cazul		Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	-
2. Procentul ce va fi pierdut din suprafețele habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor de interes comunitar	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu e cazul	Nu este cazul	-
3. Fragmentarea habitatelor de interes comunitar	0% fragmentare d.p.d.v. funcțional	0% cu condiția respectării legislației	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu există o fragmentare funcțională a habitatelor.
4. Durata sau persistența fragmentării	Nu este cazul		Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	-
5. Durata sau persistența perturbării speciilor de interes comunitar, distanța față de aria naturală protejată de interes comunitar	cca. 6 luni	Nu este cazul	Nu este cazul	Perturbarea faunei Impact negativ direct și indirect, pe termen scurt, nesemnificativ	M1, M2, M3, M4 ²	Perturbarea faunei Impact negativ direct și indirect, pe termen scurt, nesemnificativ	Perturbarea este posibilă pentru exemplare de faună din vecinătatea amplasamentului În faza de operare perturbarea va fi absentă

² vezi subcapitolul 8.5. - Măsuri de reducere a impactului pentru biodiversitate și arii naturale protejate

Indicator cheie	Faza de construcție	Faza de operare	Faza de dezafectare	Natura impactului indus	Măsuri de diminuare	Impact rezidual	Observații
6. Schimbări în densitatea populațiilor (nr. de indivizi/suprafață)	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	-
7. Scara de timp pentru înlocuirea speciilor/habitatelor afectate de implementarea PP	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	-
8. Indicatorii chimici-cheie care pot determina modificări legate de resursele de apă sau de alte resurse naturale, care pot determina modificarea funcțiilor ecologice ale unei arii naturale protejate de interes comunitar	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul (emisiile atmosferice sunt reduse, nu există surse de poluare chimică)

7. Posibilele efecte semnificative asupra mediului, asupra sănătății în context transfrontalier

Considerând rezultatele evaluării impactului asupra factorilor de mediu și altor factori de interes protectiv, se apreciază că majoritatea efectelor se vor manifesta la o scară locală.

Din acest motiv, nu este cazul unor posibile efecte transfrontaliere în ceea ce privește afectarea factorilor de mediu prin implementarea SIDU Tîrgu Mureș.

8. Măsurile propuse pentru a preveni, reduce și compensa cât de complet posibil orice efect asupra mediului al implementării planului sau programului

În cadrul capitolului 6 din prezentul Raport au fost identificate și enumerate potențialele efecte ale implementării SIDU Tîrgu Mureș asupra calității mediului, ajungându-se la concluzia că activitățile propuse prin SIDU nu vor genera efecte negative importante asupra mediului.

Subliniem însă că, dat fiind că SIDU Tîrgu Mureș este o doar strategie, este obligatoriu ca pe mai departe - în implementarea acesteia - toate proiectele investiționale (în special acelea care implică realizarea unor construcții) să fie supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului conform legislației în vigoare.

Astfel, prin aceste evaluări ale impactului se vor identifica în fiecare caz în parte următoarele aspecte:

- existența unor potențiale efecte negative semnificative asupra mediului pentru fiecare proiect propus
- măsura în care aceste proiecte prevăd utilizarea celor mai bune tehnici disponibile (BAT)
- alternativele optime de realizare pentru aceste proiecte astfel încât să fie satisfăcute atât cerințele tehnice, economice dar și cele de protecție a factorilor de mediu și sănătății umane
- măsurile / soluțiile tehnice necesare pentru prevenirea, reducerea sau compensarea după caz a unor eventuale efecte negative asupra mediului posibil de genera de fiecare proiect în parte
- modalitatea de monitorizare a acestor potențiale efecte semnificative generate asupra mediului prin implementarea fiecărui proiect propus

Conform obiectivelor propuse de SIDU și a analizei posibilului impact asupra mediului realizată în prezentul Raport de mediu, o parte din acestea pot avea o influență asupra factorilor de mediu în etapa de implementare. Prevenirea și reducerea efectelor adverse asupra mediului se poate face numai prin considerarea evaluării de mediu în toate etapele de pregătire și implementare a planurilor și proiectelor.

Planurile urbanistice zonale propuse în viitor vor avea caracter de reglementare detaliată, pentru fiecare zonă în parte, corelat cu propunerile SIDU și PUG Tîrgu Mureș. În funcție de situația existentă, PUZ-rile aferente fiecărei zone vor reglementa următoarele probleme:

- organizarea rețelei stradale
- zonificarea funcțională a terenurilor
- organizarea urbanistică și arhitecturală
- dezvoltarea infrastructurii edilitare
- menționarea obiectivelor de utilitate publică
- stabilirea modului de protecție a mediului
- reglementări specifice detaliate (permisiuni și restricții)
- regimul juridic al terenurilor
- identificarea zonelor cu riscuri naturale

Conform prevederilor legale în vigoare, Primăria Tîrgu Mureş va urmări respectarea următoarelor etape:

- inițierea și aprobarea în Consiliul Local a elaborării PUZ-urilor după necesități
- informarea populației
- desemnarea elaboratorului și comandarea elaborării
- elaborarea temei program și a listei studiilor de fundamentare
- consultări pe parcursul elaborării documentațiilor
- analiza propunerilor preliminare
- consultarea populației
- introducerea în documentație a propunerilor
- obținerea avizelor și acordurilor
- elaborarea planului definitiv
- aprobarea planului
- asigurarea accesului populației la propunerile planului

Toate proiectele viitoare cu impact potențial asupra mediului vor fi supuse procedurii de evaluare a impactului conform prevederilor legislative.

Propuneri rezultate din SIDU și evaluarea de mediu în cadrul procedurii SEA:

În cazul concret, al implementării prevederilor din SIDU se recomandă următoarele măsuri de reducere a efectelor implementării proiectelor aferente strategiei:

8.1. Factor de mediu sau de interes protectiv: SOL-SUBSOL

Suplimentar față de propunerile SIDU se impun următoarele măsuri:

- ⇒ Se va pune accent pe organizarea de dezbateri publice, acțiuni de informare și educare a cetățenilor comunei referitoare la problematica din domeniul protecției mediului, în privința diferitelor programe sau proiecte care se vor derula la nivelul unității teritorial-administrative;
- ⇒ Vor fi interzise evacuări necontrolate de ape uzate din gospodării și de la agenții economici;
- ⇒ Vor fi interzise depozitari neconforme de deșuri pe văile râurilor sau în zone neamenajate;
- ⇒ Se va asigura creșterea suprafețelor spațiilor plantate – spații verzi;
- ⇒ Se va asigura igienizarea terenurilor poluate cu depozitari necontrolate de deșuri menajere și de construcții.

Pentru faza de autorizare a lucrărilor de construcții ce urmăresc realizarea obiectivelor SIDU se impun măsuri generale și specifice pentru fiecare proiect în particular. Ca măsuri generale se impun:

- ⇒ Refacerea solului de pe suprafețele afectate de implementarea obiectivelor de infrastructură din SIDU, renaturarea zonelor afectate, precum și pentru orice proiect nou de construcție;
- ⇒ Asigurarea mijloacelor de intervenție și eliminarea suprafețelor de sol poluate cu motorine, lubrifianți sau alte lichide de motor provenite de la utilaje și vehicule;
- ⇒ Refacerea zonelor afectate de depozitarea materialelor și a deșeurilor rezultate din construcții;
- ⇒ Organizările de șantier vor respecta întocmai suprafețele autorizate fără să afecteze terenurile învecinate.

8.2. Factor de mediu sau de interes protectiv: APĂ

- ⇒ Impunerea unor restricții în ceea ce privește încărcătura antropică a zonelor turistice precum și cele naturale (situl Natura 2000 ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș), în vederea diminuării antropizării excesive ce ar induce modificări în structura arboretelor precum și implicit a regimului hidric;
- ⇒ Impunerea unor reguli turistice stricte și clare, care să preîntâmpine impactul asupra calității apei;
- ⇒ Impunerea sau stimularea unui management eficient al deșeurilor
- ⇒ Păstrarea și menținerea zonelor sanitare cu regim sever și cu regim de restricție în jurul captărilor de apă prin:
  - zone de protecție împrejmuite în jurul captărilor de apă (100 m în amonte de priză, 25 m în aval și lateral de priză);
  - instituire zonă de protecție la o distanță de 10 m față de stația de pompare și 20 m față de rezervorul de apă;
  - instituire zonă de protecție la o distanță de 3 m față de cursul natural al apelor curgătoare de suprafață.
- ⇒ Respectarea zonelor de protecție sanitară la conductele de aducțiune apă, prin instituire zonă de protecție sanitară cu regim sever pe o distanță de 10m din ax, în fiecare parte și 30m față de orice sursă de poluare;
- ⇒ Respectarea distanțelor min. de protecție între poluatori și sursele de apă de minim 30m.

Pentru faza PAC se vor respecta următoarele:

- ⇒ Se vor executa lucrări de îndiguiri și regularizări numai în baza proiectelor tehnice avizate de DA Mureș;
- ⇒ Se va elabora Planul de Prevenire și Combatere a Poluărilor Accidentale și Regulamentul de Exploatare pentru toate lucrările noi care au legătură cu apele;
- ⇒ Se vor face periodic lucrări de revizii/întreținere pentru rețelele hidroedilitare, și stațiile de epurare, conform planificărilor din Planul de Prevenire și Combatere a Poluărilor Accidentale;
- ⇒ Se va monitoriza periodic calitatea efluenților epurați și evacuați în receptorul natural; se va monitoriza calitatea receptorului natural;
- ⇒ Toate lucrările care au legătură cu apele se vor realiza în baza unor proiecte tehnice de specialitate care vor fi supuse avizării pe linie de gospodărirea apelor și protecția mediului.

8.3. Factor de mediu sau de interes protectiv: AER și CONDIȚII CLIMATICE

Prioritățile specificate în SIDU cu privire la protecția și eventual, îmbunătățirea calitatii aerului atmosferic sunt prezentate în subcapitolul 1.6.3. - Lista propunerilor de proiecte pe orizontul de timp 2017 – 2023. Cele mai importante dintre acestea sunt prezentate detaliat în cadrul următoarelor obiective:

- OS1 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureș
  - Transport în comun
  - Transport nemotorizat
  - Alte investiții care conduc la reducerea emisiilor CO₂.
- OS2 - Creșterea atractivității teritoriului prin îmbunătățirea condițiilor de locuire, a eficienței energetice și a calității mediului
  - Zone verzi
  - Eficiența energetică și condiții de locuire
  - Revitalizarea terenurilor abandonate sau neutilizate
  - Zone verzi
  - Eficiența energetică și condiții de locuire
  - Revitalizarea terenurilor abandonate sau neutilizate

Ca măsuri generale privind menținerea și îmbunătățirea factorului de mediu aer se recomandă următoarele:

- ⇒ Respectarea zonelor de protecție funcție de categoria strazii în cazul proiectelor de refacerea și extinderea rețelei de drumuri
- ⇒ Amenajarea de parcuri;
- ⇒ Nu se vor autoriza pentru construire obiective cu emisii poluante peste limitele admise de legislația în vigoare;
- ⇒ Se vor respecta suprafețele minime necesare de spații verzi, conform reglementărilor pe fiecare zonă funcțională, însă nu vor fi mai mici de 26mp/locuitor la nivelul întregii comune.

Pentru faza de autorizare PAC vor fi respectate măsurile de diminuare la sursă și minimizare a emisiilor poluante specifice fiecărui proiect:

- ⇒ În timpul lucrărilor de construcție, extindere și modernizare a strazilor sau a rețelelor de apă-canal, nivelul emisiilor de gaze și pulberi va crește, dar creșterea va fi strict locală în raza fronturilor de lucru.
- ⇒ Pentru a diminua nivelul acestor emisii poluante în faza de implementare a proiectelor se propun următoarele măsuri:
- ⇒ Lucrările de execuție a obiectivelor noi se vor face cu utilaje și mijloace de transport acționate cu motoare Diesel care nu au emisii de Pb și au emisii reduse de CO₂;
- ⇒ Terasamentele drumurilor, accesele la fronturile de lucru vor fi stropite și se va circula cu viteza redusă pentru a nu antrena particulele de praf;
- ⇒ În perioadele secetoase se vor umezi caile de rulare din pământ pentru prevenirea antrenării de pulberi de pe caile de rulare;
- ⇒ Execuția lucrărilor de construcție se va face după un program bine stabilit și aprobat de administrația locală.

8.4. Factor de mediu sau de interes protectiv: SĂNĂTATE UMANĂ

În scopul asigurării sănătății populației prin obiectivele SIDU se recomandă:

- ⇒ Organizarea spațial urbanistică sub aspect funcțional, estetic și compozițional;
- ⇒ Respectarea tipologiei tradiționale de locuire a localităților;
- ⇒ Respectarea gradului de ocupare (POT, CUT);
- ⇒ Repartizarea uniformă a spațiilor verzi în unitățile teritoriale de referință;
- ⇒ Exploatarea ecologică corespunzătoare a spațiilor verzi;
- ⇒ Valorificarea compozițional-estetică a ambiantului natural;

Prin obiectivele propuse de SIDU se urmărește creșterea calității vieții și o dezvoltare durabilă a orașului Tîrgu Mureș.

Efectele adverse asupra confortului populației se pot produce în faza de implementare a proiectelor propuse, astfel ca se impun măsurile generale:

- ⇒ Să nu se execute în același timp un număr mare de lucrări într-o aceeași suprafață, ce implică un număr mare de surse de poluare și care au ca rezultat creșterea nivelului de poluare locală prin creșterea nivelului de emisii în atmosferă, apă, sol, a zgomotului și a vibrațiilor;
- ⇒ Orarul de execuție al lucrărilor de implementare a obiectivelor proiectelor tehnice să nu se extindă pe timpul nopții în vecinătatea zonelor rezidențiale;
- ⇒ Organizările de șantier să fie localizate strict pe zona autorizată și să nu afecteze vecinătățile;
- ⇒ Refacerea zonelor afectate de lucrările de implementare a obiectivelor propuse în PUG și în alte proiecte tehnice, prin lucrări de ecologizare a zonelor afectate.

8.5. Factor de mediu sau de interes protectiv: BIODIVERSITATEA ȘI ARII NATURALE PROTEJATE

Natura obiectivului amenajare/reamenajare piste biciclete în zona Grădinii Zoologice impune un set de recomandări/măsură specifice pentru reducerea impactului asupra mediului, în special biodiversitate, pe lângă cele ce vor fi prevăzute în proiectul tehnic.

Tabelul nr. 31

Măsură de prevenire și reducere a impactului asupra biodiversității și ariilor naturale protejate

Măsura		Cărei categorii de impact negativ se adresează măsura
M1	Mijloacele de transport pentru materialele de construcție vor fi prevăzute cu prelată pentru evitarea împrăștierei de particule cu ajutorul vântului;	Indirect, termen scurt și lung - Perturbarea speciilor și habitatelor prin emisii atmosferice
M2	Folosirea unor utilaje cu o capacitate în acord cu cerințele lucrării (pentru evitarea lucrului cu motorul turat în permanență dar în același timp și pentru reducerea la maxim posibil a vibrațiilor);	Direct, termen scurt - Perturbarea speciilor de faună prin zgomote

Măsura		Cărei categorii de impact negativ se adresează măsura
M3	Umezirea pe cât posibil a zonelor de depozitare provizorie a materiilor prime sau a deșeurilor rezultate din săpătură (în special în perioadele cu vânt mai puternic) pentru evitarea transportării de către curenții de aer a particulelor;	Direct, termen scurt- Perturbarea habitatelor
M4	Constructorul va organiza activitatea de colectare, depozitare temporară și eliminare a deșeurilor din perioada de realizare a obiectivului astfel încât să nu prezinte risc pentru factorii de mediu;	Direct, termen scurt- Perturbarea habitatelor

Pe lângă măsurile aferente obiectivelor ce se vor implementa în zona zona Grădinii Zoologice – vecinătatea sitului Natura 2000 ROSCI0342 Pădurea Tîrgu Mureș, prezentul Raport de Mediu propune o serie de masuri avand caracter general:

- ⇒ Se impune respectarea prevederilor OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin Legea 49/2001, precum și prevederile OUG 195/2005 cu modificările ulterioare, aprobată prin Legea 154/2006 – Cap. VIII – Conservarea biodiversității și arii naturale;
- ⇒ Orice plan sau proiect care are legătura directă ori nu este necesar pentru managementul ariilor naturale de interes comunitar, dar care ar putea afecta în mod semnificativ aria, singur sau în combinație cu alte planuri ori proiecte, va fi supus unei evaluări adecvate a efectelor potențiale asupra ariilor naturale de interes comunitar din zona vizată de SIDU, având în vedere obiectivele de conservare ale acestora;
- ⇒ Titularii de planuri, proiecte și/sau activități care pot afecta semnificativ ariile naturale protejate vor solicita și vor respecta avizul administratorului/custodelui ariei protejate și a APM Mureș;
- ⇒ După elaborare și avizare, este obligatorie respectarea planului de management și a regulamentului pentru administratorul ariilor naturale protejate, precum și pentru persoanele fizice și juridice care detin sau administrează terenuri și alte bunuri și/sau care desfășoară activități în perimetrul și în vecinătatea ariilor naturale protejate;
- ⇒ Plantarea oricărei specii de arbori în interiorul ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș, se va face numai cu acordul administratorului/custodelui;
- ⇒ Se vor păstra amplasamentele și măsurile propuse prin SIDU;
- ⇒ Se va evita afectarea de către infrastructura temporară și permanentă a habitatelor din ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș;
- ⇒ Se vor monitoriza la începutul și sfârșitul fiecărei perioade de vegetație stadiul de refacere a habitatelor afectate de proiectele și măsurile propuse prin SIDU, cu obligația beneficiarului de a interveni cu lucrările necesare de corectare.

8.6. Factor de mediu sau de interes protectiv: PEISAJ

- ⇒ Impunerea unor tehnici peisagere de screening (perdele de arbori de exemplu) care să contribuie la mascarea unor funcțiuni cu valoare estetică redusă

9. Expunerea motivelor care au dus la selectarea variantelor alese și o descriere asupra modului în care s-a efectuat evaluarea, inclusiv orice dificultăți întâmpinate în prelucrarea informațiilor cerute

La elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a municipiului Tîrgu Mureș au fost evaluate trei variante strategice. În baza unei analize multicriteriale, s-a ales varianta optimă pentru implementarea strategiei pe orizontul de timp 2016 – 2023.

Variantele propuse au avut la bază:

- "Scenariul optim selectat" al Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (pentru proiectele ce privesc partea de infrastructura a transportului în comun, a transportului nemotorizat și a altor investiții ce conduc la reducerea emisiilor de CO₂)
- analiza variantelor din Planul Urbanistic General al Municipiului
- precum și toate propunerile din partea direcțiilor de specialitate și/sau ale altor entități direct interesate

9.1. Analiza variantelor strategice

9.1.1. Scenariul selectat al Planului de Mobilitate Urbană Durabilă

Mobilitatea urbană a Municipiului Tîrgu Mureș a fost studiată în cadrul Planului de Mobilitate Urbană Durabilă. Scopul PMUD este de a permite dezvoltarea sustenabilă a mobilității în aria de studiu, acesta urmând a funcționa ca un suport pentru pregătirea și implementarea proiectelor și măsurilor finanțate prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020 (și programele operaționale din viitoarele perioade de programare) și alte surse asociate bugetelor locale, dar și pentru susținerea implementării unor proiecte de interes național care influențează mobilitatea în aria de studiu.

În cadrul PMUD au fost analizate trei scenarii:

1. Scenariul 1 – "A nu face nimic"
2. Scenariul 2 – "A face minimum/scenariul de referință"
3. Scenariul 3 – "A face ceva"

În urma rezultatelor obținute la analiza multicriterială pentru cele 3 scenarii și conform analizei cost-beneficiu, scenariul optim selectat este scenariul nr. 3 – "A face ceva". La alegerea variantei optime au fost luate în considerare și nevoile identificate pentru transportul public motorizat și nemotorizat, propunerile venite din partea echipei de management a Primăriei pentru elaborarea PMUD precum și de noile tendințe europene în materie de transport și protecția mediului transpuse prin Documentul cadru de implementare al axei 4 a Programului Operațional Regional 2014-2020.

Prezentăm în continuare Scenariul optim selectat în cadrul PMUD ce stă la baza Portofoliului de proiecte SIDU.

Scenariul optim cuprinde mai multe proiecte selectate pe urmatoarele domenii:

- investitii destinate inbunatatirii transportului public urban de calatori
- investitii destinate transportului electric si nemotorizat
- alte investitii destinate reducerii emisiilor de carbon
- realizarea inelului interior de circulatie a municipiului Tîrgu Mureş
- parcare de tip park and ride (parcheaza si pleaca cu mijloc de transport in comun)
- parcare supraetajate/subterane de mare capacitate in interiorul cartierelor de locuinte
- reconfigurarea zonei centrale

Tabelul nr. 32

Proiecte ce stau la baza scenariului optim din cadrul PMUD Tîrgu Mureş

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Cod proiect	Denumire proiect
TC 1	Modernizarea transportului public de călători al municipiului Tîrgu Mureş
TC 2	Relația între Platoul Cornești-Gradina Zoo - Zona de agrement "Weekend" (telegondolă)
TC3v1	Tren Urban Gara de Sud - Nod Platforma Azomureş - Strada Dezrobirii - Strada Rozmarinului - Gara Centrală - Stadionul Municipal - Gimnaziul Friedrich Schiller - Gara de Nord - Nod Weekend (Str. Luntraşilor)- Nod Weekend (Tangentă CF-Str. 22 Decembrie)
TC 4	Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona vest – centru a municipiului Tîrgu Mureş
TC 5	Achiziția de minim 30 autobuze ecologice
TN 1	Prelungire pistă de bicicletă în lungul căii ferate, în prelungirea celei existente
TN 2	Realizare pistă în lungul canalului Pocloş
TN 3	Reamenajarea podurilor pietonale și pentru biciclete peste Pocloş – accesibilizare și lărgire
TN 4	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 1
TN 5	Realizare pistă velo Unirii - Centru - traseul 2
TN 6	Realizare pistă velo Centru- Zona Medicală
TN 7	Realizare pistă velo Traseu Weekend – B-dul Cetații – Piața Trandafirilor
TN 8	Reamenajarea pod pietonal și pentru biciclete peste Mureş-zona Aleea Carpați
TN 9	Realizare pistă velo de legatura între Poclos si P-ta Trandafirilor
TN10	Realizare pista velo Complex Weekend
TN 11	Realizare pista de biciclete pe malul Mureşului
TN 12	Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești
TN 13	Realizare pista velo Pădurea Budiului
TN 14	Realizare pista velo: Zoo - Cimitir- Livezeni
TN 15	Realizare Piste in cartierul Unirii
TN16	Pistă propusă pe b-dul 1848 - Calea Sighișoarei
TN 17	Amplasarea a 16 puncte de inchiriere-parcare biciclete
TN 18	Remodelare zona centrală a municipiului Tîrgu Mureş

Cod proiect	Denumire proiect
TN 19	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agrement)
TN 20	Coridoare verzi pe malurile Mureşului şi ale Pocloşului
TN 21	Transformarea străzilor din zona cu circulaţie pietonală intensă – Zona Clinicilor - în trasee mai prietenoase faţă de pietoni
TN 22	Transformarea străzilor din zona cu circulaţie pietonală intensă – zona din vecinătatea străzii Corneşti - în trasee mai prietenoase faţă de pietoni
TN 23	Amenajarea sensurilor giratorii pentru a deveni mai prietenoase faţă de pietoni şi biciclişti
TN 24	Realizare pista velo B-dul 1848
TN25	Realizare pista Cartier Mureseni, pe str. Dezrobirii
TN 26	Prelungire pista velo de pe strada Libertatii până în P-ta Trandafirilor
TN 27	Realizare pista velo pe B-dul 1 Decembrie
AI 0	Construirea a 15 parking-uri supraterane în interiorul cartierelor
AI 1	Construire parking subteran in zona centrala
AI 2	Construire parking subteran/suprateran în spate La Piaţa Teatrului
AI 3	Stradă de legătură între Autostrada Transilvania şi podul nou zona Azomureş
AI 4	Prelungire Strada Libertăţii
AI 5	Prelungire Strada Insulei în două direcţii
AI 6	Reparaţie capitală a podului peste râul Mureş cu pasaj superior peste linia CF - Tîrgu Mures (str. Călăraşilor)
AI 7	Realizare pod nou peste Mureş, Zona Aleea Carpaţi
AI 8	Realizare stradă de legatură cu str. Nordului;
AI 9	Legatura intre pod nou peste râul Mureş şi strada Voinicenilor
A I10	Prelungire Calea Sighişoarei în 2 direcţii:
	Proiectul cuprinde 3 subproiecte, denumite astfel:
	-Prelungire Calea Sighişoarei în direcţia DN 13
	-Tronson de legătura între strada Budiului şi Autostrada Transilvania
	-Stradă de legătură între Prelungire Calea Sighişoarei în direcţia DN 13 şi Tronson de legătura între str. Budiului şi Autostrada Transilvania
AI 11	Strada de legatura in cartierul Unirii propusa pe traseul vechi prezervat pentru CF
AI 12	Reabilitare infrastructura rutieră pe coridorul cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
AI 13	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureşeni- cartier Dâmbul Pietros, deservit de transportul public
AI 14	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Unirii - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
AI 15	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureşeni-Cartier 22 Decembrie 1989, traseu 1, deservit de transportul public
AI 16	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Libertăţii -Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public.
AI 17	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureseni- 22 Decembrie 1989 traseu 2 , deservit de transportul public
AI 18	Reparaţie capitală a podurilor peste Canalul Turbinei
AI 19	Reparaţie capitală a podurilor în cartierul Tudor Vladimirescu peste pârâul Pocloş

Cod proiect	Denumire proiect
AI 20	Reparație capitală a podurilor în cartierul Libertății
AI 21	Reparație capitală a podurilor în cartierul Budai Nagy
AI 22	Reparație capitală a podurilor în zona Bega Budiului
AI23	Accesibilizarea zonelor marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate.
AI 24	Sistem de management al traficului în Municipiul Tîrgu Mureș
AI 25	Modernizare strada Revoluției- Republicii- B-dul 22 Decembrie 1989
AI 26	Modernizare str. Gh. Doja între str. Recoltei - P-ta Trandafirilor
AI 27	Modernizare B- dul 1 Decembrie 1918, între intrarea în Mun. Tg. Mureș- str. Lalelor, respectiv str. Stefan cel Mare- P-ta Trandafirilor
AI 28	Construirea a 5 parcări de tip park and ride - intermodalitate

9.1.2. Definirea variantelor de realizare a strategiei

În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite prin Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană s-au propus și s-au analizat 3 variante după cum urmează:

Tabelul nr. 33

Variante analizate în vederea îndeplinirii obiectivelor SIDU Tîrgu Mureș

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

Varianta analizată	Descriere
1. Varianta minimă "A face ceva minim"	Această variantă presupune finalizarea investițiilor aflate în derulare și investiții de mentenanță pentru infrastructura existentă fără a lua în calcul noi investiții. Se vor lua măsuri de întreținere și reparații a infrastructurii existente și se vor asigura cheltuielile necesare funcționării serviciilor publice.
2. Varianta medie "A face ceva mediu"	Reprezintă varianta care ia în considerare Varianta minimă "A face ceva minim" cât și noi investiții care să contribuie la realizarea obiectivelor SIDU și care să aibă un impact cât mai redus asupra mediului. Varianta medie are în vedere îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor, schimbarea comportamentului cetățenilor cu privire la modul de transport și orientarea către un transport cu emisii de carbon mai scăzute și nu în ultimul rând vor contribui la competitivitatea teritorială. Varianta medie conține de asemenea recomandările expertului din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă., prin preluarea investițiilor prevăzute în scenariul optim ales, respectiv Scenariul 3 – "A face ceva".
3. Varianta maximală – "A face maxim"	Varianta maximală presupune investiții noi care contribuie la realizarea obiectivelor SIDU dar nu au neapărat și un impact redus asupra mediului. Această variantă contribuie de asemenea la îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor și la atractivitatea teritoriului.

1. Varianta minimă "A face ceva minim"

Ar fi implicat următorul protofoliu de proiecte pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureș:

Tabelul nr. 34

Varianta minimă (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

Cod proiect	Denumire proiect
Transport în comun	
TC 0.1.	Lucrări de reparații și întreținere a transportului public în comun
Transport nemotorizat	
TN 0.1	Lucrări de reparații și întreținere a pistelor de biciclete existente
TN 0.2	Amenajarea și întreținerea spațiilor verzi existente
Alte investiții care conduc la reducerea emisiilor CO₂	
AI 0.1	Lucrări de întreținere și reparații a carosabilului pe coridoarele cele mai circulat
Eficiența energetică și condiții de locuire	
EE 0.1	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureș
Revitalizarea terenurilor	
RT 1.0	Lucrări de curățare și întreținere a terenurilor și a spațiilor verzi
Mediu economic; cercetare - inovare	
ME/CI 0.1	Susținerea mediului economic prin acordarea unor facilități
Infrastructura de utilități	
IU 0.1.	Lucrări de reparații și întreținere a rețelei de apă potabilă și canalizare
IU 0.2.	Lucrări de reparații și întreținere a rețelei de iluminat public
Lucrări de prevenție	
LP 0.1.	Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc
LP 0.2.	Lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanților și refacerea stabilității acestora
LP 0.3.	Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier
Modernizarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale	
SS 0.1.	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii sociale existente
Eficiențizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice	
SU 0.1.	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii existente
Facilități urbane – infrastructură educațională	
IE 0.1.	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii preșcolare
IE 0.2.	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii gimnaziale
IE 0.3.	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii liceale
Facilități urbane – servicii publice	
	-
Turism, Sport, Agrement și Cultură	
TAC 1	Acțiuni de promovare a infrastructurii de turism existente
TAC 2	Lucrări de întreținere și reparații infrastructurii de sport
TAC 3	Lucrări de întreținere și reparații infrastructurii de agrement existente
TAC 4	Lucrări de întreținere și reparații infrastructurii publice de cultură

2. Varianta medie "A face ceva mediu"

Implică următorul protofoliu de proiecte pentru implementarea SIDU Tîrgu Mureş:

Tabelul nr. 35

Varianta medie (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Cod proiect	Denumire proiect
Transport în comun	
TC 1	Modernizarea transportului public de călători al municipiului Tîrgu Mureş
TC 1.1.	Modernizarea bazei logistice, înfiinţare de noi linii de transport public în comun şi alte investiţii pentru modernizarea transportului public.
TC 1.2.	Achiziţia de mijloace ecologice de transport public în comun pentru completarea flotei de autobuze
TC 1.3.	Crearea unui sistem informatic pentru transportul public în comun
TC 2	Relaţia între Platoul Corneşti-Gradina Zoo -Zona de agrement "Weekend" (telegondolă)
TC 3v1	Tren Urban Gara de Sud - Nod Platforma Azomureş - Strada Dezrobirii - Strada Rozmarinului - Gara Centrală - Stadionul Municipal - Gimnaziul Friedrich Schiller - Gara de Nord - Nod Weekend (Str. Luntraşilor)- Nod Weekend (Tangentă CF-Str. 22 Decembrie)
TC4	Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona vest – centru a municipiului Tîrgu Mureş
TC 5	Achiziţia de minim 30 autobuze ecologice
Transport nemotorizat	
TN 1	Prelungire pistă de bicicletă în lungul căii ferate, în prelungirea celei existente
TN 2	Realizare pistă în lungul canalului Pocloş
TN 3	Reamenajarea podurilor pietonale şi pentru biciclete peste Pocloş – accesibilizare şi lărgire
TN 4	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 1
TN 5	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 2
TN 6	Realizare pistă velo Centru- Zona Medicală
TN 7	Realizare pistă velo Traseu Weekend – B-dul Cetaţii – Piaţa Trandafirilor
TN 8	Reamenajarea pod pietonal şi pentru biciclete peste Mureş-zona Aleea Carpaţi
TN 9	Realizare pistă velo de legatura între Poclos si P-ta Trandafirilor
TN 10	Realizare pista velo Complex Weekend
TN 11	Realizare pista de biciclete pe malul Mureşului
TN 12	Prelungire pista agrement prin Pădurea Corneşti
TN 13	Realizare pista velo Pădurea Budiului
TN 14	Realizare pista velo: Zoo - Cimitir- Livezeni
TN 15	Realizare Piste in cartierul Unirii
TN 16	Pistă propusă pe b-dul 1848 - Calea Sighişoarei
TN 17	Amplasarea a 16 puncte de inchiriere-parcare biciclete
TN 18	Remodelare zona centrală a municipiului Tîrgu Mureş
TN 19	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agrement)
TN 20	Coridoare verzi pe malurile Mureşului şi ale Pocloşului

Cod proiect	Denumire proiect
TN 21	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – Zona Clinicilor - în trasee mai prietenoase față de pietoni
TN 22	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – zona din vecinătatea străzii Cornești - în trasee mai prietenoase față de pietoni
TN 23	Amenajarea sensurilor giratorii pentru a deveni mai prietenoase față de pietoni și bicicliști
TN 24	Realizare pista velo B-dul 1848
TN 25	Realizare pista Cartier Mureseni, pe str. Dezrobirii
TN 26	Prelungire pista velo de pe strada Libertatii până în P-ta Trandafirilor
TN 27	Realizare pista velo pe B-dul 1 Decembrie
Alte investiții care conduc la reducerea emisiilor CO₂	
AI 0	Construirea a 15 parking-uri supraterane în interiorul cartierelor
AI 1	Construire parking subteran in zona centrala
AI 2	Construire parking subteran/suprateran în spate La Piața Teatrului
AI 3	Stradă de legătură între Autostrada Transilvania și podul nou zona Azomureș
AI 4	Prelungire Strada Libertății
AI 5	Prelungire Strada Insulei în două direcții
AI 6	Reparație capitală a podului peste râul Mureș cu pasaj superior peste linia CF - Tîrgu Mureș (str. Călărașilor)
AI 7	Realizare pod nou peste Mureș, Zona Aleea Carpați
AI 8	Realizare stradă de legătură cu str. Nordului;
AI 9	Legatura intre pod nou peste râul Mureș și strada Voinicenilor
AI 10	Prelungire Calea Sighișoarei în 2 direcții: Proiectul cuprinde 3 subproiecte, denumite astfel: - Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13 - Tronson de legătura între strada Budiului și Autostrada Transilvania - Stradă de legătură între Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13 și Tronson de legătura între str. Budiului și Autostrada Transilvania
AI 11	Strada de legatura in cartierul Unirii propusa pe traseul vechi prezervat pentru CF
AI 12	Reabilitare infrastructura rutieră pe coridorul cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
AI 13	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni- cartier Dâmbul Pietros, deservit de transportul public
AI 14	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Unirii - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
AI 15	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni-Cartier 22 Decembrie 1989, traseu 1, deservit de transportul public
AI 16	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Libertății -Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public.
AI 17	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureseni- 22 Decembrie 1989 traseu 2 , deservit de transportul public
AI 18	Reparație capitală a podurilor peste Canalul Turbinei
AI 19	Reparație capitală a podurilor în cartierul Tudor Vladimirescu peste pârâul Pocloș
AI 20	Reparație capitală a podurilor în cartierul Libertății

Cod proiect	Denumire proiect
AI 21	Reparație capitală a podurilor în cartierul Budai Nagy
AI 22	Reparație capitală a podurilor în zona Bega Budiului
AI23	Accesibilizarea zonelor marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate.
AI 24	Sistem de management al traficului în Municipiul Tîrgu Mureș
AI 25	Modernizare strada Revoluției- Republicii- B-dul 22 Decembrie 1989
AI 26	Modernizare str. Gh. Doja între str. Recoltei - P-ta Trandafirilor
AI 27	Modernizare B- dul 1 Decembrie 1918, între intrarea în Mun. Tg. Mures- str. Lalelor, respectiv str. Stefan cel Mare- P-ta Trandafirilor
AI 28	Construirea a 5 parcări de tip park and ride - intermodalitate
Eficiența energetică și condiții de locuire	
CL 1	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureș (aproximativ 50 blocuri lotizate)
CL 2	Reabilitarea termică a clădirilor publice (aproximativ 5 clădiri) precum: unități de învățământ, spații administrative aparținătoare Municipiului
CL 3	Linie tehnologică pentru utilizarea de biomasă uscată forestieră în fabricarea peleților
CL 4	Efficientizarea iluminatului public, adaptarea continuă la condițiile meteo, la activitățile umane, la cerințele sociale, prin telegestiune
CL 5	Efficientizarea energetică și luminoasă a iluminatului public, corelată cu modernizarea infrastructurii de alimentare a punctelor de monitorizare
CL 6	Producerea și implementarea folosirii combustibililor de tip „BIO-DIESEL“
CL 7	Puncte de colectare ecologice, subterane a deșeurilor din cartierele de locuințe
Amenajare teritoriu și revitalizarea terenurilor	
RT 1	Reabilitarea sitului poluat istoric - Iaz Batal 30ha - Tg Mureș
RT 2	Revitalizarea terenului neutilizat din zona Complexului de Agrement și Sport Mureșul
RT 3	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureșeni
RT 4	Demolarea cazarmă militară și revitalizarea terenului neutilizat
Mediu economic; cercetare - inovare	
ME/CI 1	Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală - Tîrgu Mureș
ME/CI 2	Tehnologii informaționale în domeniul e-Health, medical records și telemedicină, e-learning medical
ME/CI 3	Centru regional de Cercetare-Dezvoltare în Științe Comportamentale
ME/CI 4	Crearea unui Laborator de Excelență în Electrofiziologie și Imagistică Cardiacă Tridimensională ca referință regională a standardelor europene
ME/CI 5	Centru Medical-Educațional Multidisciplinar de Cercetare de Excelență în Bolile Cardiovasculare, de referință în Regiunea Centru
ME/CI 6	Centrul Regional de Cercetare Dezvoltare, Experimentare și Educație Medicală de Excelență
ME/CI 7	Formarea unui consorțiu universitar cu caracter mixt (pentru a putea face față concurenței)
ME/CI 8	Proiecte de C&D în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi
ME/CI 9	Proiecte C&D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate
ME/CI 10	Investiții în infrastructura de CDI și dezvoltarea capacității administrative

Cod proiect	Denumire proiect
ME/CI 11	Dezvoltarea municipiului Tîrgu Mureş „Oraş Ştiinţific pentru Cercetare şi Informatică Medicală”. Presupune realizarea a două componente: - Realizarea unui parc tehnologic (clădiri, laboratoare, birouri etc, cu toate facilităţile conexe pentru corporaţii din domeniul cercetării medicale) - Realizarea unui cartier rezidenţial (destinat personalului care lucrează în acest domeniu)
ME/CI 12	Crearea unui pol de excelenţă
ME/CI 13	Incubator de afaceri
ME/CI 14	Promovarea şi acreditarea clusterelor economice în servicii şi industrie, incluzând cercetare – dezvoltare – inovare în domenii „hard”, producţie în domenii de înaltă tehnologie, verde, IT, turism, cultură, sport
ME/CI 15	Centru de promovare şi consultanţă pentru IMM
ME/CI 16	Crearea unui parc industrial
ME/CI 17	Centru expoziţional şi de afaceri
ME/CI 18	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri
Infrastructura de utilităţi	
IU 1	Reabilitarea şi extinderea reţelelor de apă potabilă şi canalizare din Municipiul Tîrgu Mureş
IU 2	Canalizaţie subterană Municipală pentru reţele integrate de comunicaţii
IU 3	Producerea de energie electrică din resurse hidroelectrice prin valorificarea potenţialului economic al hidrocentralei din Municipiul Tîrgu Mureş, construită pe un canal artificial al râului Mureş
Lucrări de prevenţie	
LP 1	Lucrări de combatere şi prevenire a inundaţiilor în zonele de risc
LP 2	Lucrări de combatere şi prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanţilor şi refacerea stabilităţii acestora
LP 3	Lucrări de întreţinere, protecţie şi extindere a fondului forestier
Modernizarea şi echiparea infrastructurii serviciilor sociale	
SS 1	Dezvoltarea fondului locativ municipal prin: cumpărare, construire de locuinţe sociale şi modernizarea celor existente
SS 2	Construire bloc de locuinţe sociale în cartierul Rovinari din Tîrgu Mureş
SS 3	Construire bloc ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa I – 3 blocuri x 20 apartamente
SS 4	Construire blocuri ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa II – 3 blocuri x 20 apartamente
SS 5	Construire blocuri ANL pentru armată pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureş-etapa III – 10 blocuri x 20 apartamente
SS 6	Construire locuinţe ANL destinate tinerilor pe strada 8 Martie din Tîrgu Mureş - 4 blocuri x 20 apartamente
SS 7	Construire bloc locuinţe ANL pentru medici rezidenţi pe strada Gheorghe Marinescu din Tîrgu Mureş - 48 apartamente
SS 8	Centru multifuncţional de servicii medico-sociale integrate de zi/rezidenţial pentru persoane care necesită recuperare în cazul unor boli cronice sau în perioade de convalescenţă

Cod proiect	Denumire proiect
SS 9	Centru de zi pentru persoane fără adăpost în Municipiul Tîrgu Mureș
SS 10	Centru de servicii sociale integrate de zi pentru copii proveniți din familii defavorizate cu vârsta cuprinsă între 3 și 15 ani
SS 11	Extinderea și echiparea Centrului social „Rozmarin“
SS 12	Servicii sociale integrate la domiciliu pentru familii/persoane singure dezavantajate social
SS 13	Înființare cantină socială
SS 14	Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădirea Primăriei a Municipiului Tîrgu Mureș
Eficientizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice	
SU 1	Dezvoltarea Dispeceratului Integrat de Urgență 112
SU 2	Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală – Inspectoratul pentru Situații de Urgență – SMURD în vederea optimizării acțiunilor de salvare a cetățenilor în situația unei stări de urgență
SU 3	Formarea și calificarea unui grup de voluntari pentru intervenție în situații de urgență și dotarea serviciului de voluntariat cu echipament pentru a acționa cu promptitudine și eficiență în situații de urgență
SU 4	Amenajarea unui heliport utilitar pentru intervenții în caz de urgență
SU 5	Înființarea Centrului de Comandă Municipal pentru Situații de Urgență Mureș
SU 6	Planul de acțiune pentru Cazuri de Urgență (accidente chimice, fenomene meteorologice periculoase, cutremure etc.)
SU 7	Monitorizare video a arterelor principale de circulație, a unităților de învățământ și a zonelor cu infrațonalitate crescută
SU 8	Investiții pentru creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului asupra mediului
SU9	Implementarea unui sistem de monitorizare și management a traficului, în principalele intersecții din municipiu și dezvoltarea unui centru de comandă și control
Facilități urbane – infrastructură educațională	
IE 1	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AVRAM IANCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 2	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „CONSTANTIN BRÂNCUȘI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 3	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ION VLASIU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 4	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE ȘINCAI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 5	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ELECTROMUREȘ“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 6	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AUREL PERȘU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 7	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „TRAIAN VUIA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

Cod proiect	Denumire proiect
IE 8	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE MARINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 9	Reabilitarea și modernizarea Liceului Vocațional de Artă, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 10	Reabilitarea și modernizarea Liceului VOCAȚIONAL PEDAGOGIC „MIHAI EMINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 11	Reabilitarea și modernizarea Liceului cu program sportiv „SZÁSZ ADALBERT“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 12	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Național „Alexandru Papiu Ilarian“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 13	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Economic „Transilvania“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 14	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Agricol „Traian Săvulescu“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 15	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „FRIEDRICH SCHILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 16	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „ROMULUS GUGA, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 17	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Gheorghe Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 18	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 19	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 20	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „EUROPA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 21	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP A + B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 22	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP C, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 23	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Beșa“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 24	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „LIVIU REBREANU“ CORP A și CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 25	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 26	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 27	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „MIHAI VITEAZUL“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 28	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „TUDOR VLADIMIRES.C.U“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 29	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DR.BERNÁDY GYÖRGY, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

Cod proiect	Denumire proiect
IE 30	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 31	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 32	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.3 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 33	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.4 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 34	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.14 (Școala N. Bălcescu), din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 35	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.18, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 36	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.20 (Școala Romulus Guga) , din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 37	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „Pițigoi“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 38	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „George Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 39	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.6, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 40	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.10, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 41	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.11, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 42	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.12, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 43	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.15, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 44	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Căsuța din povești“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 45	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Albinuța“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 46	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Rândunica“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 47	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Licurici“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 48	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Lumea Copiilor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 49	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Dumbrava minunată“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 50	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Arlechino“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 51	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Paradisul Copilăriei“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

Cod proiect	Denumire proiect
IE 52	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Raza de soare“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 53	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Codrișor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 54	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „FRIEDRICH S.C.HILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 55	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Manpel“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 56	Extindere si modernizare cladire pentru amenajare cresa, str.Apeductului , nr.54
IE 57	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.1, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 58	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.2, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 59	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.3, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 60	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.4, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 61	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.5, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
IE 62	Modernizarea și dotarea cabinetelor medicale din unitățile de învățământ
Facilități urbane – servicii publice	
P 1	Implementarea sistemelor: GIS urbanism, GIS cadastru, GIS patrimoniu local, GIS registru agricol
P 2	Cadastru imobiliar-edilitar pentru municipiu
P 3	Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless
P 4	Modernizare platforme software și hardware
P 5	Crearea unui cadru adecvat pentru servicii electronice
Turism, Sport, Agrement și Cultură	
TAC 2	Amenajare spații de agrement: zona de agrement Tudor Vladimirescu
TAC 3	Extinderea Complexului de Agrement „Weekend“ spre bucla veche a Mureșului, pe un areal de circa 20 de hectare, unde se dorește amenajarea unui „Complex olimpic“ și a unui „Parc municipal“ de dimensiuni mari.
TAC 4	Extinderea și modernizarea spațiilor publice de agrement Platoul Cornești
TAC 5	Modernizarea piscinei „Mircea Birău“
TAC 6	Amenajarea unui teren de golf
TAC 7	Valorificarea în scop turistic și de agrement a cabanei cinegetice
TAC 8	Punerea în valoare a unui circuit auto
TAC 9	Amenajare parc dendrologic în Parcul Municipal
TAC 10	Crearea, dezvoltarea și promovarea unui brand turistic „Circuit Dracula“
TAC 11	Patrimoniu MS: realizarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală
TAC 12	Realizarea unui centru de concerte și spații expoziționale
TAC 13	Renovare și reabilitarea clădirii din str.Gheorghe Doja nr.9 și înființarea centru ONG
TAC 14	Extinderea Grădinii Zoologice
TAC 15	Sistem de informare și promovare turistică la nivelul Municipiului Tîrgu Mureș

3. Varianta maximală – ”A face maxim”

Conține în portofoliul de proiecte investițiile prevăzute în Varianta 2 la care se mai adaugă:

Tabelul nr. 36

Varianta maximală (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

Cod proiect	Denumire proiect
Transport în comun	
AI 29.3	Creare stradă de legătură Spitalul Județean de Urgență Mureș și strada Livezeni prin Pădurea de la Platoul Cornești
AI 30.3.	Tronson de legătura între strada Budiului și Autostrada Transilvania prin pădurea Budiului
Amenajare teritoriu și revitalizarea terenurilor	
RT 5.3.	Mutarea căii ferate pe malul stîng al râului Mureș
RT 6.3	Acoperirea canalului Turbinei
Eficiența energetică și condiții de locuire	
EE 1.3.	Valorificarea resurselor regenerabile de energie solară pentru producerea energiei verzi prin realizarea unei capacități de producere a energiei electrice de 8-10MW pe panouri fotovoltaice –Batal Azomureș ecologizat, Municipiul Tîrgu Mureș

9.1.3. Analiza variantelor

Pentru alegerea variantei optime pentru Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Durabilă, s-a realizat o analiză multicriterială luându-se în calcul următorii 3 indicatori:

- 1. Impact economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti** - pondere în punctaj final = 40%
  - a) 0 puncte dacă proiectul nu contribuie la îmbunătățirea atractivității teritoriului sau a condițiilor de viață
  - b) 1 punct pentru proiectele care au un impact social sau economic minim
  - c) 2 puncte pentru proiectele care au un impact social sau economic major
- 2. Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU** - pondere în punctaj final = 30%
  - a) 0 puncte dacă proiectul nu contribuie nici unul din obiectivele specifice ale strategiei
  - b) 1 punct dacă proiectul contribuie la cel puțin un obiectiv specific SIDU
  - c) 2 puncte dacă proiectul contribuie la două sau mai multe obiective SIDU
- 3. Impactul asupra mediului** - pondere în punctaj final = 30%
  - a) -5 punct pentru proiectele care au un impact major asupra mediului
  - b) puncte pentru proiectele care nu au impact asupra mediului
  - c) punct pentru proiectele care au un impact pozitiv asupra calității mediului

Varianta 1**Tabelul nr. 37****Analiza Variantei 1 - minimă (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)**

Cod proiect	Denumire proiect	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
TC 0.1.	Lucrări de reparații și întreținere a transportului public în comun	0	1	0
TN 0.1	Lucrări de reparații și întreținere a pistelor de biciclete existente	0	1	0
TN 0.2	Amenajarea și întreținerea spațiilor verzi existente	0	1	0
AI 0.1	Lucrări de întreținere și reparații a carosabilului pe coridoarele cele mai circulante	0	1	0
EE 0.1.	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureş	0	1	0
RT 0.1	Lucrări de curățare și întreținere a terenurilor și a spațiilor verzi	0	1	0
ME/CI 0.1	Susținerea mediului economic prin acordarea unor facilități	0	1	0
IU 0.1.	Lucrări de reparații și întreținere a rețelei de apă potabilă și canalizare	0	1	0
IU 0.2.	Lucrări de reparații și întreținere a rețelei de iluminat public	0	1	0
LP 0.1	Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc	0	1	0

Cod proiect	Denumire proiect	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
LP 0.2	Lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanților și refacerea stabilității acestora	0	1	0
LP 0.3	Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier	0	1	0
SS 0.1	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii sociale existente	0	1	0
SU 0.1	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii existente	0	1	0
IE 0.1	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii preșcolare	0	1	0
IE 0.2	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii gimnaziale	0	1	0
IE 0.3.	Lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii liceale	0	1	0
TAC 1	Acțiuni de promovare a infrastructurii de turism existente	0	1	0
TAC 2	Lucrări de întreținere și reparații infrastructurii de sport	0	1	0
TAC 3	Lucrări de întreținere și reparații infrastructurii de agrement existente	0	1	0
TAC 4	Lucrări de întreținere și reparații infrastructurii publice de cultură	0	1	0
TOTAL		0	21	0

Varianta 1 = 0x40% + 21x30% + 0x30%= 6,3 puncte

Varianta 2

Tabelul nr. 38

Analiza Variantei 2 - medie (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
Transport în comun		8	8	20
TC 1	Modernizarea transportului public de călători al municipiului Tîrgu Mureş	2	2	5
TC 2	Relația între Platoul Cornești-Gradina Zoo -Zona de agrement "Weekend" (telegondolă)	1	1	0
TC 3v1	Tren Urban Gara de Sud - Nod Platforma Azomureş - Strada Dezrobirii - Strada Rozmarinului - Gara Centrală - Stadionul Municipal - Gimnaziul Friedrich Schiller - Gara de Nord - Nod Weekend (Str. Luntraşilor) - Nod Weekend (Tangentă CF-Str. 22 Decembrie)	1	1	5
TC4	Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona vest – centru a municipiului Tîrgu Mures	2	2	5
TC 5	Achiziția de minim 30 autobuze ecologice	2	2	5
Transport nemotorizat		32	54	135
TN 1	Prelungire pistă de bicicletă în lungul căii ferate, în prelungirea celei existente	1	2	5
TN 2	Realizare pistă în lungul canalului Pocloş	1	2	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
TN 3	Reamenajarea podurilor pietonale și pentru biciclete peste Pocloș – accesibilizare și lărgire	1	2	5
TN 4	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 1	1	2	5
TN 5	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 2	1	2	5
TN 6	Realizare pistă velo Centru- Zona Medicală	1	2	5
TN 7	Realizare pistă velo Traseu Weekend – B-dul Cetații – Piața Trandafirilor	1	2	5
TN 8	Reamenajarea pod pietonal și pentru biciclete peste Mureș-zona Aleea Carpați	1	2	5
TN 9	Realizare pistă velo de legatura între Poclos si P-ta Trandafirilor	1	2	5
TN 10	Realizare pista velo Complex Weekend	1	2	5
TN 11	Realizare pista de biciclete pe malul Mureșului	1	2	5
TN 12	Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești	1	2	5
TN 13	Realizare pista velo Pădurea Budiului	1	2	5
TN 14	Realizare pista velo: Zoo - Cimitir-Livezeni	1	2	5
TN 15	Realizare Piste in cartierul Unirii	1	2	5
TN 16	Pistă propusă pe b-dul 1848 - Calea Sighișoarei	1	2	5
TN 17	Amplasarea a 16 puncte de inchiriere-parcare biciclete	2	2	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
TN 18	Remodelare zona centrală a municipiului Tîrgu Mureș	2	2	5
TN 19	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agrement)	2	2	5
TN 20	Coridoare verzi pe malurile Mureșului și ale Pocloșului	2	2	5
TN 21	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – Zona Clinicilor - în trasee mai prietenoase față de pietoni	2	2	5
TN 22	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – zona din vecinătatea străzii Cornești - în trasee mai prietenoase față de pietoni	1	2	5
TN 23	Amenajarea sensurilor giratorii pentru a deveni mai prietenoase față de pietoni și bicicliști	1	2	5
TN 24	Realizare pista velo B-dul 1848	1	2	5
TN 25	Realizare pista Cartier Mureseni, pe str. Dezrobirii	1	2	5
TN 26	Prelungire pista velo de pe strada Libertatii până în P-ta Trandafirilor	1	2	5
TN 27	Realizare pista velo pe B-dul 1 Decembrie	1	2	5
Alte investiții care conduc la reducerea emisiilor CO₂		37	29	145
AI 0	Construirea a 15 parking-uri supraterane în interiorul cartierelor	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
AI 1	Construire parking subteran in zona centrala	2	1	5
AI 2	Construire parking subteran/suprateran în spate La Piața Teatrului	2	1	5
AI 3	Stradă de legătură între Autostrada Transilvania și podul nou zona Azomureș	2	1	5
AI 4	Prelungire Strada Libertății	1	1	5
AI 5	Prelungire Strada Insulei în două direcții	1	1	5
AI 6	Reparație capitală a podului peste râul Mureș cu pasaj superior peste linia CF - Tîrgu Mureș (str. Călărașilor)	1	1	5
AI 7	Realizare pod nou peste Mureș, Zona Aleea Carpați	1	1	5
AI 8	Realizare stradă de legătură cu str. Nordului;	1	1	5
AI 9	Legatura intre pod nou peste râul Mureș și strada Voinicenilor	1	1	5
AI 10	Prelungire Calea Sighișoarei în 2 direcții: Proiectul cuprinde 3 subproiecte, denumite astfel: - Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13 - Tronson de legătura între strada Budiului și Autostrada Transilvania - Stradă de legătură între Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13 și Tronson de legătura între str. Budiului și Autostrada Transilvania	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
AI 11	Strada de legatura in cartierul Unirii propusa pe traseul vechi prezervat pentru CF	1	1	5
AI 12	Reabilitare infrastructura rutieră pe coridorul cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	1	1	5
AI 13	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni- cartier Dâmbul Pietros, deservit de transportul public	1	1	5
AI 14	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Unirii - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	1	1	5
AI 15	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni-Cartier 22 Decembrie 1989, traseu 1, deservit de transportul public	1	1	5
AI 16	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Libertății -Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public.	1	1	5
AI 17	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureseni- 22 Decembrie 1989 traseu 2 , deservit de transportul public	1	1	5
AI 18	Reparație capitală a podurilor peste Canalul Turbinei	1	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
AI 19	Reparație capitală a podurilor în cartierul Tudor Vladimirescu peste pâraul Pocloș	1	1	5
AI 20	Reparație capitală a podurilor în cartierul Libertății	1	1	5
AI 21	Reparație capitală a podurilor în cartierul Budai Nagy	1	1	5
AI 22	Reparație capitală a podurilor în zona Bega Budiului	1	1	5
AI23	Accesibilizarea zonelor marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate.	2	1	5
AI 24	Sistem de management al traficului în Municipiul Tîrgu Mureș	2	1	5
AI 25	Modernizare strada Revoluției- Republicii- B-dul 22 Decembrie 1989	1	1	5
AI 26	Modernizare str. Gh. Doja între str. Recoltei - P-ta Trandafirilor	1	1	5
AI 27	Modernizare B- dul 1 Decembrie 1918, între intrarea în Mun. Tg. Mureș- str. Lalelor, respectiv str. Stefan cel Mare- P-ta Trandafirilor	1	1	5
AI 28	Construirea a 5 parcări de tip park and ride - intermodalitate	2	1	5
Eficiența energetică și condiții de locuire		11	7	35
CL 1	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureș (aproximativ 50 blocuri lotizate)	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
CL 2	Reabilitarea termică clădirilor publice (aproximativ 5 clădiri) precum: unități de învățământ, spații administrative aparținătoare Municipiului	2	1	5
CL 3	Linie tehnologică pentru utilizarea de biomasă uscată forestieră în fabricarea peleților	2	1	5
CL 4	Eficiențizarea iluminatului public, adaptarea continuă la condițiile meteo, la activitățile umane, la cerințele sociale, prin telegestiune	2	1	5
CL 5	Eficiențizarea energetică și luminotehnică a iluminatului public, corelată cu modernizarea infrastructurii de alimentare a punctelor de monitorizare	1	1	5
CL 6	Producerea și implementarea folosirii combustibililor de tip „BIO-DIESEL“	1	1	5
CL 7	Puncte de colectare ecologice, subterane a deșeurilor din cartierele de locuințe	1	1	5
Revitalizarea terenurilor		4	4	20
RT 1	Reabilitarea sitului poluat istoric - Iaz Batal 30ha - Tg Mureș	1	1	5
RT 2	Revitalizarea terenului neutilizat din zona Complexului de Agrement și Sport Mureșul	1	1	5
RT 3	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureșeni	1	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
RT 4	Demolarea cazarmă militară și revitalizarea terenului neutilizat	1	1	5
Mediu economic; Cercetare - Inovare		27	18	15
ME/CI 1	Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală - Tîrgu Mureș	2	1	0
ME/CI 2	Tehnologii informaționale în domeniul e-Health, medical records și telemedicină, e-learning medical	2	1	0
ME/CI 3	Centru regional de Cercetare-Dezvoltare în Științe Comportamentale	2	1	0
ME/CI 4	Crearea unui Laborator de Excelență în Electrofiziologie și Imagistică Cardiacă Tridimensională ca referință regională a standardelor europene	2	1	0
ME/CI 5	Centru Medical-Educațional Multidisciplinar de Cercetare de Excelență în Bolile Cardiovasculare, de referință în Regiunea Centru	2	1	0
ME/CI 6	Centrul Regional de Cercetare Dezvoltare, Experimentare și Educație Medicală de Excelență	2	1	0
ME/CI 7	Formarea unui consorțiu universitar cu caracter mixt (pentru a putea face față concurenței)	1	1	0
ME/CI 8	Proiecte de C&D în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi	1	1	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
ME/CI 9	Proiecte C&D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate	1	1	0
ME/CI 10	Investiții în infrastructura de CDI și dezvoltarea capacității administrative	1	1	0
ME/CI 11	Dezvoltarea municipiului Tîrgu Mureș „Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală”. Presupune realizarea a două componente: - Realizarea unui parc tehnologic (clădiri, laboratoare, birouri etc, cu toate facilitățile conexe pentru corporații din domeniul cercetării medicale) - Realizarea unui cartier rezidențial (destinat personalului care lucrează în acest domeniu)	2	1	0
ME/CI 12	Crearea unui pol de excelență	1	1	0
ME/CI 13	Incubator de afaceri	1	1	0
ME/CI 14	Promovarea și acreditarea clusterelor economice în servicii și industrie, incluzând cercetare – dezvoltare – inovare în domenii „hard”, producție în domenii de înaltă tehnologie, verde, IT, turism, cultură, sport	1	1	0
ME/CI 15	Centru de promovare și consultanță pentru IMM	1	1	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
ME/CI 16	Crearea unui parc industrial	2	1	5
ME/CI 17	Centru expozițional și de afaceri	1	1	5
ME/CI 18	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	2	1	5
Infrastructura de utilități		3	3	15
IU 1	Reabilitarea și extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare din Municipiul Tîrgu Mureș	1	1	5
IU 2	Canalizație subterană Municipală pentru rețele integrate de comunicații	1	1	5
IU 3	Producerea de energie electrică din resurse hidroelectrice prin valorificarea potențialului economic al hidrocentralei din Municipiul Tîrgu Mureș, construită pe un canal artificial al râului Mureș	1	1	5
Lucrări de prevenție		6	3	15
LP 1	Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc	2	1	5
LP 2	Lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanților și refacerea stabilității acestora	2	1	5
LP 3	Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier	2	1	5
Modernizarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale		18	17	0
SS 1	Dezvoltarea fondului locativ municipal prin: cumpărare, construire de locuințe sociale și modernizarea celor existente	0	1	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
SS 2	Construire bloc de locuințe sociale în cartierul Rovinari din Tîrgu Mureș	1	1	0
SS 3	Construire bloc ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa I – 3 blocuri x 20 apartamente	1	1	0
SS 4	Construire blocuri ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa II – 3 blocuri x 20 apartamente	1	1	0
SS 5	Construire blocuri ANL pentru armată pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa III – 10 blocuri x 20 apartamente	1	1	0
SS 6	Construire locuințe ANL destinate tinerilor pe strada 8 Martie din Tîrgu Mureș - 4 blocuri x 20 apartamente	1	1	0
SS 7	Construire bloc locuințe ANL pentru medici rezidenți pe strada Gheorghe Marinescu din Tîrgu Mureș - 48 apartamente	1	1	0
SS 8	Centru multifuncțional de servicii medico-sociale integrate de zi/rezidențial pentru persoane care necesită recuperare în cazul unor boli cronice sau în perioade de convalescență	2	1	0
SS 9	Centru de zi pentru persoane fără adăpost în Municipiul Tîrgu Mureș	2	2	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
SS 10	Centru de servicii sociale integrate de zi pentru copii proveniți din familii defavorizate cu vârsta cuprinsă între 3 și 15 ani	2	2	0
SS 11	Extinderea și echiparea Centrului social „Rozmarin“	1	1	0
SS 12	Servicii sociale integrate la domiciliu pentru familii/persoane singure dezavantajate social	2	2	0
SS 13	Înființare cantină socială	1	1	0
SS 14	Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădirea Primăriei a Municipiului Tîrgu Mureș	2	1	0
Eficientizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice		12	9	0
SU 1	Dezvoltarea Dispeceratului Integrat de Urgență 112	1	1	0
SU 2	Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală – Inspectoratul pentru Situații de Urgență – SMURD în vederea optimizării acțiunilor de salvare a cetățenilor în situația unei stări de urgență	1	1	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
SU 3	Formarea și calificarea unui grup de voluntari pentru intervenție în situații de urgență și dotarea serviciului de voluntariat cu echipament pentru a acționa cu promptitudine și eficiență în situații de urgență	1	1	0
SU 4	Amenajarea unui heliport utilitar pentru intervenții în caz de urgență	2	1	0
SU 5	Înființarea Centrului de Comandă Municipal pentru Situații de Urgență Mureș	2	1	0
SU 6	Planul de acțiune pentru Cazuri de Urgență (accidente chimice, fenomene meteorologice periculoase, cutremure etc.)	2	1	0
SU 7	Monitorizare video a arterelor principale de circulație, a unităților de învățământ și a zonelor cu infraționalitate crescută	1	1	0
SU 8	Investiții pentru creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului asupra mediului	1	1	0
SU9	Implementarea unui sistem de monitorizare și management a traficului, în principalele intersecții din municipiu și dezvoltarea unui centru de comandă și control	1	1	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
Facilități urbane – infrastructură educațională		124	62	305
IE 1	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AVRAM IANCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 2	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „CONSTANTIN BRÂNCUȘI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 3	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ION VLASIU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 4	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE ȘINCAI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 5	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ELECTROMUREȘ“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 6	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AUREL PERȘU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 7	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „TRAIAN VUIA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 8	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE MARINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
IE 9	Reabilitarea și modernizarea Liceului Vocațional de Artă, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 10	Reabilitarea și modernizarea Liceului VOCAȚIONAL PEDAGOGIC „MIHAI EMINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 11	Reabilitarea și modernizarea Liceului cu program sportiv „SZÁSZ ADALBERT“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 12	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Național „Alexandru Papiu Ilarian“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 13	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Economic „Transilvania“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 14	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Agricol „Traian Săvulescu“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 15	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „FRIEDRICH SCHILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 16	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „ROMULUS GUGA, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
IE 17	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Gheorghe Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 18	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 19	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 20	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „EUROPA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 21	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP A + B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 22	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP C, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 23	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Beșa“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
IE 24	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „LIVIU REBREANU“ CORP A și CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 25	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 26	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 27	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „MIHAI VITEAZUL“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 28	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „TUDOR VLADIMIRES.C.U“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 29	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DR.BERNÁDY GYÖRGY, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 30	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 31	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
IE 32	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.3 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 33	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.4 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 34	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.14 (Școala N. Bălcescu), din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 35	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.18, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 36	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.20 (Școala Romulus Guga) , din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 37	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „Pițigoi“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 38	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „George Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 39	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.6, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
IE 40	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.10, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 41	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.11, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 42	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.12, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 43	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.15, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 44	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Căsuța din povești“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 45	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Albinuța“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 46	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Rîndunica“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 47	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Licurici“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
IE 48	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Lumea Copiilor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 49	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Dumbrava minunată“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 50	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Arlechino“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 51	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Paradisul Copilăriei“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 52	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Raza de soare“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 53	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Codrișor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 54	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „FRIEDRICH S.C.HILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
IE 55	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Manpel“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 56	Înființarea unei noi creșe, în localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 57	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.1, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 58	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.2, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 59	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.3, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 60	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.4, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 61	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.5, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2	1	5
IE 62	Modernizarea și dotarea cabinetelor medicale din unitățile de învățământ	2	1	0
Facilități urbane – servicii publice		5	5	0
P 1	Implementarea sistemelor: GIS urbanism, GIS cadastru, GIS patrimoniu local, GIS registru agricol	1	1	0
P 2	Cadastru imobiliar-edilitar pentru municipiu	1	1	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
P 3	Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless	1	1	0
P 4	Modernizare platforme software și hardware	1	1	0
P 5	Crearea unui cadru adecvat pentru servicii electronice	1	1	0
Turism, Sport, Agrement și Cultură		21	14	30
TAC 2	Amenajare spații de agrement: zona de agrement Tudor Vladimirescu	2	1	5
TAC 3	Extinderea Complexului de Agrement „Weekend“ spre bucla veche a Mureșului, pe un areal de circa 20 de hectare, unde se dorește amenajarea unui „Complex olimpic“ și a unui „Parc municipal“ de dimensiuni mari.	2	1	5
TAC 4	Extinderea și modernizarea spațiilor publice de agrement Platoul Cornești	2	1	5
TAC 5	Modernizarea piscinei „Mircea Birău“	2	1	0
TAC 6	Amenajarea unui teren de golf	1	1	5
TAC 7	Valorificarea în scop turistic și de agrement a cabanei cinegetice	1	1	0
TAC 8	Punerea în valoare a unui circuit auto	1	1	0
TAC 9	Amenajare parc dendrologic în Parcul Municipal	1	1	5
TAC 10	Crearea, dezvoltarea și promovarea unui brand turistic „Circuit Dracula“	1	1	0
TAC 11	Patrimoniu MS: realizarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală	2	1	0

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
TAC 12	Realizarea unui centru de concerte și spații expoziționale	1	1	0
TAC 13	Renovare și reabilitarea clădirii din str. Gheorghe Doja nr.9 și înființarea centru ONG	1	1	0
TAC 14	Extinderea Grădinii Zoologice	2	1	5
TAC 15	Sistem de informare și promovare turistică la nivelul Municipiului Tîrgu Mureș	2	1	0
TOTAL		184	171	430

Varianta 2 = 184x40% + 171x30% + 430x30% = 253,9 puncte

Varianta 3

Tabelul nr. 39

Analiza Variantei 2 - maximală (Sursa: SIDU Tîrgu Mureş)

Cod proiect	Varianta 2 - Varianta medie "A face ceva mediu"	Impactul economic/social asupra beneficiarilor direcți sau indirecti - 40%	Contribuția la obiectivele specifice ale SIDU - 30%	Impactul asupra mediului - 30%
Transport în comun		2	1	-10
AI 29.3	Creare stradă de legătură Spitalul Județean de Urgență Mureș și strada Livezeni prin Pădurea de la Platoul Cornești	1	0	-5
AI 30.3.	Tronson de legătura între strada Budiului și Autostrada Transilvania prin pădurea Budiului	1	1	-5
Amenajare teritoriu și revitalizarea terenurilor		1	2	-10
RT 5.3.	Mutarea căii ferate pe malul stâng al râului Mureș	1	1	-5
RT 6.3	Acoperirea canalului Turbinei	0	1	-5
Eficiența energetică și condiții de locuire		1	0	5
EE 1.3.	Valorificarea resurselor regenerabile de energie solară pentru producerea energiei verzi prin realizarea unei capacități de producere a energiei electrice de 8-10MW pe panouri fotovoltaice –Batal Azomureș ecologizat, Municipiul Tîrgu Mureș	1	0	5
TOTAL		4	3	-15

Varianta 3 = Varianta 2 + [4x40% + 3x30% + (-15 x30%)] = = 253,9 – 2 = 251,9 puncte

9.2. Scenariul optim ales și motivația selectării

Scenariul optim ales în baza analizei multicriteriale este Varianta medie - "A face ceva". Această variantă a obținut 253,9 puncte comparativ cu Varianta minimă 6,3 puncte și varianta maximă 251,9 puncte.

Varianta minimă "A face ceva minim"

Considerente:

- **Din punct de vedere al impactului economic și social:** intervențiile propuse nu au un impact economic sau social important fiind prevăzute doar intervenții de reparații și întreținere a infrastructurii existente. Acestă variantă nu inițiază investiții noi, păstrează facilitățile actuale la care se vor interveni doar cu lucrări de întreținere.
- Din punct de vedere al **contribuției la obiectivele strategice:** intervențiile propuse contribuie într-o foarte mică măsură, astfel încât această variantă nu poate fi o variantă optimă în vederea atingerii viziunii 2023.
- **Impactul asupra mediului:** varianta 1 nu are un impact asupra mediului deoarece prevede intervenții minore asupra infrastructurii existente. Intervențiile se vor realiza conform normativelor în vigoare astfel încât nu vor afecta negativ mediul.

Varianta medie "A face ceva mediu"

Considerente:

- **Impactul economic și social:** majoritatea investițiilor din cadrul acestei variante au un impact economic sau social considerabil fiind prevăzute investiții care vor conduce la îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor, la schimbarea comportamentului cetățenilor cu privire la modul de transport și orientarea către un transport cu emisii de carbon mai scăzute și nu în ultimul rând vor contribui la competitivitatea teritorială.
- **Contribuția la obiectivele strategice: investițiile prevăzute contribuie într-o mare măsură la obiectivele SIDU**
- **Impactul asupra mediului:** din punct de vedere al mobilității această variantă prevede măsuri care să contribuie într-o măsură mai mare la modificarea comportamentului participanților la trafic în sensul utilizării transportului public în comun și a transportului nemotorizat în detrimentul utilizării autovehiculului personal având astfel un impact pozitiv asupra mediului. Nu sunt prevăzute investiții care să afecteze în mod negativ mediul.

Varianta maximală – "A face maxim"

- **Impactul economic și social:** majoritatea investițiilor din cadrul acestei variante au un impact economic sau social considerabil fiind prevăzute investiții care vor conduce la îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor, la schimbarea comportamentului cetățenilor cu privire la modul de transport și orientarea către un transport cu emisii de carbon mai scăzute și nu în ultimul rând vor contribui la competitivitatea teritorială.
- **Contribuția la obiectivele strategice:** investițiile prevăzute contribuie într-o mare măsură moderată la obiectivele SIDU
- **Impactul asupra mediului:** spre deosebire de varianta medie, această variantă afectează într-o oarecare măsură calitatea mediului, astfel încât nu poate fi considerată o variantă optimă pentru realizarea strategiei.

10. Monitorizarea efectelor semnificative ce pot să apară prin implementarea planului propus

Trebuie remarcat că în cadrul SIDU Tîrgu Mureș sunt stabilite măsuri de monitorizare a implementării acesteia, pe când în Raportul de Mediu se stabilesc indicatorii și mecanismele de monitorizare a efectelor implementării strategiei asupra mediului.

Astfel, conform documentului de bază al SIDU Tîrgu Mureș, monitorizarea implementării acesteia include următorii indicatori:

Tabelul nr. 40

Indicatori de monitorizarea a implementării SIDU Tîrgu Mureș (Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

OBIECTIVE STRATEGICE	OBIECTIVE SPECIFICE	INDICATORI DE REZULTAT (la finalul realizării SIDU)	Unitate de măsură
OS 1. Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare” a Municipiului Tîrgu Mureș	Os. 1.1. - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2023 prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă	Operațiuni implementate destinate reducerii emisiilor de CO ₂	Nr. operațiuni
		Infrastructură nouă/modernizată/reabilitată dedicată transportului nemotorizat	km
		Lungimea traseelor de transport public în comun modernizate sau reabilitate	km
		Creșterea numărului de pasageri transportați în transportul public în comun	Nr. călători transportați într-un an
	Os. 1.2. - Promovarea mobilității urbane durabile	Infrastructură nouă/modernizată/reabilitată dedicată transportului auto	km
		Operațiuni implementate destinate creșterii mobilității urbane și îmbunătățirii conectivității	Nr. operațiuni
OS 2. Îmbunătățirea managementului energetic, creșterea calității factorilor de mediu și a condițiilor de locuire	Os. 2.1. - Asigurarea unui standard de viață ridicat prin creșterea eficienței	Ponderea energiilor regenerabile în consumul total de energii	%
	Os. 2.2. - Revitalizarea Municipiului Tg Mureș în vederea îmbunătățirii standardului de viață	Alei și zone de promenadă modernizate / nou create	ml
		Suprafața zonelor de agrement modernizate/nou amenajate	mp
	Os. 2.3. Reconversia funcțională și/sau reutilizarea unor terenuri și	Suprafața terenurilor revitalizate	mp

OBIECTIVE STRATEGICE	OBIECTIVE SPECIFICE	INDICATORI DE REZULTAT (la finalul realizării SIDU)	Unitate de măsură
	suprafețe abandonate și neutilizate din interiorul Municipiului Tîrgu Mureș		
	Os. 2.4. - Eficientizarea gestionării deșeurilor municipale până în anul 2023	Cantitatea totală de deșeuri colectate selectiv	tone / an
		Cantitatea totală de deșeuri reciclate	tone / an
OS 3. Susținere mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare - inovare	Os. 3.1. - Dezvoltarea unui mediu socio-economic atractiv, competitiv și inovator până în anul 2023	Număr inovații aplicate	Nr.
	Os. 3.2. - Municipiul Tîrgu Mureș - centru medical-farmaceutic de interes internațional, național și regional până în anul 2023	Număr centre care au beneficiat de sprijin	Nr.
OS 4. Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și a grupurilor sociale	Os. 4.1. - Dezvoltarea facilităților urbane din Municipiul Tîrgu Mureș prin îmbunătățirea siguranței populației, îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de bază și a spațiilor publice până în anul 2023	Operațiuni realizate pentru siguranța populației	Nr.
		Nr. persoane beneficiare de infrastructura de bază reabilitată/modernizată/extinsă	Nr.
	Os. 4.2. - Creșterea ocupării, dezvoltării resurselor umane și a serviciilor sociale până în anul 2023	Număr de persoane care au beneficiat de programe privind ocuparea	Buc
		Creșterea numărului de persoane care au beneficiat de servicii sociale	Buc
	Os. 4.3. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială până în anul 2023 prin regenerarea zonelor dezavantajate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, printr-o abordare integrată și participativă	Scăderea numărului de persoane aflate în sărăcie sau risc de excluziune socială	%
	Os. 4.4. Eficientizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice	Echipamente de intervenție achiziționate	Nr.
	Os. 4.5. Creșterea calității infrastructurii educaționale până	Număr de instituții de învățământ reabilite,	Nr.

OBIECTIVE STRATEGICE	OBIECTIVE SPECIFICE	INDICATORI DE REZULTAT (la finalul realizării SIDU)	Unitate de măsură
	În anul 2023 pentru învățământul gimnazial, liceal, profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții	amenajate sau modernizate	
	Os. 4.6 Creșterea calității infrastructurii până în anul 2023 în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă	Număr de instituții de învățământ pentru educație timpurie reabilitate, amenajate sau modernizate	Nr.
	Os. 4.7. Îmbunătățirea serviciilor de educație incluzivă	Nr. persoane care au beneficiat de programele de educație incluzivă	Nr. persoane
	Os. 4.8. Îmbunătățirea serviciilor medicale din școli	Nr. cabinete medicale modernizate	Nr.
	Os. 4.9. Dezvoltarea capacității administrative și îmbunătățirea serviciilor oferite de administrația publică	Operațiuni întreprinse	Nr. operațiuni
	Os. 4.10. Diversificarea și creșterea calității și accesului populației la servicii de sănătate la standarde europene prin extinderea, reabilitarea amenajarea, dotarea și modernizarea infrastructurii de sănătate	Număr de instituții de sănătate reabilitate, amenajate, dotate, extinse sau modernizate	Nr.
		Centre de consiliere și educație non –formală nou înființate	Nr.
OS 5. Creșterea atractivității Municipiului Tîrgu Mureș ca destinație turistică pe direcțiile cu potențial maxim de dezvoltare: turism sportiv, de recreere, natural și cultural	Os. 5.1. Dezvoltarea turismului și crearea unui brand al orașului	Creșterea numărului anual de turiști	Nr. persoane
		Număr de obiective turistice nou create	Nr.
	Os. 5.2. Conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural – istoric și a identității culturale	Nr. obiective de patrimoniu cultural restaurate/modernizare/extinse	Nr.
		Elemente de patrimoniu cultural digitizate	Nr.
Os. 5.3. Dezvoltarea infrastructurii de sport și agrement	Număr proiecte/ evenimente culturale susținute	Nr.	

Monitorizarea implementării SIDU Tîrgu Mureş are în vedere identificarea încă din fazele inițiale a potențialelor efecte semnificative asupra mediului, precum și a efectelor adverse neprevăzute, în scopul de a putea întreprinde acțiunile de remediere corespunzătoare.

Un efect advers neprevăzut poate fi un efect care nu a fost luat deloc în considerare pe durata evaluării de mediu sau anumite predicții și ipoteze ce s-au dovedit a fi incorecte.

Monitorizarea efectelor semnificative ale implementării SIDU Tîrgu Mureş asupra calității mediului se va baza pe informațiile privind starea mediului, caracteristicile de mediu ale zonelor posibil a fi afectate semnificativ, problemele de mediu existente, obiectivele de protecție a mediului, potențialele efecte semnificative asupra mediului toate prezentate în acest Raport în capitolele specifice.

De asemenea, monitorizarea se va realiza ținând cont și de informațiile prezentate în SIDU Tîrgu Mureş.

Această monitorizare se va referi la toate tipurile de efecte semnificative asupra mediului, prevăzute sau neprevăzute.

În urma analizei SIDU Tîrgu Mureş și a consultărilor cu autoritățile implicate în procesul SEA s-a determinat că cele mai probabil afectate componente ale mediului ar putea fi:

- solul și subsolul
- apele de suprafață și subterane
- calitatea aerului
- sănătatea umană
- biodiversitatea și ariile naturale protejate
- patrimoniul cultural
- mediul socio-economic
- peisajul

Astfel, monitorizarea va fi dirijată în special spre aceste componente.

Se subliniază însă că este dificil de stabilit o relație de tip cauză-efect la nivelul SIDU, având în vedere domeniul mai larg de cuprindere al strategiei comparativ cu un proiect izolat.

În general există două tipuri de instrumente de monitorizare:

- indicatori
- studii calitative/cantitative de specialitate (instrumente adecvate pentru situații complexe și atunci când nu există suficiente informații pe baza cărora să se stabilească indicatori)

În cazul SIDU Tîrgu Mureş s-a optat pentru efectuarea unei monitorizări bazată pe indicatori dar nu este exclus ca, la data unei eventuale revizuirii a strategiei sau oricând va fi considerat necesar, să se apeleze și la studii calitative/cantitative de specialitate.

Pe baza obiectivelor de mediu relevante și a obiectivelor SIDU Tîrgu Mureş au fost definiți indicatorii și criteriile de evaluare a impactului asupra mediului. Indicatorii ce urmează a fi monitorizați se referă la ținte existente care permit evaluarea impactului și stabilirea de repere pentru monitorizare.

S-a stabilit astfel că scopul monitorizării este de a:

- verifica dacă SIDU Tîrgu Mureş este implementat cu succes
- verifica dacă prognozele și ipotezele, pe baza cărora este elaborat raportul de mediu și SIDU Tîrgu Mureş sunt corecte și dacă este necesară ajustarea sau actualizarea acestora
- verifica dacă pe parcursul implementării SIDU Tîrgu Mureş vor apărea efecte adverse/neprevăzute asupra mediului

- iniția din timp măsurile de remediere necesare în cazul identificării de efecte adverse/neprevăzute asupra mediului, generate de implementarea SIDU Tîrgu Mureș

Indicatorii de mediu relevanți selectați și propuși pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării SIDU Tîrgu Mureș sunt următorii:

Propunere privind indicatorii de monitorizare a efectelor implementării SIDU Tîrgu Mureș asupra mediului

Tabelul nr. 41

Indicatori de monitorizare a impactului asupra mediului posibil a fi generat de implementarea SIDU Tîrgu Mureș

Obiective de mediu	Indicatori de monitorizare	Frecvență de monitorizare	Responsabili
OM1 - protecția și îmbunătățirea calității solului și subsolului	suprafețe parcurse cu lucrări de prevenire sau de ameliorare a efectelor unor fenomene naturale	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	suprafețe de teren ocupate cu vegetație (spații verzi sau fond forestier)	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
OM2 - protecția și îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane	suprafețe parcurse cu lucrări de prevenire și combatere a inundațiilor	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	lungime rețele de canalizare	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	lungime rețele de alimentare/distribuție cu apă potabilă	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
OM3 - protecția și îmbunătățirea calității aerului atmosferic și combaterea schimbărilor climatice	parametrii de calitate ai aerului atmosferic în diverse puncte din oraș	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	km de drumuri modernizate / reabilitate	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	nr. de mijloace de transport ecologice	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	km piste / trasee velo realizate	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
OM4 - protecția și îmbunătățirea sănătății umane	nr. de persoane racordate la sistemul centralizat de alimentare cu apă, cel de canalizare, precum și la cele de distribuție a gazelor și telefonie	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	parametrii de calitate ai apei potabile furnizate	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	nr. de centre medicale reabilitate / modernizate / înființate	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș

Obiective de mediu	Indicatori de monitorizare	Frecvență de monitorizare	Responsabili
OM5 - protecția biodiversității și a ariilor naturale protejate	dinamica efectivelor și distribuția speciilor care au stat la baza desemnării ariilor naturale protejate de interes	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	gradul de afectare al habitatelor care au stat la baza desemnării ariilor naturale protejate de interes	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	gradul de afectare a integrității ariilor naturale protejate de interes	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
OM6 - protecția patrimoniului istoric și cultural	număr de clădiri - monument restaurate / puse în valoare	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
OM7 - îmbunătățirea mediului social și economic	venitul pe locuitor	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	indice demografic	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	suprafețe (mp) de spații verzi reabilitate / înființate	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	număr de unități de învățământ reabilitate / modernizate	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	număr de turiști primiți anual la nivel de municipiu	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	număr de obiective turistice reabilitate / date în funcțiune	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
OM8 - protecția și îmbunătățirea calității peisajului	suprafețe (mp) de spații verzi reabilitate / înființate	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	procent de respectare a prevederilor de urbanism în edificarea unor noi obiective	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
OM9 - prevenirea și managementul riscurilor de mediu (naturale și de origine antropică)	suprafețe parcurse (mp) cu acțiuni ce vizează prevenirea și combaterea unor riscuri naturale (alunecări de teren, inundații etc.)	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
	număr de acțiuni ce vizează prevenirea și managementul unor situații de risc de origine antropică (poluări accidentale etc.)	anual	Primăria Municipiului Tîrgu Mureș Custozi / administratori arii naturale protejate de interes

11. Rezumat fără caracter tehnic al informației furnizate conform prevederilor Anexei nr. 2 la HG 1076/2004

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană reprezintă un instrument flexibil și adaptabil în timp nevoilor în schimbare, menită să contribuie pe termen lung la dezvoltarea competitivă a municipiului și reducerea disparităților din interiorul acesteia.

SIDU a fost realizată pe principiul „bottom-up”, adică o planificare de jos în sus ce pornește de la nivelul membrilor societății spre autoritatea locală și de la nivel local la nivel național și European. Așadar, pentru a pune în valoare potențialul endogen al teritoriului, strategia pleacă de la măsurile identificate în teritoriul municipiului, transpuse în măsurile propuse la nivel național și European.

Pe lângă principiul „bottom-up” s-a aplicat și principiul „top-down”, pentru asigurarea corelării cu strategiile naționale, sectoriale, locale, dar și cu documentele europene relevante. S-a asigurat corelarea cu politicile europene, fiind luate în considerare Strategia Europa 2020, cu respectarea obiectivelor tematice și priorităților de investiții aferente politicii de coeziune 2014–2020. Aceasta presupune o concentrare tematică a intervențiilor și stabilirea unor intensități financiare diferite a obiectivelor tematice în funcție de categoria de regiuni.

Obiectivele formulate în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Tîrgu Mureș

SIDU Tîrgu Mureș își propune o serie de obiective strategice constituite din obiective specifice, la a căror realizare contribuie un portofoliu de proiecte.

Obiectivele strategice au fost generate de nevoile, problemele și provocările care au fost identificate în baza analizei teritoriale, iar obiectivele specifice au fost astfel dezvoltate încât să răspundă principiilor provocări economice, sociale, climatice, demografice și de mediu cu care se confruntă Municipiul Tîrgu Mureș în prezent. S-au stabilit mai multe obiective specifice care să răspundă obiectivelor strategice.

Provocările cu care se confruntă mediul urban sunt strâns legate între ele, astfel se propun programe și măsuri integrate care să asigure dezvoltarea urbană sustenabilă, combinând măsuri privind renovarea fizică a zonelor urbane cu măsuri care promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului.

Obiectivul Strategic nr. 1. - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare” a municipiului Tîrgu Mureș

- Os. 1.1. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2020 în comparație cu anul 2004 prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- Os. 1.2. Promovarea mobilității urbane durabile

Obiectivul Strategic nr. 2. - Îmbunătățirea managementului energetic, creșterea calității factorilor de mediu și a condițiilor de locuire

- Os. 2.1. Asigurarea unui standard de viață ridicat prin creșterea eficienței energetice
- Os. 2.2. Revitalizarea Municipiul Tîrgu Mureș în vederea îmbunătățirii standardului de viață
- Os. 2.3. Reconvertirea funcțională și/sau reutilizarea unor terenuri și suprafețe abandonate și neutilizate din interiorul Municipiului Tîrgu Mureș
- Os. 2.4. Eficientizarea gestionării deșeurilor municipale până în anul 2023

Obiectivul Strategic nr. 3 - Susținerea mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare - inovare

Os 3.1. Dezvoltarea unui mediu socio-economic atractiv, competitiv și inovator până în anul 2023

OS 3.2. Municipiul Tîrgu Mureș - centru medical-farmaceutic de interes internațional, național și regional până în anul 2023

Obiectivul Strategic nr. 4 - Dezvoltarea facilităților urbane îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale

OS 4.1. Dezvoltarea facilităților urbane din Municipiul Tîrgu Mureș prin îmbunătățirea siguranței populației, îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de bază și a spațiilor publice până în anul 2023

OS 4.2. Creșterea ocupării, dezvoltării resurselor umane și a serviciilor sociale până în anul 2023

Os 4.3. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială până în anul 2023 prin regenerarea zonelor dezavantajate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, printr-o abordare integrată și participativă

Os 4.4. Eficientizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice

Os 4.5. Creșterea calității infrastructurii educaționale până în anul 2023 pentru învățământul gimnazial, liceal, profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții

Os 4.6. Creșterea calității infrastructurii până în anul 2023 în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă

Os. 4.7. Îmbunătățirea serviciilor de educație incluzivă

Os. 4.8. Îmbunătățirea serviciilor medicale din școli

Os. 4.9. Dezvoltarea capacității administrative și îmbunătățirea serviciilor oferite de administrația publică

Os. 4.10. Diversificarea și creșterea calității și accesului populației la servicii de sănătate la standarde europene prin extinderea, reabilitarea amenajarea, dotarea și modernizarea infrastructurii de sănătate

Obiectivul Strategic nr. 5 - Creșterea atractivității a municipiului Tîrgu Mureș ca destinație turistică pe direcțiile cu potențial maxim de dezvoltare: turism sportiv, de recreere, natural și cultural

Os. 5.1. Dezvoltarea turismului și crearea unui brand al orașului

Os. 5.2. Conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural–istoric și a identității culturale

Os. 5.3. Dezvoltarea infrastructurii de sport și agrement

În urma analizei SWOT și a grupurilor de lucru a fost selectat un portofoliu de proiecte care, prin realizarea lor, vor conduce la implementarea tuturor obiectivelor SIDU:

Lista propunerilor de proiecte pe orizontul de timp 2017 – 2023

(Sursa: SIDU Tîrgu Mureș)

OS1 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureș		
Transport în comun		
1	TC 1	Modernizarea transportului public de călători al municipiului Tîrgu Mureș
2	TC 2	Relația între Platoul Cornești-Gradina Zoo - Zona de agrement "Weekend" (telegondolă)
3	TC3v1	Tren Urban Gara de Sud - Nod Platforma Azomureș - Strada Dezrobirii - Strada Rozmarinului - Gara Centrală - Stadionul Municipal - Gimnaziul Friedrich Schiller - Gara de Nord - Nod Weekend (Str. Luntrașilor)- Nod Weekend (Tangentă CF-Str. 22 Decembrie)
4	TC 4	Reamenajarea infrastructurii pe coridorul deservit de transportul public local pe zona vest –centru a municipiului Tîrgu Mureș
5	TC 5	Achiziția de minim 30 autobuze ecologice
Transport nemotorizat		
6	TN 1	Prelungire pistă de bicicletă în lungul căii ferate, în prelungirea celei existente
7	TN 2	Realizare pistă în lungul canalului Pocloș
8	TN 3	Reamenajarea podurilor pietonale și pentru biciclete peste Pocloș – accesibilizare și lărgire
9	TN 4	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 1
10	TN 5	Realizare pistă velo Unirii – Centru – traseul 2
11	TN 6	Realizare pistă velo Centru- Zona Medicală
12	TN 7	Realizare pistă velo Traseu Weekend – B-dul Cetații – Piața Trandafirilor
13	TN 8	Reamenajarea pod pietonal și pentru biciclete peste Mureș-zona Aleea Carpați
14	TN 9	Realizare pistă velo de legatura între Pocloș și P-ta Trandafirilor
15	TN10	Realizare pista velo Complex Weekend
16	TN 11	Realizare pista de biciclete pe malul Mureșului
17	TN 12	Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești
18	TN 13	Realizare pista velo Pădurea Budiului
19	TN 14	Realizare pista velo: Zoo - Cimitir- Livezeni
20	TN 15	Realizare Piste în cartierul Unirii
21	TN 16	Pistă propusă pe B-dul 1848 - Calea Sighișoarei
22	TN 17	Amplasarea a 16 puncte de inchiriere-parcare biciclete
23	TN 18	Remodelare zona centrală a municipiului Tîrgu Mureș
24	TN 19	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agrement)
25	TN 20	Coridoare verzi pe malurile Mureșului și ale Pocloșului
26	TN 21	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – Zona Clinicilor - în trasee mai prietenoase față de pietoni

OS1 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureș

27	TN 22	Transformarea străzilor din zona cu circulație pietonală intensă – zona din vecinătatea străzii Cornești - în trasee mai prietenoase față de pietoni
28	TN 23	Amenajarea sensurilor giratorii pentru a deveni mai prietenoase față de pietoni și bicicliști
29	TN 24	Realizare pista velo B-dul 1848
30	TN25	Realizare pista Cartier Mureseni, pe str. Dezrobirii
31	TN 26	Prelungire pista velo de pe strada Libertatii până în P-ta Trandafirilor
32	TN 27	Realizare pista velo pe B-dul 1 Decembrie
Alte investiții care conduc la reducerea emisiilor CO₂		
33	AI 0	Construirea a 15 parking-uri supraterrane în interiorul cartierelor
34	AI 1	Construire parking subteran in zona centrala
35	AI 2	Construire parking subteran/supraterran în spate La Piața Teatrului
36	AI 3	Stradă de legătură între Autostrada Transilvania și podul nou zona Azomureș
37	AI 4	Prelungire Strada Libertății
38	AI 5	Prelungire Strada Insulei în două direcții
39	AI 6	Reparație capitală a podului peste râul Mureș cu pasaj superior peste linia CF - Tîrgu Mures (str. Călărașilor)
40	AI 7	Realizare pod nou peste Mureș, Zona Aleea Carpați
41	AI 8	Realizare stradă de legatură cu str. Nordului;
42	AI 9	Legatura intre pod nou peste râul Mureș și strada Voinicenilor
43	A I10	Prelungire Calea Sighișoarei în 2 direcții:Proiectul cuprinde 3 subproiecte, denumite astfel:-Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13; -Tronson de legătura între strada Budiului și Autostrada Transilvania; -Stradă de legătură între Prelungire Calea Sighișoarei în direcția DN 13 și Tronson de legătura între str. Budiului și Autostrada Transilvania
44	AI 11	Strada de legatura in cartierul Unirii propusa pe traseul vechi prezervat pentru CF
45	AI 12	Reabilitare infrastructura rutieră pe coridorul cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
46	AI 13	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni- cartier Dâmbul Pietros, deservit de transportul public
47	AI 14	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Unirii - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public
48	AI 15	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureșeni-Cartier 22 Decembrie 1989, traseu 1, deservit de transportul public
49	AI 16	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Libertății -Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public.
50	AI 17	Reabilitare infrastructura rutiera pe coridorul cartier Mureseni- 22 Decembrie 1989 traseu 2 , deservit de transportul public
51	AI 18	Reparație capitală a podurilor peste Canalul Turbinei
52	AI 19	Reparație capitală a podurilor în cartierul Tudor Vladimirescu peste pârau Pocloș

OS1 - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile și îmbunătățirea conectivității care să contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la scoaterea din „izolare“ a municipiului Tîrgu Mureș

53	AI 20	Reparație capitală a podurilor în cartierul Libertății
54	AI 21	Reparație capitală a podurilor în cartierul Budai Nagy
55	AI 22	Reparație capitală a podurilor în zona Bega Budiului
56	AI23	Accesibilizarea zonelor marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate.
57	AI 24	Sistem de management al traficului în Municipiul Tîrgu Mureș
58	AI 25	Modernizare strada Revoluției- Republicii- B-dul 22 Decembrie 1989
59	AI 26	Modernizare str. Gh. Doja între str. Recoltei - P-ta Trandafirilor
60	AI 27	Modernizare B- dul 1 Decembrie 1918, între intrarea în Mun. Tg. Mureș- str. Lalelor, respectiv str. Stefan cel Mare- P-ta Trandafirilor
61	AI 28	Construirea a 5 parcări de tip park and ride - intermodalitate

OS2 - Îmbunătățirea managementului energetic, creșterea calității factorilor de mediu și a condițiilor de locuire

Zone verzi

62	ZV 1	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agrement)
63	ZV 2	Remodelarea spațiului urban în municipiul Tîrgu Mureș prin valorificarea potențialului pârâului Pocloș
64	ZV 3	Amenajare parc zona centrală cartierul Belvedere
65	ZV 4	Crearea și reabilitarea infrastructurii de agrement la nivelul cartierelor: locuri de odihnă, locuri de joacă, terenuri de sport

Eficiența energetică și condiții de locuire

66	CL 1	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureș (aproximativ 50 blocuri lotizate)
67	CL 2	Reabilitarea termică a clădirilor publice (aproximativ 5 clădiri) precum: unități de învățământ, spații administrative aparținătoare Municipiului
68	CL 3	Linie tehnologică pentru utilizarea de biomasă uscată forestieră în fabricarea peletilor
69	CL 4	Eficiențizarea iluminatului public, adaptarea continuă la condițiile meteo, la activitățile umane, la cerințele sociale, prin telegestiune
70	CL 5	Eficiențizarea energetică și luminotehnică a iluminatului public, corelată cu modernizarea infrastructurii de alimentare a punctelor de monitorizare
71	CL 6	Producerea și implementarea folosirii combustibililor de tip „BIO-DIESEL“
72	CL 7	Puncte de colectare ecologice, subterane a deșeurilor din cartierele de locuințe
73	CL 8	Reabilitarea termică a secțiilor Spitalului Clinic Județean Mureș
74	CL 9	Reabilitarea termică a Spitalului Clinic Județean de Urgență Mureș

Revitalizarea terenurilor abandonate sau neutilizate

75	RT 1	Reabilitarea sitului poluat istoric - Iaz Batal 30ha - Tg Mureș
76	RT 2	Revitalizarea terenului neutilizat din zona Complexului de Agrement și Sport Mureșul

OS2 - Îmbunătățirea managementului energetic, creșterea calității factorilor de mediu și a condițiilor de locuire		
77	RT 3	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureșeni
78	RT 4	Demolarea cazarmă militară și revitalizarea terenului neutilizat

OS3 - Susținerea mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare – inovare		
79	ME/CI 1	Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală - Tîrgu Mureș
80	ME/CI 2	Tehnologii informaționale în domeniul e-Health, medical records și telemedicină, e-learning medical
81	ME/CI 3	Centru regional de Cercetare-Dezvoltare în Științe Comportamentale
82	ME/CI 4	Crearea unui Laborator de Excelență în Electrofiziologie și Imagistică Cardiacă Tridimensională ca referință regională a standardelor europene
83	ME/CI 5	Centru Medical-Educațional Multidisciplinar de Cercetare de Excelență în Bolile Cardiovasculare, de referință în Regiunea Centru
84	ME/CI 6	Centrul Regional de Cercetare Dezvoltare, Experimentare și Educație Medicală de Excelență
85	ME/CI 7	Formarea unui consorțiu universitar cu caracter mixt (pentru a putea face față concurenței)
86	ME/CI 8	Proiecte de C&D în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi
87	ME/CI 9	Proiecte C&D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate
88	ME/CI 10	Investiții în infrastructura de CDI și dezvoltarea capacității administrative
89	ME/CI 11	Dezvoltarea municipiului Tîrgu Mureș „Oraș Științific pentru Cercetare și Informatică Medicală”. Presupune realizarea a două componente: -Realizarea unui parc tehnologic (clădiri, laboratoare, birouri etc, cu toate facilitățile conexe pentru corporații din domeniul cercetării medicale) - Realizarea unui cartier rezidențial (destinat personalului care lucrează în acest domeniu)
90	ME/CI 12	Crearea unui pol de excelență
91	ME/CI 13	Incubator de afaceri
92	ME/CI 14	Promovarea și acreditarea clusterelor economice în servicii și industrie, incluzând cercetare – dezvoltare – inovare în domenii „hard”, producție în domenii de înaltă tehnologie, verde, IT, turism, cultură, sport
93	ME/CI 15	Centru de promovare și consultanță pentru IMM
94	ME/CI 16	Crearea unui parc industrial
95	ME/CI 17	Centru expozițional și de afaceri
96	ME/CI 18	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri
97	ME/CI 20	Centru de Cercetare și Imagistică Cardiacă Multimodală Avansată, imagistică Hibridă și Imagistică de Fuziune
98	ME/CI 21	Centru de Cercetare și Educație Avansată în Medicină Computațională
99	ME/CI 22	Centru de Cercetare-Dezvoltare în Medicină Personalizată
100	ME/CI 23	Centru de Cercetare și Transfer Tehnologic în domeniul medical
101	ME/CI 24	Centru de Cercetare în Boli Cradiovasculare

OS3 - Susținerea mediului economic și creșterea competitivității și a capacității de cercetare – inovare		
102	ME/CI 25	Centru de Cercetări Experimentale în Boli Aterotombotice
103	ME/CI 26	Centru de Educație Avansată și Formare Profesională în Medicina Inovativă
104	ME/CI 27	Centru de congrese și expoziții
105	ME/CI 28	Centru de inovare și transfer tehnologic pentru Industria auto
106	ME/CI 29	Ingineria Materialelor Biomedicale – IMBioMed
107	ME/CI 30	Rețea regională de proiectare concurentă pentru dezvoltare și specializare inteligentă în industria auto și mecatronică
108	ME/CI 31	Centrul de Excelență Tg. Mureș (propunere Simona Ciff)
109	ME/CI 32	Dezvoltarea competențelor manageriale în cadrul ONG-urilor
110	ME/CI 33	Modernizarea și dotarea infrastructurii de cercetare-dezvoltare a Spitalului Clinic Județean Mureș

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale		
Infrastructura de utilități		
111	IU 1	Reabilitarea și extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare din Municipiul Tîrgu Mureș
112	IU 2	Canalizație subterană Municipală pentru rețele integrate de comunicații
113	IU 3	Producerea de energie electrică din resurse hidroelectrice prin valorificarea potențialului economic al hidrocentralei din Municipiul Tîrgu Mureș, construită pe un canal artificial al râului Mureș
Lucrări de prevenție		
114	LP 1	Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc
115	LP 2	Lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanților și refacerea stabilității acestora
116	LP 3	Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier
Modernizarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale		
117	SS 1	Dezvoltarea fondului locativ municipal prin: cumpărare, construire de locuințe sociale și modernizarea celor existente
118	SS 2	Construire bloc de locuințe sociale în cartierul Rovinari din Tîrgu Mureș
119	SS 3	Construire bloc ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa I – 3 blocuri x 20 apartamente
120	SS 4	Construire blocuri ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa II – 3 blocuri x 20 apartamente
121	SS 5	Construire blocuri ANL pentru armată pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa III – 10 blocuri x 20 apartamente
122	SS 6	Construire locuințe ANL destinate tinerilor pe strada 8 Martie din Tîrgu Mureș - 4 blocuri x 20 apartamente

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale		
123	SS 7	Construire bloc locuințe ANL pentru medici rezidenți pe strada Gheorghe Marinescu din Tîrgu Mureș - 48 apartamente
124	SS 8	Centru multifuncțional de servicii medico-sociale integrate de zi/rezidențial pentru persoane care necesită recuperare în cazul unor boli cronice sau în perioade de convalescență
125	SS 9	Centru de zi pentru persoane fără adăpost în Municipiul Tîrgu Mureș
126	SS 10	Centru de servicii sociale integrate de zi pentru copii proveniți din familii defavorizate cu vârsta cuprinsă între 3 și 15 ani
127	SS 11	Extinderea și echiparea Centrului social „Rozmarin“
128	SS 12	Servicii sociale integrate la domiciliu pentru familii/persoane singure dezavantajate social
129	SS 13	Înființare cantină socială
130	SS 14	Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădirea Primăriei a Municipiului Tîrgu Mureș
Eficientizarea structurilor de intervenții în situații de urgență și îmbunătățirea siguranței publice		
131	SU 1	Dezvoltarea Dispeceratului Integrat de Urgență 112
132	SU 2	Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală – Inspectoratul pentru Situații de Urgență – SMURD în vederea optimizării acțiunilor de salvare a cetățenilor în situația unei stări de urgență
133	SU 3	Formarea și calificarea unui grup de voluntari pentru intervenție în situații de urgență și dotarea serviciului de voluntariat cu echipament pentru a acționa cu promptitudine și eficiență în situații de urgență
134	SU 4	Amenajarea unui heliport utilitar pentru intervenții în caz de urgență
135	SU 5	Înființarea Centrului de Comandă Municipal pentru Situații de Urgență Mureș
136	SU 6	Planul de acțiune pentru Cazuri de Urgență (accidente chimice, fenomene meteorologice periculoase, cutremure etc.)
137	SU 7	Monitorizare video a arterelor principale de circulație, a unităților de învățământ și a zonelor cu infraționalitate crescută
138	SU 8	Investiții pentru creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului asupra mediului
139	SU 9	Implementarea unui sistem de monitorizare și management a traficului, în principalele intersecții din municipiu și dezvoltarea unui centru de comandă și control
Facilități urbane – Infrastructură educațională		
140	IE 1	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AVRAM IANCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
141	IE 2	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „CONSTANTIN BRÂNCUȘI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
142	IE 3	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ION VLASIU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale

143	IE 4	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE ȘINCAI“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
144	IE 5	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ELECTROMUREȘ“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
145	IE 6	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AUREL PERȘU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
146	IE 7	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „TRAIAN VUIA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
147	IE 8	Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE MARINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
148	IE 9	Reabilitarea și modernizarea Liceului Vocațional de Artă, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
149	IE 10	Reabilitarea și modernizarea Liceului VOCAȚIONAL PEDAGOGIC „MIHAI EMINESCU“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
150	IE 11	Reabilitarea și modernizarea Liceului cu program sportiv „SZÁSZ ADALBERT“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
151	IE 12	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Național „Alexandru Papiu Ilarian“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
152	IE 13	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Economic „Transilvania“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
153	IE 14	Reabilitarea și modernizarea Colegiului Agricol „Traian Săvulescu“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
154	IE 15	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „FRIEDRICH SCHILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
155	IE 16	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „ROMULUS GUGA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
156	IE 17	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Gheorghe Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
157	IE 18	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
158	IE 19	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
159	IE 20	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „EUROPA“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
160	IE 21	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP A + B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
161	IE 22	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU“ CORP C, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
162	IE 23	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Beșa“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
163	IE 24	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „LIVIU REBREANU“ CORP A și CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale

164	IE 25	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
165	IE 26	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA“ CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
166	IE 27	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „MIHAI VITEAZUL“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
167	IE 28	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „TUDOR VLADIMIRES.C.U“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
168	IE 29	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DR.BERNÁDY GYÖRGY, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
169	IE 30	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
170	IE 31	Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
171	IE 32	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.3 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
172	IE 33	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.4 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
173	IE 34	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.14 (Școala N. Bălcescu), din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
174	IE 35	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.18, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
175	IE 36	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.20 (Școala Romulus Guga) , din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
176	IE 37	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „Pițigoi“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
177	IE 38	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „George Coșbuc“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
178	IE 39	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.6, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
179	IE 40	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.10, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
180	IE 41	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.11, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
181	IE 42	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.12, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
182	IE 43	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.15, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
183	IE 44	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Căsuța din povești“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
184	IE 45	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Albinuța“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
185	IE 46	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Rândunica“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale

186	IE 47	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Licurici“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
187	IE 48	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Lumea Copiilor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
188	IE 49	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Dumbrava minunată“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
189	IE 50	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Arlechino“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
190	IE 51	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Paradisul Copilăriei“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
191	IE 52	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Raza de soare“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
192	IE 53	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Codrișor“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
193	IE 54	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „FRIEDRICH S.C.HILLER“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
194	IE 55	Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Manpel“, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
195	IE 56	Extindere și modernizare clădire pentru amenajare creșă, str.Apeductului , nr.54
196	IE 57	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr. 1, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
197	IE 58	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr. 2, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
198	IE 59	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr. 3, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
199	IE 60	Reabilitarea și modernizarea Creșei nr. 4, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
200	IE 61	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr. 5, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș
201	IE 62	Modernizarea și dotarea cabinetelor medicale din unitățile de învățământ
202	IE 63	Construirea unui spital intravențional dotat cu săli operatorii, săli intarvenționale, săli hibride, unități de ATI și USTACC și clinici cu profil chirurgical sau intarvențional cu dotare ultramodernă inclusiv robotică
203	IE 64	Centru imagistic de înaltă performanță de referință pe plan național și regional
204	IE 65	Rețea de asistență de urgență a sindroamelor coronariene acute în jurul unei unități de ”chest pain”
205	IE 66	Rețea de urgență a accidentelor vasculare cerebrale (rețea de stroke)
206	IE 67	Centru de recuperare medicală și de prevenție secundară în bolile aterosclerotice

OS4 - Dezvoltarea facilităților urbane, îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor prin servicii performante adaptate nevoilor și accesibile tuturor categoriilor și grupurilor sociale		
207	IE 68	Centru de consiliere nutrițională sportivă în vederea unui stil de viață sănătos
208	IE 69	Centru de Excelență în Medicină sportivă
209	IE 70	Centru de consiliere în vederea reinsertiei sociale și îmbătrânirii active pe conceptul "healthy ageing"
210	IE 71	Centru de Educație Non-Formală
211	IE 72	Constituirea unui spital nou, dotat la standarde europene, de referință pentru Regiunea Centru
212	IE 73	Modernizarea/echiparea infrastructurii Spitalului Județean;
213	IE 74	Construirea Spitalului Regional Tîrgu Mureș
214	IE 75	Finalizarea modernizării infrastructurii de sănătate din str. Gh. Marinescu nr. 1-Reparații capitale bucătărie, centrală termică și extindere clădire cu 2 niveluri pentru servicii medicale
215	IE 76	Execuție spital cu cinci nivele-comasare clinici din structura Spitalului Clinic Județean Mureș
216	IE 77	Parcare supraetajată/subterană la Spitalul Clinic Județean de Urgență Mureș
217	IE 78	Clădire secundară -Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr.1
218	IE 79	Centru pentru prevenție, recuperare și reabilitare- „Șansa”-Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 2
219	IE 80	Modernizare schemă de amenajare râu Mureș și afluenți în Municipiul Tîrgu Mureș
220	IE 81	Echipare sonde cu elemente suplimentare de siguranță
221	IE 82	Dezvoltarea depozitului de înmagazinare subterană gaze naturale Tîrgu Mure
222	IE 83	Înlocuiri Conducte și Branșamente (zona CFR, Str. Rodnei, Str. Valea rece, Str. Plopilor, Str. Szecheny Istvan, Str. Bradului, Str. Papiu Ilarian, Str. Lămâiței, Str.Violetelor, Str. Banatului, Str. Dâmbu Pietros, Str. Belșugului, Str. Prac Sportiv Municipal, Str. Tamas Erno, Str. Pășunii, Str. 8 Martie, Str. Duziilor, Str. Gheorghe Doja, Str. Rampei, Str. Bega)
223	IE 84	Trecerea în subteran a rețelelor aeriene și reabilitarea S.I.P pe 57 de străzi cu prioritate pe str. Cuza Vodă, str. Târgului, str. Poștei, str. Bărganului, str. Agricultorilo
Facilități urbane – Servicii publice		
224	P 1	Implementarea sistemelor: GIS urbanism, GIS cadastru, GIS patrimoniu local, GIS registru agricol
225	P 2	Cadastru imobiliar-edilitar pentru municipiu
226	P 3	Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless
227	P 4	Modernizare platforme software și hardware
228	P 5	Crearea unui cadru adecvat pentru servicii electronice

OS5 - Creșterea atractivității a municipiului Tîrgu Mureș ca destinație turistică pe direcțiile cu potențial maxim de dezvoltare: turism sportiv, de recreere, natural și cultural		
Turism, Sport, Agrement și Cultură		
229	TAC 1	Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești
230	TAC 2	Amenajare spații de agrement: zona de agrement Tudor Vladimirescu
231	TAC 3	Extinderea Complexului de Agrement „Weekend” spre bucla veche a Mureșului, pe un areal de circa 20 de hectare, unde se dorește realizarea a două proiecte: „Complex olimpic” și a unui „Parc municipal” de dimensiuni mari. În acest sens, se intenționează preluarea de la Romgaz a Bazei Olimpice aflate în construcție, precum și a Hipodromului de la Ministerul Apelor și Pădurilor
232	TAC 4	Extinderea și modernizarea spațiilor publice de agrement Platoul Cornești
233	TAC 5	Modernizarea piscinei „Mircea Birău”
234	TAC 6	Amenajarea unui teren de golf
235	TAC 7	Valorificarea în scop turistic și de agrement a cabanei cinegetice
236	TAC 8	Punerea în valoare a unui circuit auto
237	TAC 9	Amenajare parc dendrologic în Parcul Municipal
238	TAC 10	Crearea, dezvoltarea și promovarea unui brand turistic „Circuit Dracula”
239	TAC 11	Patrimoniu MS: realizarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală
240	TAC 12	Realizarea unui centru de concerte și spații expoziționale
241	TAC 13	Renovare și reabilitarea clădirii din str.Gheorghe Doja nr.9 și înființarea centru ONG
242	TAC 14	Extinderea Grădinii Zoologice
243	TAC 15	Sistem de informare și promovare turistică la nivelul Municipiului Tîrgu Mureș
244	TAC 16	Rețea de locuri amenajate în jurul unor fântâni cu acces public (propunere Asociația Club ȘI NOI PUTEAM REUȘI)
245	TAC 17	Reabilitarea monumentului istoric-Palatul Administrativ Tîrgu Mureș
246	TAC 18	Reabilitarea Palatului Apollo din Tîrgu Mureș-Dezvoltarea educației permanente de tip comunitar, prin crearea unui centru cultural zonal de referință în Palatul Apollo
247	TAC 19	Reabilitarea Muzeului de Științele Naturii Tîrgu Mureș
248	TAC 20	Reabilitarea exterioară a Palatului Culturii din Tîrgu Mureș și înființarea unor noi spații multifuncționale
249	TAC 21	Noi vrem Turiști! - Investiții integrate privind dezvoltarea turismului în Municipiul Tîrgu Mureș

Pentru acest portofoliu de proiecte, au fost evaluate efectele posibil a fi produse în raport cu fiecare dintre obiectivele de mediu cu caracter strategic stabilite în cadrul evaluării.

S-a urmărit astfel posibila apariție a oricăror impacte negative sau pozitive semnificative vis a vis de factorii de mediu sau de interes protectiv: sol/subsol, ape de suprafață și subterane, aer atmosferic și schimbări climatice, sănătate umană, biodiversitate și arii naturale protejate, patrimoniu istoric și cultural, peisaj, mediul socio-economic și riscurile de mediu.

Ca și concluzie a evaluării impactului asupra mediului, se poate afirma că implementarea SIDU Tîrgu Mureș cesta va avea o contribuție pozitivă la nivelul evoluției întregului sistem teritorial, eventualele efecte negative putând fi evitate prin respectarea măsurilor propuse în prezentul document.

Efectele negative sunt asociate în primul rând proiectelor ce implică anumite construcții, care însă au o durată determinată (poluarea locală a aerului, zgomot, poluarea accidentală a solului, zgomot, disconfort pentru populația din zonă etc.).

SIDU Tîrgu Mureș reprezentând o strategie doar, implementarea fiecărui proiect din portofoliul selectat se va face doar în condițiile legal prevăzute în ceea ce privește domeniul protecției mediului, respectiv prin solicitarea în fiecare caz unde legislația o impune, a acordului de mediu.